

Ketabton.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أهداء

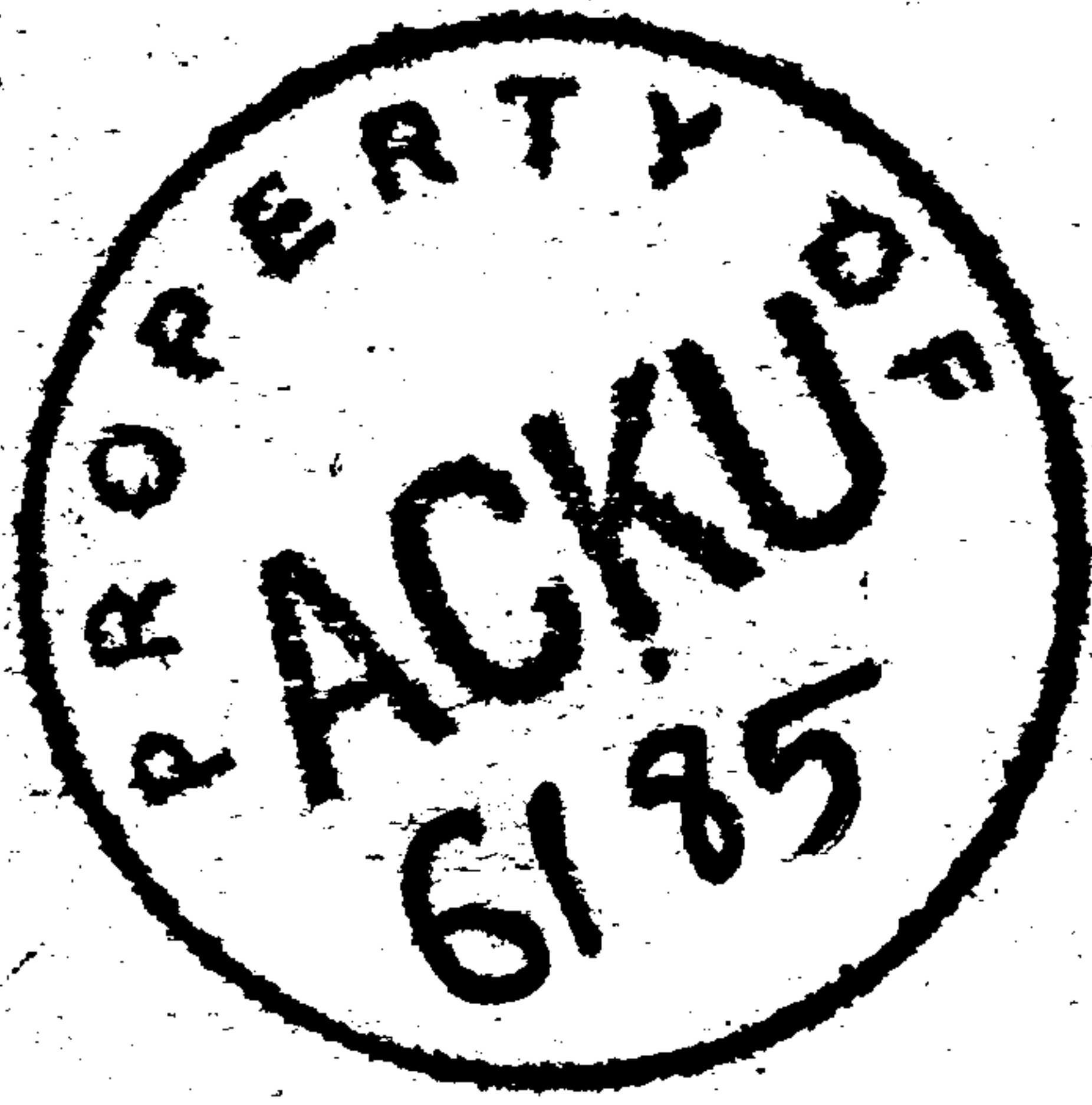
خوارزمی گزیده

دشاعر پسر لی

د

محمد جان (فنا)

دوهم اثر

قا سم «سوزان»

۵۰۰

وری ۱۳۴۰

مسرتهم :

دچاپ شمېر :

دچاپ نېټه :

فہرست

مخ	شعر	شمبر	مخ	شعر	شمبر	مخ	شعر	شمبر
۵۲	کوچی	۵۳	۳۱	باد	۲۷	۱	پیل	۱
۵۳	آسمانی پھلہ	۵۴	۳۲	دتوتی سندری	۲۸	۱	عشق	۲
۵۵	اوربشی	۵۵	۳۲	خانگہ	۲۹	۲	کائنات	۳
۵۶	سپین زیری مالیار	۵۶	۳۳	دحباب خندا	۳۰	۴	دتالندی کوکار	۴
۵۸	دشکوفی جشن	۵۷	۳۴	شنہ پانہ	۳۱	۴	دپسری ناوی	۵
۵۹	دارغوان مشعل	۵۸	۳۵	دسیند دخپو نغمی	۳۲	۷	بر پینا	۶
۵۹	دور پینمو چنجی	۵۹	۳۵	زہری گلونہ	۳۳	۸	دتوتکی شور	۷
۶۰	دشبم مرغری	۶۰	۳۶	خوز انار	۳۴	۹	نیالکی	۸
۶۱	مرگہ اوژوند	۶۱	۳۷	مہی تہ	۳۵	۱۰	دور پخ ژرا	۹
۶۲	دبزگر چینہ	۶۲	۳۸	سپین زر	۳۶	۱۱	خاشکی	۱۰
۶۲	خپشاوہ	۶۳	۳۹	کیمیا بوٹی	۳۷	۱۲	دبودی تال	۱۱
۶۳	تمباکو خہ وایی	۶۴	۴۰	دغنمو وزی	۳۸	۱۳	دشپونکی شہلی	۱۲
۶۴	غاتول	۶۵	۴۱	دمچمچی ناره	۳۹	۱۴	دشقق سرہ خبری	۱۳
۶۵	قفس	۶۶	۴۲	چینہ	۴۰	۱۵	مہزی خہ وایی	۱۴
۶۶	زرکی تہ	۶۷	۴۳	منگی	۴۱	۱۶	دہواد پسری	۱۵
۶۷	گلچین شاعر	۶۸	۴۴	طبی نبا تات	۴۲	۱۹	ای پیمانہ	۱۶
۶۷	خزان	۶۹	۴۴	چرس	۴۳	۲۱	بن	۱۷
۶۸	پای	۷۰	۴۵	یووزی انگوریم	۴۴	۲۳	سرو	۱۸
			۴۶	دام اودانہ	۴۵	۲۳	چمن وایی	۱۹
			۴۷	بندی کوترہ	۴۶	۲۳	دسحر نسیم تہ	۲۰
			۴۷	داوریا زمزمہ	۴۷	۲۵	غوتی	۲۱
			۴۸	واہم یوخیال	۴۸	۲۶	اغزی	۲۲
			۴۹	مہوہ	۴۹	۲۷	گل	۲۳
			۴۹	دپستونخوا غرونہ	۵۰	۲۸	دپسری گل	۲۴
			۵۱	خاورہ	۵۱	۳۰	دبلبل نغمہ	۲۵
			۵۱	تیزہ	۵۲	۳۰	دفواری ساز	۲۶

(الف)

دیناغلی «مجر ووح» تقریظ

دیناغلی فنا.

ستاد اشعار و مجموعه چه ماته دې را کړې وه ماو کتله، او خوش شعرونه چه دې ما اولیدل
خدای شته پرمې خوښ شو او پېر خوندي يې را کړ.

ستا په بعض شعرونو کښې شعري لطافت او ادبي قوت له ورايه ښکاری تا چه
د شعرونو د پاره کومې موضوع گانې ټاکلی او کوم عنوانونه چه دې پیدا کړي
دی دا پخپله ستا په ښه استعداد او ستا په ښه قریحه دلالت کوي.

که ته خپل دادبي تکامل سیر ته دوام ور کړي او په دې لار کښې خو قدومه نور
منځ کښې لار شي د پښتو په شاعري کښې به یو ښه پیاوړی شاعر دا علامو په فهرست
کښې زیات شي! او د پښتو د ادب سنگر کښې به یو بل ښه سپاهی پیداشي او هغه به تی یی!
ته فنا یی مگر داوه اوسه شعر به دې دايم باقی وی که خدای کول.

سید شمس الدین «مجر ووح»

د ښاغلي «الف» تقریظ

د شاعر پسرلی د ښاغلي فناصافي د اشعارو مجموعه ده چه په شاعرانه او ادبي رنگ کښي ئي د اجتماعي ژوند ناوړه خواوې له انتقاد لاندې نيولي دي دا اشعار د مضمون او موضوع په لحاظ د طبيعت له مظاهرو او بشري فطرت سره ډير ارتباط لري.

دغه ځلمي شاعر يوازې له گل او بلبل سره کار نلري د وطن له اغزو سره هم آشنا دي او د هيواد له هر کاهي بوټي سره مينه او علاقه لري دده د ځينو اشعارو عنوانونه که د غنمو وزي، خانکه، شنه پاڼه تيزه، خاوره، اغزي منگي، چينه او داسې نور د نورو په اشعارو کښي د غومره نه مومو.

فنا په دغسي موضوعاتو کښي ډير سه نکات او مطالب پيدا کړي دي او اشعار يې اصلاحي رنگ لري، ژبه يې ساده او روانه ده او په شعري پيرايه کښي ځيني اجتماعي معايبو ته گوته نيسي مثلاً د پسرلي گل په خبرو راو لي او داپري وایي:

چه غوټي وم له نسيمه شرمېدمه * په ښو پاڼو کښي بلبل نه پټېدمه
دوز مې په تخنولو په خدا شوم * د بلبل خوږو نغو سره آشنا شوم
..... *

کله ظلم ماله خپل بوټي جدا کړي * په بازار کښي مې پيسو باندې سودا کړي
لکه ښکلې ښکلې پېغلي چه خرڅيږم * زه انسان نه يم له ننګه مراوي کيږم

همدا رنگه د تيزي له سنگين عنوان لاندې چه ظاهراً شاعرانه عنوان نه معلوم يږي خپل شعر په شاعرانه رنگ داسې شروع کوي:

«دخو بانو د زړه تشبیه له ماسره کېږي، د عدالت په تله کښي دکم او زيات مقیاس او معيار زه يم، زمرد لعل او ياقوت زما نومونه دي، طلا او لاجورد زما په غير کښي ځای لري، د وطن دخپلواکي په جکره کښي د مجاهدينو سنگرزهم له مانه د عزم او ثبات کلک درس واخله، دهرې ماڼي او وداني ته داب زه يم او د دنيا لوړې ماڼي او ښکلې ښکلې په ما باندې ټينگې ولاړې دي»

له دغې لندې تبصرې نه ښايي د ښاغلي فنا د شعر رنگ او ډول څه نه څه معلوم شوی وي، زه دغه اشعار د قدر وړ بولم او په ښه سترگه ورته گورم.

(ج)

دښاغلی «بینوا» تقریظ

د فنا پسرلی مې وکوت ، خو دادهغه فنا پسرلی نه دی چه پسرلی یې د بقا
خزان وی ، بلکه له دې پسرلی څخه پنخپله د بقا بوی پورقه کیزی .
زه د فنا شاعرانه جذباتو ته په درنه سترگه کورم ، خصوصاً دده ساده او
روان سبک دستایلو وړدی .

هیله ده چه دده د افسرلی به خزان ونه لری او پرله پسې به رنگارنگ گلونه
دده د طبع په بڼ کې په غوریدو وی ، چه ذوق د خاوندانود ماغونه معطر کړی ، اوداهغه
وخت کیدای شی چه دی په خپله دښکلا په تماشوکی فناشی لکه چه پنخپله وایی :

د فنا ، شوی دښکلا په تما شویم
ما جار کړی ستاله مخ نه دی هزار بڼ

۳۸/۷/۱۹ عبدالرؤف «بینوا»

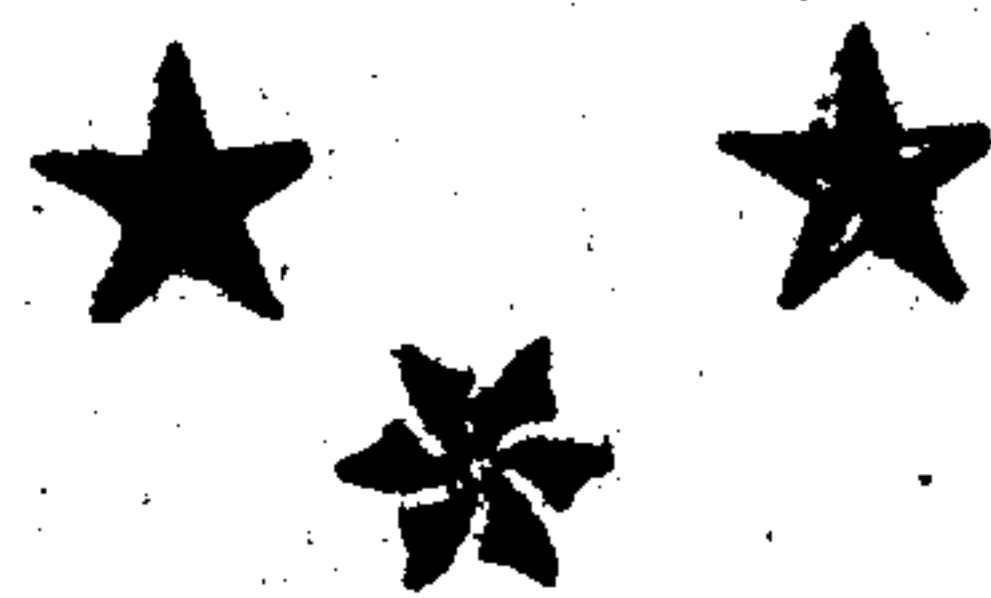
(د)

دښاغلی «رښتین» تقریظ

دشاعر دپسرلی له نندارې څخه مې پوره خوند واخیست، ددې پسرلی غوټی
پرومبې په حمد او ثنا او بیا د عشق په ستاينه خو له پرانستې ده. په دې پسرلی
کښی رنگارنگ گلونه غوړیدلیدی او هر رازوږمې پکښی چلېدلی دی.
په دی گلونو کښی یو خوز بوی پروت دی؛ چه دهر چازپونه پرې تازه کیږی
په دی پسرلی کښی په مزه مزه دبلبل نغمې، دتوتیانو سندري دسیند دڅپو شور
د شپونکی د شپېلی سوزناکې چینی اور بدل کیږی.
ددې پسرلی دسحر په نسیم مخ پښی غوټی غوړېږی، ددې پسرلی باد
دخوارانو پیغامونه شته منو ته رسوی:

دخوارانو پیغامونه را سره دی ★ رسوم ئی د بدای عشرت سرای ته
غرض دا چه دشاعر په پسرلی کښی دژوندانه ډېر رازونه او خوندونه شته دی.
لکه بوی چه دگل په پاڼه کښی پت دی دغسې فنا هم په خپلو اشعارو کښی
لخان نغبتی دی خودده دروانې او نازولې نرمې طبیعي پلوشې پکښی غلی غلی خلیږی.
داسې ښکاری چه فنا دزړه په فتوه شعر وایی اود زړه دځا وندانو دپاره یې وایی
نولکه په زړه کښی لار پیدا کوی زه پوره هیله لزم چه دا حلمی شاعر به نور هم د شعر
پسرلی ښایسته کاندی او د شعر دباغ وږنې گلانو ته به نوره تازگی هم وښی.

۳۸/۱۰/۱۳ صدیق الله «رښتین»

د شاعر پسرلی

یا نوی گل

لکه څرنگه چه په ناغور پدلی غوټی کښې رنگ او بوی پت دی همداسې
 په هر زړه کښې ډېرې نیمګړې آرزوګانې او نیمه خوا ارمانونه شته .
 او لکه څرنگه چه د وزمې په سحر د غوټی د مخ حجاب او پرده لکه
 د بناپهريانو په قلمرو کښې د زړو طلسم په څېرمات او بهرته شی، همداسې د الهام
 د جذبې او د دردونو د سوزو گداز په واسطه د شاعر د باطنی آرزوګانو
 او مفکورې له مخې پرده لېرې کیږي او د شعر په ژبه دده د آرزوګانو معما تفسیر پېږي
 د شاعر د زخمی زړه د داغونو په گلخانه کښې د ننه د آرزوګانو غوټی هم وده
 وکړه، دا غوټی خو ځکه د مجهولو او مرموزو آرزوګانو معما ده چه د یوه
 رنځور شاعر د درد مند او غمناک ژوند خزان کښې د آه او اوسپلیو د نسیم
 په چلېدو د نوی گل پشان غور پدلی او د ځلمیتوب په تودو وینواو او ښکو
 اوبه شوې ده .

دا نوی گل معنوی گل دی . د دې گل بلبل شاعر، باغ د شاعر زړه او مالیار
 د شاعر پاکې آرزوګانې دی .
 که څه هم دا گل ظاهري رنگ و بوی او د صورت ښکار نلری خود سیرت
 ښکلا او عطر پکښې شته .

د دې گل تنګی پاڼه ظاهراً د ښکلو ناز کو بار خوګانو پشان رنگینه ده
 خو په باطن کښې د درد مند شاعر د زېرې بڼې اود بېوزلو خوارانو د ابتر وڅېرو
 او د یتیمانود څپېرو ځپلو مخونو هنداره ده .
 دا گل کله کله د شرم د گلو پشان د بېوزلو تیاري خونې روڼې کوی یاد شهید د قبر
 سر ته دلاله د خراغ په څېر سوزی .

او کله کله دا گلان د جنتی شانتې هېواد دوچو میرو او دښتونود تورو خاورو په
 غېږ کښې، د لاجورد د تګ شین آسمان د لاندې د زمردو په شنو شنو چمنونو
 کښې د سرو زرو د زېر وگلونو په رنگ یا د لعل او یا قوت دغا ټول پشان
 راشنه کېږي اود نا پوهی او بېکاری او یا د بېوسیلګی په تور تم کښې زمونږد
 حیات په اوبو وده کوی .

هوا د دې نوی گل معجزه خو داده چه که څه هم یو گل دی خو ډېر رنگونه

*(و)

لری، ددې گل درنگو تولیدل او یا اودبوی او عطر د کیفیت او ماهیت کشفول او بویول
ډېره باریکه نازولې قریحه او حقیقی بصیرت غواړی او که نه ډېر ممکن دی چه
دا گل لکه د وچو میرو دمغیلاڼ پشان سترگو ته دا غزی په خپر ودرېزی .

ددې معنوی گل په هنر اړه کښې د شاعر د حقیقی هدف مقصد او مراد
خپره اود افکارو خیالونو ، اندېښنو او تصوراتو تصویر له ورايه معلومېزی
پردې گل باندې دپسرلی باران اوزلی ، دخزان طوفانی بادونه اودژمی دو اورو
یخنی څه اغېزه نشي کولای .

لکه چه ددې معنوی گل تازگی او طراوت د ذوقونو د سمورتیا ، د افکارو
د طراوت او د دماغونو د تازگی پورې تړلی دی .

یواځې او یواځې هغه وخت چه د زړو افکارو خزان پرې راشي او یاد مړ او
احساساتو او مړو ذوقونو ساړه بادونه پرې ولکېزی نو مړ او یو پیا پیا پانې پانې شی .
او دا هغه وخت دی چه د شاعر د رنگینو گیلانو ځینې ډک د اشعارو دیوان
د زمانې د گلچین لاس ته ولوېزی ، پانې پانې وشکېزی اولکه زېرې وچې پانې
د مړو ذوقونو د گلخن په انکار کښې وسوزېزی او لکه څرنګه چه د مادې او
ژوند سرنوشت دې محور او فضا شی .

هوا دا گل درنځورې ځوانی او د دردمند ځلمیتوب د پسرلی او شاعرانه ژوند
یونوی گل دی چه د پېر پشانو افکارو په بڼې اود رنگینو خیالونو په گلشن کښې
غوړېدلی دی او په همدې یو گل د شاعر د تخیل دنیا پسرلی شوی دی .

هوا دا پسرلی د شاعر پسرلی دی ، او د شاعر پسرلی څا نته یوه عجیبه
دنیا لری له دې کبله چه د شاعرانو د تخیل او تفکر ډول سره توپیر لری نو
پسرلی هم هر شاعر ته په مخصوص رنگ ځان ورښی او هر شاعر پسرلی ته
د خپل ذوق او قریحې په سترګه گوری .

دیوه شاعر د عشق اومینې په دنیا کښې هم د حسن گلشنونه ، د ښکلا چمنونه
اود ښایست گلزارونه شته .

د سرو شونډو غوټی چه د خندا په نسیم و غوړېزی ، د تورو سترگو نرګس
چه د بهار ی په خمار سره شی ، د جګو د نګونښتری قامتو نو
د ناز رفتار چه قیا متونه او محشرونه را ولی د سپینې سینې په باغچه کښې
چه انار گل نیسی ، په سور گل لالی مخ باندې چه د تور خط سبز مړا خپېزی ، د
ناز نازیو چه د شاعر دماغ معطرو ی اومستوی ، د پیکې او خال دام ودانه چه

(ز)

زپرونه بنکاروی دا ټول دحسنا وبنکلا په جهان کښې د شاعر د عشق پسرلی تمثیلوی
کله چه د مینې مستې پېغلې فرشتې په اوربل یا زلفو کښې زېر گل و ټومبې
نودمین شاعر د بخت او طالع ستوری و خله پزی اود نا کامې مینې دبیلتانه په
تورو شپو کښې یې ډیوه ولېگیزی اود مینې دا رها د ده پرسرد سر و زرو خیالی
تاج زدی

خود بل شاعر په نظر کښې بیا د شاعر پسرلی د حسن اوبنکلا د پسرلی نه هم ډېر
لوړ او اوچت دی ، دا ځکه چه حسن او جمال خزان لری او شاعر نه غواړی
چه د ده شعر دې هم خزان ولری .

د ډېو آرزو داده چه د شعر پسرلی دې تل پسرلی وی .

نوددې شاعر د پسرلی د بڼې د نوښکلي خانگي په ژمې کښې هم شکوفه کوی او
د خزانې وچوپاڼو تویپدل یې هم د زېرو گلونو جوړ باغ دی .
نو ځکه دا شاعر د خط وخال د توصیف لاره پریښې ده او د اجتماعي نیمگړتیاو
د اصلاح د پاره د تنقید په لار روان دی او غواړی چه :

فرد و وایی د جامعې د پاره او نن شعر و وایی هغه هم د صبا د پاره .
هوا د دی نوی پسرلی نوی گل د نوی عصر د نوی حلمی شاعر نوی شعر
دی . هغه شاعر چه د طبیعت د بنکلي پسرلی د جمال او بنايست په نندارتون
کښې لږ شانتې د تخیل او تفکر پرده بېرته کړېده او ډېرې رنگینې نندارې
او صحنې یې لیدلی دی .

خو بیا هم د ده نظر د طبیعي مظاهر و په ظاهري خط و خال او بنکلا
ندی غولېدلی ، له ظواهر و نه یو څه وړاندې د طبیعت د عناصر و د باطنی
کیفیا تو او خواص و ادراک فلسفي ته وړ نژدې او ښه لږ او ژور شویدی
د شاعرانه اندېښنو او تعقل د منطق په اساس یې د ځینو عناصرو د حال د ژبې نطق او
خبرو ته غوږ نیولی او د دوی سره غږېدلی او راز و نیاز یې کړی دی .
دلته د شاعر نازولی خیال د بوډی په ټال کښې د زېرو ، سرو ، شنو او سپینو
بنا پېریوسره زانگی .

شاعر چه کله وگوری لمر یا سپوږمې د تورو وړېڅو په خادر کښې مخ نغښتی
دی نوهله د باران د ژړا په معنی پوه شی اولهان غلی کړی .
هو د شاعر د خیالونو په آسمان کښې د اندېښنو خړې وړېڅې شته خود ښه
صورت د حجاب په څېر ننگین سیرتونه وړلاندی ندی پټ شوی ، کومې څاڅکي

(ح)

چه لدې ورېځو نه اورېزې هغه د درد نیمه خوا او پاکې اوبسکې دی .
دلته د آب یو څاڅکی له در ، گوهر او مرغلرونه اود آبرو آب حیات له
الماسونه هم ډېر گران دی

هو ! شاعر ته ژړا ، آبرو ، دحیا خولې اود ژوند او به د څاڅکو په
پیاله کېښي ، ځان وربښي او د شفق په هنداره کېښي دنا پاکور نگینو لمنو
تماشا او دېپکنا هووینو دطوفان ننداره کوي .

د شاعر د ورېځو او څاڅکو په کنایه او استعاره کېښي معنی یې پردې اوبې آبه
شوې نده .

د شاعر د پسرلي تا لندې د آسمانونود (سا ، رې ، گه ، مه ، په ، ده
نی) په اوو پردو کېښي دژوند زیر او بوم ساز غبروی

ددې پسرلي برېښنا چه د مثبت او منفي نه پیدا ده دنراوښځي داشتراك مساعی
گټور زېري دېوي روښاني آيندې د افق په سرليک کېښي په سر وزرو ليکي .
هو ! داد شاعر شعر دی چه د پاک خدای د قدر تو نود پېژندلو او ښودلو د پاره
شنه پاڼه د ثنا اوصفت د ژبې په نامه ستایي .

دا یواځې شاعر دی چه د بېلبل په ژبه پوهېزې او د بېلبل د خوزو نغمو او
سندرو داسې تفسیر کوي چه په گلرخانو کېښي وفا او په پسرلي کېښي بقانشته
خونه هغه شاعر چه د غورمالي اومداحی ترانې ووايي

شاعر خو ځکه اغزی ته په ښو سترگو گوري چه خنجر او نښتر یې په لاس کېښي
نیولی دی او دښکلو گلرخانو اونازولو خوبانو په خاطر د گل رنگین او ښکلي
مخ له ناپاک او بدنظر نه ساتي .

هو د دې شاعر د پسرلي اغزی د بهوزلو په لو څو پښو کېښي نه چو خېزې .
د دام او داني ماجرا شاعر ته درشوت خورواو خاینانو گرفتاری اود ظالمانو
غرغره کول ورپه یادوي .

د شاعر د پسرلي په دام کېښي دریا د تسبوپشان سپینې کوترې نه کېښوزي او
د چال وفرېب په لومه کېښي د مرغی پځای انسان نه گیرېزې .

کله چه دلامر دزرینو و پانکو په تاو کېښي شبنم د گل له پاڼې نه هوا
کوي ده ته په گلایو مخونو باندي دشرم و حیاد خولو داني او یا د سرخ
رویو کسانو یې آبی ور په زړه کېزې .

هو د شاعر خمخانه اومیخانه دانگورودانه ده

ط

شاعر دپسرلی په مکتب کښې د سپینو روڼو او بونه دصفا او حرکت سبق
او د شین زرغون بڼې په مدرسه کښې د سروی له ونې نه د ثبات استقامت

او راستنې درس اخلی او پوهپېزې چه دراستنې ثمر تل زرغون دی.
د فواری ساز دمدو جزر په زیرو بڼم کښې حساس شاعر ته دعروج او زوال
د ترقی او تنزل د وجود او عدم د ژوند او مرگ پند او عبرت ورکوی

د دردېدلی شاعر تش دآبشار د منظرې په ښکلا نه غولپېزې.
ده ته د دې منظرې په لیدلو د یتیمانو ژړا او د مظلومانو انګولاور په یادپېزې
د شاعر تېز نظر د پښې په غوز کښې د سپین سرو کڼو وښځو خرڅه د غریبانو
د خامتا اودمړو د کفن کارگاه لیدلای شی

د سیند او بوچپې د شاعر په غوز کښې دوچو میرو سندرې وایې .
څانګه د شاعر د شعر په ژبه انسا نانو ته وایې چه : زه مپوه لرم او د
خوارانو غریبانو د پاره د طبیعت د تعاون اومرستې لاس یم ای بدایا نو تاسو هم
خوارانو او له پښولو بدلوته د مرستې لاس ورکړی او ای ظالمانو اوزورورو

په ضعیفانو اوناتوانو باندې دآزار لاس مه پورته کوی .
خوار شاعر وچی څانګې ته ځکه په توده مینه کوری چه په ژمی کښې دخوارانو

سرې کوټې تودوی .
د شاعر په نظر کښې هر بوټی او خندو خاردکاروز یاراودلو پهمت د سیوری
لاندی کیمیا بوټی دی .

د تمباکو د پانې د حال په ژبه یواځې شاعر پوهپېزې چه وایې :
د پیسو سوزول زما چال او سره زر په ایرو بدلول زما کمال دی .
کله چه آزاد شاعر په قفس کښې د بندې توتی ، اسیر مارغه او گرفتار بلبل او
یا د انسانی عاطفې په لاس کښې د بنده شوې زرکې او کوترې غمجنې نغمې او
په انسانی رحم باندې دنفرین استولودردناکې ترانې واورې هلته بیا د صیادانو
د خم او چم په لیدلو د استعماری شوم سیاست د چال وفرېب د خاطر په
فکر ولوپېزې .

او کله چه په بازار کښې درنګینو د ستودستو گلانو خرڅول د شاعر په سترگو
کښې دا غزیو په خېر چوخ شی بیانود ښکلو رنگینو پېغلود خرڅو لوپه سودا
کښې ولوپېزې اود گلچین لاس ورته د خونخوارو ظالمانو درنګینو منځلو
پشان سورښکاری

(ی)

هوا
شاعرته د طبیعت د پسرلی د عناصر و سره د رازو نیاز په پای کسبې دا پته
ولکپزی چه څرنګه نبات او حیوان د بشر په انسانی نیمګړ تیا و با ندې
استهزاء مسخرې او لوبې کوی .

بیا نو حساس او درد مند شاعر په دې هم قانع شی چه بنایې د اجتماع بڼې دې
د لور او رمبې په ځای کله کله په برچه هم خپش اووه شی ، د ظلم د بوټی
بېخ او رینه دې را وایستل شی ، د وطن د پرمختګ او نوضت لار دې د مضرو
نباتاتو له خنډو خاره پاک او نوی گلان او نیالګی دې وروزل شی .
اوه !

د شاعر تخیل هم د ډېر ولوړو الوتنو په پای کسبې سترې ستومانه شی .
شاعر هم د تفکر او اندېښنوله فضانه د خپلواشعار و د پسرلی بڼې ته رابښکته شی .
هو د ده د شعر په بڼې کسبې د پسرلی ښکلې پېغلې د نوی کال د ځلمی سره
ودپزی ، او د خوشحالی په دې محفل کسبې بلبل سندرې ، کوتره نغمې توتی
بدلې ، زړه چار بیتې ، پاڅتکه غزلې او قمری خوزې خوزې مسرې وایی .
د باد د سندرو دزیر او بم د سرو تال سره څانګې او پاڼې چک چکې کوی
اوسروه په چمن کسبې ناڅی .

آه !
که څه هم د درد مند شاعر د زړه ارمان دا بتکاری شعر د بکرې پېغلې سره
غاړه غړی کېدل و .
خو افسوس چه دا وصل ور میسر نه شو او بیا هم د طبیعت د ښکلا اودا سرارو
اورما یزو د تو صیف نه عاجز راغی .

او د دې عجیب وغریب پسرلی د سحر جن بڼې او د شعر و ادب له گلزار نه یې تش
یوڅو خیالی وزی او معنوی گلان او یو څه خنډ و خار را ټول کړه او بس
چه گوندې هغه به هم د دې مادی زمانې په بازار کسبې څه ادبی قیمت او معنوی

محمد جان « فنا » صافی

رزیبت ونلری .

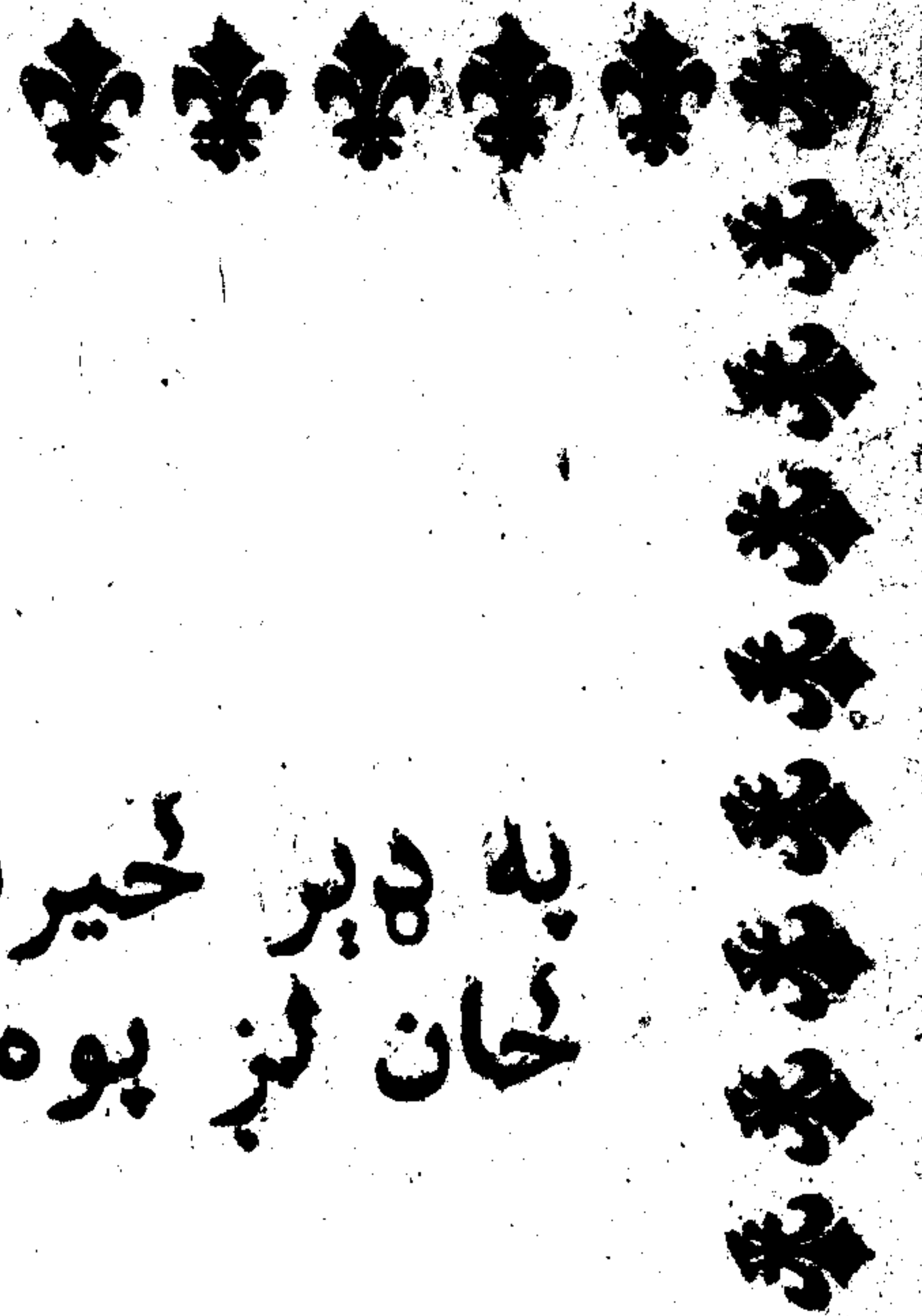
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پیل

ستا په نوم چه هم رحمن او هم رحیم ئی
هم اول آخر او هم قدیم حکیم ئی
نه رجیم شیطان نه امن پناه غواړم
ز ما و پره گناه کمه ته عظیم ئی

عشق

عشق د مینې او رښتیا وفا جوهر دی
د اخلاص او قهر بانی ایثار هنر دی
د زړه نور د روح آواز د ژوند ثمر دی
دا الهام د خولی اقرار د زړه باور دی

کائنات

به دبر خیر و کره دیدار د کائناتو
جان لیز پوه کره په اسرار د کائناتو

دهر چا قسمت تقدیر دی ټاکل شوی
لوی خستن لری اختیار د کائناتو

تحول د شپې او ورځ دده په حکم
د خالق وضا مدار د کائناتو

دی حاکم د حکومت د ټول عالم دی
مناسب و رته در بار د کائناتو

دا نړۍ ده جوړه شوې د پره بڼکلی
په صنعت د کردگار د کائناتو

محبت به درنه هېر شی د خوبانو
که دې و لیده سنگار د کائناتو

یو نظر و کره چمن گلشن بېد یاته
خه بنا یست لری بهر بار د کائناتو

په دښتونو کښې اغزی بن کښې گلان دی
غم او عیش دی په کنار د کائناتو

د لید و او اند پښو د پاره وړ دی
لاله زار او خاره زار د کائناتو

بڼه ور خړ شه چه په خه حکمت جوړ شوی
د قدرت په لاس اشجار د کائناتو

پسری شی او بیا دویسی منی ژمی
پوگری نشته قرار د کائناتو

کله باد شی یا طوفان د سپلاؤ نو
دا او په خاورې غبار د کائناتو

کله واوره او باران کله زلې شي
را او رېزې په خپل وار دکائناتو

ټول انسان حيوان نبات پکښې شامل دي
نامعلوم دي ټول مقدار دکائناتو

که دېوان دي که ملک که جن پري ده
ټول شامل دي په قطار دکائناتو

د مرغانو آوازو نوته غوږ کښې ده
ډک له کيفه مر غزار دکائناتو

ته د لمر اودسپوږمې رڼا ته گوره
منور شه په انوار دکائناتو

لعل يا قوت اوزمرد دخاورو لاندي
عجايب دي بي شمار دکائناتو

د ثبات استقامت عزم ټينگوالي
واخله درس له کوهسار دکائناتو

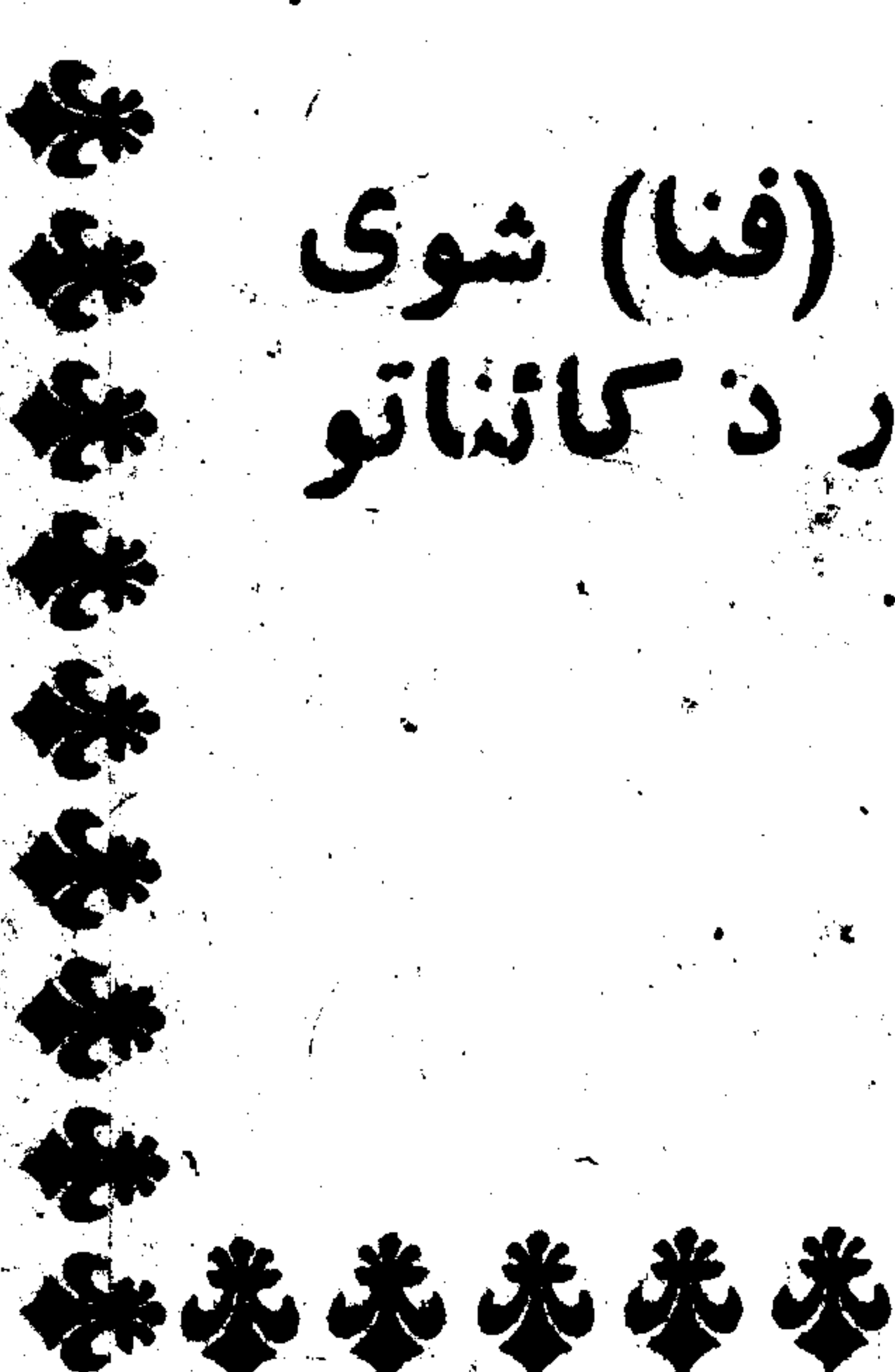
په دوران کښې بي نقصان اوکمي نشته
تل مدام جاري دي کار دکائناتو

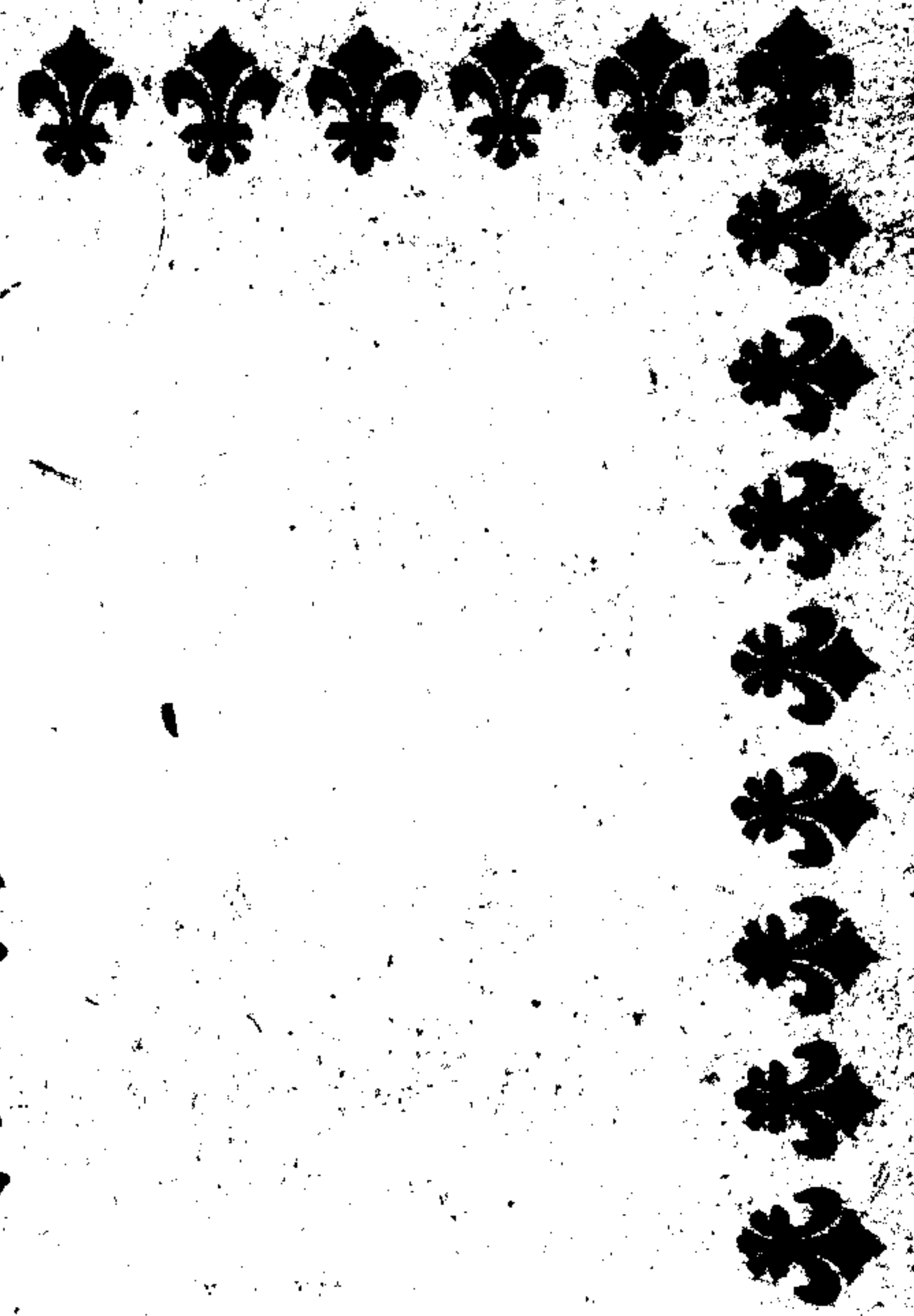
بڼه ئې ښکلو منظروته نظر وکړه
روح تازه کړه په ديدار دکائناتو

کوم صفت چه ورته وړ او مناسب وي
خوک يې نشي کړي اظهار دکائناتو

په لکولکو پردي د تماشي وړ
ندار تون دي په هزار دکائناتو

د قدرت په نندارو کښې (فنا) شوي
زه مين يم په دندار دکائناتو

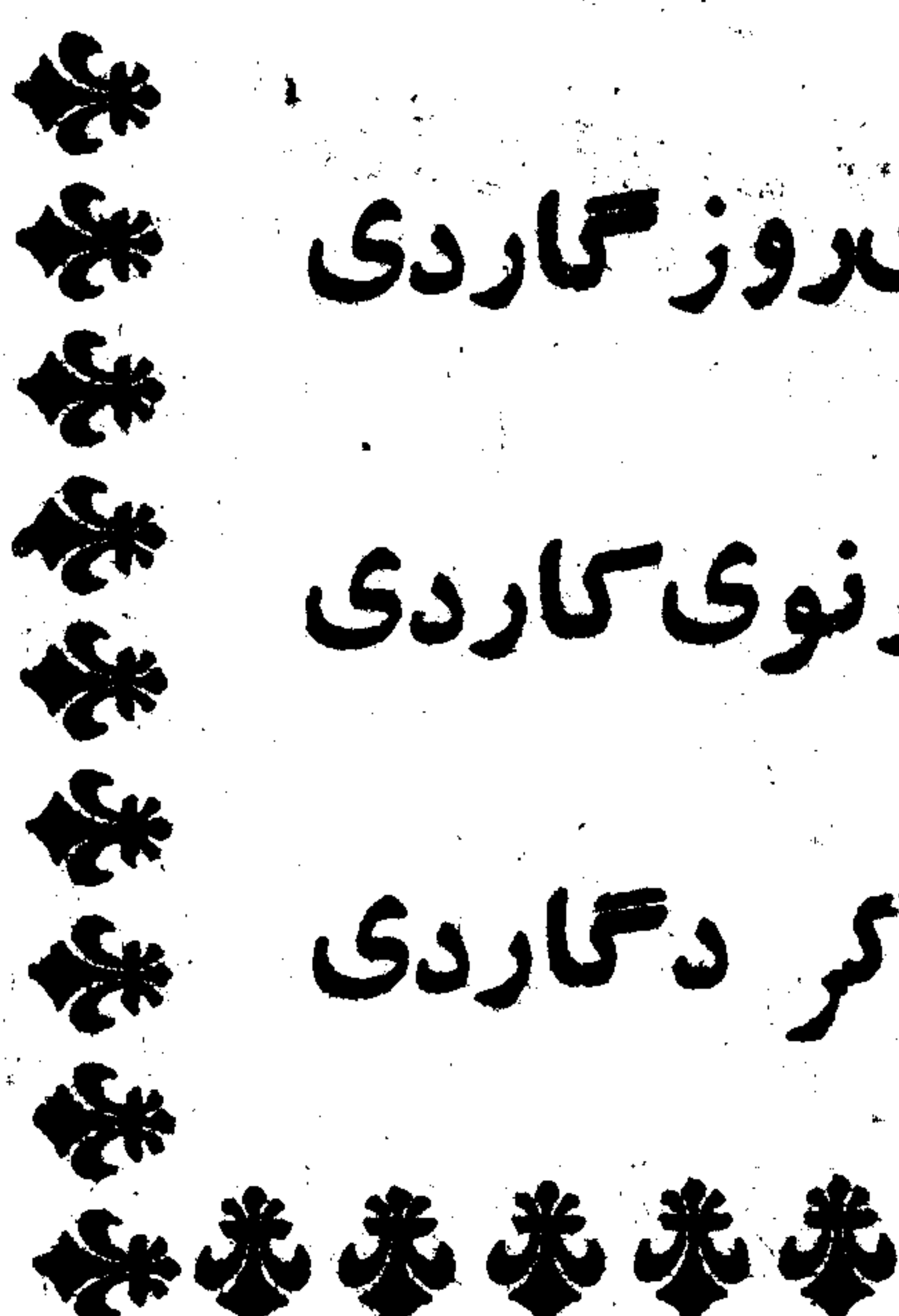
د تالندی گو کار

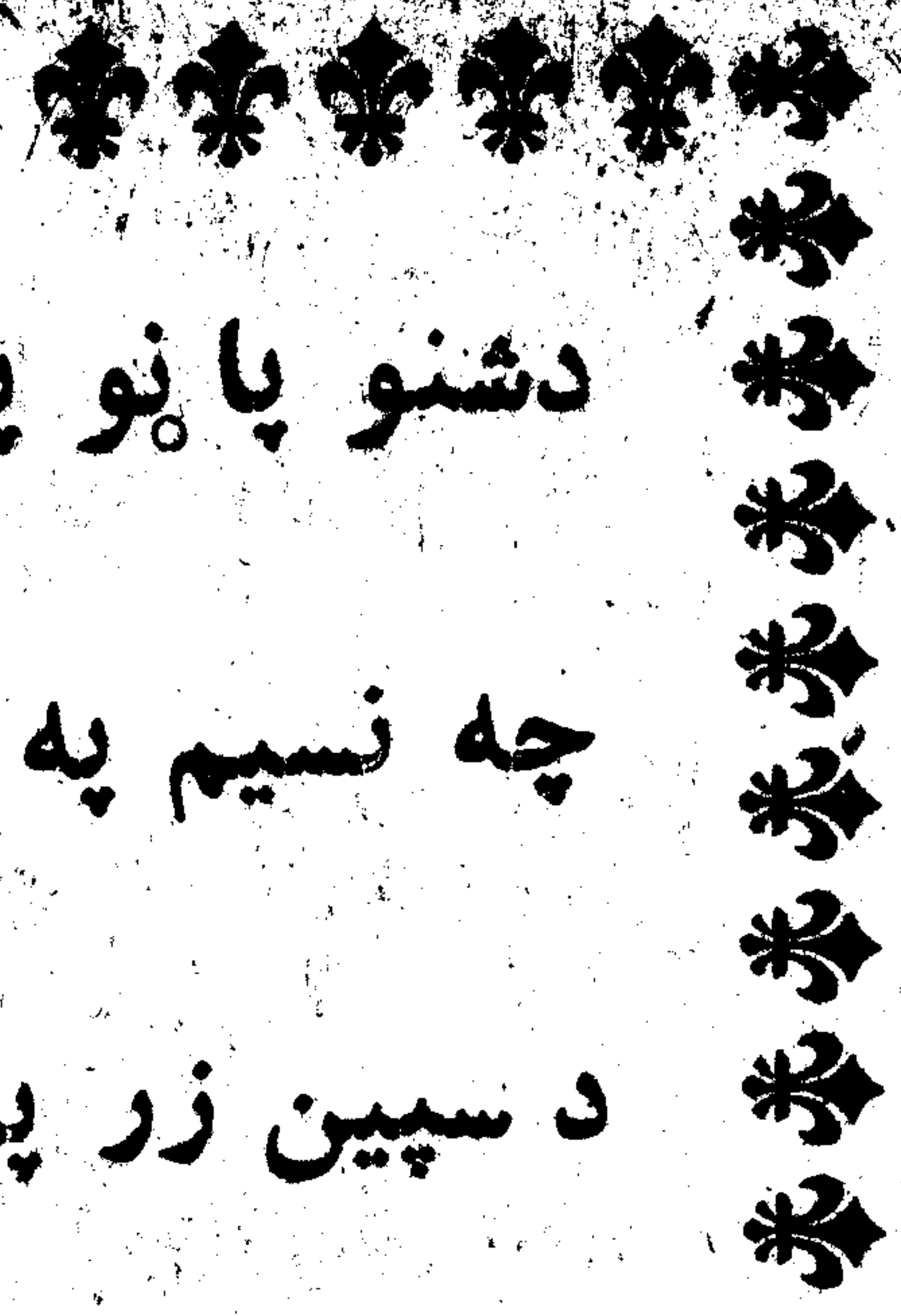
پای دژمی د بهار د ژوند آغاز یم
 ترانه د مرگ او ژوند نشیب فراز یم
 چه را وری می پیغام د نوی کال دی
 نو قاصد د نوی ژوند او نوی راز یم
 د نبات او د انسان حیوان په غوز کښی
 یو کومه د ژوند ساغیبی آواز یم
 مر اوې لحمکی ته چه نغبتی ده کفن کښی
 غزوم د ژوند رباب ماهر شهباز یم
 ساری گه مه په ده نی هی آسمانونه
 داو وپردو عجب زیرو بزم ساز یم
 زه غز بزم د (فنا) د زړه پر دو کښی
 ما د زړه په غوزو واوړه چه اعجاز یم

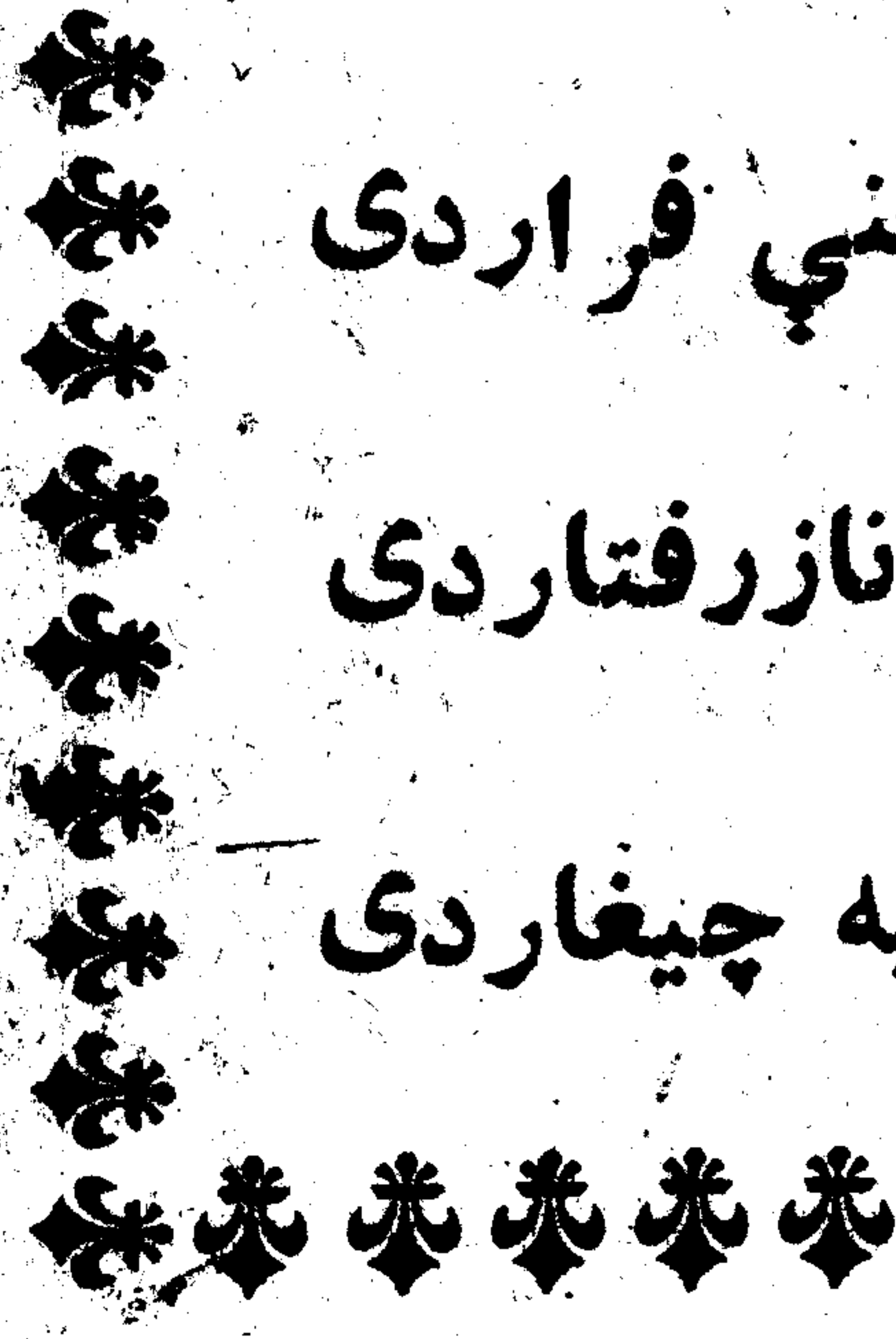
د پسرلی ناوی

نوی کال نوی هو انوی بهار دی
 نوی ژوند نوی جنبش نوی روزگاردی
 چه هېواد مو هم ودان او هم سمورشی
 وخت د گڼت او بزگری او نوی کاردی
 نوی سا په طبیعت کښی را پیدا شوه
 ژوندی شوی په قدرت دگر دگاردی

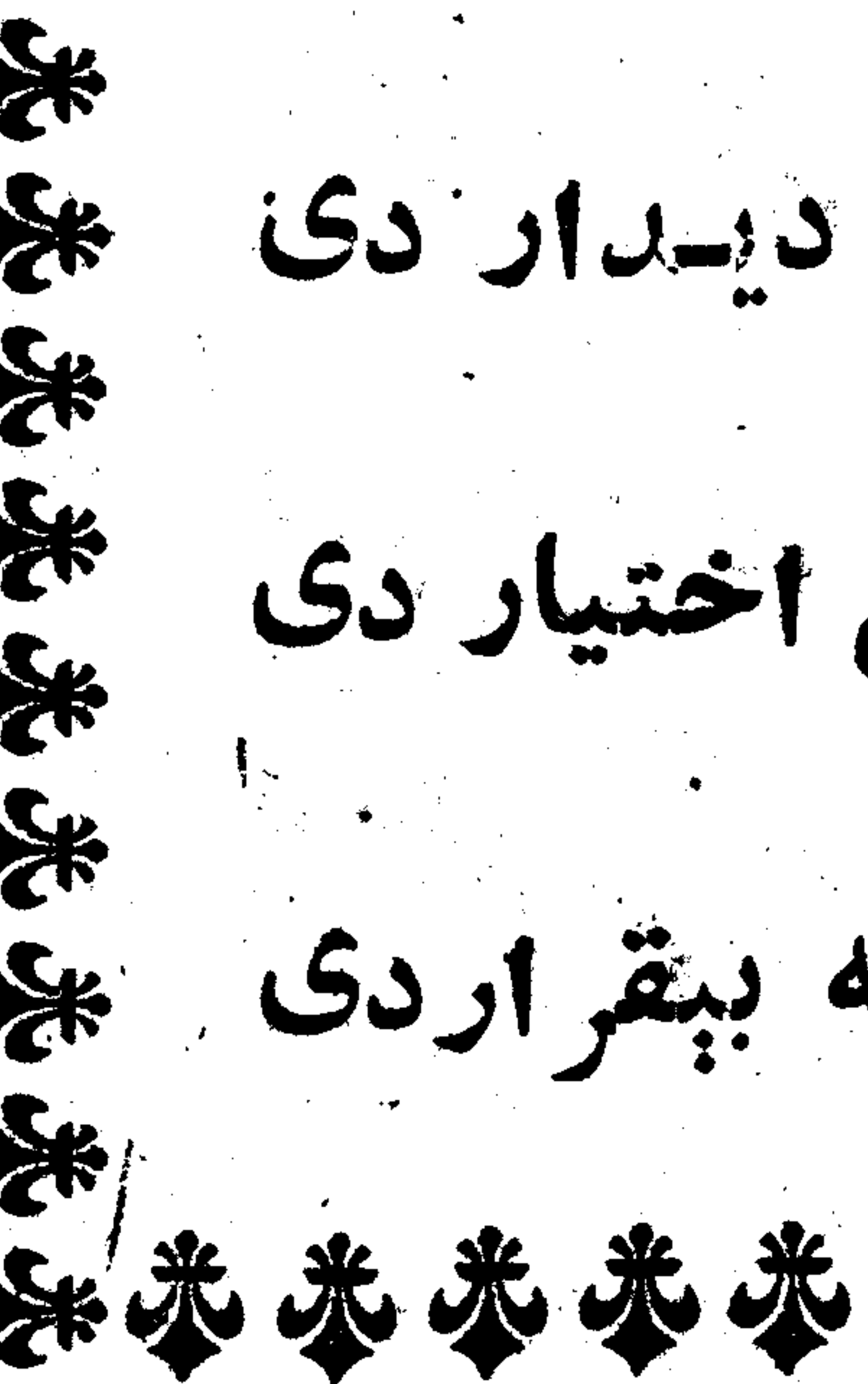

دشنو پا نو په دفتر کښې لیکل شوی
 کائناتو کښې د خدای قدرت آشکاردی
 چه نسیم په چلېد و شو هرې خواته
 له هو سه په نخا و ر ته خنار دی
 د سپین زر پشان و یالې اویونه ډکې
 په نارو په چیغېد و روان آ بشاردی
 د خپو اود مو جو په خوږه ژبه
 په توضیف د پسرلی کښې سیند اقرار دی
 یاسمن لمن لمن چمن خوشبوی کرو
 معطره د گلشن د رودیو اردی
 د کاکل پشان چه وغوړېد سنبل بیا
 بی قیمته مشک د چین او د اتاردی
 نازبو بیا په نخر و چمن ته را غله
 بیا مشغو له نسترن پخپل سینکاردی
 سروه بیا د پسرلی بیرغ را جگ کرو
 د گلابو هره خوا کښې تود بازار دی
 آسمان شین دی لاجورد غونډې روښانه
 لمن ډکه په لاله د کو هسار دی
 شرو شور نه قیامت جوړ که مرغانو
 له مرغانو ځینې ډک چه مرغزاردی
 د پاختکو او کوترو کاروان راغی
 د کارغانو خپل ملک و ځینې فراردی
 قمری جوړه کره په سروه کښې بیا جاله
 په دښتونو کښې بیازرک په ناز رفتار دی
 هنگامې د محبت تازه تازه شوې
 بلبل بیا په شور فریاد او په چیغاردی

د چمن بوټی طاؤس غوندي بنايسته شول
 شين ټوټی په شو باغو کښي په گفتار دی
 تورو خاورونه راشنه شول سره گلان بيا
 سور گلاب دتور بورا دميني ياری دی
 توبې ماتې کره چه وخت دعیش ونوش شو
 ساقی را کره خدو پيالي چه نوبهار دی
 پرخه بيا دگل گلاب کره مېلمه شوه
 لکه ډوب چه په خوټو ديار رخسار دی
 شکوفي د غورېد و خادر په سر کرو
 په غاړی ورته حلمی د شا خسار دی
 د غوټی نجونې شوې ناوې د بلباو
 خود ټولو زړو نه بيا زخمی په خار دی
 د چمن پیغله د باغ حلمی واده شول
 پهر جای کښي دخوښی مجلس روی کار دی
 ملکه د عطر و بوی چمن ته راغله
 شاهنشاہ د پسرلی کړی دزيار دی
 بيا تازه شو د لاله د حگر زخم
 دمین د زړه شا همد گل د ا نار دی
 د ر بنستين عشق گاروانو نه خو کېدلې
 او د شمعي د لمبو نه پتنگ جار دی
 را روانه قافله شوه د ارمان بيا
 روح تازه د چمنونو په دیدار دی
 په ذوقونو کښي مستی گرمی پیدا شوه
 دگل بوی وړی هر چا حېني اختیار دی
 غورېدلی دی غوټی د شعر په بن کښي
 بيا همي زړه له جوش خروشه بېقرار دی

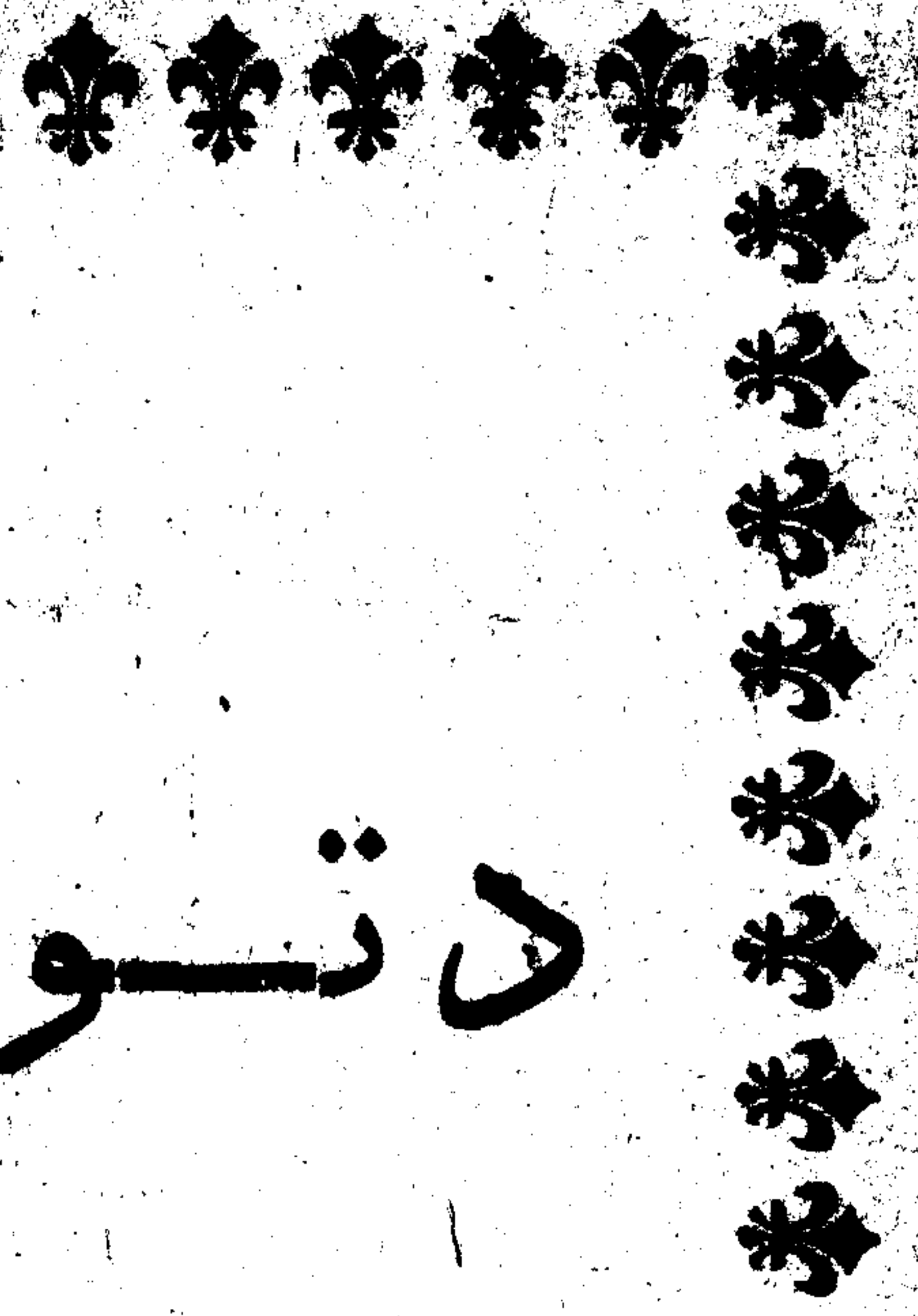
د نړۍ په دې بهار او نوی ژوند کښې
د (فنا) قسمت د مینې افتخاری دی

بر پښنا

زه د تورو ورېځو شپه کښې بڼه رڼا یم
د تنبلو گمراهانو رهنمایم
متر و که یمه د اور د سرعت لاس کښې
زه جنبش او حرکت غواړم بر پښنا یم
و که کار چه پسرلی غونډې زرغون شي
د روښانې آیندې یوه حالیم
په هر جای کښې غم بنادی سره شریک وی
باران ژاړی زه د سرو شونډو خندا یم
حلمو پېغلو سره یو شیء په هر کار کښې
گوریء زه هم له منفي مثبت پیدا یم
یو پر خون آه د شاعر له سوی زړه نه
یوه خریکه د درد مند شعر د نوایم
د پښتو شعر د افق په سر لوحه کښې
زه به ولیکم په سرو زرو (فنا) یم

د توتگی

شور

غار هې سره ده خو خونداره نه يم

سینه هې سپینه ریا کاره نه يم

زه تور او سپین او سره رنگونه لرم

دورنگی نلرم مکاره نه يم

که څه هم زیاتې لرم تورې بڼې

خو زړه هې سپین دی گنہگار نه يم

لکی هې دوه تاره ده خیر شه ورته

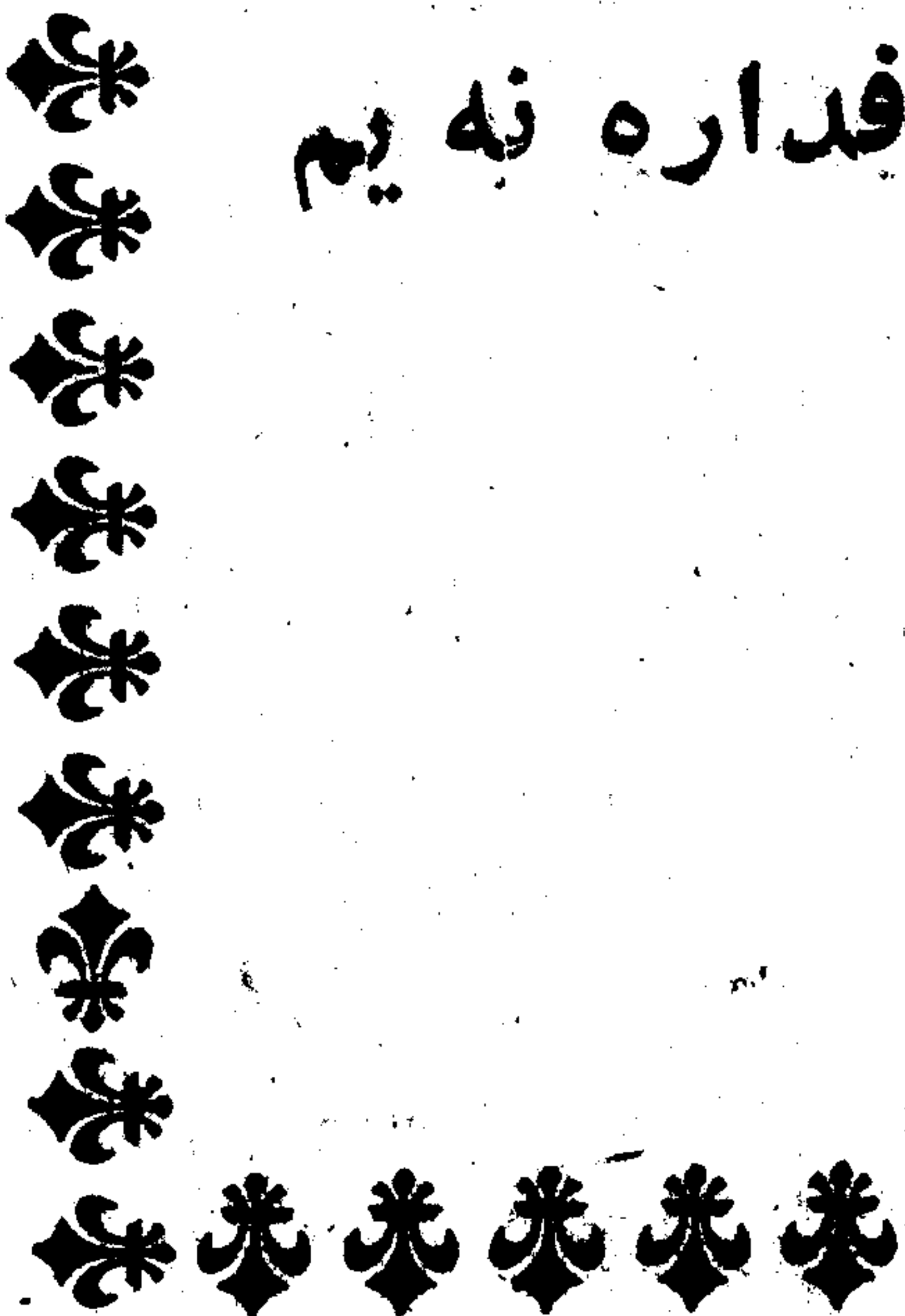
زه تش گفتار او بی کر داره نه يم

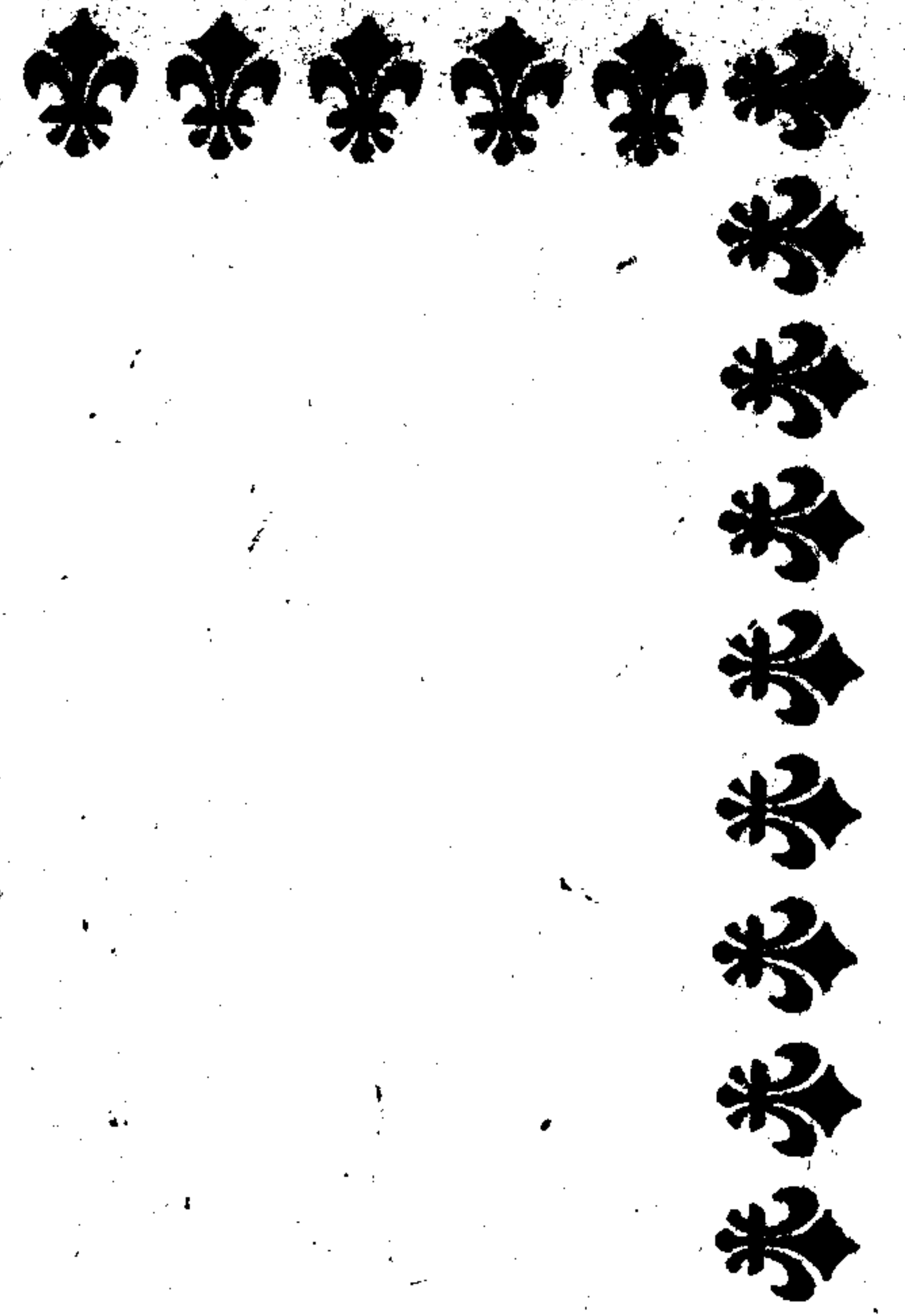
ما چه پیغام د نوي کال را وړی

نو د زور فکر طر فداره نه يم

زه انسان نه يم هم جنس نه خوروم

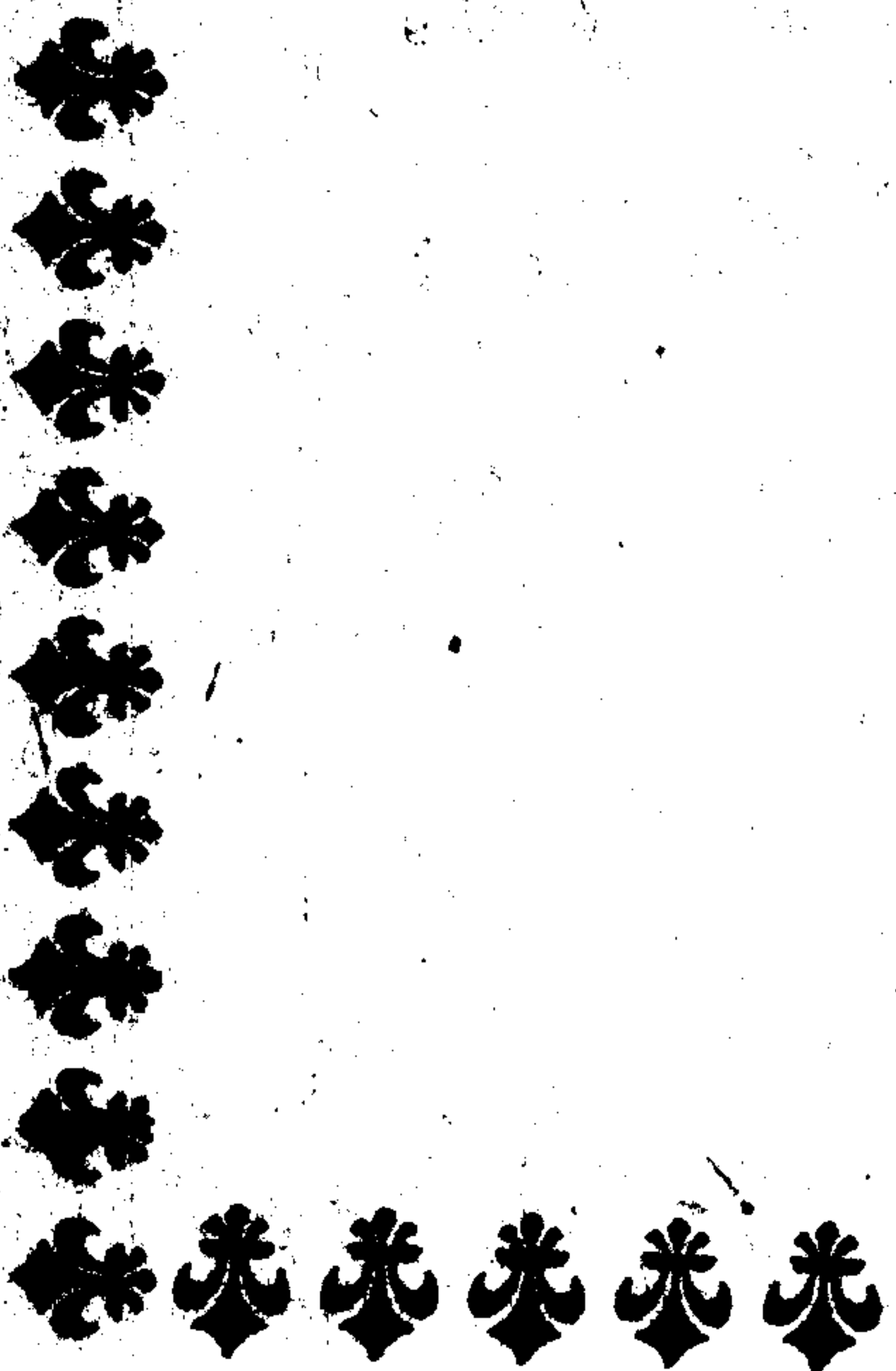
(فنا) ظالمه ستمگار ه نه يم

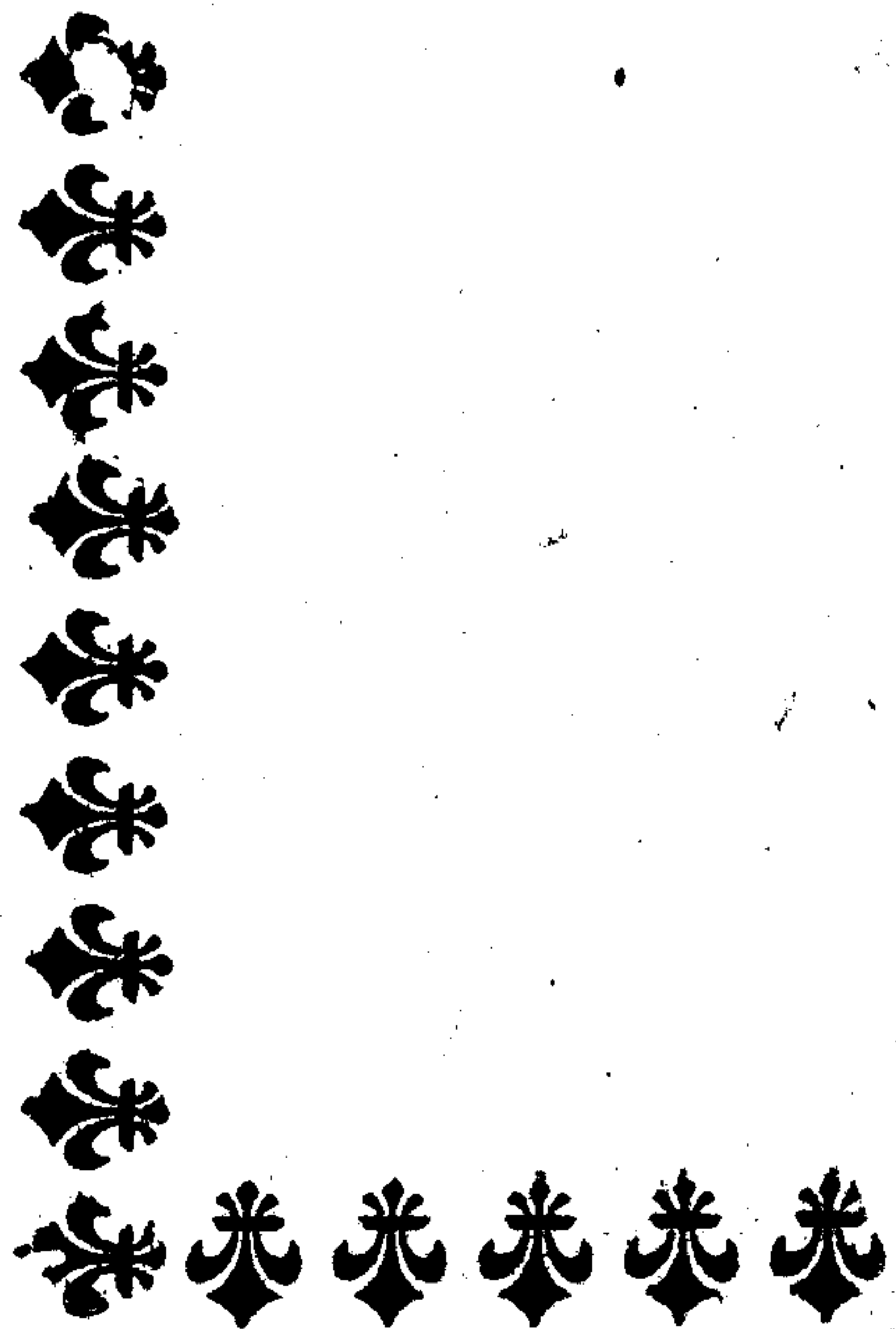
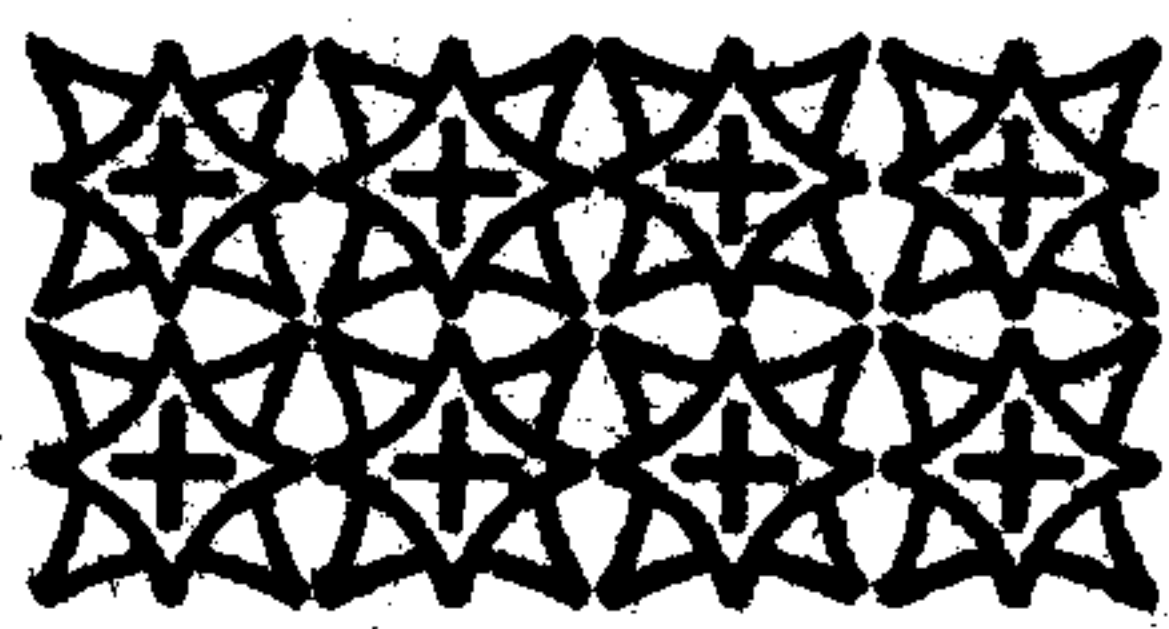
نیا لگی

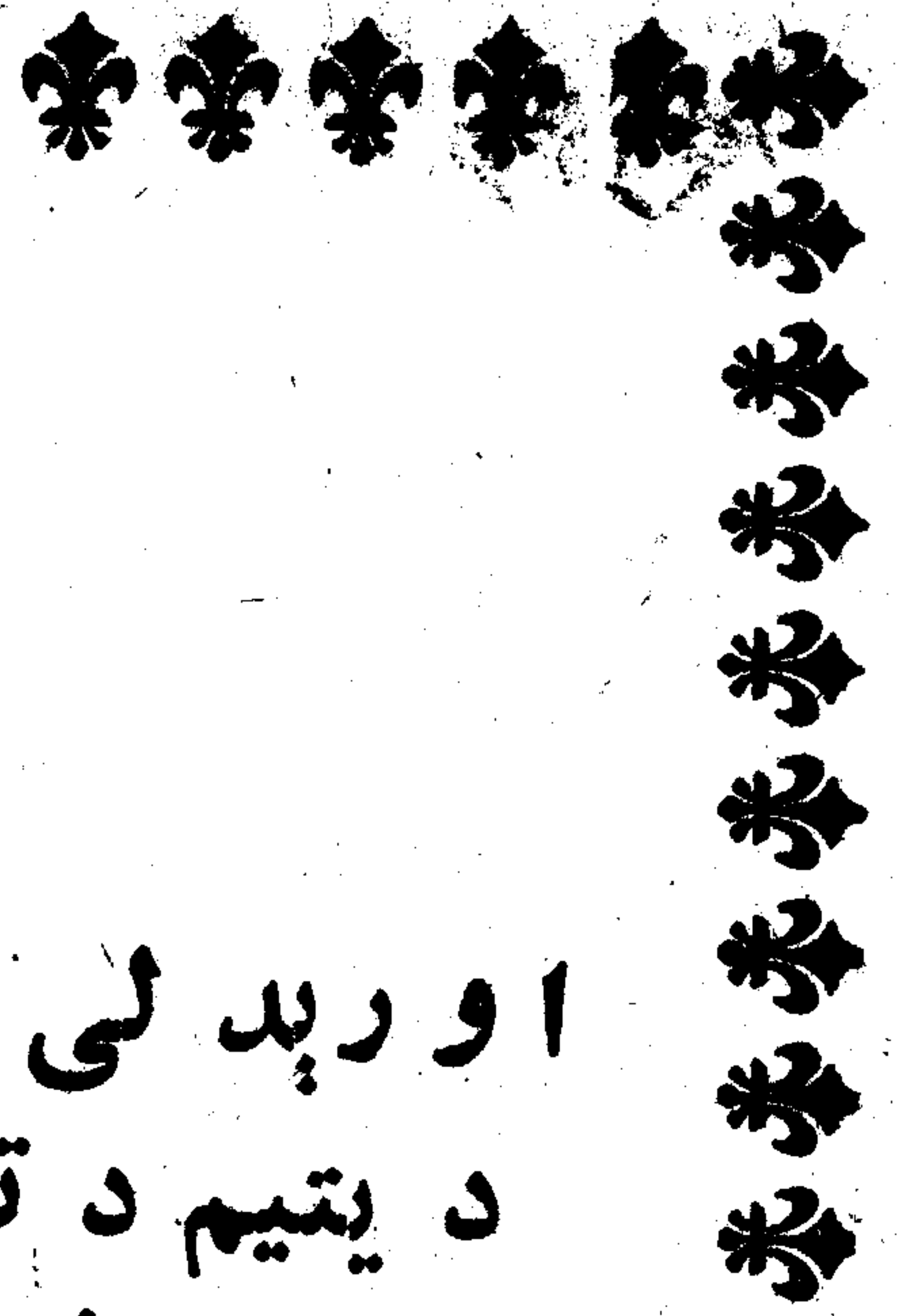
د صبا بنه غټه و نه نن نیا لگی یس
 زه که نن یمه ما شوم صبا حلمی یس
 زه بهستا دلاس امسا شمه یو وخت کسبی
 ما ته مه گوره په کهمه که کمکی یس
 تر بیبی نه می یورپ هم غافل نشی
 که نه سترگو کسبی د گل پخای اغزی یس
 که له ما نه ثمر غواړی و می روزه
 پر ورش که می و نشی وچ لرگی یس
 بی آبی نه می بنه سا ته چه و چهزم
 که می آب (فنا) په خای ونو سری یس

دور پخ ژړا

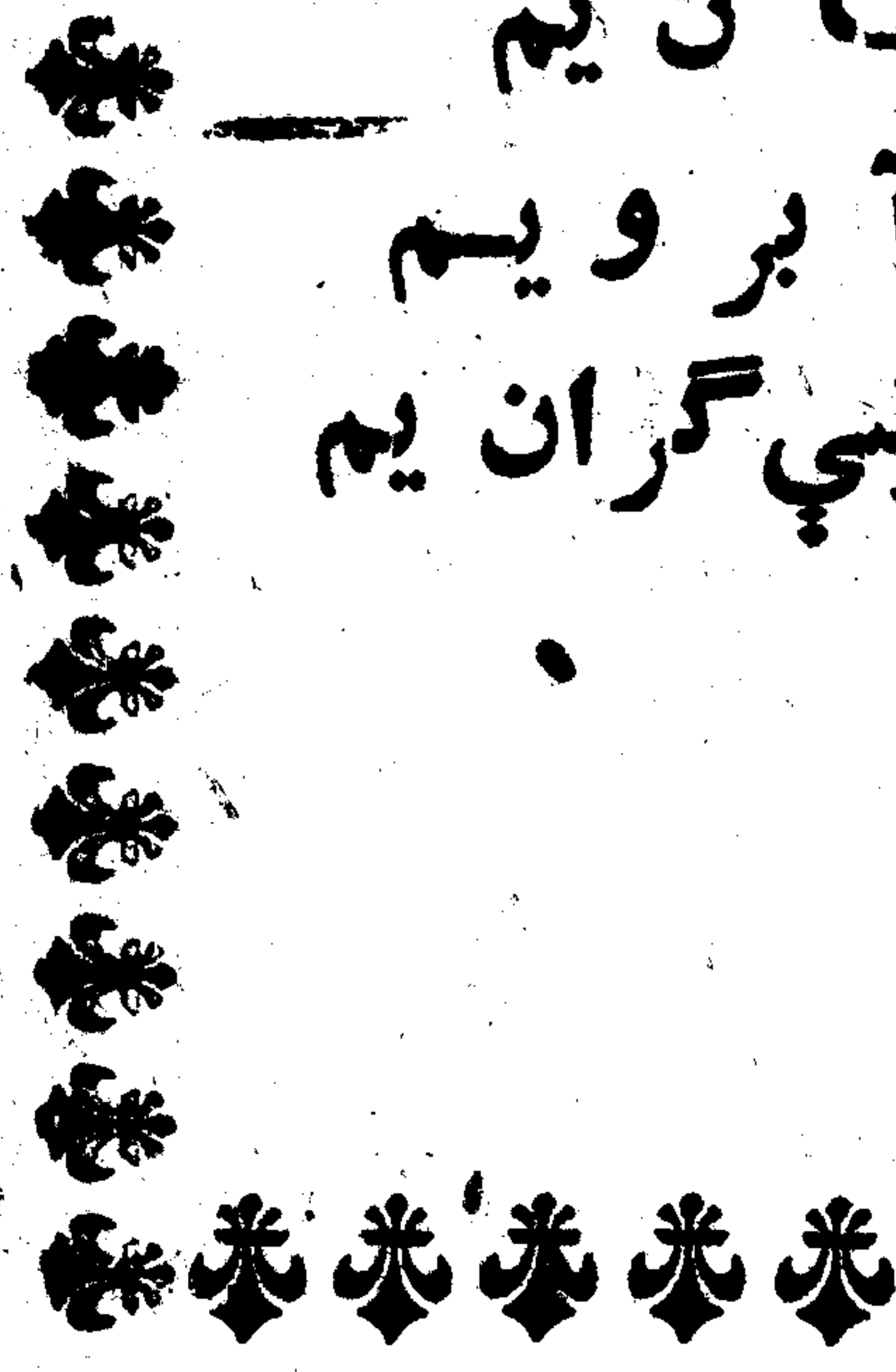
کله پر ده شم دقمر په منځ کښې
 کله خادر یمه د لمر په منځ کښې
 یا مشتری ته جوړ نقاب شمه زه
 یا د زهرې د منځ حجاب شمه زه
 تالندې ورشه دا طلسم که مات
 تورتم نه و باسه او به د حیات
 برېښنا، د غرونو بنا پیر کته وایه
 د تورو شپو سپینې سپوږمۍ ته وایه
 د ابه ترخوږې په تورتم کښې ډوبه
 د موجوداتو په عدم کښې ډوبه
 نوی بهار نوی نهضت نوی ژوند
 نوی جهان نوی ارمان نوی خوند
 پلوه که لېرې چه رڼا شی جهان
 محوه داستا په تما شا شی جهان
 د اباران نه دی چه پر تار اخی
 (فنا) ته ستا په حال ژړا راخی

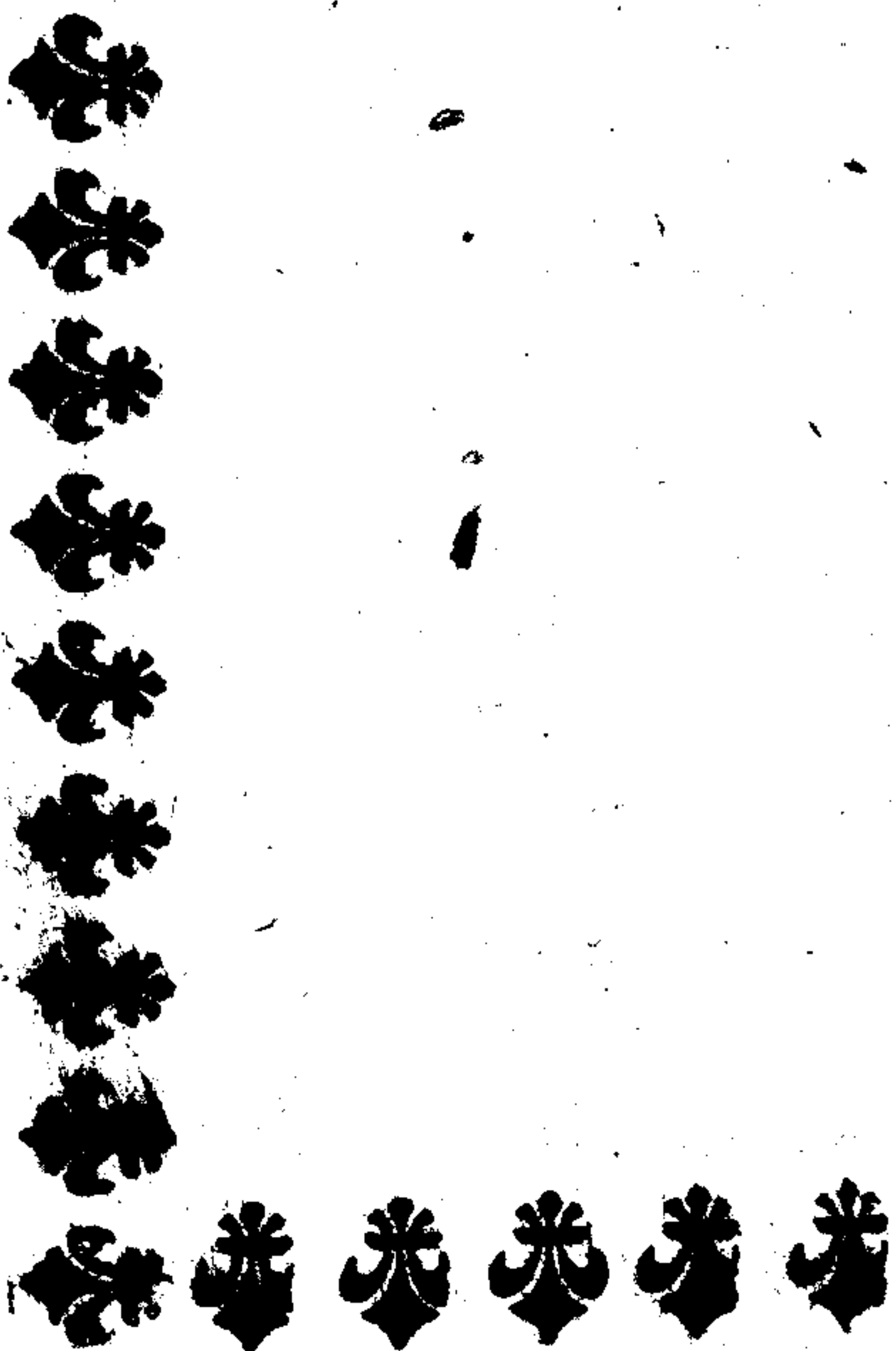
خا خکی

اورپد لی د غمو نوله آسمان یم
 د یتیم د تو دو او بنکو تر جمان یم
 نورو خا خکو سره کله چه یو خای شم
 رانه جوړشی لوی دریاب سېلاب طوفان یم
 زه په خو له دمچمچی کښی خو زه گبین یم
 خود مرگ ټکی په خو لود بنا ماران یم
 شی سمسور هر هغه خای ته چه رسېزم
 جل و هلو ته دژوند دوا درمان یم
 د صدق غېز ته چه ورسېزم در شم
 که د تیزی زړه ته ورشم لعل مرجان یم
 خو زه شربت یم دخو زو په پیمانہ کښی
 خو د زهر و سره جوړ د مرگ اعلان یم
 زو په خمار یم د شرا بو په پیا له کښی
 په رنگین منځ دخولو د ناز باران یم
 د نا کسولیه رخساره حجب دلی
 زه د شرم او د حیا او بو پشان یم
 آبر و مندو سره ټکی د آبر و یم
 له ا لمانه د (فنا) نظر کښی گران یم

د بولگه تال

د طاؤس پشان رنگين دبوډۍ تال يم
 دجمال آسمان کښې زه ښکلی هلال يم
 لوړ درشل زه د ښايست دنو بهار يم
 دبهار د ښکلې ناوې ښکلی هاريم
 زه رنگينه ښه تا بلو دطبيعت يم
 يو شهکار اعلى تصوير دحقيقت يم
 يا د مخکې ښکلې پېغلې ته پيزوان شم
 يا د گلو غاړکې زه د آسمان شم
 دلهر وړانگې زما غشې زه کمان يم
 دژړا تفسير د اوبښکو ترجمان يم
 دمرکز ټکې دانه محيط مې دام دى
 ښکار مې زړه دمهر ويانو خاص وعام دى
 اتحاد او همرنگى دلهر رڼا کرم
 تجزيه دباران خاڅکى اورسوا کرم
 دژړا باران چه توى دمخ په لمر شى
 بوډۍ تال ديار په وروځو کښې تر سر شى
 ښاپېرۍ زېږې اوښنې ياسرې اوسپنې
 ما کښې تال خورې فرشتې او ناز نينې
 نارنجى ، تور او آبي زير شين اوسپين يم
 ذقنا گللابى شعر غونډې رنگين يم

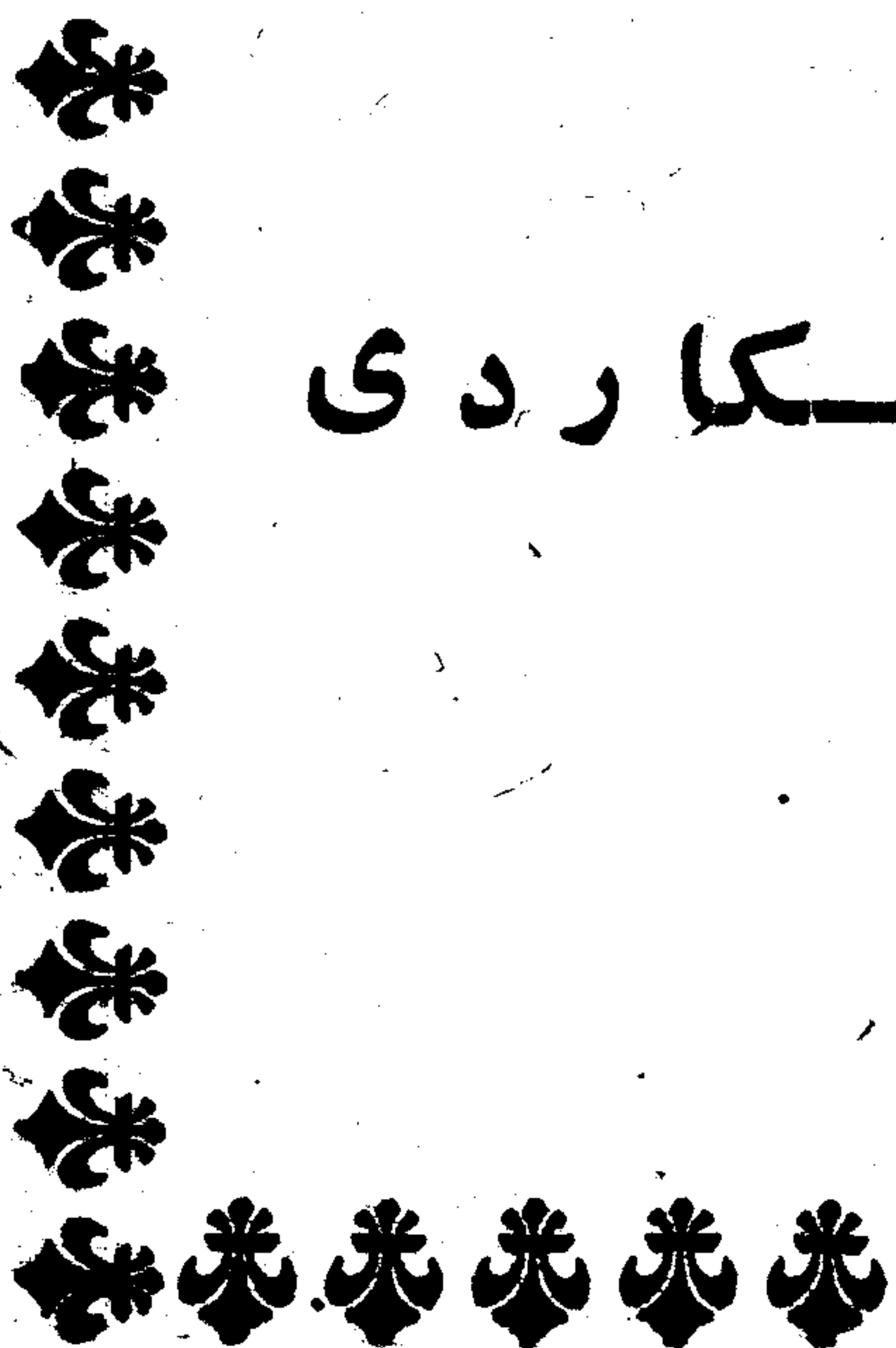

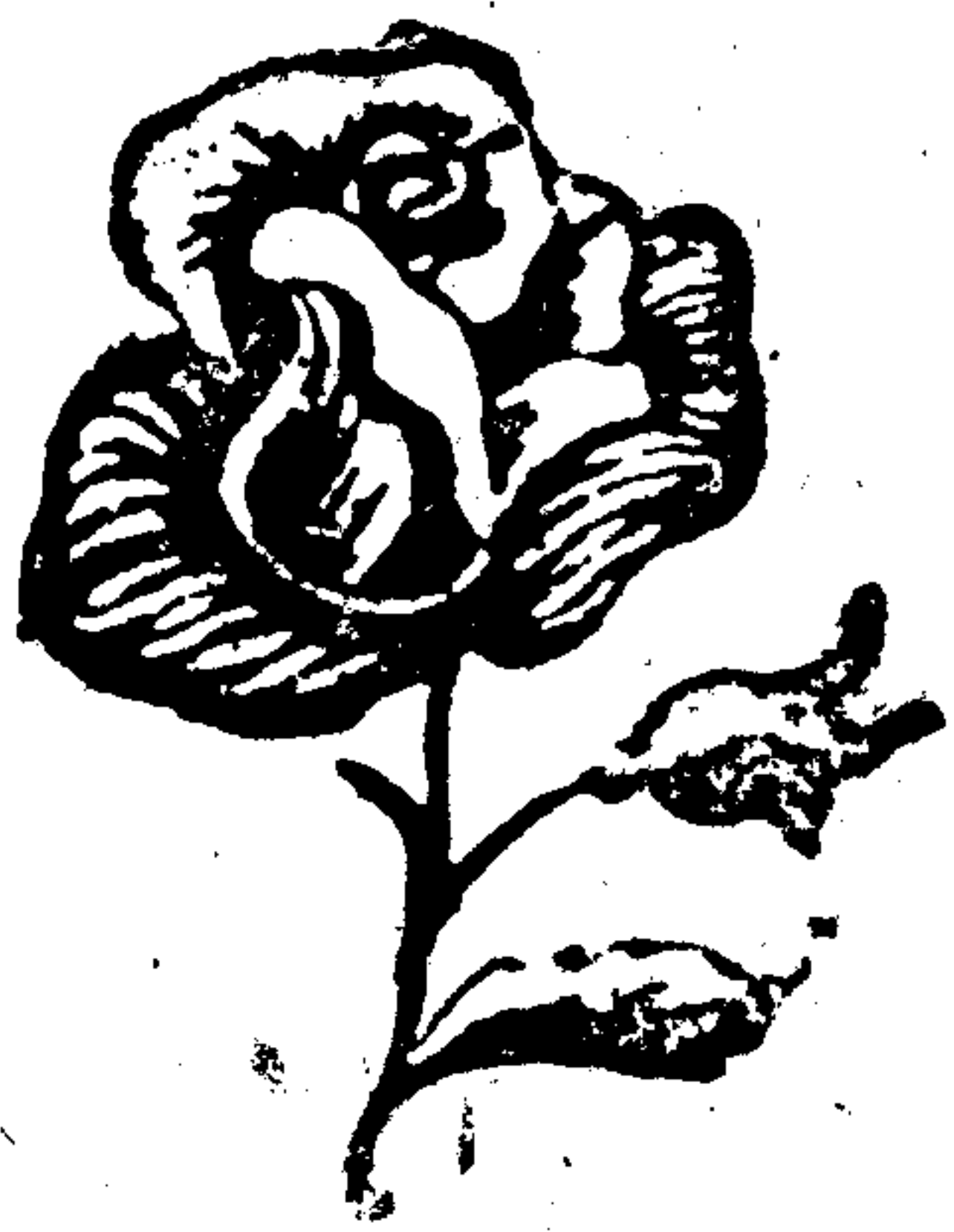
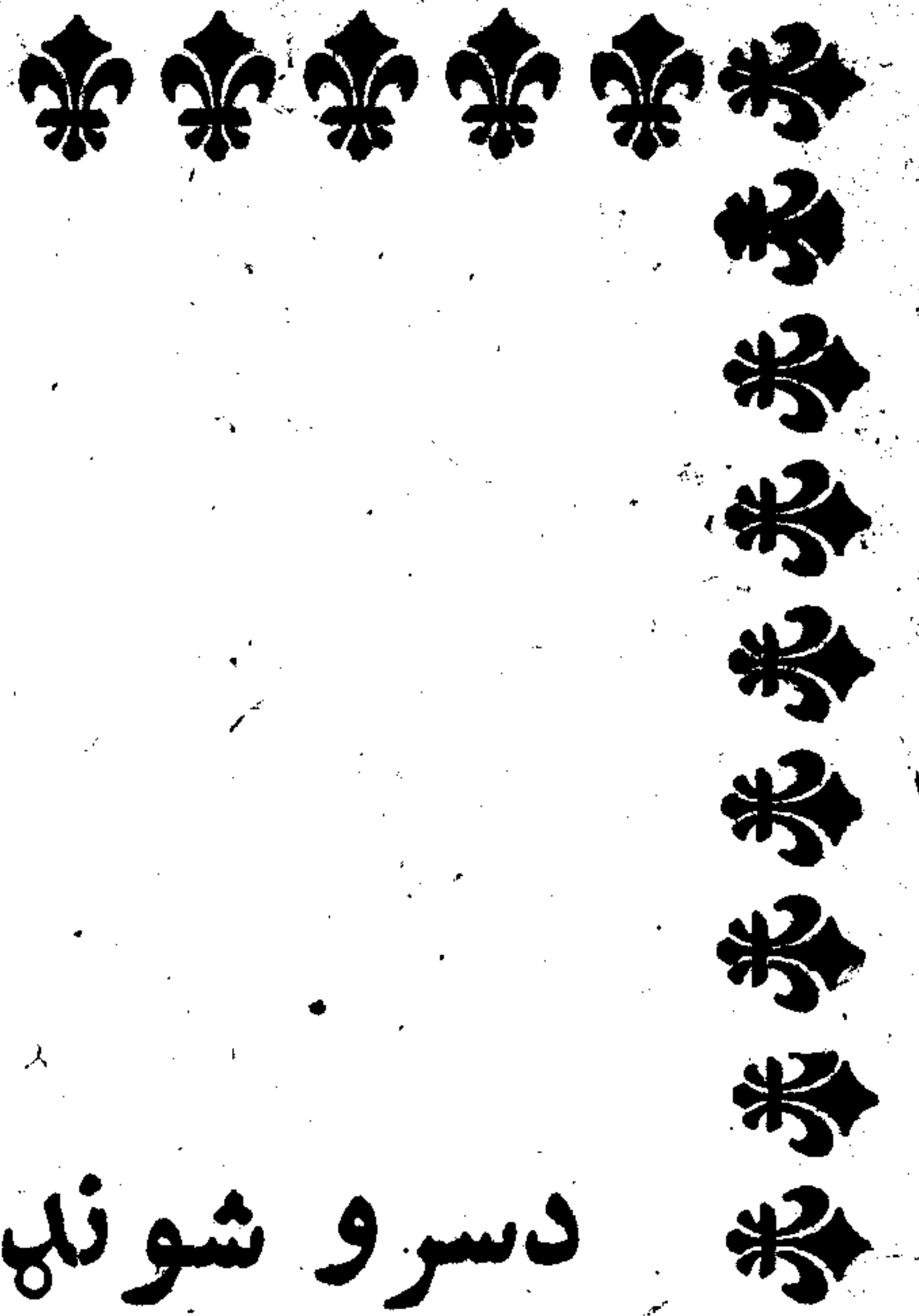

د شپونګی شپیلی

زه یم شپون او په دې ژوند مې افتخار دی
 چه د خدای نبیانو کړی زما کار دی
 زه لرم بنایسته پسونه وری او مېزې
 شنه واښه اغزی او بوټی مې گلزار دی
 زه د جگو غرونو سر کښې ر مې پیا یم
 له پستی او ټیت ژوندون نه زما عار دی
 د تمام جهان شاهي به پرې ورنکرم
 زما کور او زما گور همدا کوهسار دی
 زه څښتن د لوړ همت یم پروانه کا
 چه د تن جامې شکېدلی نس مې خوار دی
 پسونه وری او میزې ساتم له لېوانو
 تنفر مې له ظالم اوله خونخوار دی
 د حیوان خدمت کوم چه لوړ انسان یم
 گوره رحم عا طفه زما شهکا ر دی
 غزومه د (فنا) خوږې نغمې زه
 چه شپیلی مې خورا ډېر شیرین گفتار دی

د شفق سر لڅخبرې

د سرو شونډ و خولگی غواړې په غاړې کښې
سره لا سونه دې تا و شوی له گردن بیا

له هېچا سره وفا د دنیا نشته
د گردون له لاسه مه شه گله من بیا

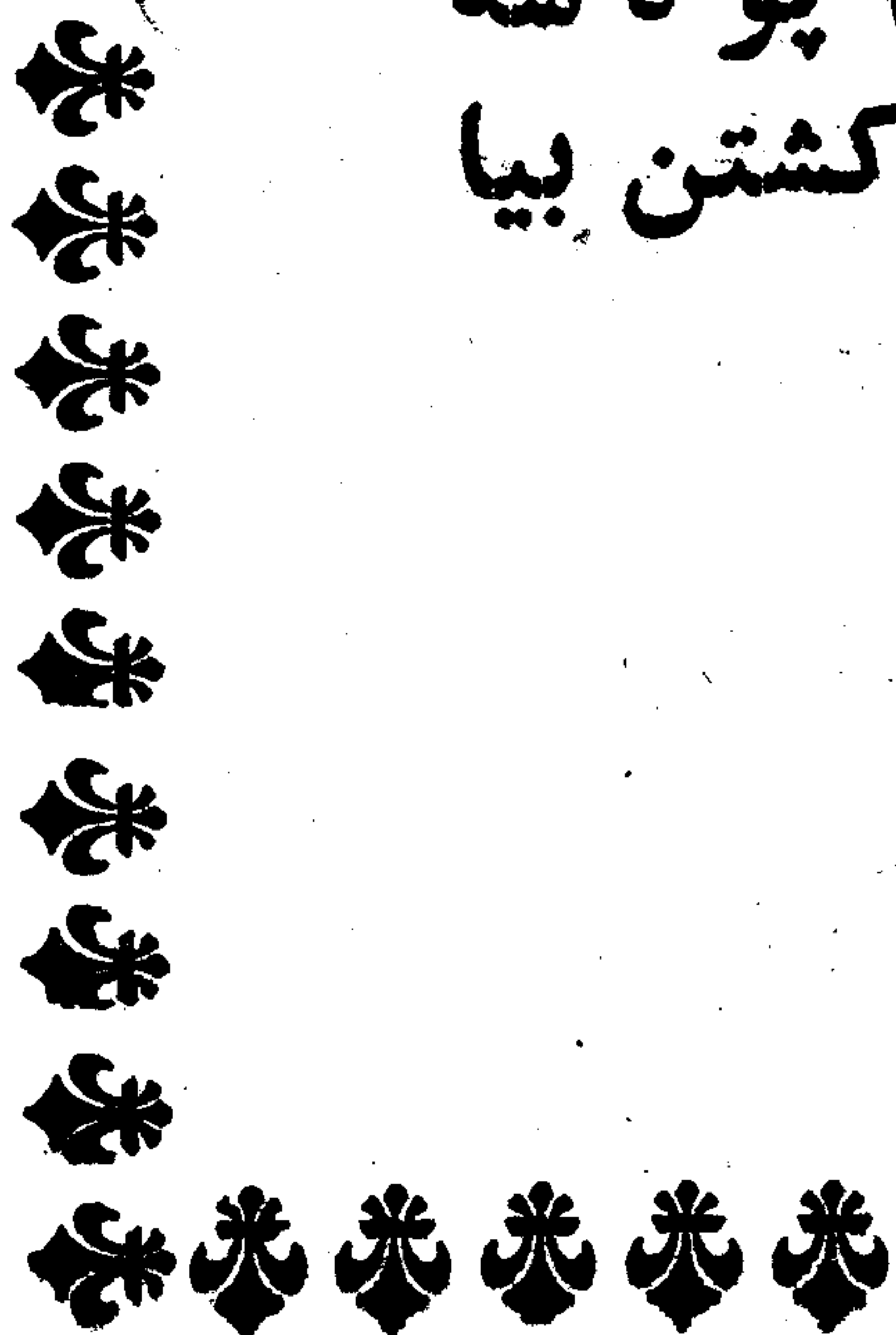
د صبا په هنداره کښې دې بنودلې
د هېواد د شهیدانو سور کفن بیا

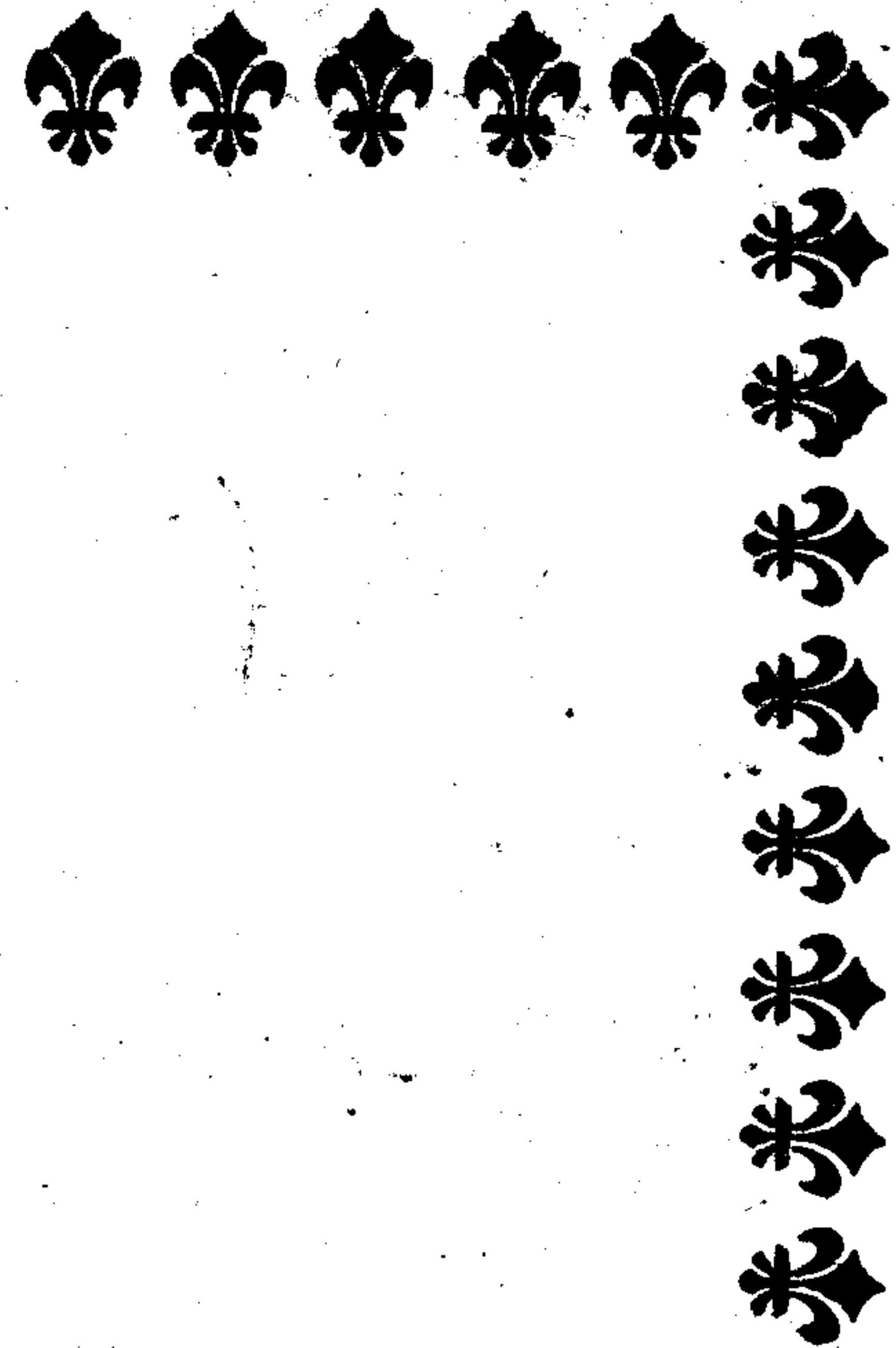
د سحر ستوری به ستا د داغ شاهد وی
بې گناه خون دې لیدلې یې غمجن بیا

دا د کوم داړې شبخون دی په تا شوی
که دې لار د شپې نیولې کوم رهزن بیا

تا نا موس د زمانې ا بتر لیدلې
ده په سرو وینو رنگینه ستا لمن بیا

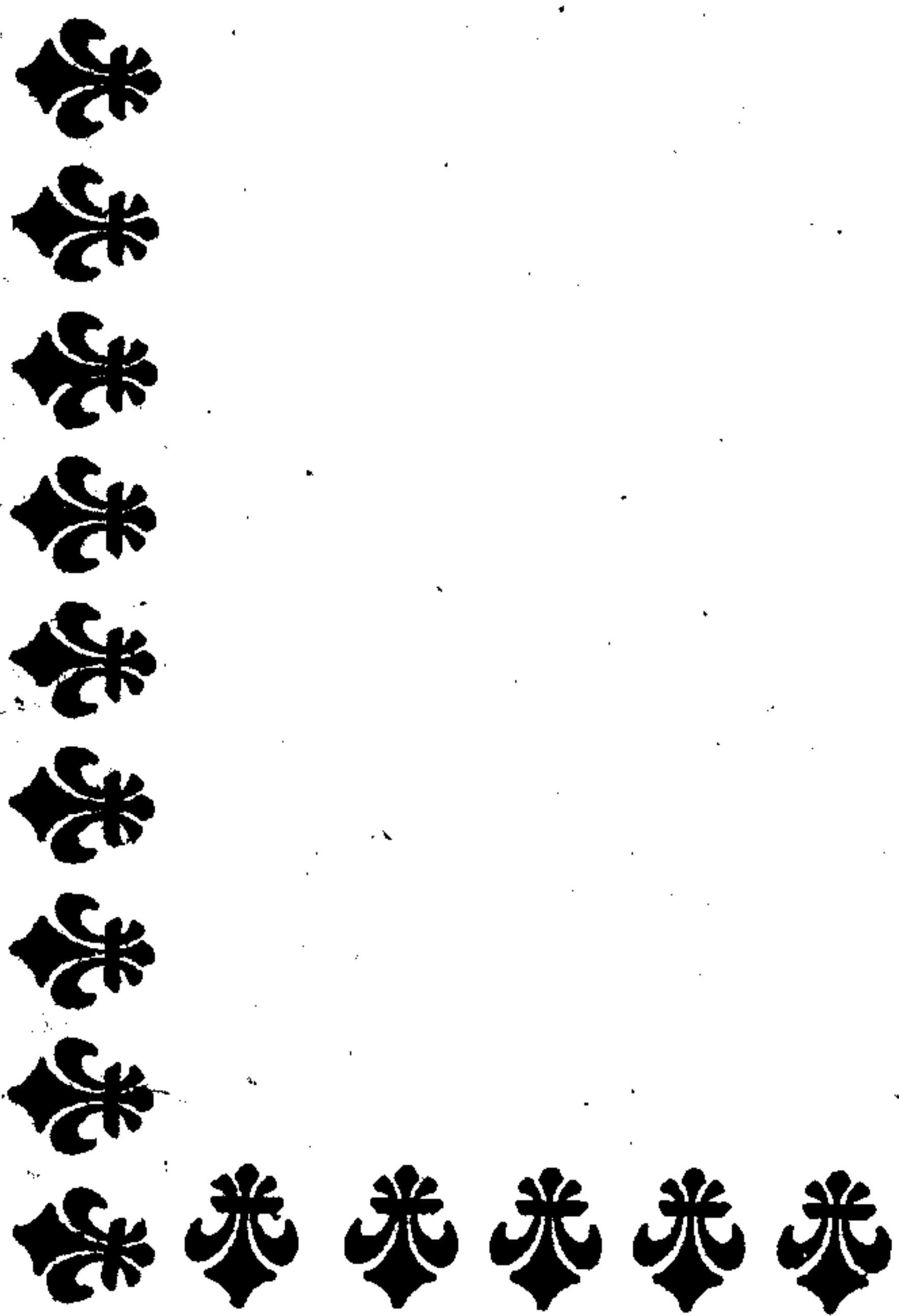
د فلک چه زرگی شین دی (فنا) پوه شه
راضی شوی دی د کوم خوار په کشتن بیا

مېزى خه و ايبى

مخلوقا تو کښې يو ډېر ضعيف حيوان يم
 په قوت کښې زه د ټولو قهرمان يم
 کائنات دى اوس خلمې سپين زيرى کپزى
 زه شاهد د پسرلى ژمى خزان يم
 رسېدلى ماته ډېر قوى همت دى
 پروانه کا چه ظا هر کښې خوار نا توان يم
 آذوقه مې ټولومه لور په لور ي
 ټينگ ثبات عزم لرم ډا ډه په خان يم
 خوښ مې ندى بې موقع راحت عيشونه
 حکه تل مدام د کار پسى روان يم
 لوى نظام او حکومت لرمه خانته
 زه يو غړى د لوى کور او خاندان يم
 متحد چه وى ملت نه خرا پېزى
 زه د دغې مفکورې بڼه امتحان يم

دهيواد پسرلی

پسرلی راغی او شین بن او بوستان شو
گل گلزار توله دنیا تمام جهان شو

نوی کال نوی ژوندون نوی بهار دی
وخت دهاند زحمت او کار دهر دهقان شو

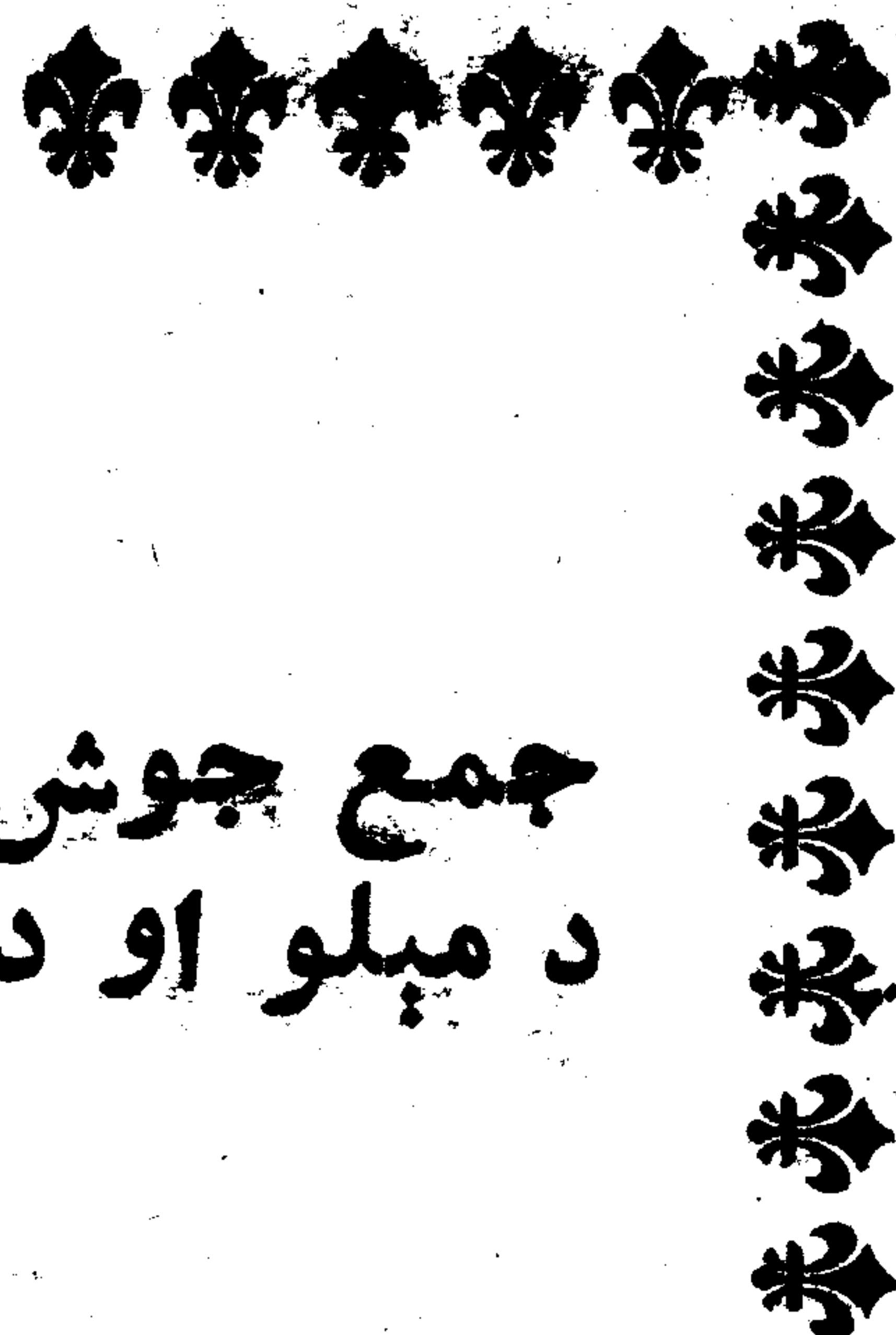
خبر راغی د وزه پی په لاس چمن ته
چه د عیش اود خویشی کاروان روان شو

پسرلی شو په بنا رونو کسبی د زرو نو
حکومت د عشق او مینی بیا اعلان شو

د چمن شا حلمی باغ کسبی دربارو کرو
د بهار په سلطنت کسبی بیا سلطان شو

د جمال قدرت هنداره د بهار کسبی
ندراه د طبیعت بشکاره عیان شو

پسرلی ته د شاعر په نظر گورم
زما عقل دی بنیاست لره حیران شو

تخیل او فکر والوتل دیدن له
په نندارو تازه روح دهر انسان شو

جمع جوش دی د یارانو هره خواکښې
د مېلو او د عیشونو بیاد و ران شو

بیا کاروان درنگ او بوی گلشن ته راغی
هره خواکښې د گلانو موج طوفان شو

قافله د خو شېبوی شولې روانې
بیا له عطر و لحنې ډک چمن بوستان شو

سم او غر بیا په خود رو گلان بڼایسته شول
بڼې بڼایسته په ډول سینگار لکه خوبان شو

چهله خاورو نهر اخېزې رنگ په رنگ گل
د حیات اویو په خپر ورته باران شو

د غره غېز کښې ارغوان دی پر بوتلی
د بخت او غر د زهره سره یکه سان شو

لکه لعل د غره لمن کښې لاله بر بڼې
لاجورد غونډې بڼایسته او شین آسمان شو

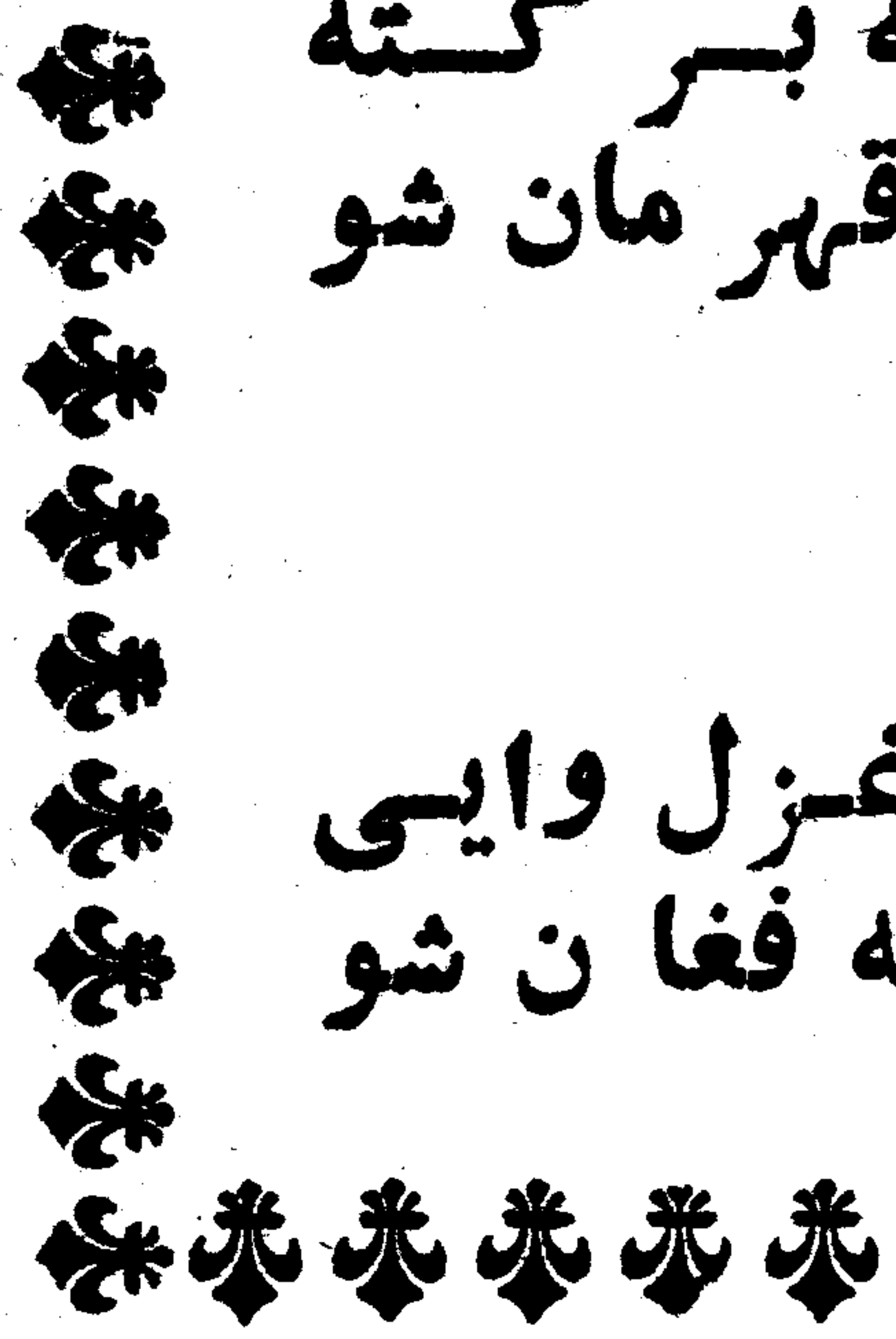
چه مې و صل د جانان میسر ندی
بیا زما زړگی زخمی غاټول پشان شو

دا د یار په مخ خولې دی که شبنم دی
که پیاله کښې دلالة آب حیوان شو

تور بور او د محبت له بر کته
په گلشن کښې د مرغانو قهر مان شو

په شنه سروه کښې توتی جاله کره جوړه
په توصیف د پسرلی کښې ثنا خوان شو

بیا پاخته که ناست پر خا نکه غزل وایی
او بلبل په شور فریاد او په فغان شو

په اوږه دفواري کښې سازوشرنگ دی
ترانو کښې د آبخارگوييا ز بان شو

لورپه لوري دخوښې سازونه موج شول
په غزل نغمو و يلو سيند روان شو

د شمال په نري ساز کښې خنار ناڅی
او قمری ورته له شوقه غز لخوان شو

ټولې خانگي خوشحالي نه کړی چک چکې
هره خوا کښې دبنادی مجلس چالان شو

خاطري مي د لیلی مجنون په یاد شوې
له وحشی گلا نو ډک چه بیا بان شو

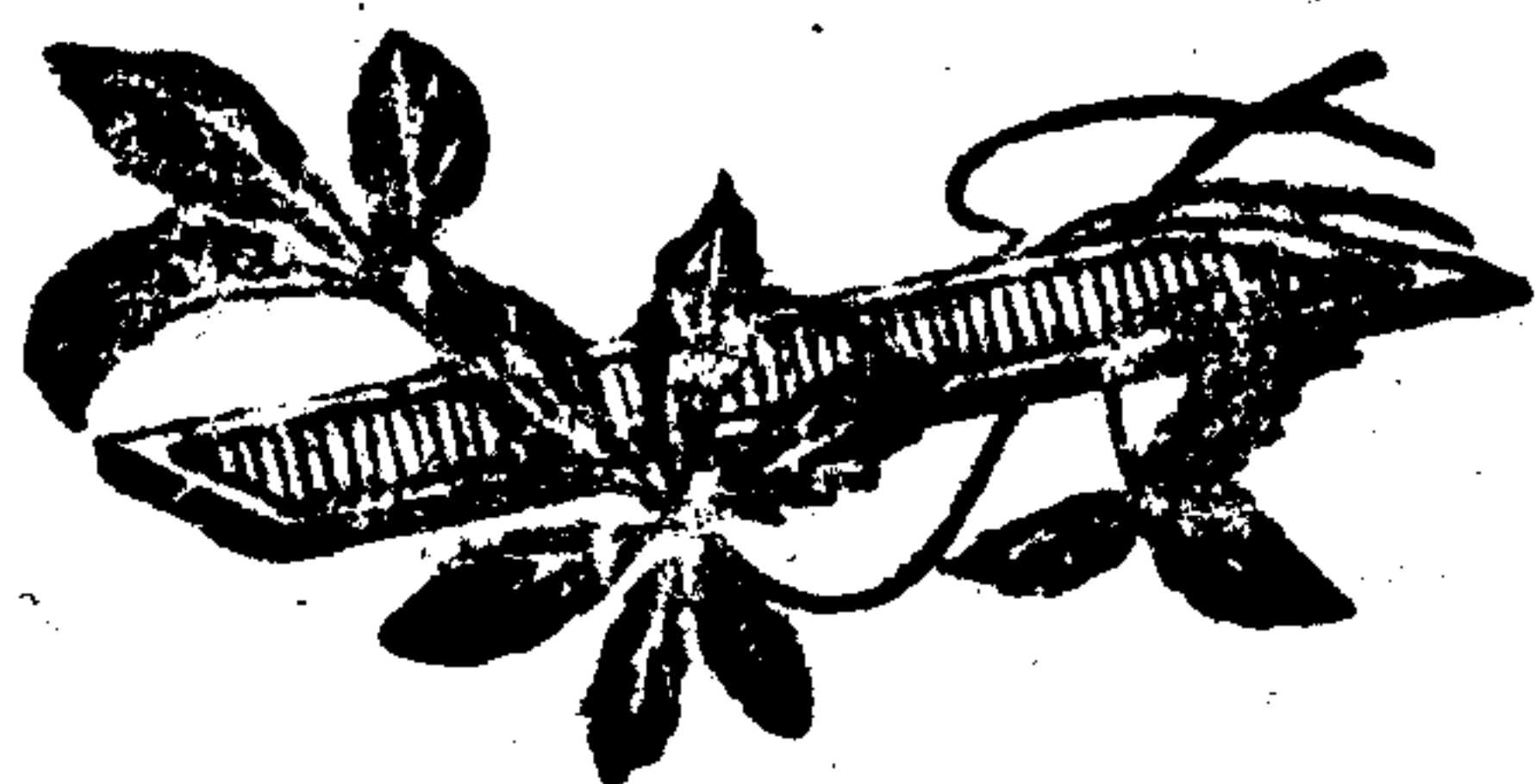
شکوفه د خانگي غوږ ته گوشواوه شوه
نسترن په سپین خادر کښې بیا پنهان شو

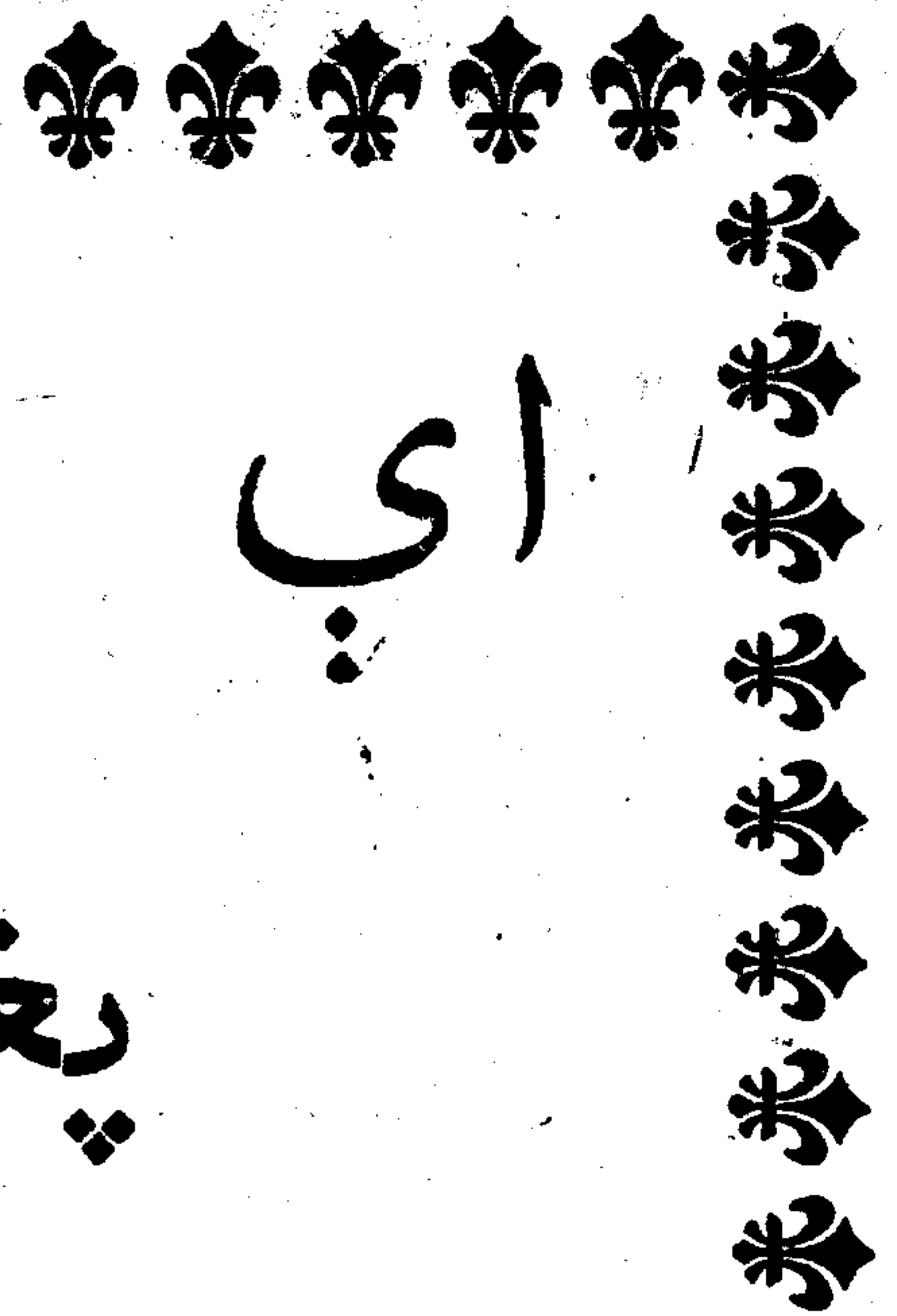
نسیم واخیسته خو لگی بیاله غوټی نه
د سنبل پیکي ز ما غو ندې پریشان شو

د بلبل سره غاړی شوه د گل خانگه
د مینو بیا پوره د زړه اومان شو

ما په نظم د گلا نو امبل جوړ که
چه گلا نو حینې ډک ز ما دیوان شو

د بهار او د غا ټول شبنم صفت کښې
د (فنا) شعر بي گمانه در مرجان شو

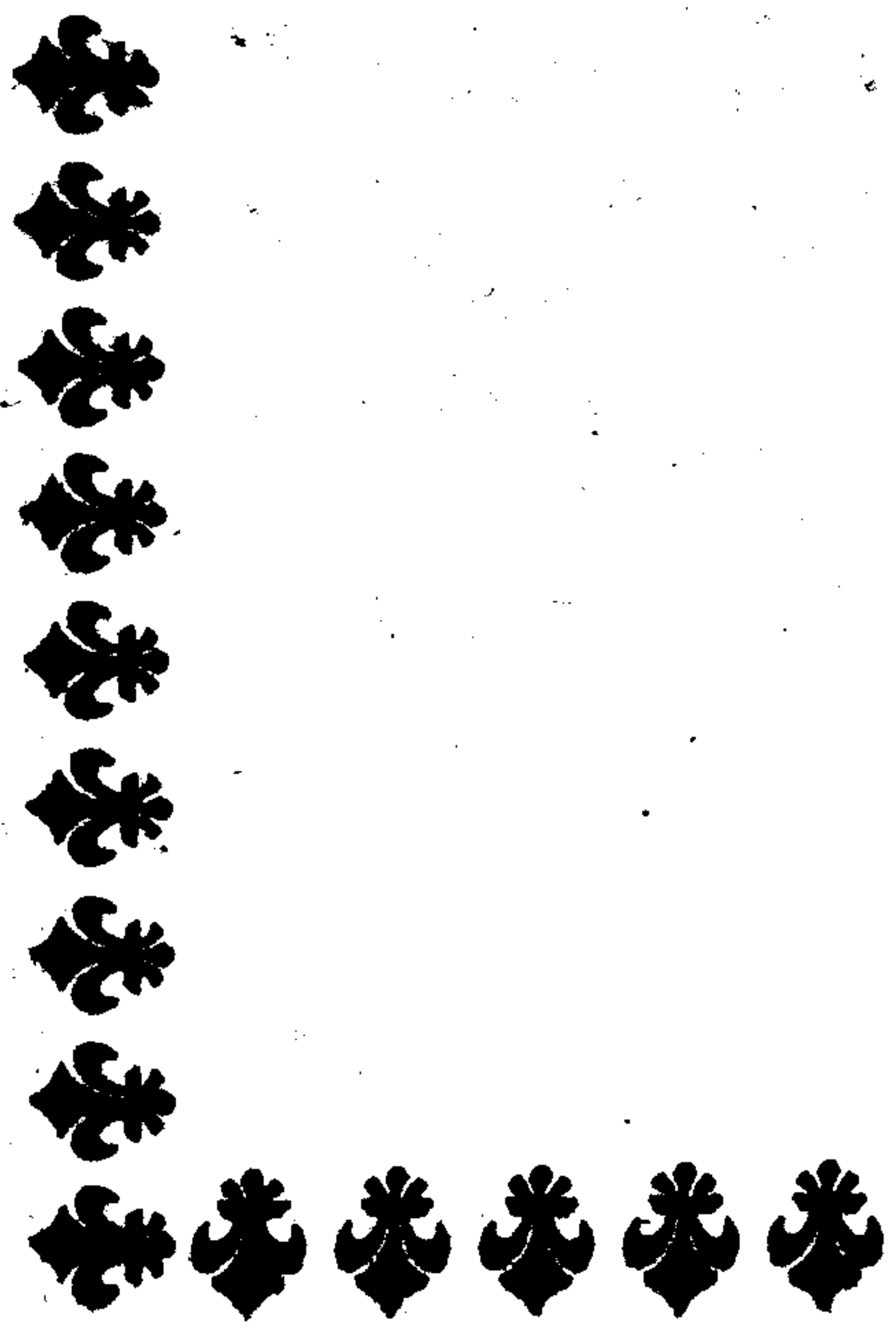

ای

پغمانه

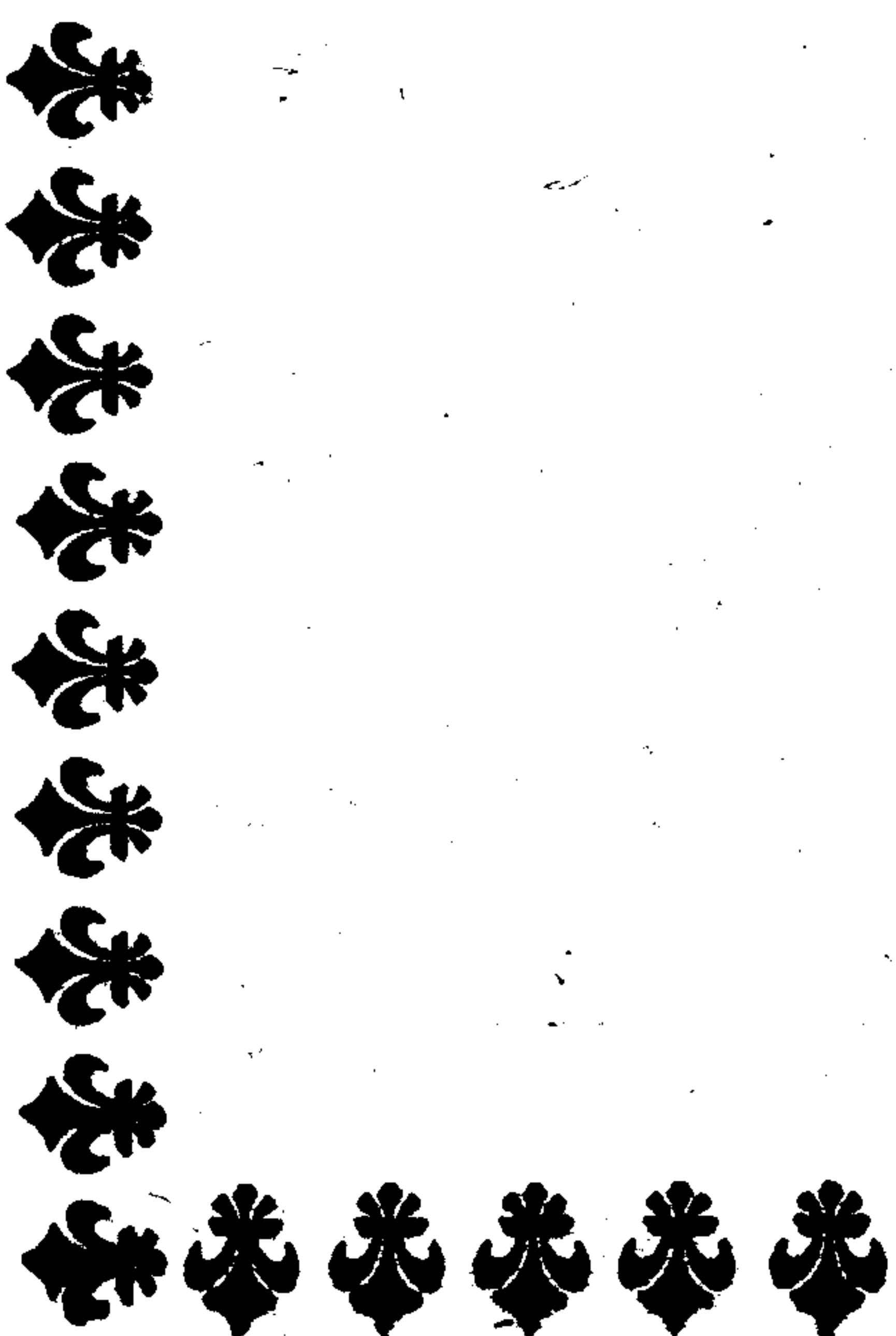

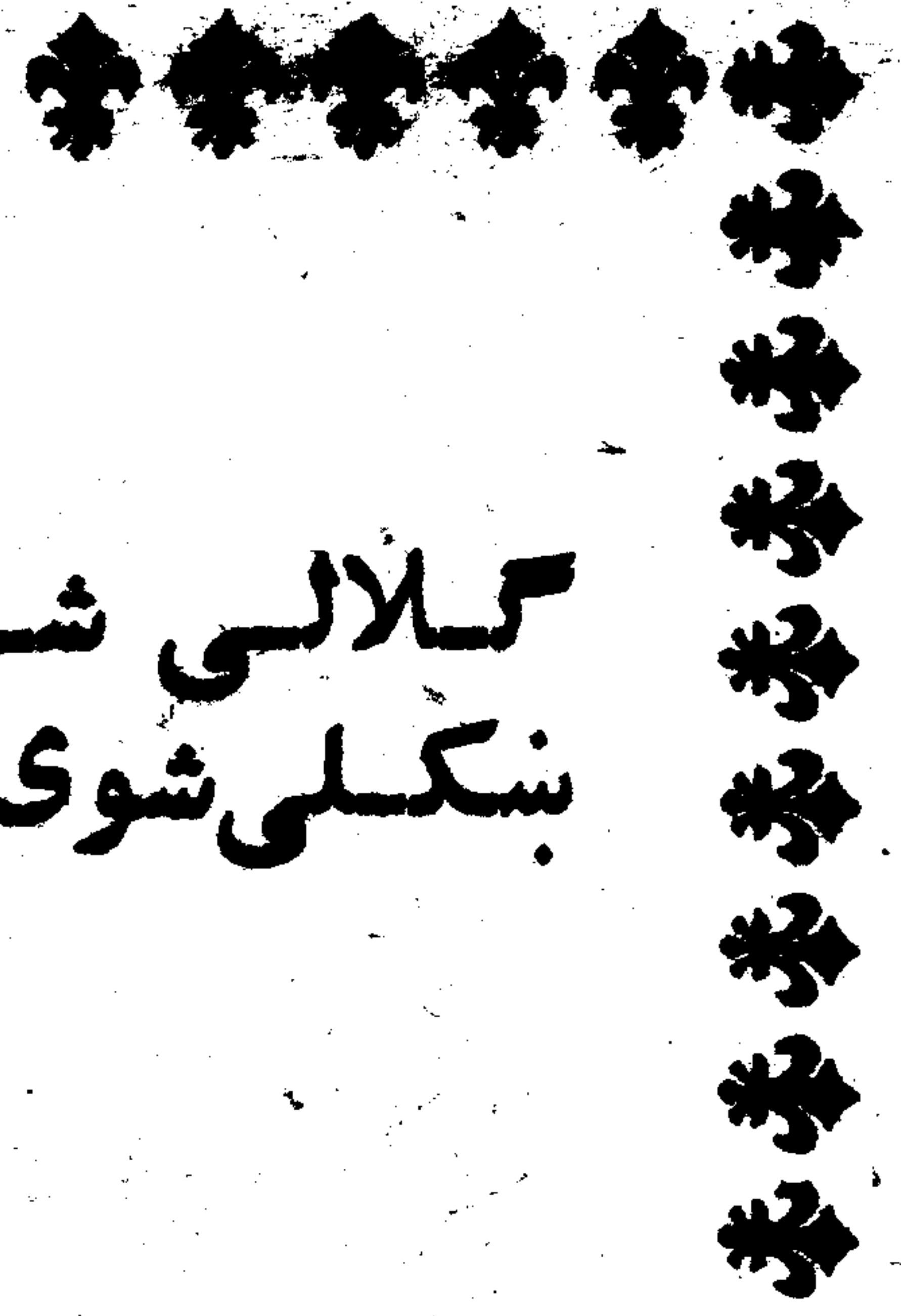
روح پرو ره ستا هوا او ستا فضا ده
ستا خوزه وزمه رنجونو ته دواده
وطنو الوته مدام اوسې سمسوره
دا زما د زره ارمان او تمنا ده
پسرلی دې د کابل ثانی جنت دی
د گلانو خزانه دې بی بهاده
په طاؤس که دې تشبیه کرم بنکلی بوئی
د بلبلو په کبې شور او وایلا ده
په درو کبې دې د سپینو زرو لښتې
ستا خوزې او به ژوندون ته میسجاده
نکرې نازو تغافل چال و فریب هېڅ
د هر چاسره دې مینه په رښتیا ده
ای پغمانه له ما بنامه تر سحره
و هر چاته ستاد وصل شپه وپیا ده
چه یې سیوری کبې د عیش دولت حاصل شی
گڼو خانگو کبې دې جاله د هما ده
د خوبا نو په زرگی کبې غور ځنگونه
په آسمان کبې دې د ستور وښه نخاده

لکه وک جام د شراب له نشو وک یې
 تا کسې خوند د خوار لسمې شپې رڼا ده
 لکه تاج یې د کابل پر سر لو بدلی
 په هر گوټ کسې دې د بنکلو ناز خندا ده
 ته د بنکلو زړو کسې کجای لری پغما نه
 توره خاوره دې د مینې کیمیا ده
 بنا پیری د هندو کش غبز کسې پر ته یې
 چه حلامی پبغله پر تا باندي شیدا ده
 بڼه مظهر ته د بنا یسته جمال بنکلا یې
 چه مینه ستا په حسن تما شا ده
 ته دفتر د معرفت د لوی قدرت یې
 هره تیزه دې شاعر ته یو دنیا ده
 ستا په غبز کسې ټول په عیش ونوش پراته دی
 خو له ما سره د خوار غریب سودا ده
 غبز دې خوار غریب بدهای د پاره خلاص دی
 ته دردمند یې فوارو کسې دې ژراده
 ای پغمانه ته هم راشه تما شی له
 چه په خونه د غریب کسې خه غوغا ده
 چه دری ته دې در رحم خیبر رایاد شی
 خدایزو بن بوستان پر ما ماتم سراده
 د بنا یست په نندار تون کسې می لیدلی
 بقا نه لری دنیا آخر (فنا) ده

بن

گلالی شود گلانو په گلزار بن
بنکلی شوی دخوبانو په انوار بن

د گلانو بوټو خانگو پاڼو ونو
لری بنې بنې منظرې په هر کنار بن

د شید وغوندې روانې او به سپینې
د الماس او درقظرې لری آبخار بن

بیا دزپر اوسپین گلانوموج طوفان شو
هر طرف لری د سرو گلو قطار بن

ترانو او زمزمو خوږو نغمونه
بیا وک شوی دمرغانوپه چیغار بن

د خوشبو گلانو بوی چه ترسوزموشی
سلبوی له هر یوچا کینې اختیار بن

په غاړی ورخی دخانگوسره خانگی
چه رسپزی پبغلتوب ته دا نار بن

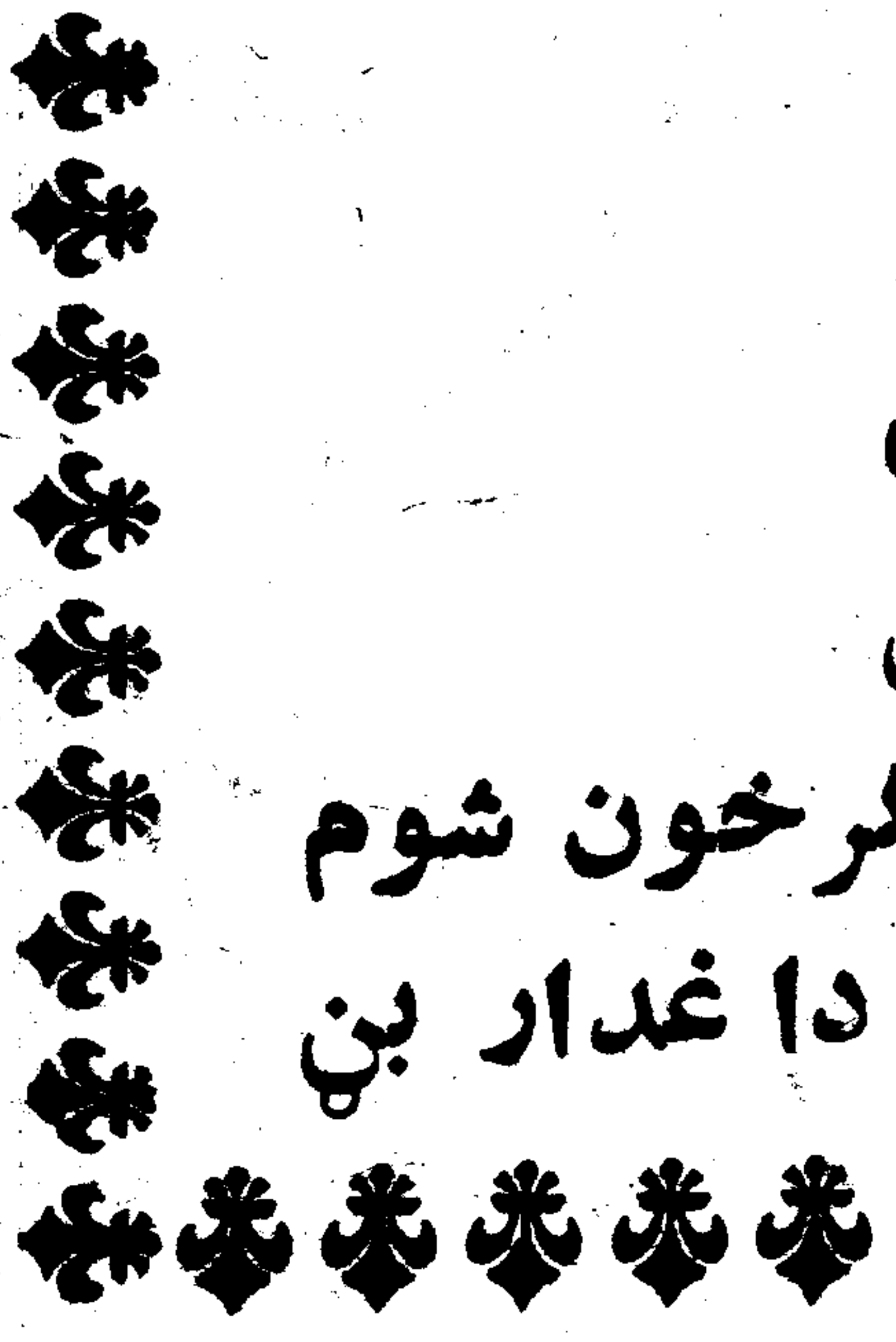
د گلانو امبلونه په لمن کینې
د خوبانو تما شوته انتظار بن

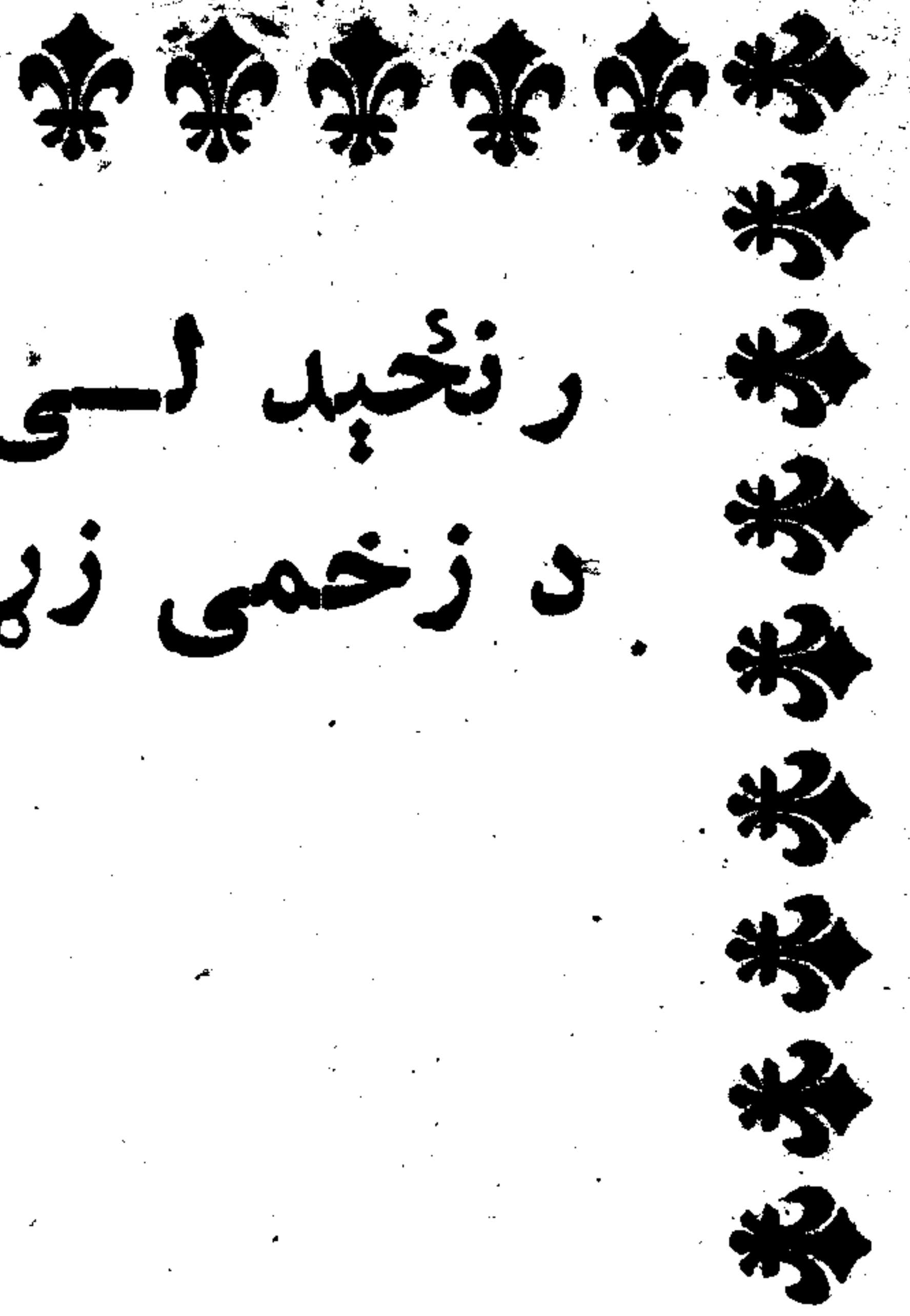
دلیدوشوق کینې به هر گوره حیران شی
د قدرت په لاس بنایسته شود بهار بن

په جمال د طبیعت کینې محوه شوی
په ارمان د تما شو کرمه د چار بن

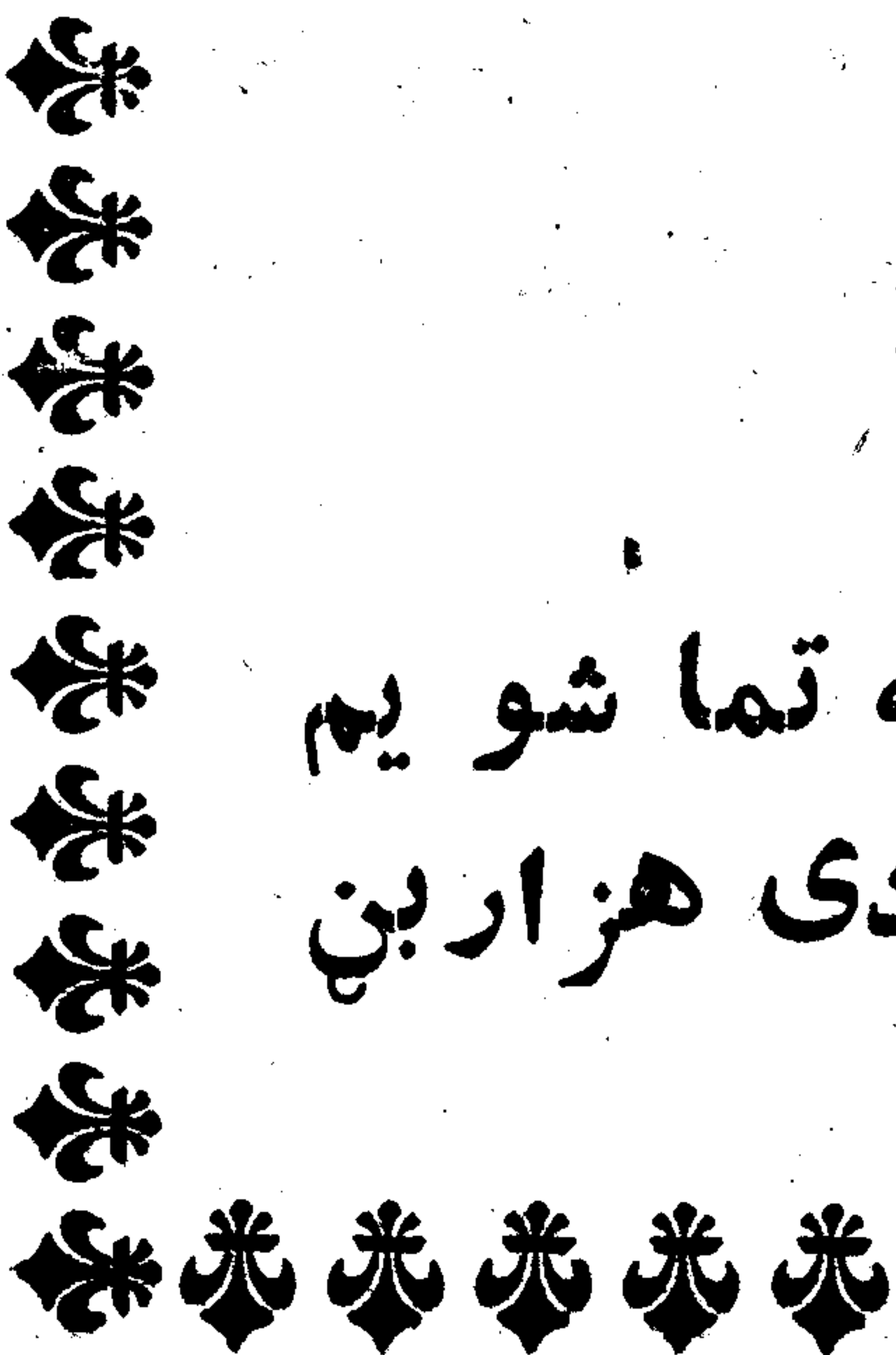
نندارولره یې هر خوک هیله من دی
لری خکه په زرگونو خریدار بن

د خوبانو په جفا کینې حکر خون شوم
په گوگل کینې مې لرمه دا غدار بن

رنجبد لسی مینا نو ته تسل دی
 د زخمی زرگیو داغ ته لاله زار بن
 گل د گل له رویه رنگ اخلی گلشن کبې
 تازه کبزی د خوبانو په دیدار بن
 هر یو گل به یې ضرور د زړه ټوټې وی
 د گلرخ مالیار په لاس کله شی تیار بن
 چه مېلې شی د خوبانو په گلشن کبې
 روښا نېزی د مخونو په انوار بن
 بل به نه وی داسې خوز محفل ژوندون کبې
 چه د مینې عیش او ناز جوړشی دربار بن
 د غوټی زرگی به وچوی له حسرته
 په خندا که مخا مخ شی د دلدار بن
 ای دلبرې که ته راشې تما شی له
 په قدم کبې به دې و لو پزی ناچار بن
 په تعظیم به دې شمشاد خنارو لار شی
 ستاد ناز په تلوبه و کړی افتخار بن
 د گلا نو ټولې پاڼې به شی تو یی
 که د ناز په سترگوو گوری دلدار بن
 که څه هم لری خورار نګین گلان ډېر
 کله ستا پشان لری رنگین رخسار بن
 تور بانه دې د نرگس په گل مې وژنی
 محبت را ته کړلی دی د خار بن
 (فنا) شوی د بسکلا په تما شو یم
 ماجار کړی ستا له مخ نه دی هزار بن

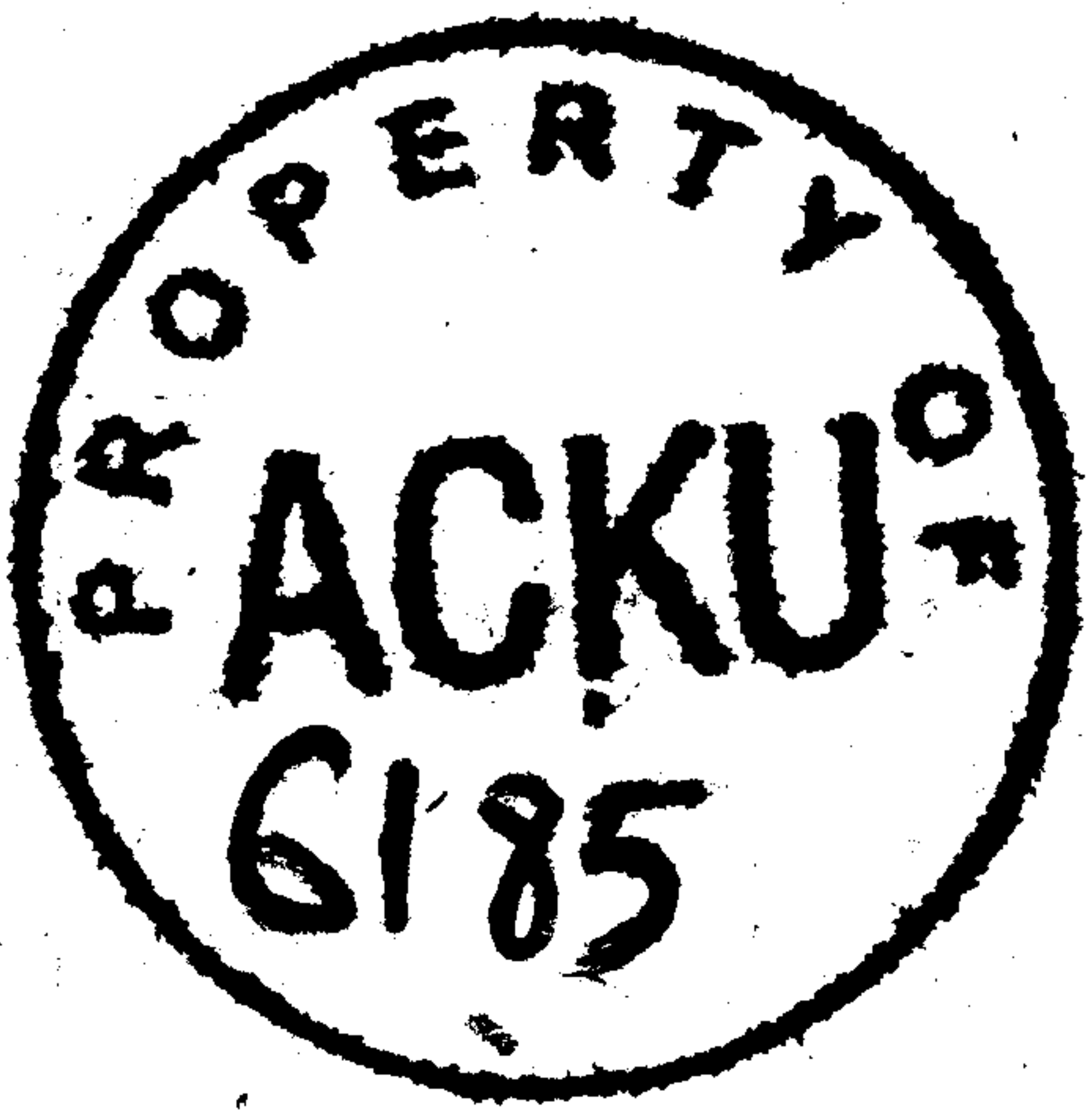
سترو

را بنودلی طبیعت را ته هنر دی
 چه زرغونه دراستی مدام ثمر دی
 د اخلاص و فائبات چه په کسبی نشته
 جگ قامت کله قیامت کله محشر دی

چمن و ایپی

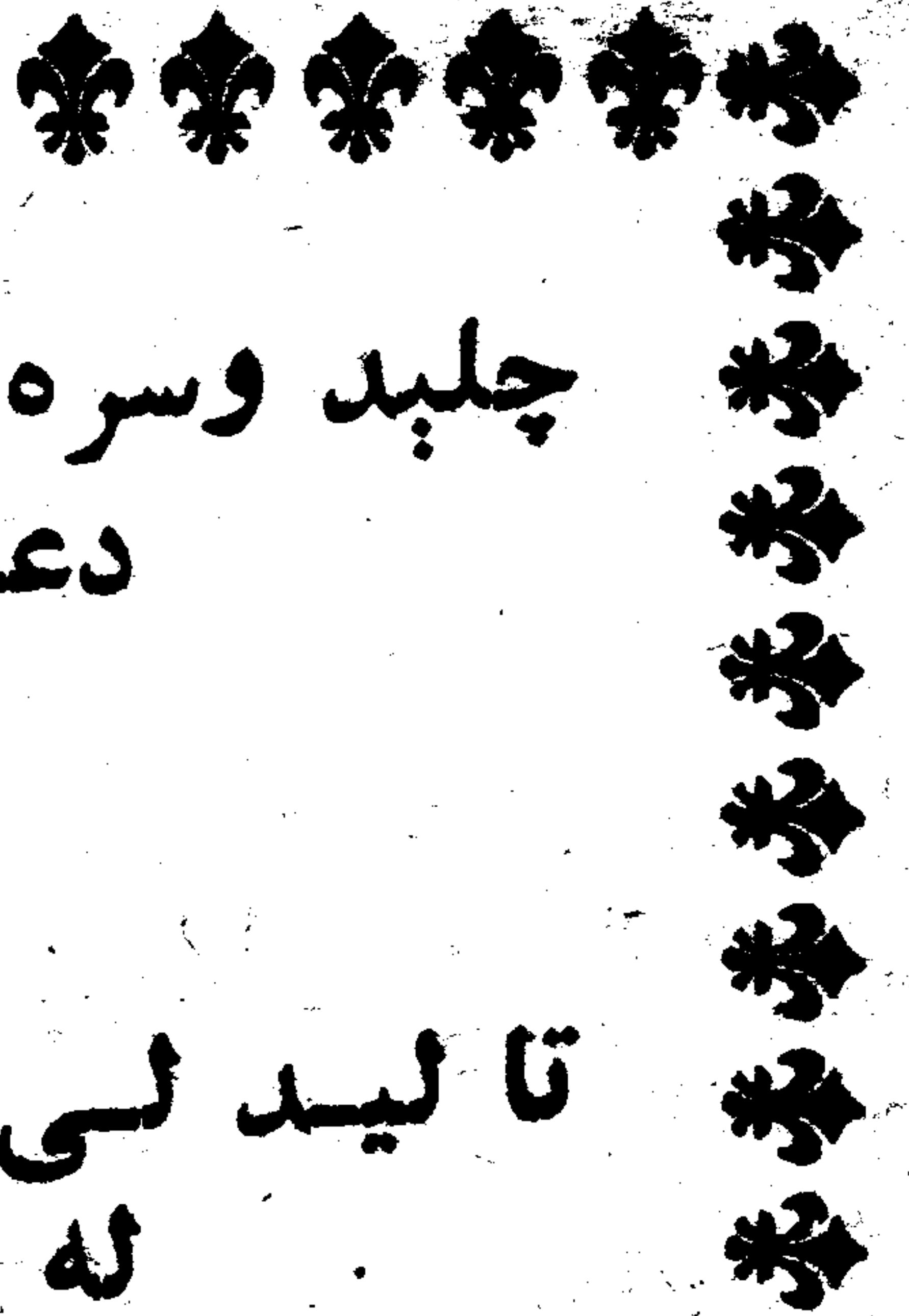
غورولی چه می شین بخمل خادر دی
 هواز کپی می خورانو ته بستر دی
 لور په لوری لرم سور او سپین اوزپر گل
 ز مرد لعل و مرجان ز ما زبور دی
 چه سمسور گل و گلزاریم پسرلی کسبی
 خاکساری او تواضع زما هنر دی
 سکلوم به بی نازک بدن او پنبی لاس
 که په غبیز کسبی زما پروت بنایسته دلبر دی
 چه پایمال یم د خوبانو په قدم کسبی
 د خاین او ظالم سر می تر نظر دی
 باد راوری د بید یا دشت پیغامونه
 یو (فنا) زما د زره په درد خبر دی

د سحر نسیم ته

بلبلانو ته گلان واړه خندان کړه
 باغ اوراغ د خوشبویی سره یوشان کړه
 د غوټی غوټی ته د مینې ترانه شه
 ورنه واخله صبر خیری گربوان کړه

چلبد وسره تازه کره د چمن گل
د عیسی دم شه ژوندی مخکه بوستان کره
د گالانو وزمې وچ دا گوته یو سه
په شبنمو یې اوبه ته یې ودان کره
تا لیدلی بهار و نه خزانو نه

له خزانه د بنایست خبر خوبان کره
ای قاصده د مجنون د قبر سر ته
په صحرا کښې د لاله خراغ روښان کره

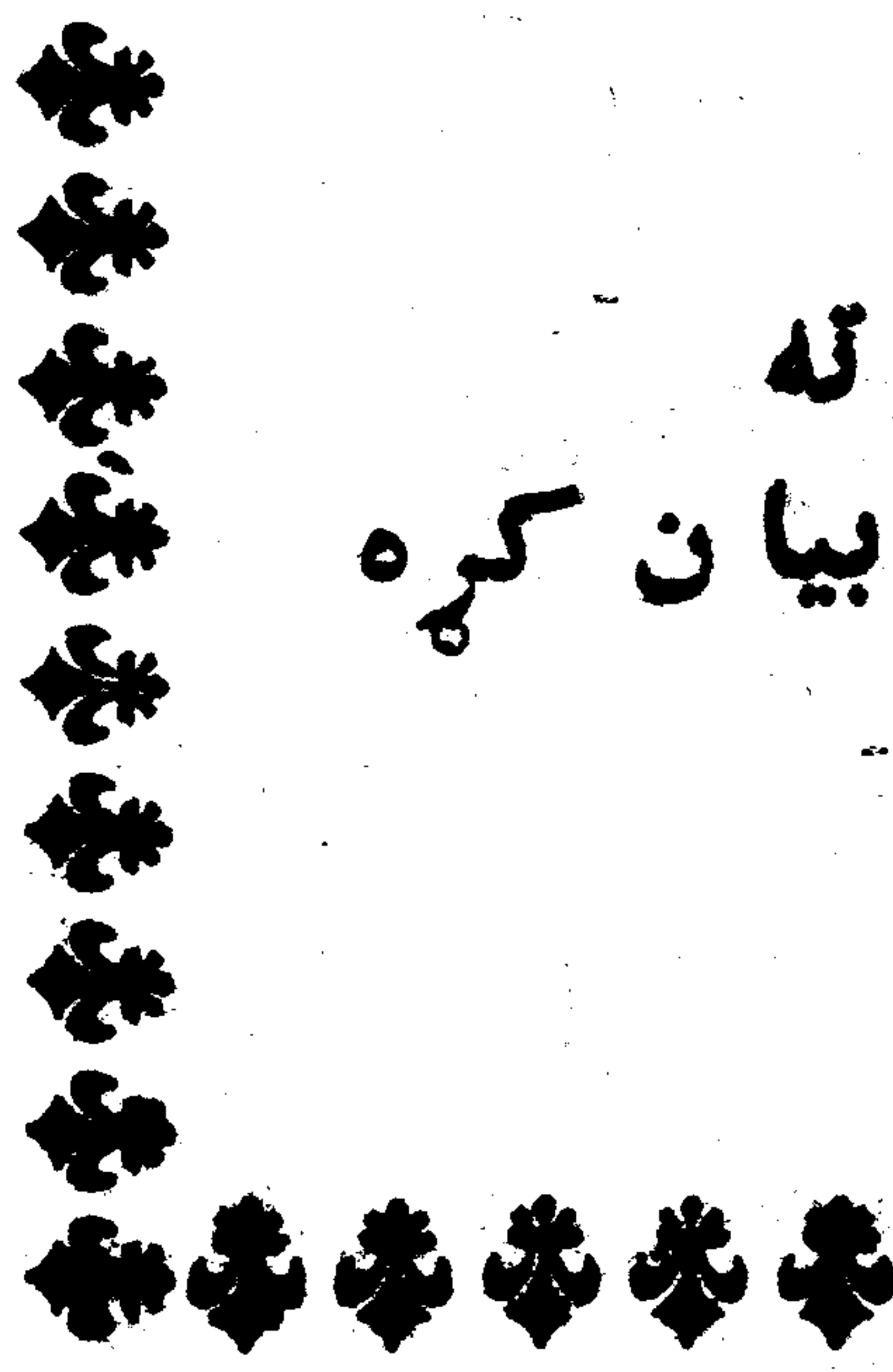
د تپانو تنبلانو قلمرو کښې
د جنبش او حرکت کاروان روان کره
ته زوړ خیال او فکر و باسه سرونه
د تازه تازه فکر و نو جوړ طوفان کره

مړاوی شوی رنخېدلی روح تازه کره
د دردمندوزېرونو درد او رنخ درمان کره
غوټی و سپره د زېړونو ای نسیمه
په الفت او محبت یې ښه خندان کره

زابلده کره وینې حلمیان خوب د غفلت نه
په تازه فکر ددوی د ماغ روښان کره
د عبرت درسونه ور کره له تېر ژوند نه
نوی کال شو نوی ژوند او کار اعلان کره

نا پوهانو ته د پوهې پیغام یو سه
دوی خبر به ژوند او حال ددې جهان کره
د خوا را نو احوال یوسه دولت من ته
بهایانو ته د دوی ژوندون بیان کره

سترگې خلاصې کره د ښکلو او بدرنگو
په لیدلو کښې د حق بیا چشمان کره

کره سمور د اتعا دمینی گلونه

معطره د وطن بن او بوستان کره

گلرخا نو ته غوټی دوفایوسه

او تر سره د (فنا) دزړه ارمان کره

غوټی

نه یواځې بن کسبې د بلبلو دلربا یمه

زه د خوږو شونډو و سره هم لږه آشنا یمه

ډېر کوم نازونه په بلبل او په بورا باندې

مسته په نشه د غوړېدو کسبې بسې پر وا یمه

پاڼې می رنگینې او تنکې دی د رخسارپشان

زه د بنایسته مخ دلوی کتاب تفسیر معنا یمه

کله چه د بنکلو غوټی خوله ته نژدې کېږمه

زه د خوږو شونډو و د خو لکیو تمنا یمه

نن می پسرلی د رنگ او بوی دی خز انېږمه

نه هومره مغروره لکه بنکلو په بنکلا یمه

نن یمه غوټی صبا به گل او بیا به مړ اوې شم

زه د زمانې وفا بقا ته په سودا یمه

لوی دفتر دیوان د اتفاق دی هره پاڼه می

دامی معجزه ده چه په پټه خوله گویا یمه

ډېر خمار نشه لری خندا د غوړېدو وزما

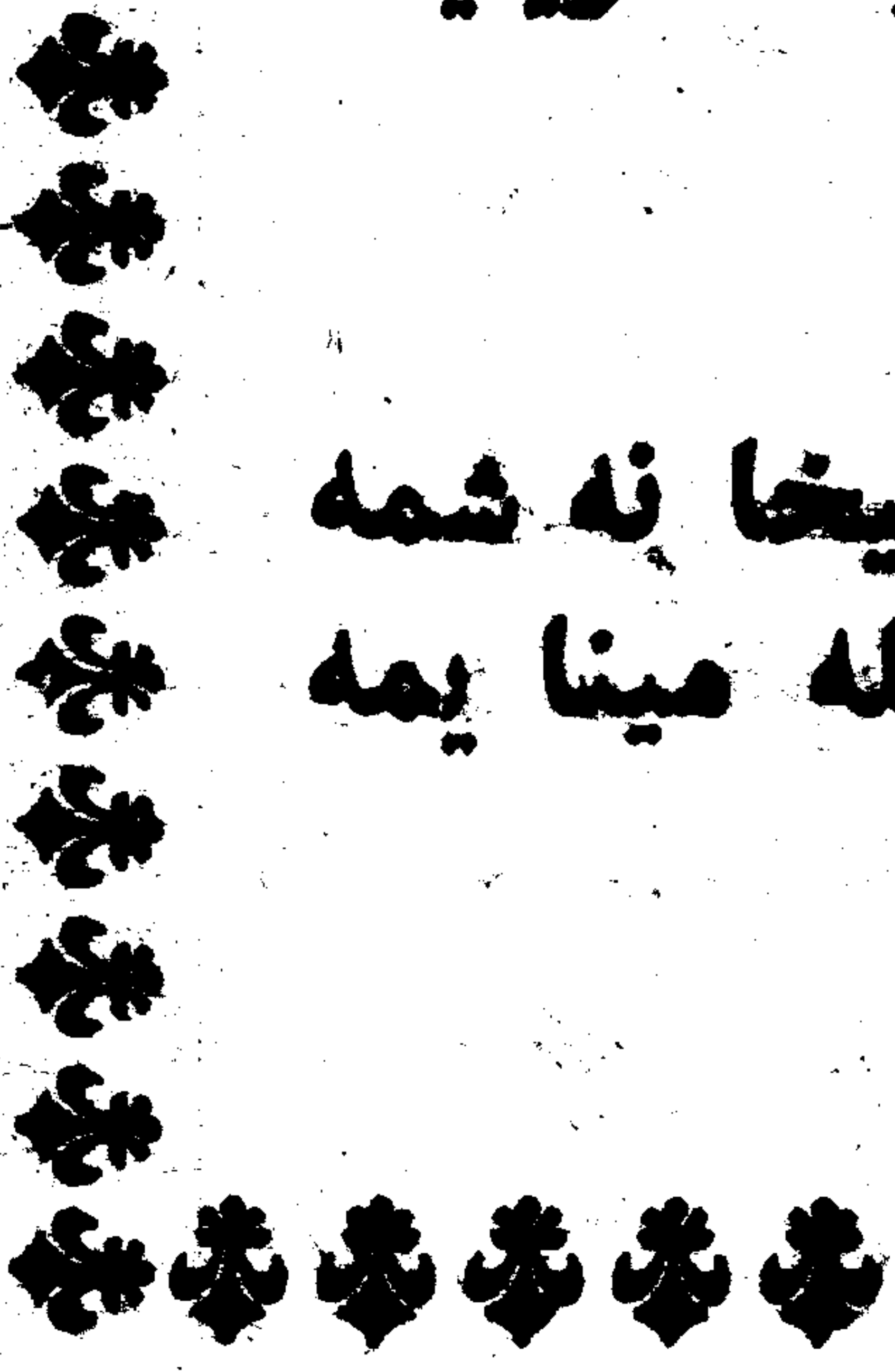
خسکه د خوږو رنگینو شونډو و معما یمه

کله د شبنم میو ته جوړه میخا نه شمه

کله هم د سرو شونډو پیاله کله مینا یمه

ژوندمې دلگیری لځکر خونې نه ترکیب شوی دی

اوس لا د مالبارنا محرم لاس ته په سودا یمه

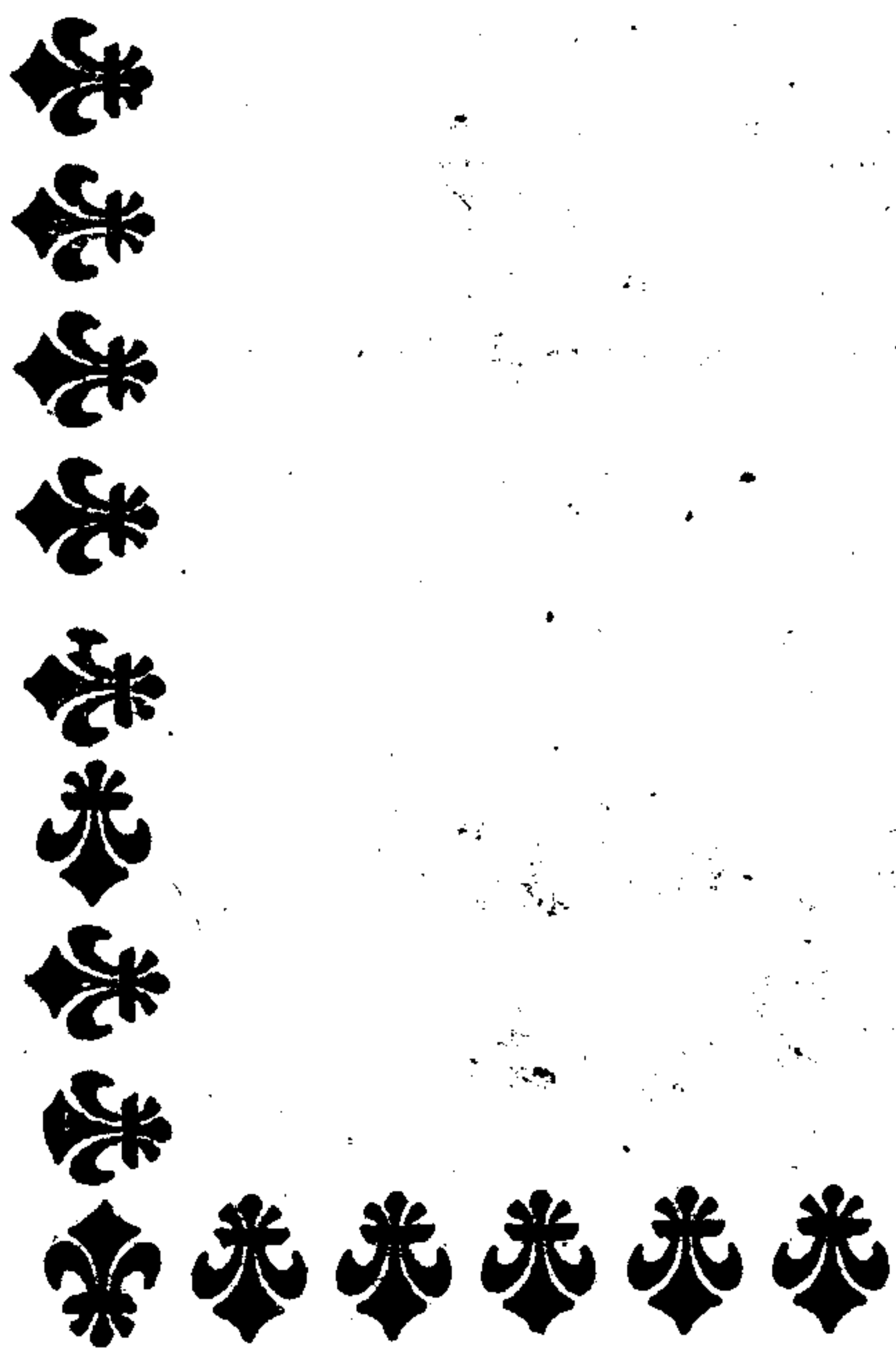

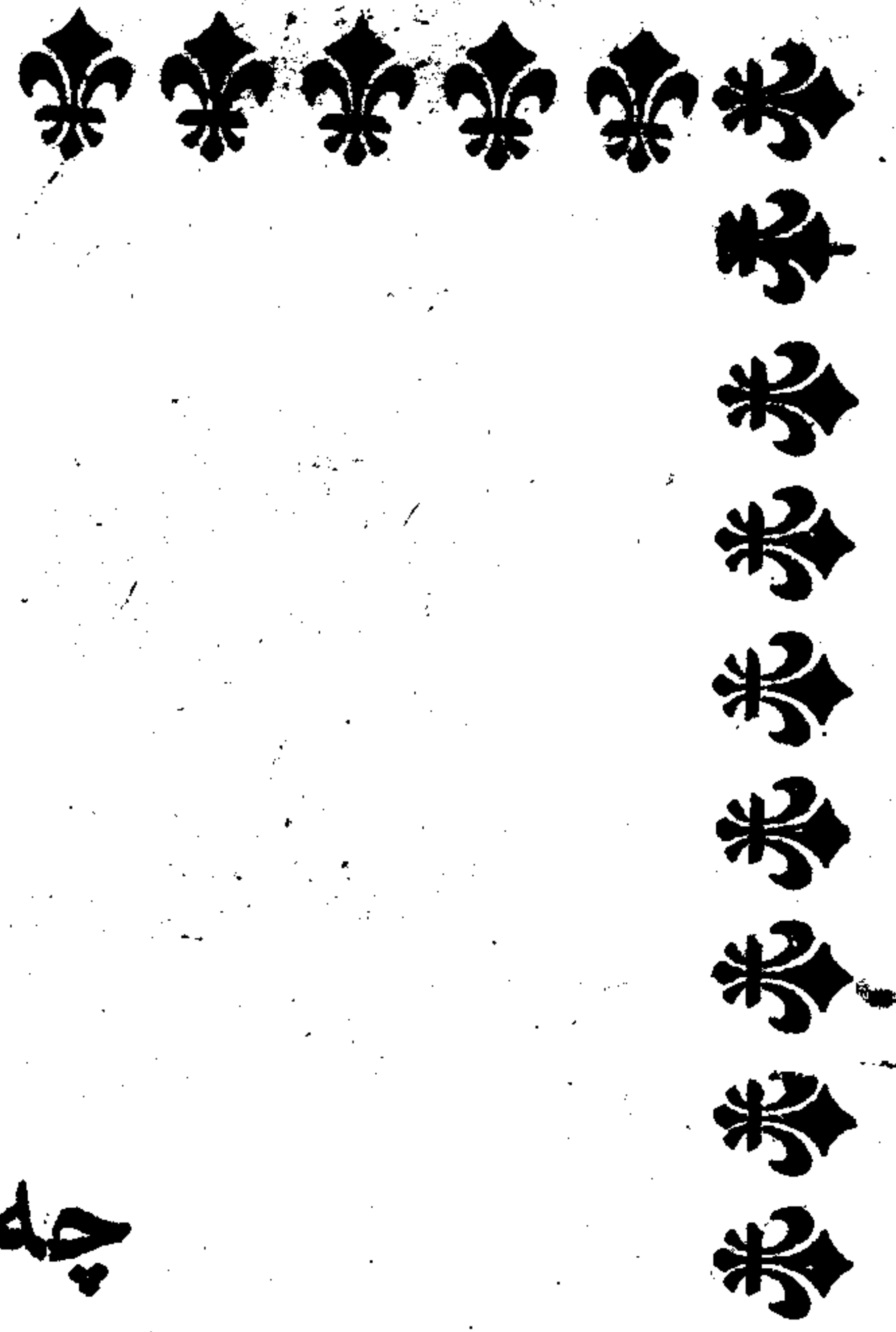

کله چه نظر په بد نظر شم پايي پايي شم
 زه ډېره معصومه پاك لمنه با حيا يمه
 شين بستر د پايو کښي او خانگوسره غېږ په غېږ
 زه پرته په غېږ کښي د مجنون لکه ليا ليمه
 مخ نه مي طواف کوي نسيم تر صبارن پورې
 ناڅي راته ستوري د سپوزمي په تماشا يمه
 زړه مي د (فنا) پشان زخمي زخمي په وينورنگ
 مه غولېږي خلکو که ظاهره په خدا يمه

اغزي

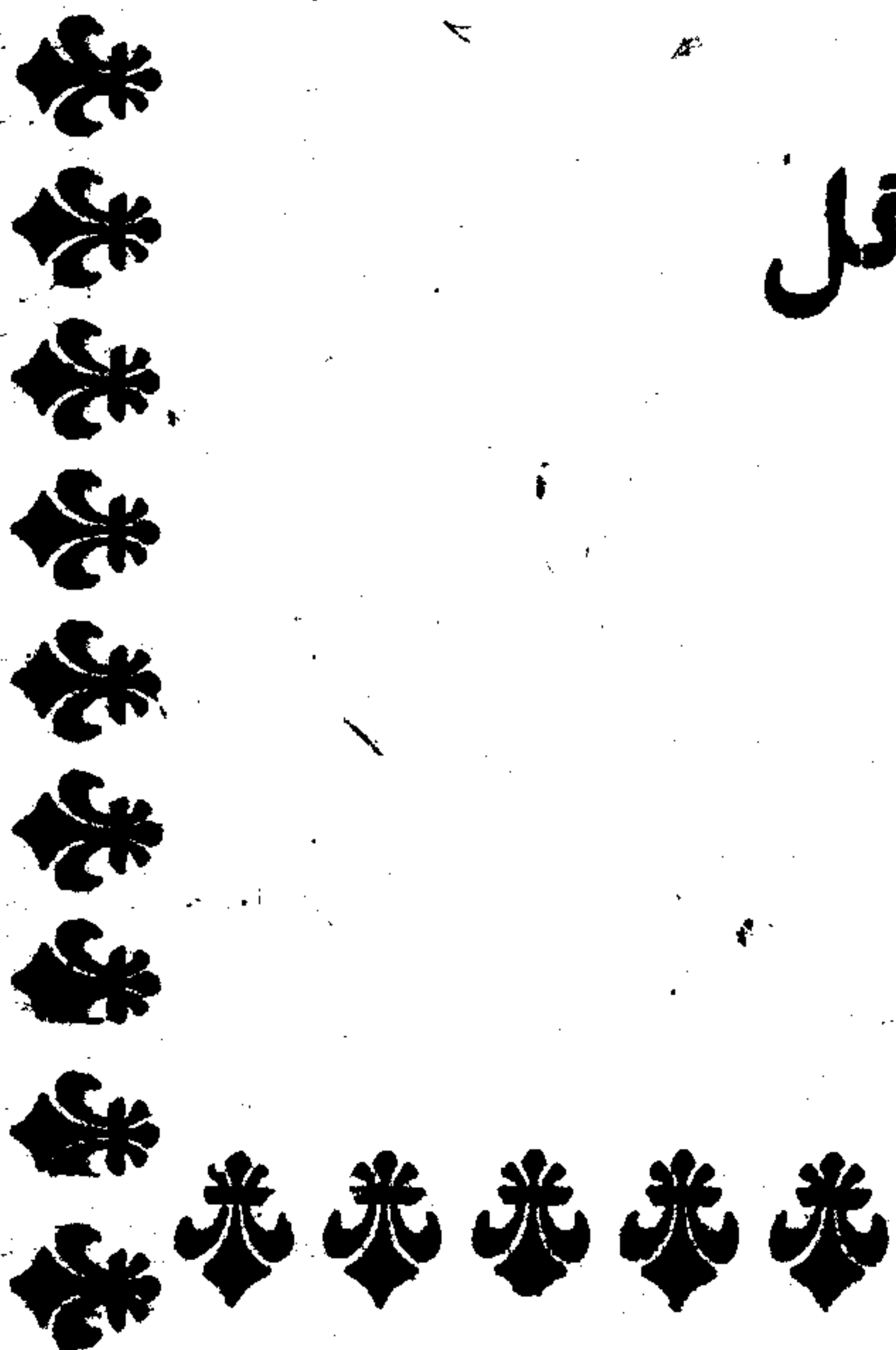
بڼه خوراک يم د اوښانو په صحرا کښي
 قافلي سره د ناز نعمت کاروان يم
 زه گل نه يم چه بلبل پر مامين شي
 د خنجر غوندي تېره بڼو پشان يم
 بې وفا حسن مي نشته چه شم مراوی
 نه پابند د پسرلي نه د خزان يم
 کله کله اوبه شوی يم په وينو
 بڼه رنگين او تازه گل د بيابان يم
 د شهيد زخم کفن گندم بېد يا کښي
 هم د گل بلبل دميني ترجمان يم
 زه د گل آب و حيا ساتم په بڼي کښي
 تېره توره مي په لاس بڼه نگره بان يم
 حگر خون شم چه په لوڅو پښو چو خېزم
 د پر خون لاس ښکلولو په ارمان يم
 د دې خاورې سره مينه لرم زياته
 (فنا) سترگو د دشمن کښي مغيلان يم

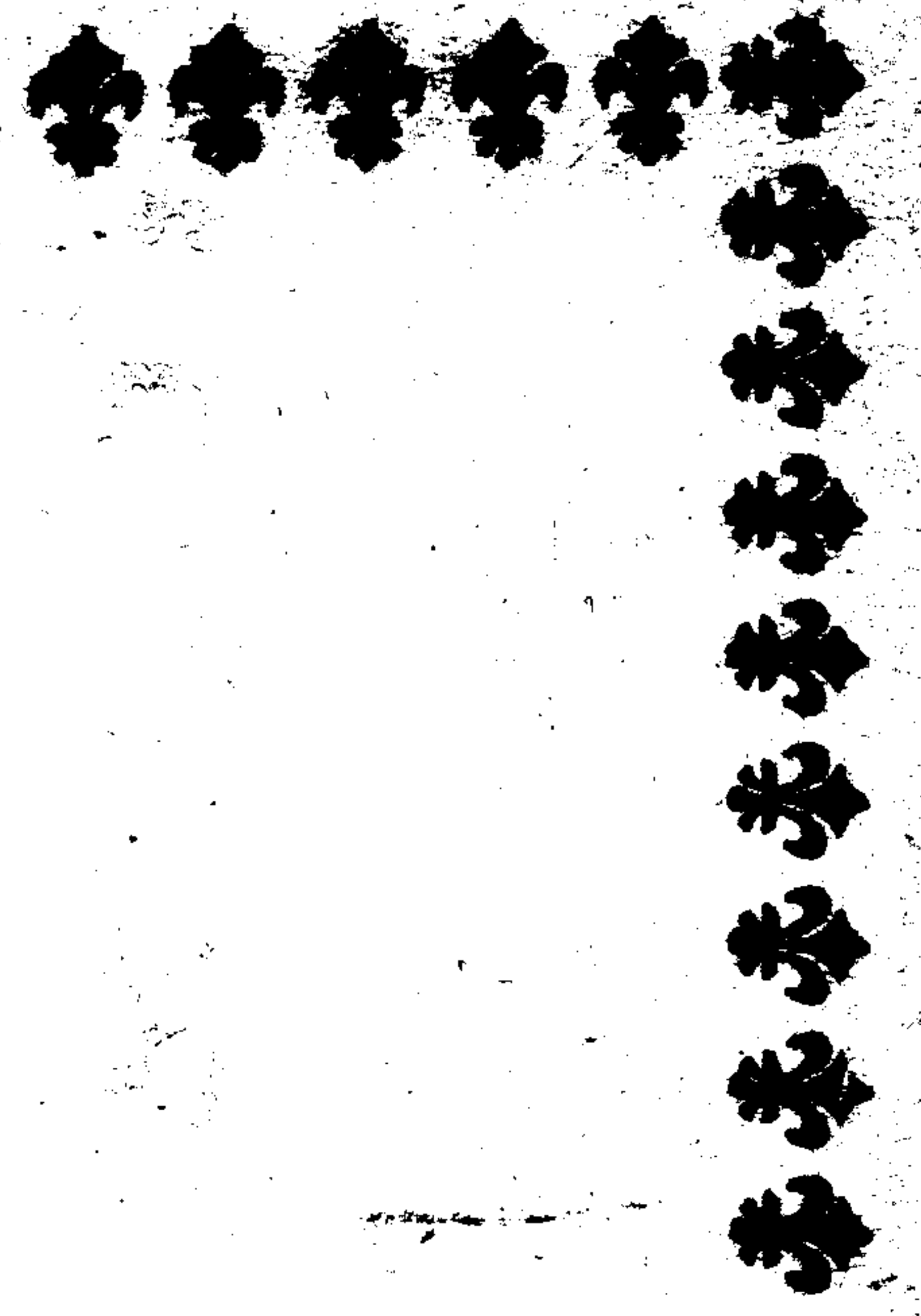

گل

مخ گلابشونله پوغوتی اوسره رخسار گل
 ستاپه مخ کسبی مه لید لی د بهار گل
 چه امبل دی دگر بو ان پر سینه پروت دی
 حگر خون شو له دی غمه دانار گل
 گل اندامی خپله گل بی مخ دی گل دی
 خندا گل زلفه سنبل د غا ز رفتا ر گل
 سور اوشین او زپر په شنو پانو بنایسته تول
 هره خوا کسبی راشنه شوی دی بی شمار گل
 رنگ او بوی بی له خو با نونه زره وری
 پر خوبان لری د حسن خریدار گل
 دا دگل په حق کسبه لوی ستم جفاده
 چه له خانگو حینی وشکویه الیار گل
 چه د رنگ او بوی وفابقایه نشته
 حگه نلری خزان کسبی اعتبار گل
 چه په سهو غر ودبنت کسبه غا تول موج شو
 د مین د زره دا غونه شول گلزار گل
 د چشمانو په بادام کسبی نرگس شین دی
 دا عجب چه ما لید لی دی بیما ر گل
 تبسم سره چه شونله پوغوتی و غور پزی
 سوزوی می د سکر و تو په انگار گل
 د (فنا) د پاره ستا حسن بهار دی
 له رخسار نه به دی جار کومه هزار گل

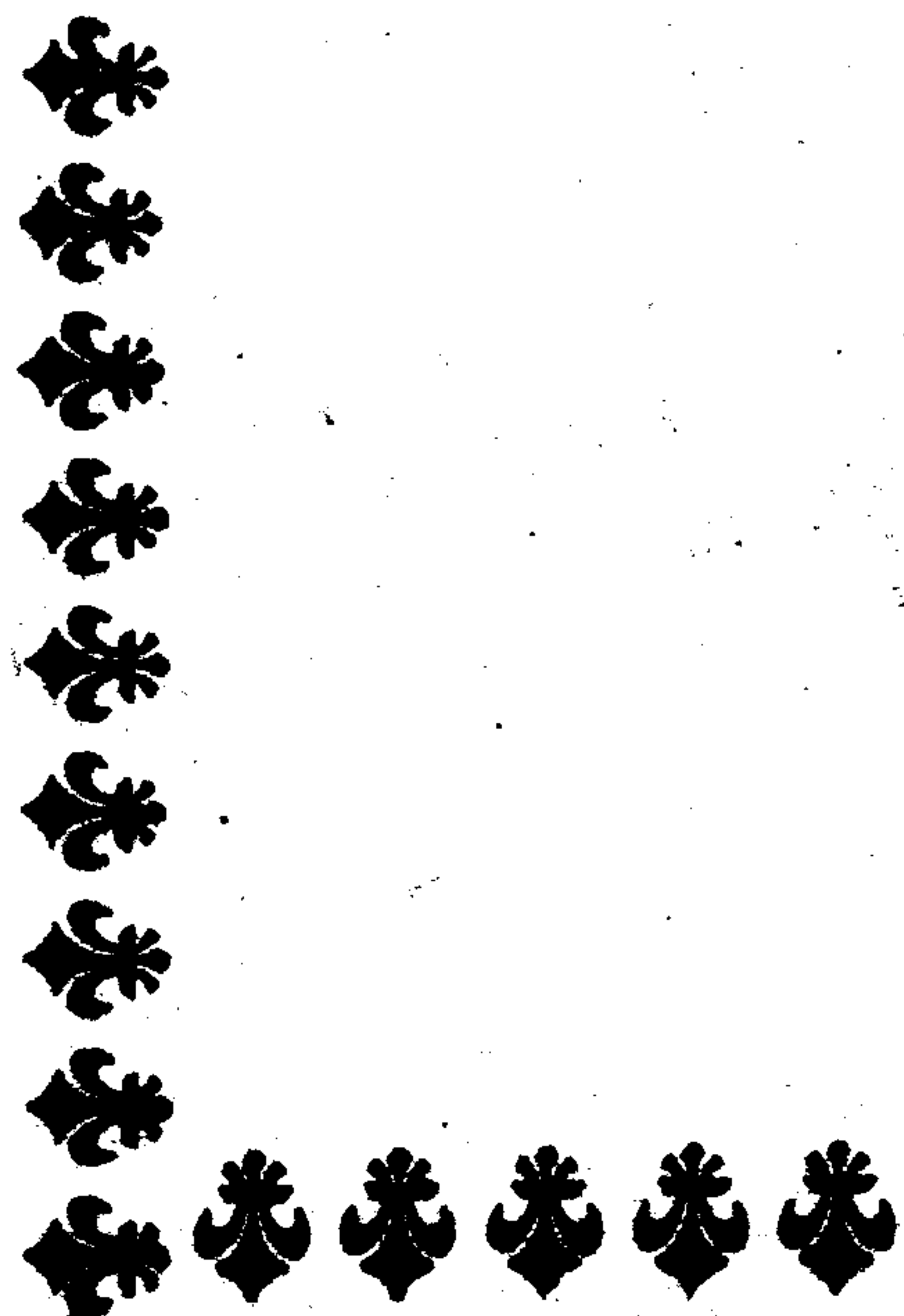

د پسر لى گل

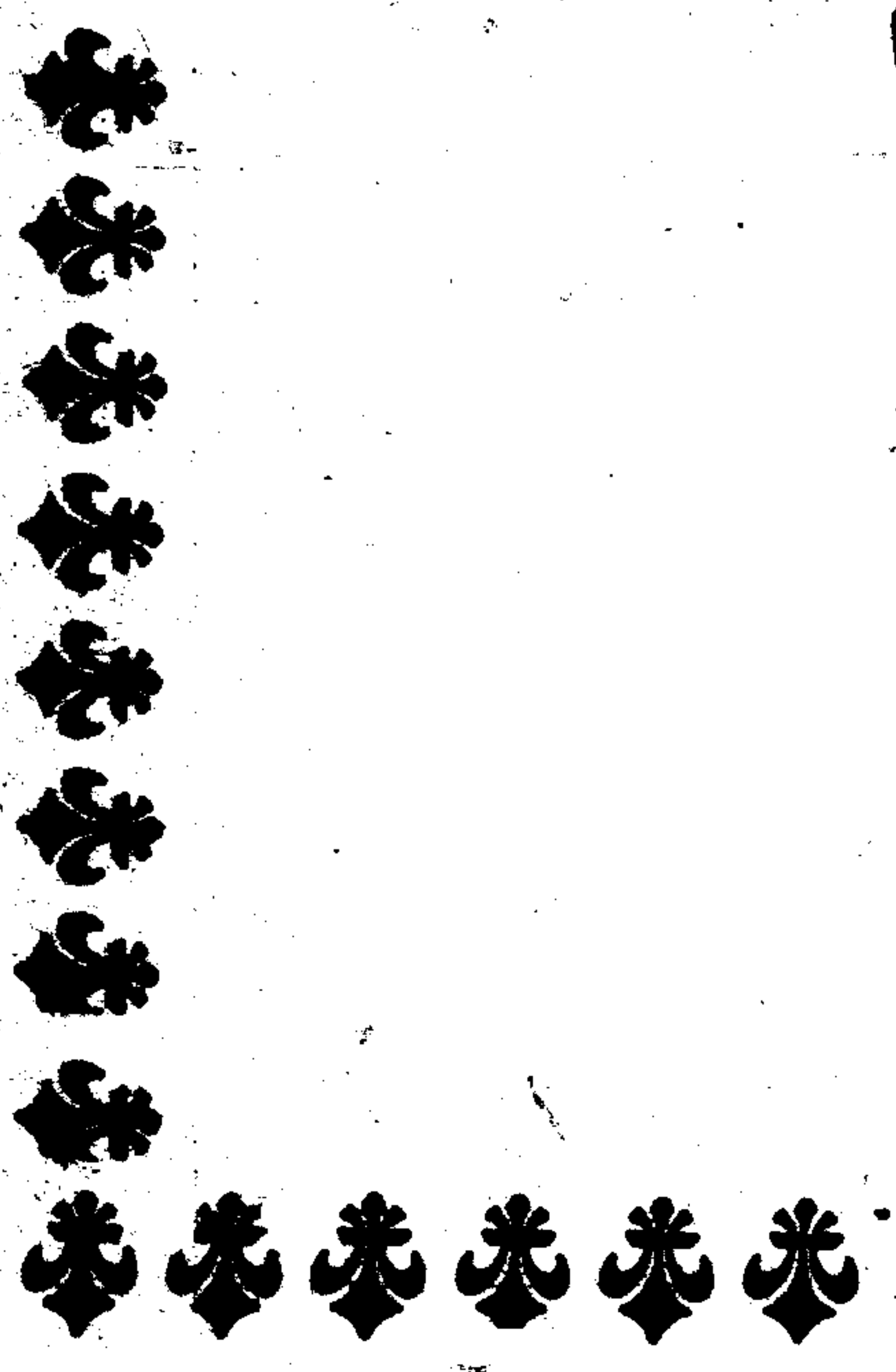

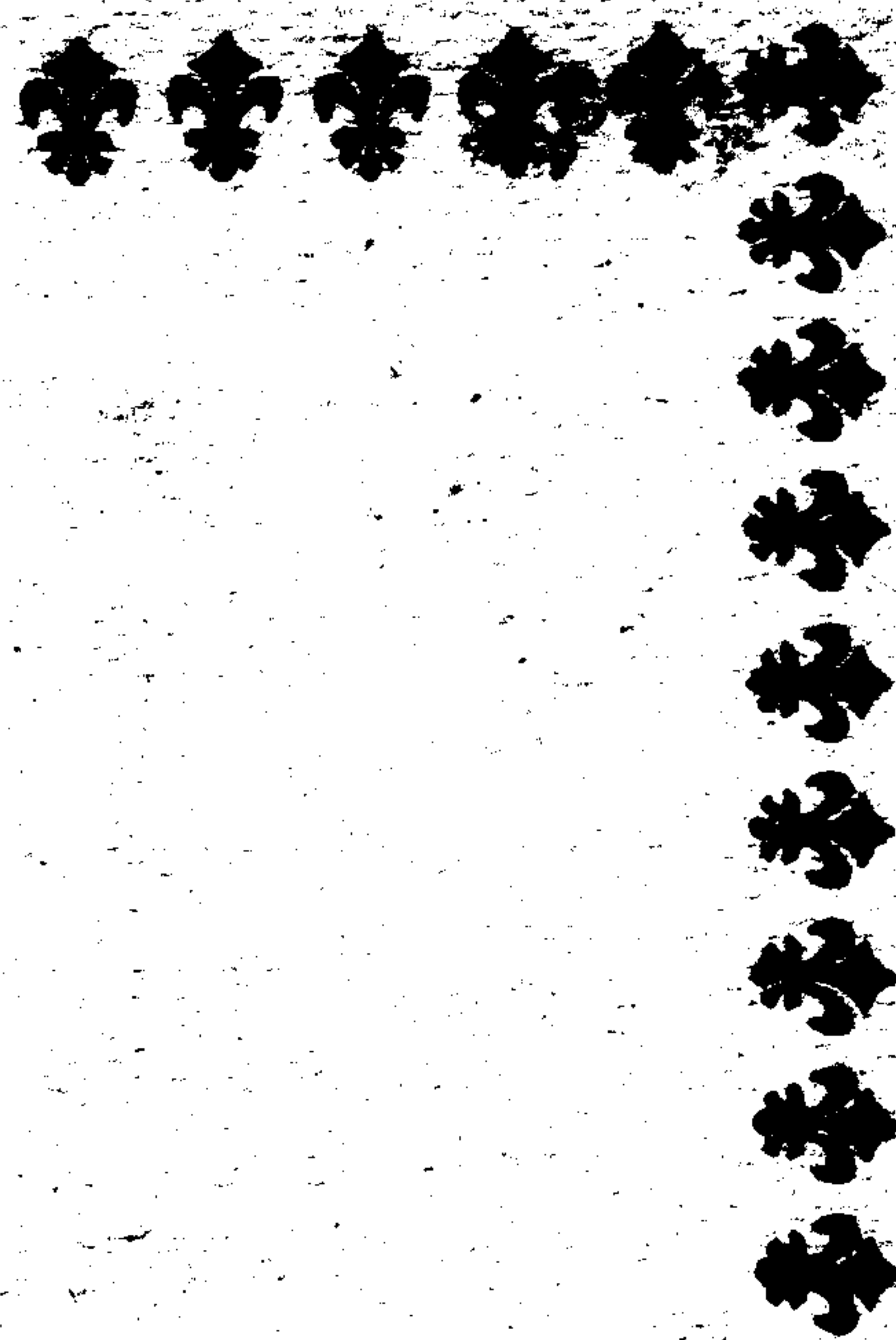
چه غوټې و م له نسيمه شرمېدمه
 په شنو پاڼو كښې بلبل نه پټېدمه
 د نسيم په تخنولو په خندا شوم
 د بلبل خوزونغمو سره آشنا شوم
 چه پيال له راته له ميودك شبنم كړو
 نو بلبل مې لېونې د عشق په غم كړو
 چه سحر نسيم خولگي اخلي له مانه
 شبنم و الوزي هوا ته له حيا نه
 په نشه د پېغلتوب چه و غوړېزم
 نو بلبل سره په مينه نه مرېزم
 پناه غواړم له ناپاكوستر گوخار نه
 لكه و خېزي چه تور خط له رخسار نه
 غوړېدل مې د بلبلو ترانې دى
 په كتاب كښې مې د مينې افسانې دى
 ټول مرغان زما دپاره نغمې وايي
 د خوښې غزل دزړه ترانې وايي
 زمارنگ بڼا يسته مخونوسر هسيال دى
 په ښه رنگ دزړو نووړل زما كمال دى
 له وزمې نه مې، ډېر ښه عطر سازېزي
 په عطر و نومي خوبان واړه نازېزي
 په خپره كښې مې، دښه حسن رازونه
 زما زده ده له خوبانو ډېر نازونه

زما بوی زما سیرت دی بنه خوشبوی یم
 زمارنگ زما صورت دی بنه خوشروی یم
 غور بدل زما سحر کسبی خند بدل دی
 نور معراج می په و پستانو کسبی تومبل دی
 د بنایسته نجو نو او پېغلو د سر تاج یم
 نه سینگار ته لکه بنکلو زه محتاج یم
 دماغونو کسبی می بوی نشه پیدا کری
 د پسر خوبان می د بنایسته رنگ تماشا کری
 کله کله می له نازه په گرېوان زدی
 اوله خیاله کله زلفو کسبی خوبان زدی
 کله پانی پانی شم د چالمن کسبی
 کله شمه د پینو لاندې په چمن کسبی
 کله واخلمه خولگی له سرو لبانو
 کله واخلمه بلاد تور چشمانو
 کله ظلم ماله بوئی نه جدا کری
 په بازار کسبی می پیسو باندې سودا کری
 لکه بنکلی بنکلی پېغلی چه خر خېزم
 زه انسان نه یم له ننگه مر اوی کېزم
 چه بلبل سره په مینه کسبی رسوا شم
 په خزان کسبی پانی پانی له حیا شم
 د بلبل سره می لکه وفا نشته
 (فنا) کېزم په بنایسته کسبی بقا نشته

د بلبیل نغمه

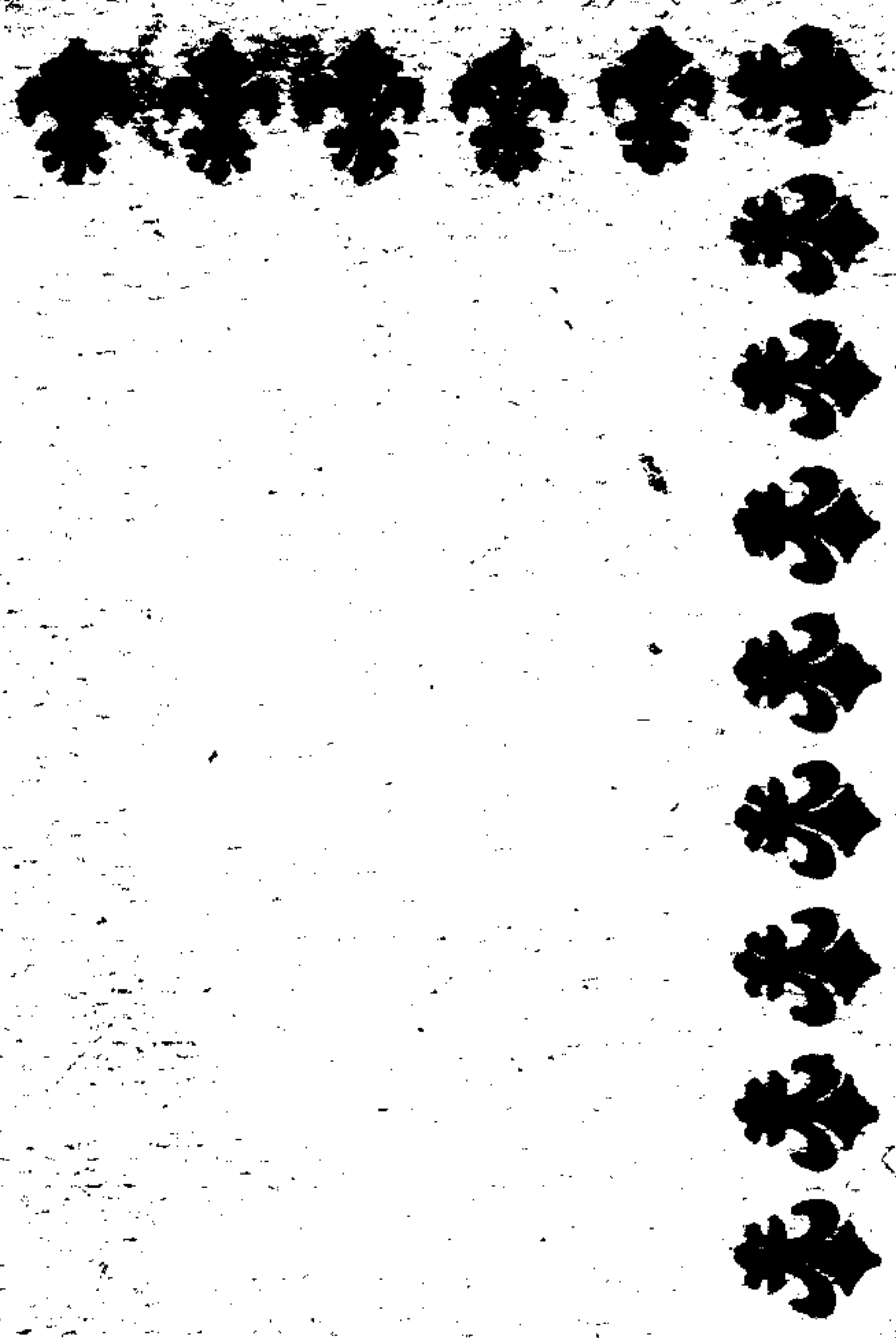

په عالم کښې د گل مینې کرم مشهوره
 په مرغانو کښې له مانه رسوا نشته
 د گلانو له بنایست نه می عبرت شو
 چه په حسن او جمال کښې وفا نشته
 په صورت پېر مه غولېزه خیز انېرې
 گلالی مخکښې چه آب و حیانشته
 په ښه بوی عطر او رنگ و نه غولېرې
 لباسی خلکو کښې صدق و صفانشته
 پروانه د گل طواف کړې شربت اخلې
 زمانه کښې بی مطلبه آشنا نشته
 د شبنم غوټې له رازو عبرت واخله
 چه دنیا کښې بی ژړا نه خندا نشته
 ای (فنا) شاعر ده دا نغمه ده
 زه تل وایم چه دنیا کښې بقا نشته

د فواری ساز

تبت و پاس هسک و ژور به وی هر کله
 خو دامخکه دا آسمان او دا گردون دی
 د عروج سره هر گوره تنزل شته
 که آسمان ته هم حوک خپری سر تګون دی

چه هر خومره دېر جگېزی پورته کېزی
 دلوېدلو درد یې هو مړه دېر افزون دی
 مدوجزر کېږي می ساز دزیر اویم شته
 بی ژرانه خندا نشته دا قانسون دی
 په دې مرگ اوژوند پروامه کړه شاعره
 چه (فتا) نه وروسته خامخا ژوندون دی

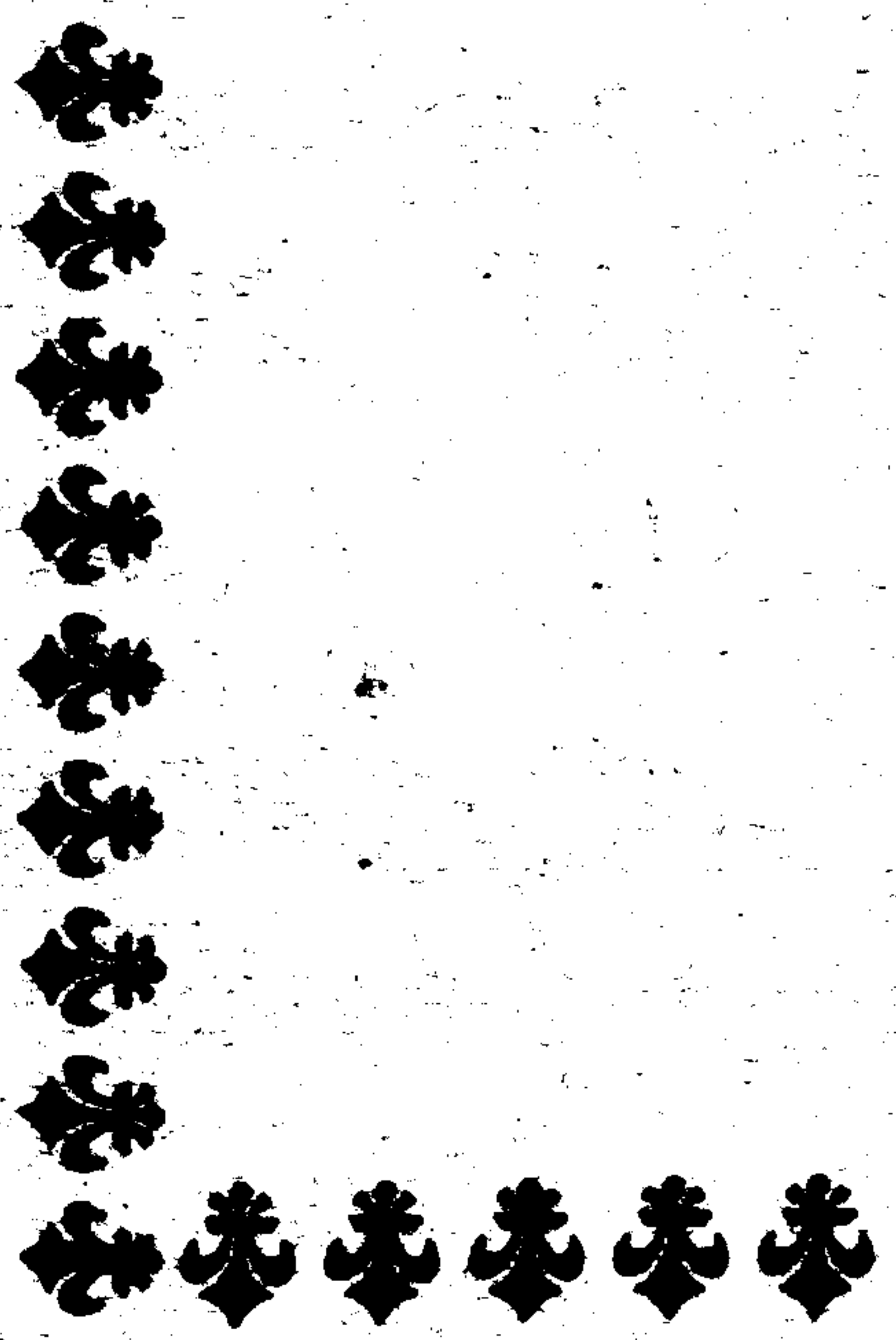
بیلان

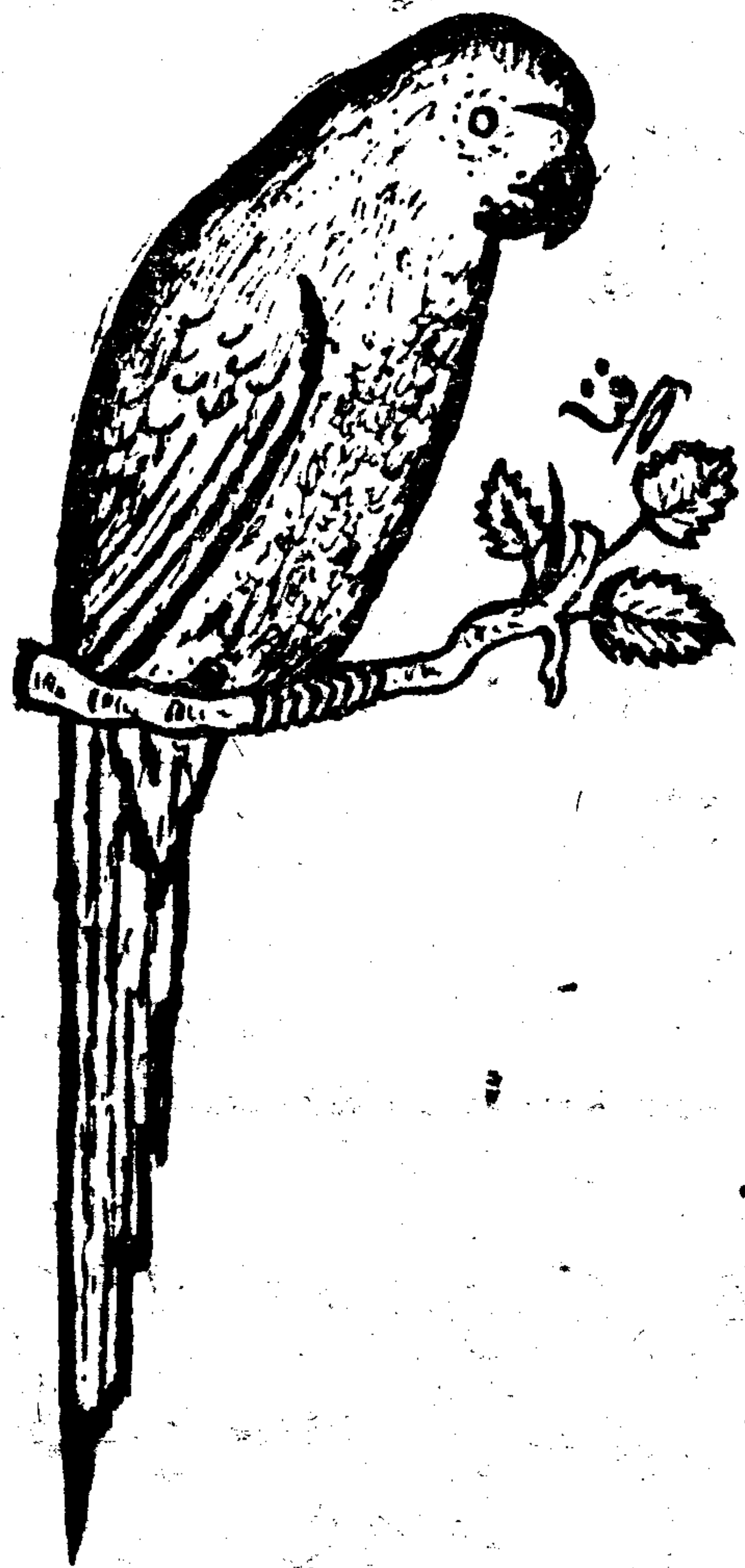
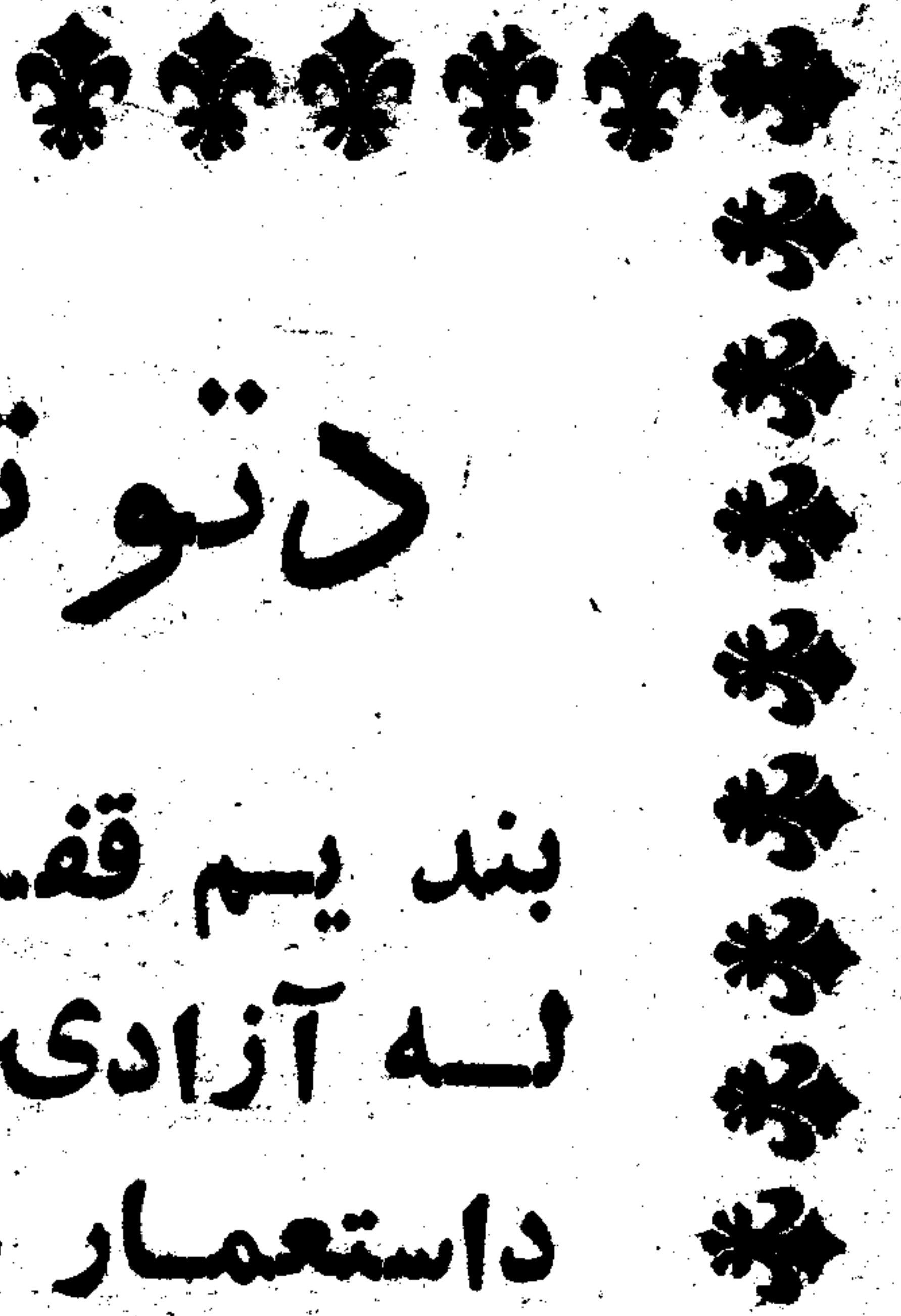

د بز گر غنم به بېل کرم له وینو نه
 د کو خو خاوری به پورته کرم هوا ته
 زماساز کېږي خا تگي پانی ونې نا خسی
 دا نغمه به غزوه به بېنوا ته
 بی پروا یم حقیقت نه نه تېر بزم
 د مه نیو ما جبر او اړ غمه بېد بیا ته

مالکدلی دېر عیشو نه ښي چر چې دی
 د خا نا تو افغانی وایم گدا ته
 د خوا را نو پیغامونه را سره دی
 ر سوم یې د بلای عشرت سراته
 یم استاخی د یتیم کو نهې له خوا نه
 د ژر احوال به و وایم خندا ته

د مخو نسو حجا بونه نقا بونه
 زه به یو سمه د ا ټول بلی دنیا ته
 د خوبانو په کا کل به کوم لوبی
 زه به لوخ کړ مه مخونه تما شاته
 دا چه د پر لرم تلوا ر او زر تېر بزم
 د (فنا) د شعر پیغام وړ مه بقا ته

د توتی سنداری

بند یم قفس کښې انسانانو سره
 له آزادی نه زړه ناکام دی زما
 داستعمار زندان به کله شی ورا ن
 د خپلواکۍ نعمت مرام دی زما
 بڼې اوچمن می تل مدام یاد پزی
 زرغو نی سروې ته سلام دی زما
 چه په قیمت د آزادی نه پی پوه
 تاته دا خو زغزل حرام دی زما

د تربیې منطق ناطق کر مه زه
 خو ز و نغو سره کلام دی زما
 چه بی تعلیم او جاهل پاتې نشی
 داشور فریاد سحر ما بنام دی زما
 زه په تعلیم کوم خو زی خبرې
 بی سوادانو ته پیغام دی زما
 چه نصیحت کوم ناپوه ته (فنا)
 سخنوری کښې لوړ مقام دی زما

خانگه

د ښکلا ښایست د پاره ښه خدمت کړی ☆ کلالی گلان زما گلزار د پاره
 پاڼه ، گل ، لږگی مپوه می گتوره ☆ شکوفه زما د ښکلا د پاره
 داغزی نښتر می لاس کښې دی خوشکر
 قدرت نلرم پر چا گذار د پاره
 که ټوټې ټوټې په تیر شمه خیر دی چه جوړ پز مه جگدار غدار د پاره
 چه وچېز مه پز می کښې خدمت کړم د غریب د نغری انکار د پاره

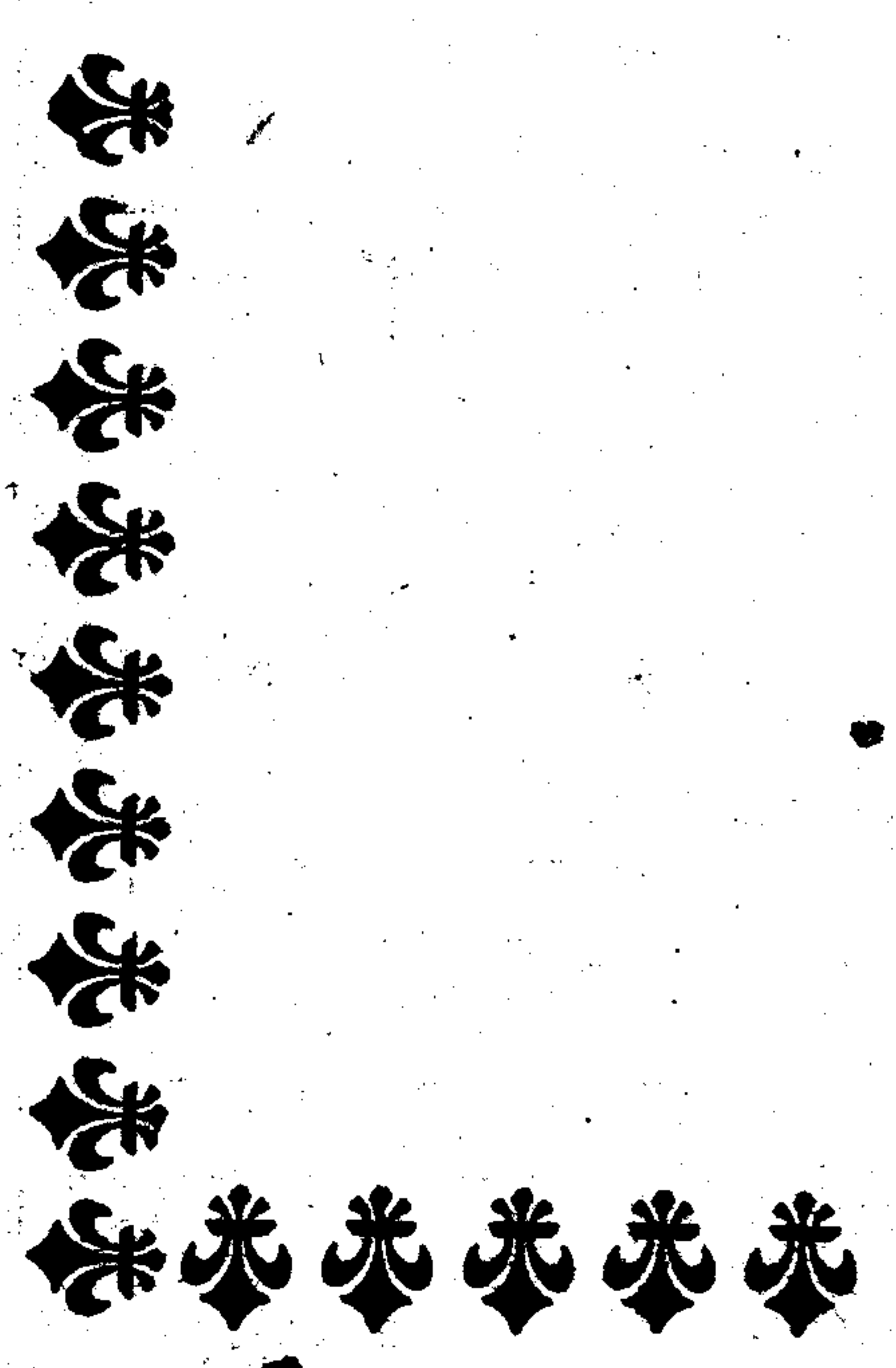

د فطرت د تعاون او مرستې لاس يم
دمپو و نعمت لرم دخو ارد پاره

اې (فنا) ته هم په رازد خانگي پوه شه
پورته نگرې لاس د چا آزا رد پاره

د حباب خدا

پيدا شوى د خپو له انقلاب يم
په نړۍ كښي د ژوندون په هېڅ حساب يم
حوصله مې ډېره تنگه ده ژوندون كښي
زه طافت دخپل سانلرم سيماب يم
ما توى زما پښينه د خاڅكو تيزه
د نېستۍ په پيمانه كښي زور شراب يم
بې له مرگه مې خلا صون او چاره نشته
د ژوندون بېرې گير شوى په گرداب يم
اې زاهده زه هم تل مدام ثنا كړم
د عدم د خاتقا منبر محراب يم
دايوه خدا زما د ژوند تعبیر دی
د دنيا وفا پايست ته خوز جواب يم
بې آبي مې په ژوندون كښي نه خوښېزى
نو دمرگ تلاش مې ډېر دی چه بېتاب يم
زړه مې چوى چه د مظلوم ژوندون را يادشې
د ظالم د كور پشان خراب خراب يم
ما نه واخليء د بقا عبرت درسونه
د ژوندون د فلسفې بڼه لسوى كتاب يم
اى (فنا) زما خبرې معمادى
كه دى نه يم پېژندلى زه حباب يم

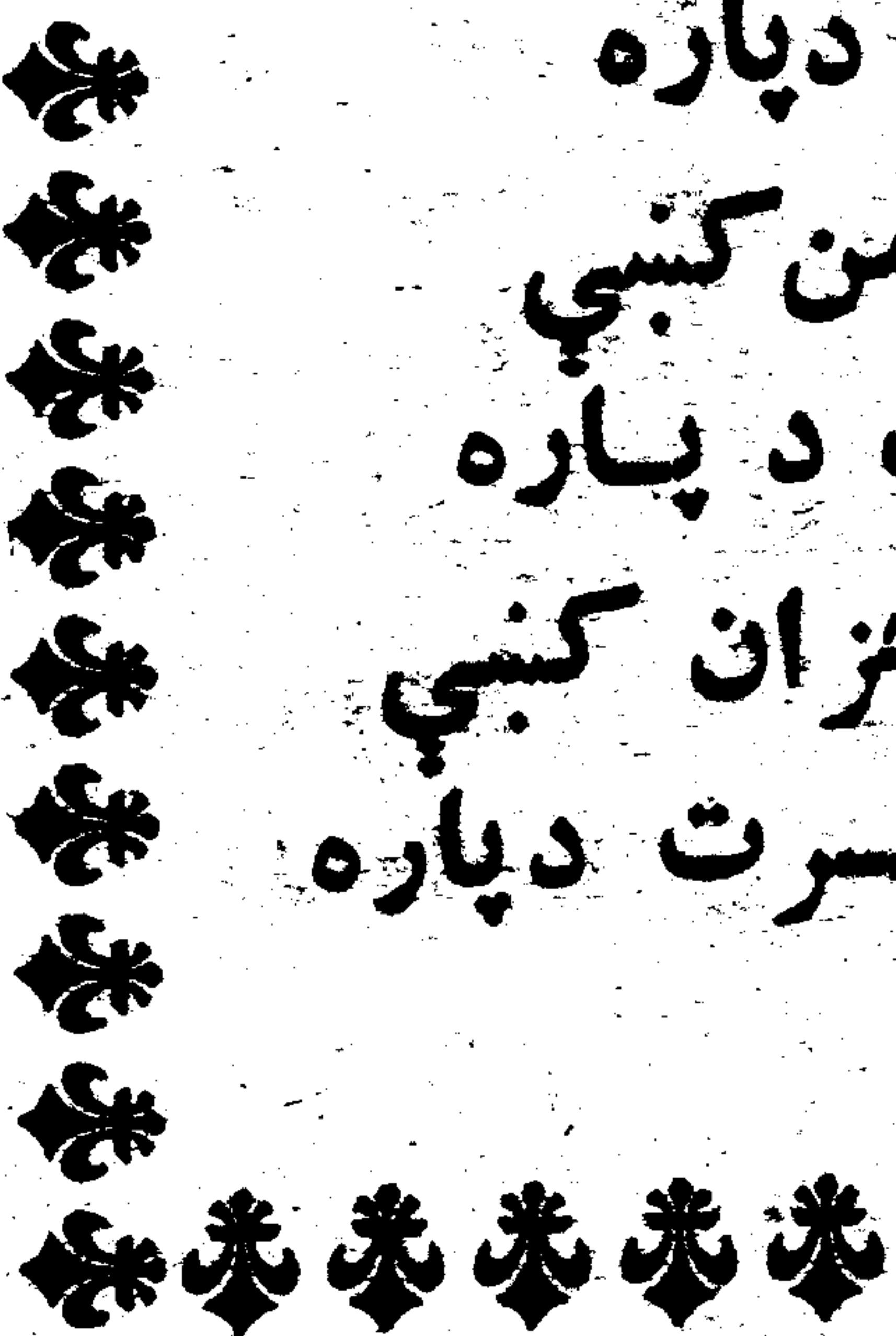

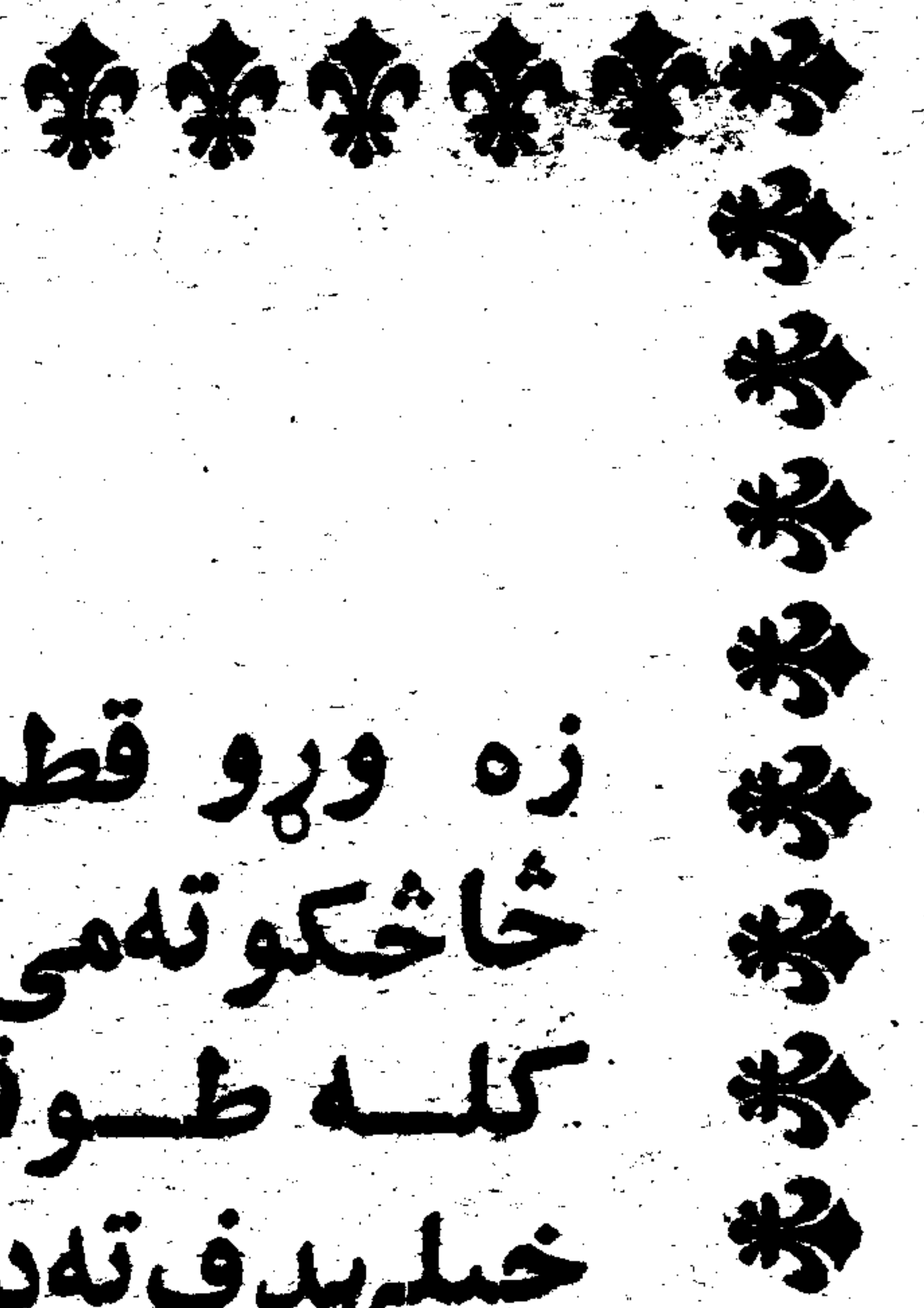
شننه

پانه

معرفی د لوی خستن قدرت د پاره
 یمه ژبه د ثنا صفت د پاره
 غورومه شین خادر خپل په اخلاص زه
 د بنا یسته و نو بنکلا زینت د پاره
 چه و چه زمه د اور د وزخ ته حمه
 اوس چه شنه یمه بوستان جنت د پاره
 د خادر لاندې مې سور سیوری مدام وی
 مسافر ته خو شېبو راحت د پاره
 پسرلی کښې مې معلومه وظیفه ده
 زه ر اغلی یم د کار خدمت د پاره
 په لمن کښې، ښه خوږې مېوې لرمه
 انسانانو ته لذت نعمت د پاره
 سمسور تیامی نتیجه د اتفاق ده
 لوی کتاب یم دولس وحدت د پاره
 پرده پوش یم د گلانو په چمن کښې
 دحیا، شرف، ناموس عفت د پاره
 رانه جوړه زېره پانه شی خزان کښې
 د دنیا د ژوند (فنا) عبرت د پاره

د سیندان خپونغمې

زه وړو قطرو حینې پیدا یمه * هم د اتحاد الفت معنا یمه
 خاشکو ته می مه گوری په کم نظر * و پر ه و کړی مانه اوس دریا یمه
 کله طوفانی انقلابی شمه * و ختد سبلاؤ نو کښې بلا یمه
 خپله هدف ته درومم عزم ټینگ لرم * شپه او ورځ په چیغو و او یلا یمه
 لنه مزل می نه دی لخم بحر و نوته * زه د عظمت لو په دنیا یمه
 ساز لرم سرود لرم نغمې لرم * زبه د فطرت یمه گویا یمه
 داچه ولی ما نه گټه نه اخلی * زره می ډک له غمه په ژړا یمه
 مخکه دښت پید یازر غونولای شم * ښه نعمت دلوی خښتن وړیا یمه
 سور زرغون شی بن او گلستان په ما * د ددبیا بان ته ښه د وای یمه
 زه مستی جذبی دسمسورتیا لرم * رنځ د شپو مخکو ته شفای یمه
 ژوند بښی زیرو حوته قطری زما * هم د وچ ډاگو نو مسیحا یمه
 زره کښې می دمینی در گوهر لرم * و چوتورو خاورو ته کیمیا یمه
 درس د ټیټ و پاس دی مدو جزر می * سازد زیرو بم کښې په نڅا یمه
 کار مې پر مختگ دی پیر ته نگر لخم * لویو په مد رسه دارتقا یمه
 وایمه سند ری د (فنا) د شعر * ژوند د سا کښا نوته بقا یمه

زیری گلونه

☆	پسرلی کښی زه خزان یم	☆	معجزې ته خپل حیران یم
☆	پتنکا نو ته معراج یم	☆	زه د شمعی د سرتا ج یم
☆	پرستش کرمه د لمر زه	☆	کاپر گل یم در په در زه
☆	د مین در نک قاصد یم	☆	د ر نځور د درد شا هدی یم
☆	که دچاستر گه بینا ده	☆	ښه روښانه می رڼا ده
☆	د غریب د کور خراغ یم	☆	د شر شم د گلوباغ یم
☆	یمه بله ډ یوه بن کښی	☆	زه په تور و شپو چمن کښی
☆	زه د سر و زرو ټو ټه یم	☆	د (فنا) د شعر لمبه یم

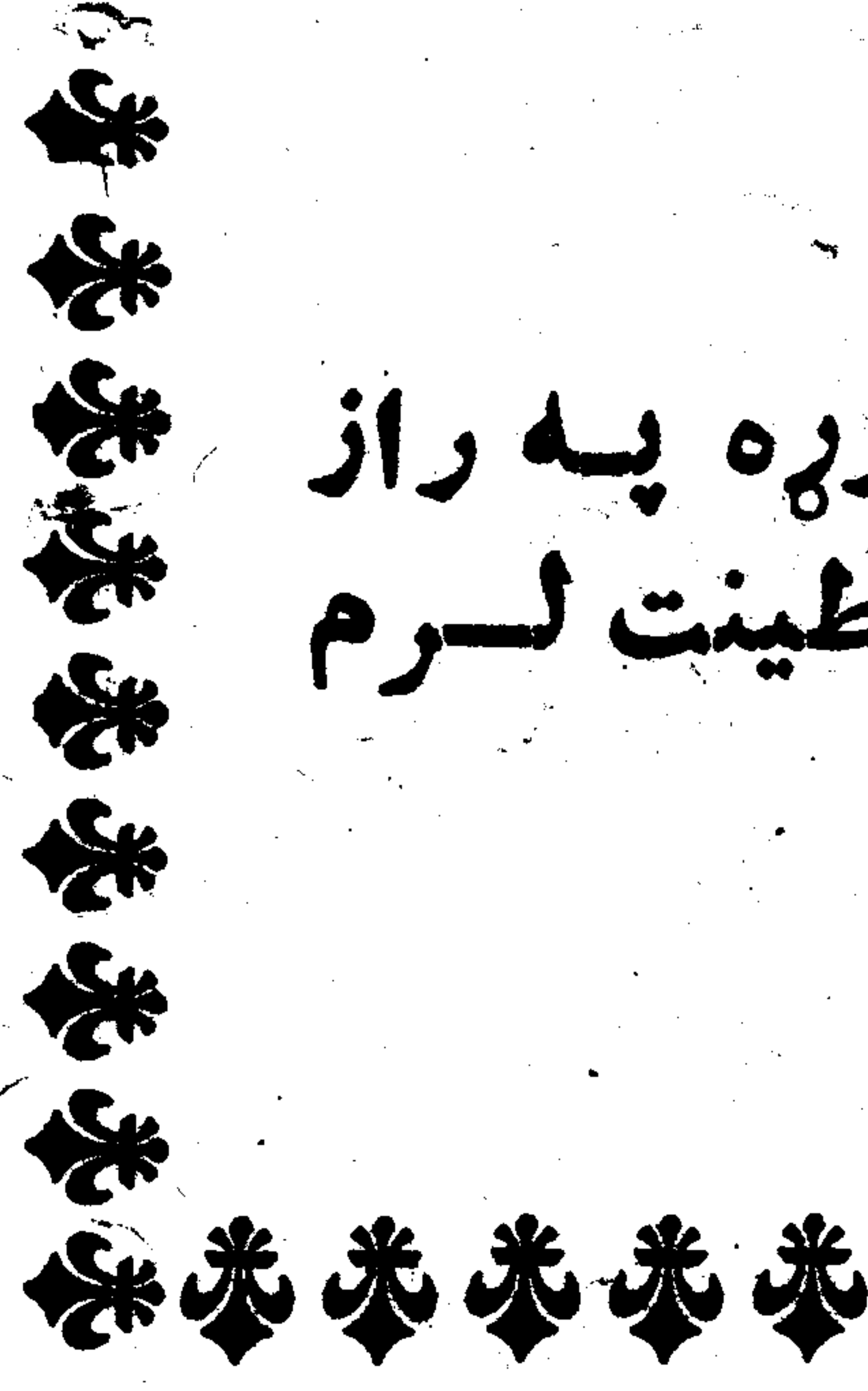

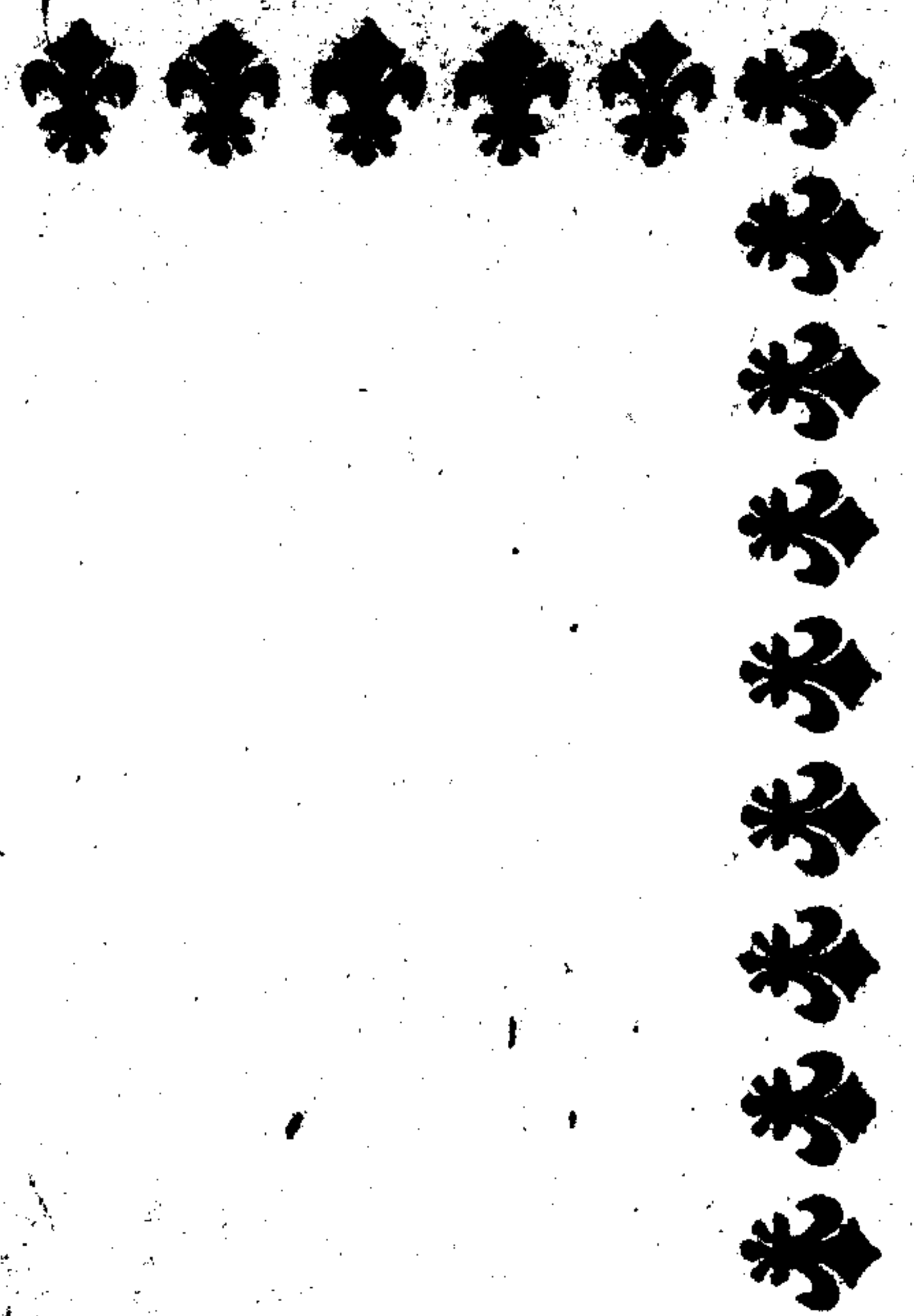

راز خوژ

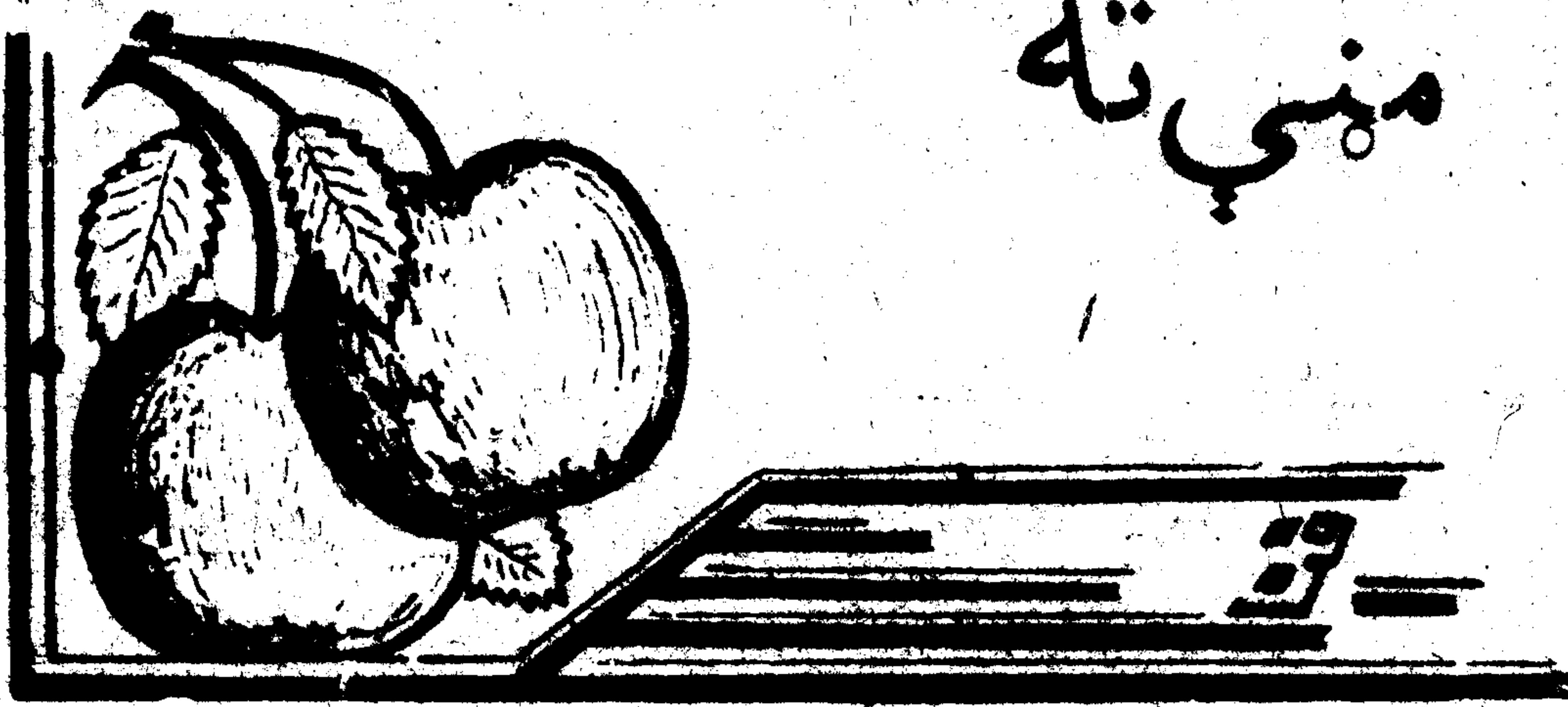

زه خپله پيا له كښي خوژ شربت لرم
 ډك او زخمي زړه له محبت لرم
 څوك ندي خبر د زړه په حال زما
 سور په وينو ښه رنگين سیرت لرم
 نوم چه مي اېستلی په مېو و كښي دی
 زه د سرو د اڼو ښه جمعیت لرم
 زه داني داني گلگو نو او ښكو كرم
 ځكه نو داغي داغي فطرت لرم
 ډك چه مي زړگی دی له غمونو نه
 زه د ډكو زړو نو مصیبت لرم
 پوښ كښي مي ځان ښه په آب ساتلی دی
 زه له زما نې ځيني عبرت لرم
 ځان مي پت ساتلی په پر دو كښي دی
 نه يمه بي شرمه ځان له پت لرم
 ظلم په مظلوم زخمي ځكر كرمه
 زه بي رحمو زړونه شكایت لرم
 پوه شه اي (فنا) زما د زړه په راز
 راز مي خپل ساتلی خوژ طينت لرم

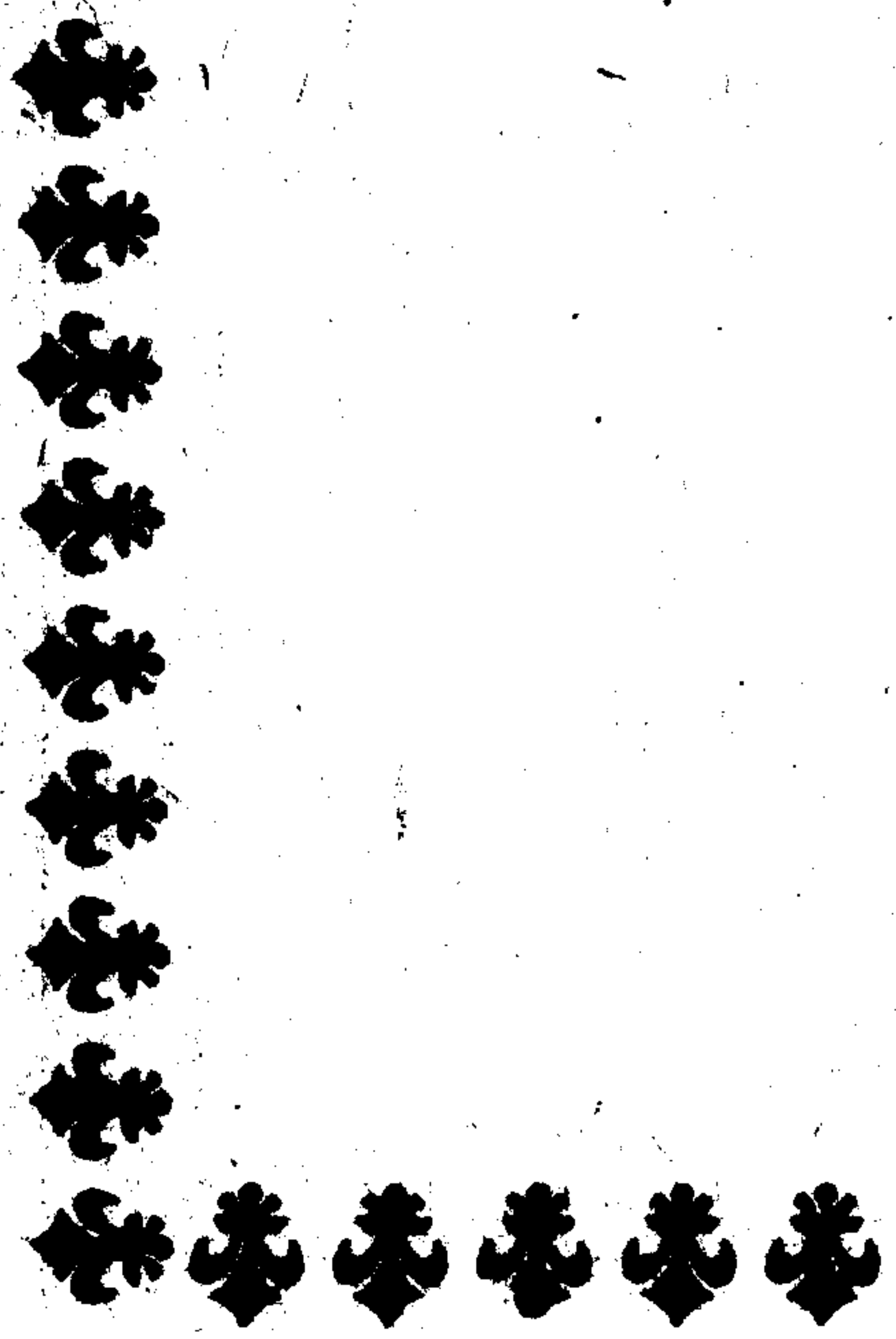

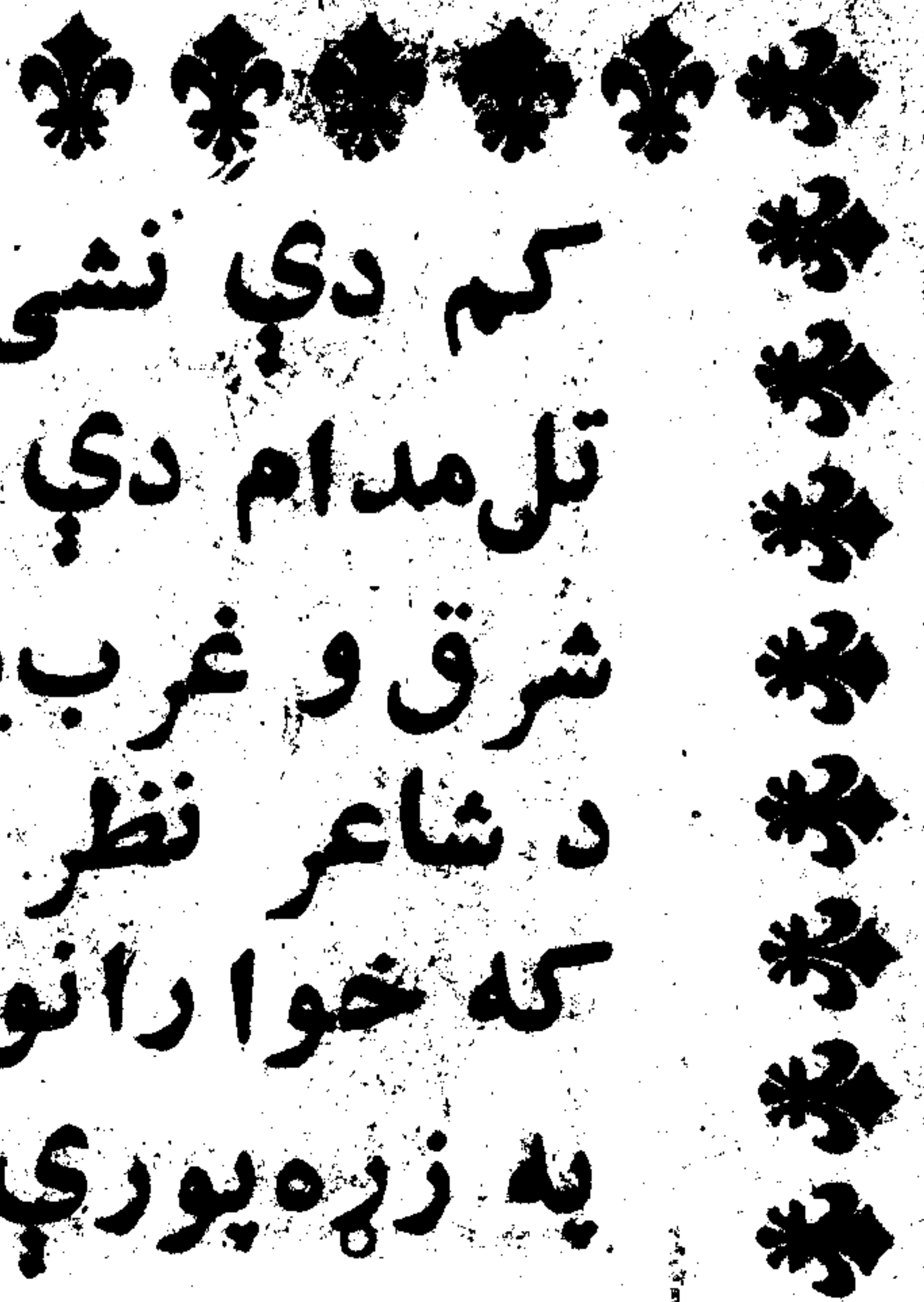

منې ته

نن مې بيا دخولې او به خوږې خوږې شي
 چه به زړه داستا شيرين خوند اې مې شي
 جوړ وي جشنو نه بې كسې شكوفه ستا
 هم منظور ه خاص وعام ته ده مېوه ستا
 خوږ رنگين او درد مند زړه لري شفایي
 چه د زړو نو تقويې ته بڼه دو ايې
 د ورنګې ستا لري ډېرې معنی گانې
 د شاعر په یاد وې ماجرا گانې
 د شاعر ه زړه پشان گلگون پر خون يې
 درنخور شاعر پشان زير و زبون يې
 په ظاهر که يې دور تګه زړه دې سپين دی
 بڼه دی پېژنم باطن دې ډېر شيرين دی
 ستا په رنگ كسې د خو بڼې او غم تفسير شته
 ستا په غېږ كسې د عاشق معشوق تصوير شته
 كم خونې له لاسه زېږ دی نيم بدن ستا
 د مظلوم په وينو سور بڼكاري كفن ستا
 زېږه خوا دې د يتيم مخ بېو زلی
 گلالی مخ دې رخسار د ناز ولی
 بې ايانو نه زيات بڼكاري را ته ننگ ستا
 چه غافل له دی خوار اټونه زېږ رنگ ستا

کم دې نشی دا بنکلا اوځو شپویی ستا
 تل مدام دې وی مېو و کښی سرخ رویی ستا
 شرق و غرب یاورخ او شپه تیاره رڼا ستا
 د شاعر نظر کښی لمر، سپوز می دنیا ستا
 که خوارانو ته په لاس شی مړ با ستا
 په زړه پورې خریدار به وی (فنا) ستا

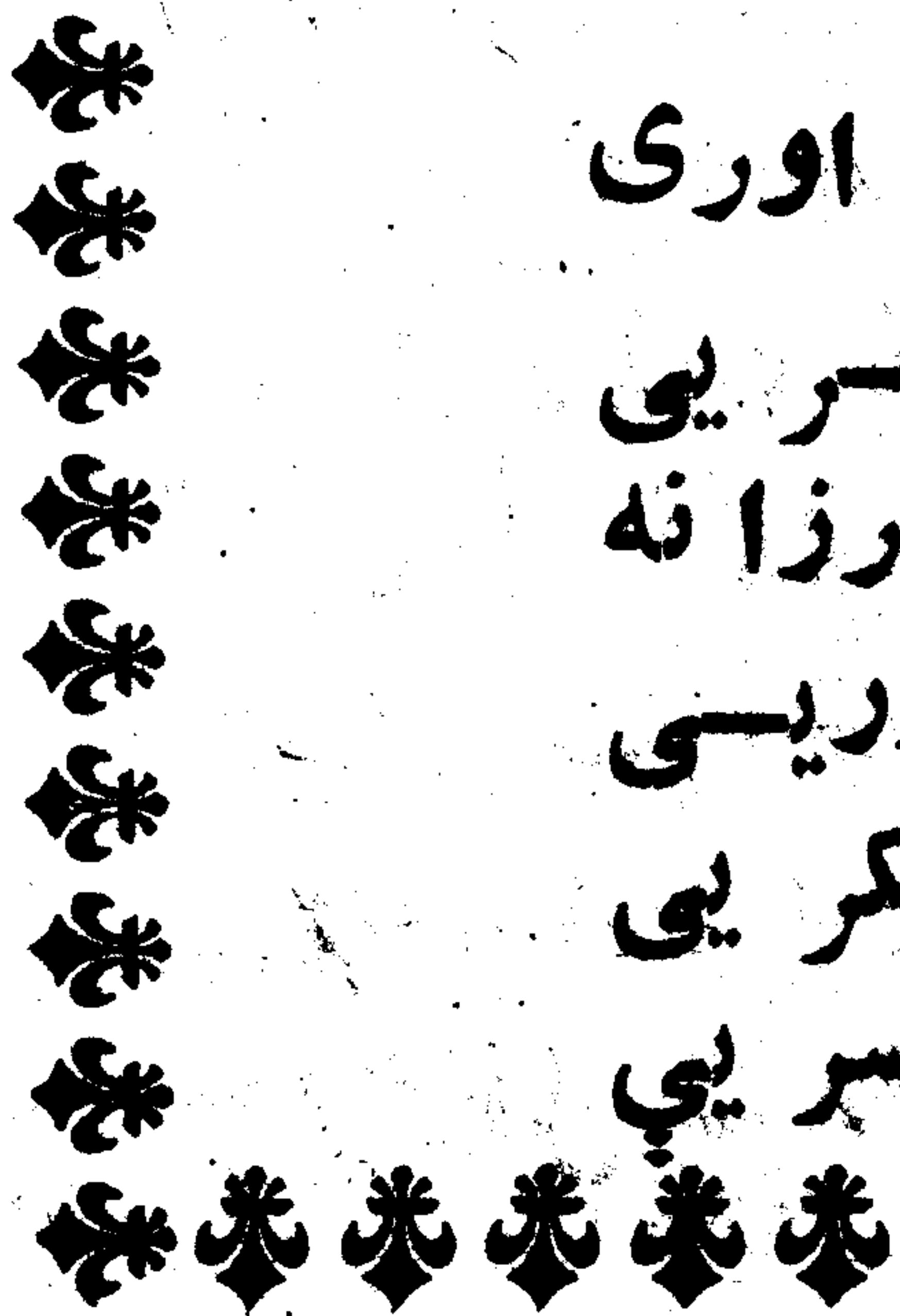
سپین زر

د ښی گل رښتیا چه ته سپین زریی
 چه د تور و خاور و سپین بنکلی ثمریی
 زړه دې چوی لکه له ډبره بی صبر کی نه
 زمونږ مړی کفن نه درلود خبریی
 د خوارانو بدیا یا نو پرده پوښیی
 د پاکي مظهر یی لکه تاج په سریی

پاک لمنه یی ظاهر باطن دې سپین دی
 چه د ستر پاک لمن او سپین خادر یی
 چه لباس شی در نه جوړ دراز هم از شی
 بیاد سپینو اندامونو خوږ همسریی
 د سپین زری خوار د تن سپینه خامتایی
 د سپین سر و سر کښی سپین بنکلی خادریی

چه د ژمی سر و شپو کښی واورې اوری
 د خوارانو بپوزلو تود بستر یی
 خو افسوس چه زمونږ له لاسه خپې ارزا نه
 چه وطن ته بېر ته راشی نوسره زریی
 زمونږ د مړی او ناموس کفن ټیکر یی
 د (فنا) دستر گو تور او د زړه سریی

کیمیا بو تی

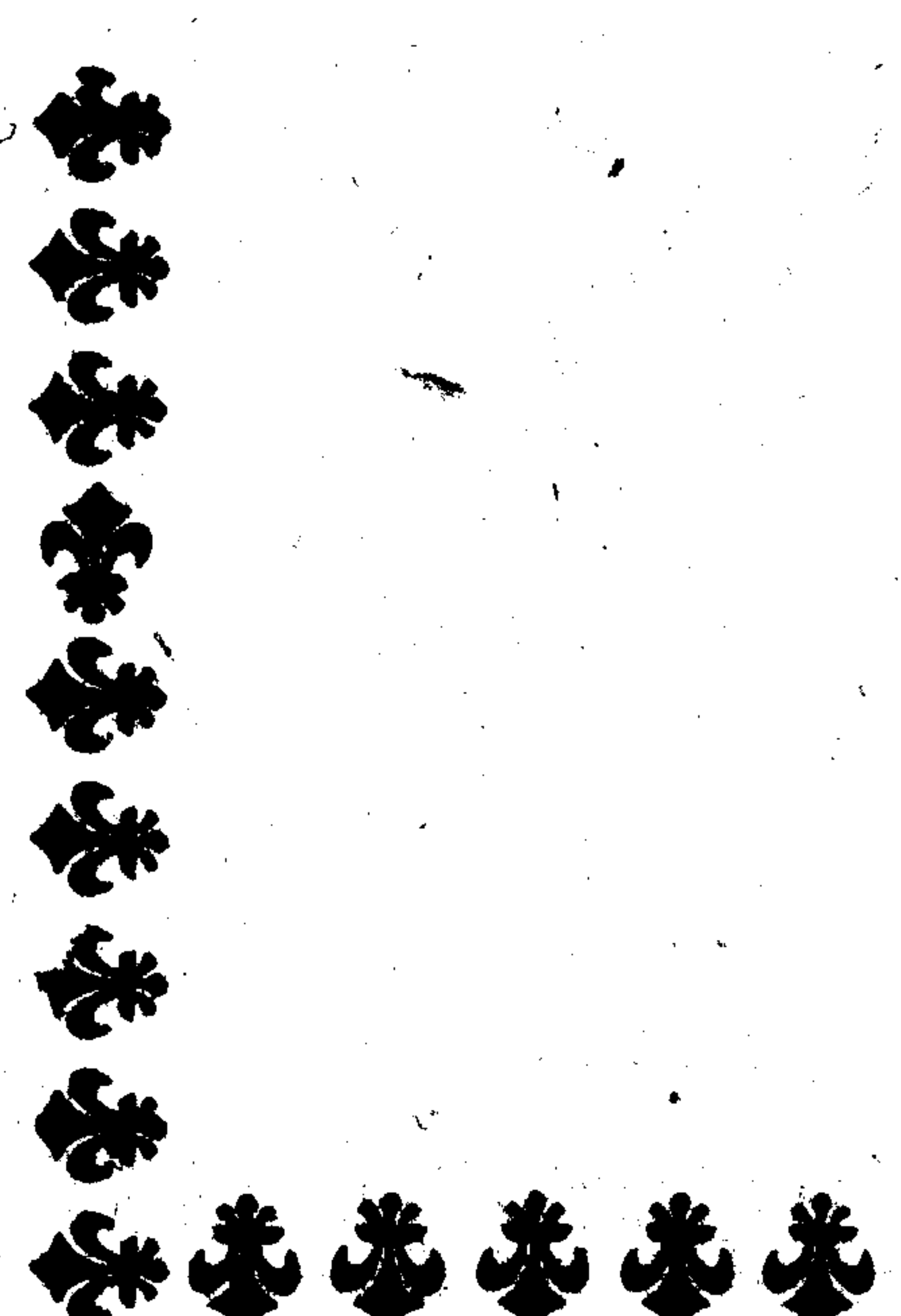
یو سپین زیری بوډا ډېر ضعیف نا توان و
 د طمع سره ژ و ندون ورته ډ ډر گران و
 د اغزی د بخت و بیدیا سره یې کار و
 تل مدام به د سپین زیری دا روزگار و
 اصطلاح سره بوډا با به خار کش و
 غیر تی و با همت او زحمت کش و
 لور او پری یې را واخیست لا ډ بیدیهاته
 یوه ورځ بو ټو اغز و پسی صحرا ته
 په بیدیا کښی بڼه گرمی وه سره غرمه وه
 کانی بو ټی خاوره مخکه بڼه توده وه
 خوځ اغزی بو ټی یې ور پیل بیدیا نه
 یو لوی پټی یې را جوړ که شا و خوانه
 له ډېر کار او گر لږ لو نه ستومان شو
 د خوانی قوت او عمر په ار مان شو
 د پټی سیوری ته کښینا سته ستومانه
 پیاز سکر ک یې نوش جان کښه پرېمانه
 د اغز و پټی په شار هی شو بنار ته
 ماز یگر ستری ستومان راغی بازار ته
 په پیسوی اغزی خرڅ کړه یو دوکان کښی
 بر یالی شو د همت په امتحان کښی
 دې بوډا ته هر اغزی شو کیمیا بو ټی
 د همت په برکت د طلا بو ټی
 د (فنا) نظر کښی کار زحمت طلاده
 هر اغزی و ا بڼه او بو ټی کیمیا ده

د غنمو وړی

د جنت د بنکلي ونې خوږ ثمر وم
 د دنيا له شرو شوره بي خبر وم
 د شيطان په شر اخته بشر آدم شو
 چه دادومره سرگردان په ما عالم شو
 د دانو د معما مې دا تعبیر دی
 چه انسان د نفس په لومه کښې اسیر دی
 کرل شوی زه په لاس د یو پز گریم
 زه د گرانې خاوری پاک او گران ثمریم
 په سختی خواری تو دوخه کښې د لمر بیا
 رپېل شوی یم په لوردخوار لو گبر بیا
 د غذا په نامه هر وخت مکر م یم
 دسترخوان دخوار بډای کښې محترم یم
 بیاد فخر تاج په سر کښې د امیر شوم
 په بي طمع او پاک لاس د یو فقیر شوم
 سلطنت کښې بنکلی تاج زه د باچایم
 په غربت کښې زه روزی د خوار گدایم
 زه هم خاور نه پیدا یم چه ممتاز شوم
 د شاهانو د سرتاج او سرفراز شوم
 چه منظور د ټول جهان شومه خاکسار یم
 د انسان خد مت کومه چه تاجدار یم
 بی نشان به (فنا) در کړی نشانو نه
 که بشر دپاره و کړې خد متو نه

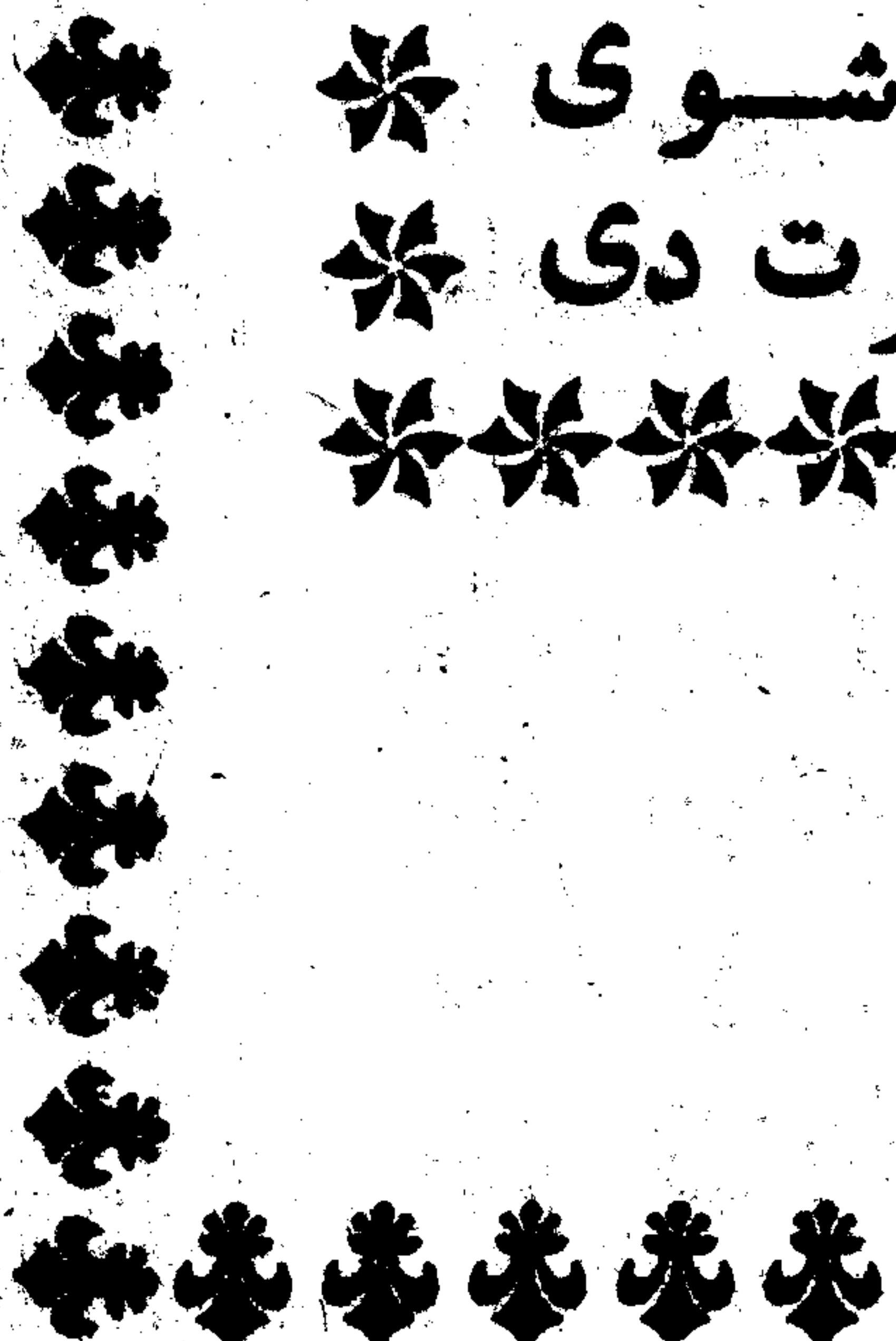

د مچېچي ناره

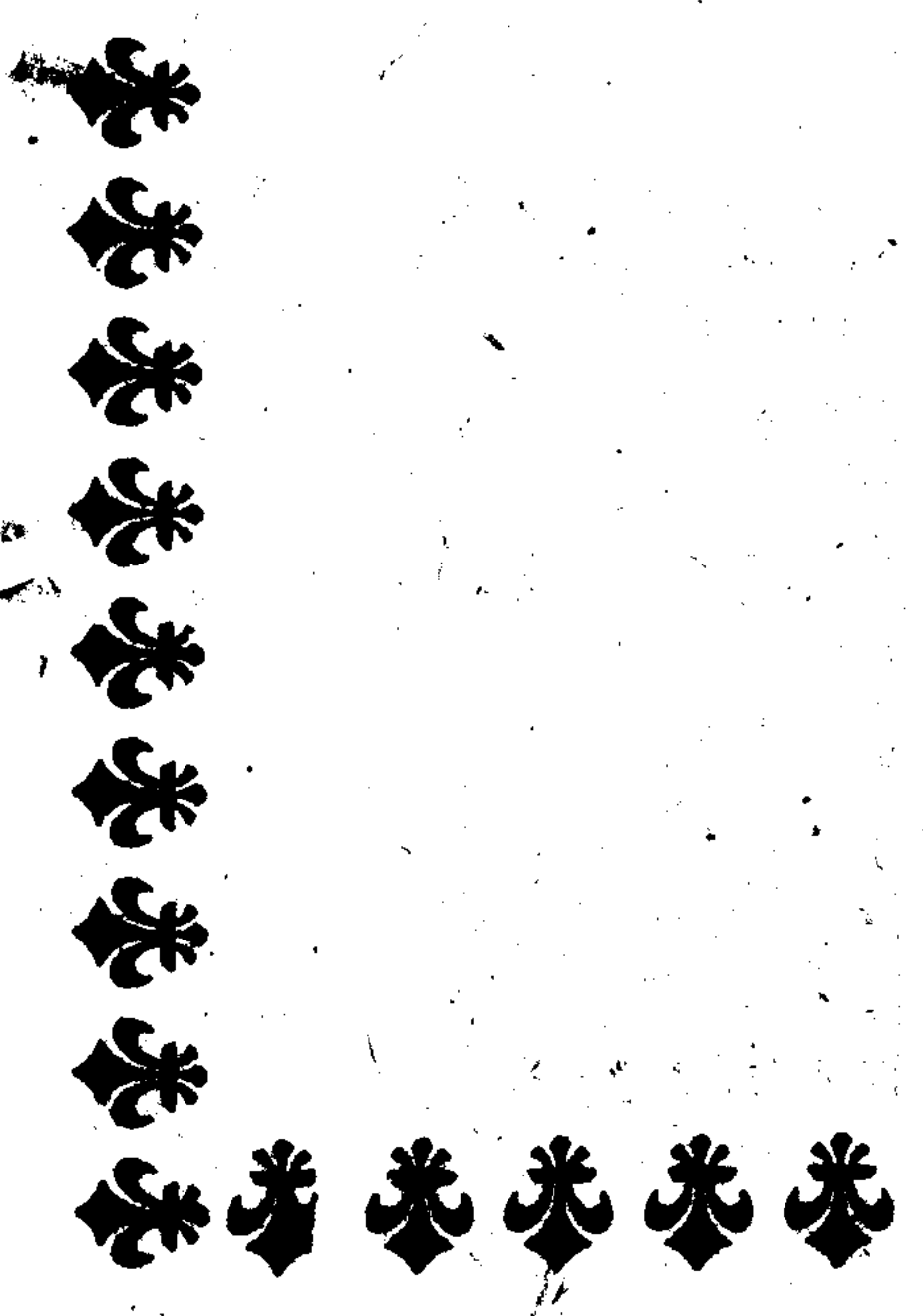
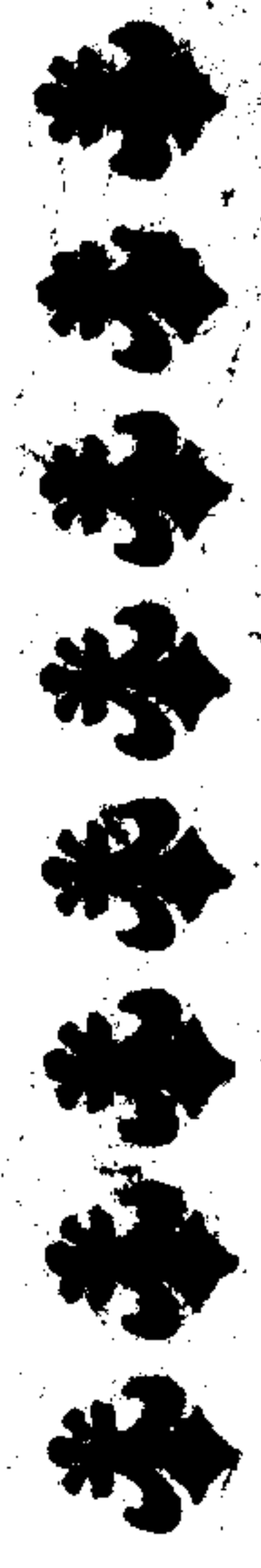

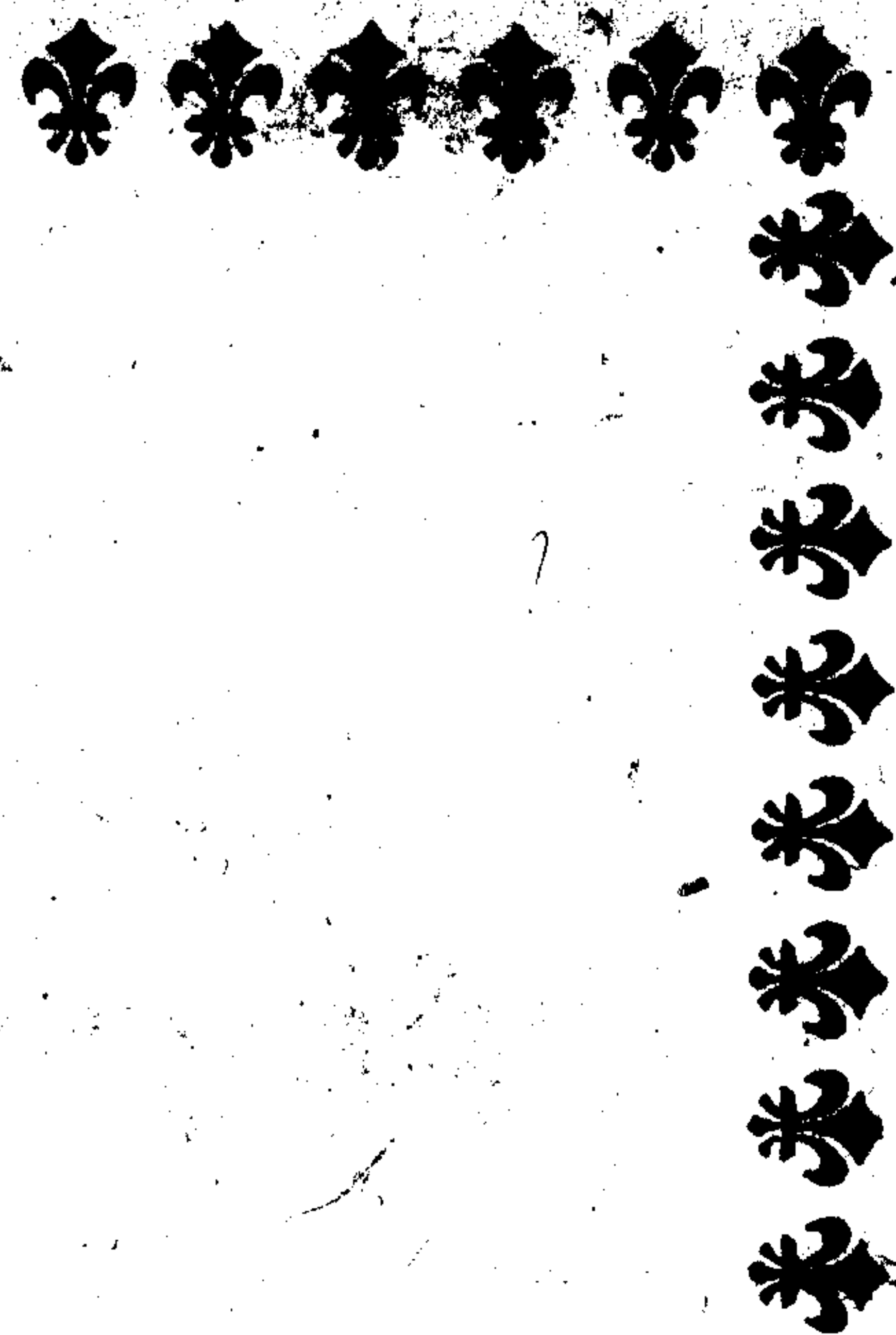
* * * * *
 * د هر نېش د پاره حان له خاصیت دی *
 * نوش زما په نېش کښې ایښې طبیعت دی *
 * د موندی رسبزی زیان دخیر خواه گټه *
 * * * * *
 * د لړم چیچل ز ما شیرین فطرت دی *
 * سودوزیان دی د نیت پوری تړلی *
 * نیک او بد دې د عمل دوزخ جنت دی *
 * خداى که څه هم دی دتولو خونظر یې *
 * * * * *
 * په مسلم رحمت کافر باندي نفرت دی *
 * * * * *
 * د باران خاڅکی په هر حای کښې یوشان وی *
 * د لړم په نېش کښې زهر ز ما شربت دی *
 * د هر طعم په طمع مه اوسه چه خوزوی *
 * * * * *
 * * * * *
 * تر یخ او تریومی خوش یې خونده هم لذتی *
 * * * * *
 * نفس می پاک دی له مردارو چه گبین گرم *
 * * * * *
 * ماد گل به عطر و کړی قناعت دی *
 * * * * *
 * په اخلاص مونز وفادار د خوز نظام یو *
 * * * * *
 * خپل باچا سره مو مینه محبت دی *
 * * * * *
 * که خپل حق او نیک مرغی غواړې تلاش کړه *
 * * * * *
 * دز حمت غیز کښې آرام کړی راحت دی *
 * * * * *
 * اتفاق نه مو گبین دی پیدا شوی *
 * * * * *
 * که هوښیاری یې تا ته لوی درس د عبرت دی *
 * * * * *
 * دژوندون معجون له غم خوښی تر کیب شو *
 * * * * *
 * لکه تر یخ دی مرگ که څه هم حقیقت دی *
 * * * * *
 * چه تر خي خوزې خبرې تل مدام کړی *
 * * * * *
 * پښتو ته دا (فنا) هم غنیمت دی *
 * * * * *

چینه

داخلاص او صفا جام کسبی خوژ شربت یم
 زه په دښت بپد یا او غرو کسبی لوی نعمت یم
 پر مې خوښ دی د منگیو قطارونه
 محوه کړی یم د پېغلو سنگا رونه
 له روڼو خوژو او بو خینی دک جام یم
 د خوبانو ښه همراز سحر ما ښام یم
 شاوخوا کسبی مې د ښو پېغلو نڅاوی
 د خوژو خوژو و نغو خوژه غوغا وی
 پېغلی گوری مخزما په هنداره کسبی
 زه کومه تماشی دې ننداره کسبی
 چه په سرو شونډه ولا سو مقابله شم
 پیا شو دکه د شرابو سره پیا له شم
 زه د دوی د غېز تصویر په غېز کسبی اخلم
 د کزو زلفو لڅنڅیر په غېز کسبی اخلم
 ښکلوم زه تل رنگین رنگین لاسونه
 لندوم ښایسته مخونه لباسونه
 عاشقانو ته ښه جای د انتظار یم
 مینانو تو محل د پاک دیدار یم
 اور بدلې مې رازونه نیازونه
 مالیدلې یارانې او ډېر نازونه
 غاړې کپړې زما غاړه کسبی یاران تل
 هر ورو پخلا کپړې مینان تل
 دکوی چه په نڅرو نڅرو منگی خپل
 زما خوله او به او به شی خورم زرگی خپل
 مانه لاره شی پر مایې پروانسته
 ای (فنا) په زما ته کسبی وفا نشته

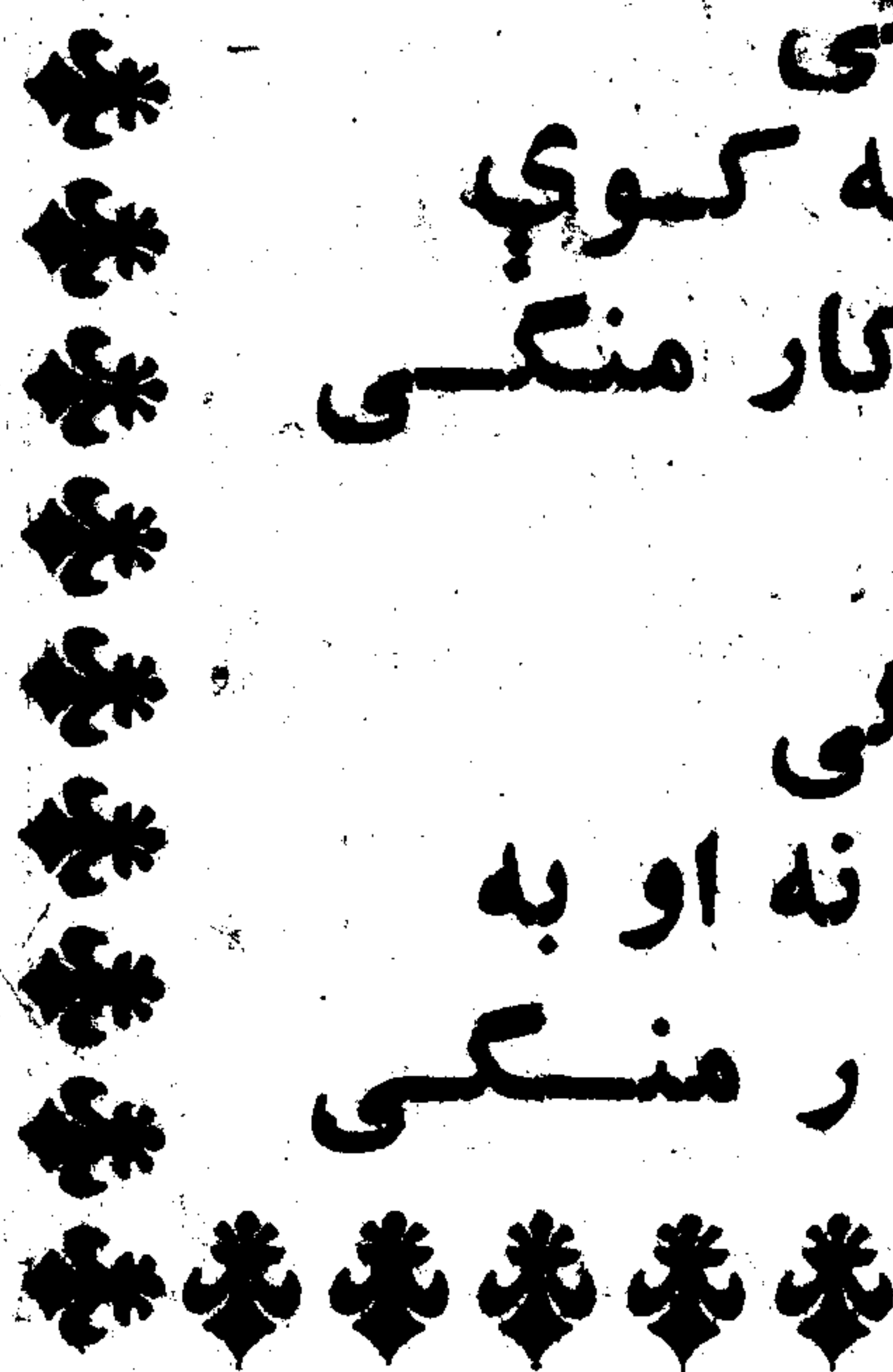

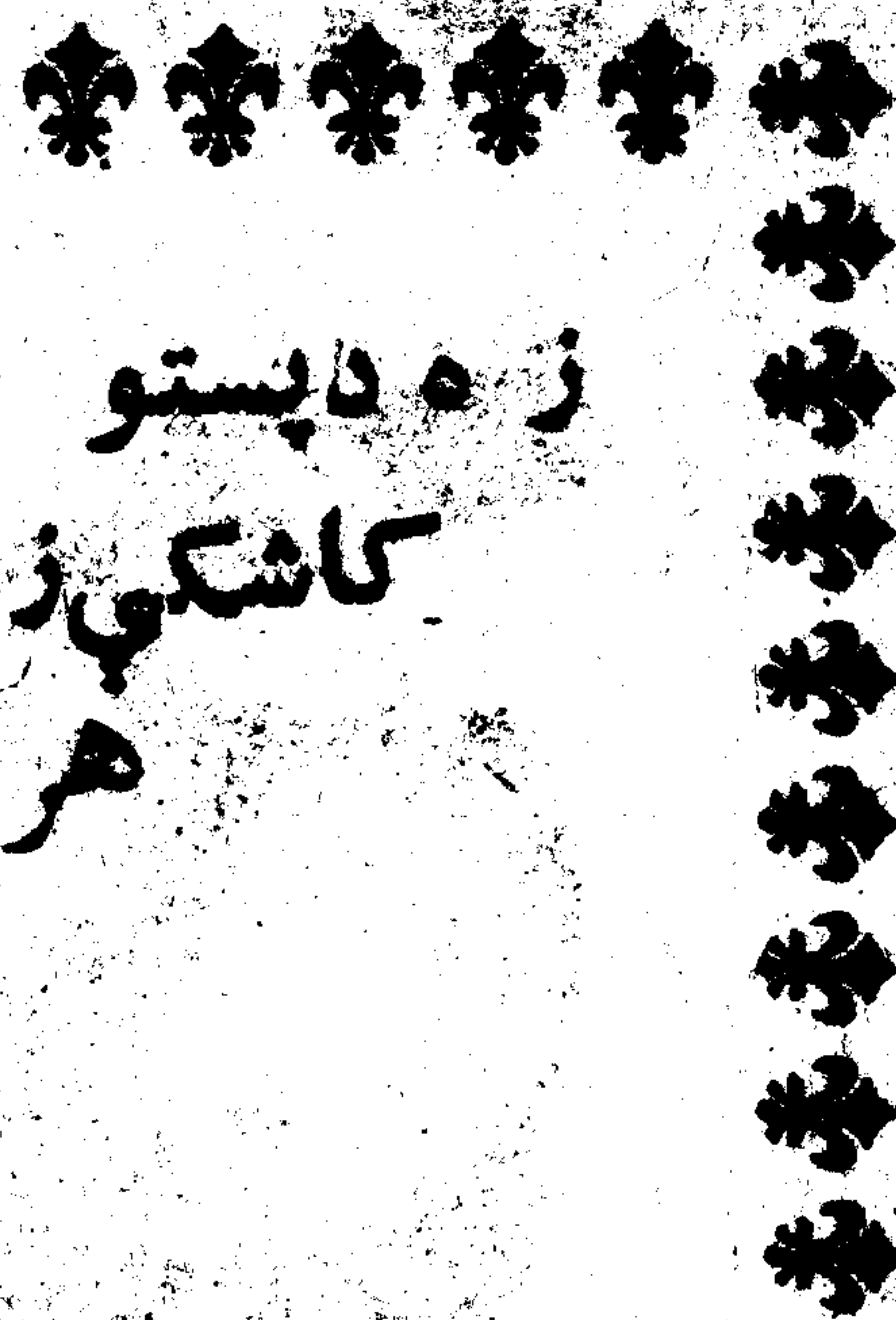

منگی

چه له چینی نه دکوی په نخر ویا ر منگی
 نو حای لری که چبری وکړې افتخار منگی
 ته چه له نازه د مین په مرگ پروا لری
 خنگه دې اېسی په تندی باندې دا خوار منگی
 شوم د غمونو سره غېز په غېز له دېره غمه
 نن چه می ولیده په غېز کسې د دلد ار منگی
 اې عزیزا نو که زه مر شوم زما په قبر کسېز دی
 یوه ټوټه د لحد نسه په یاد گار منگی
 خود به یې پېغلی په تخرگ یا په تندی گر جوی
 د تواضع په اور چه و سوزېد خا کسار منگی
 او بنکې یې تویسې شوې د پېغلی د سینی له پاسه
 لږ معلو مېزی محبت کسې گر فتار منگی
 دې نه خبرو چه خوبان بی په تندی گر جوی
 نو حان سنی که د سکر و ټو په انکار منگی
 د سپینو لېچو په غاړی کسې د پر عیشونه کوی
 د زړه منگی دې راته مات که بدې کار منگی
 زه د یوې تراخي خبرې په ارمان پاتی یم
 ته بنکلوې سرې خوزې شو ندې وار په وار منگی
 پېغلی مدام خکی په سر و شونډو ستاله خولې نه او به
 نو د شرا بو پیمانې دې تا نه جار منگی

زه د پستو نړيو ملاؤ ډېر هوس لرمه
 كاشكي زر خاوري شم چه جوړ كړي را نه يار منگي
 هر ما ز يگر دمستو پېغلو قافله كښي (فنا)
 بخت و طالع ته گوره څنگه شو سردار منگي

طبي نباتات

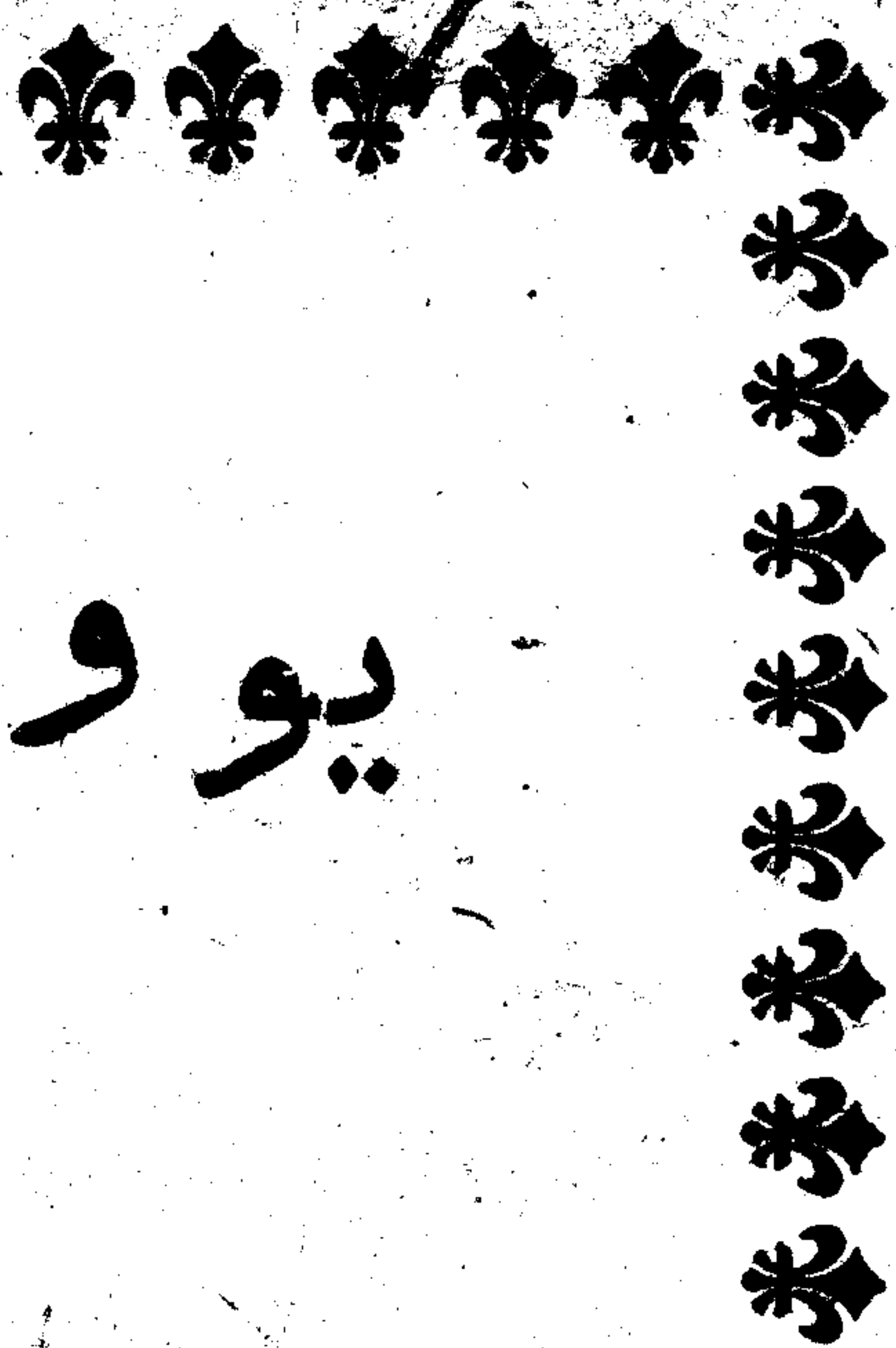
بېشكه لوي څښتن مو ډېر كړيم دى ••• دى حقيقي شافى اولوى حكيم دى
 بن او چمن كې جوړ روغتونو گوره ••• دښت و بېد يا كې درملتونو گوره
 په ځينو بوټو كښې تاثير دشفا ••• ځينو گلا نو كښې اكسير د دوا
 جام د گلونو كښې شهيد و نه پراته ••• داغزى نېشكي هم زهرونه پراته
 په تور و خاورو كښې كيميا و گوره ••• په هر يو بوټي كښې د واو گوره
 د طبيعت غېز دې روغتون دى فنا ••• چه مرگ علاج ستاد ژوند و ندى فنا

چرس

د گلو بوى مې خما رونه لري * عطرمې زهر آزار و نه لري
 مضر يم ژوند او دصحت د پاره * دښمن د تنگ او شجاعت د پاره
 زه دخپل دوست سره دښمن يم مدام * هر يو آشنامې زرخريد دى غلام
 زه عقل و ژنم د جنوان د پاره * بر بادى غواړم د ژوندون د پاره
 مانه پر هېزو كړي مضر نبات يم * د ژوند دښمن د بېد بختي ممت يم
 راشه كه غواړي تندار تون و گوره * د لېونتوب د ژوند افسونو گوره
 زه په لوگي كښې ډېر كيفونه لرم * هره غوزه كښې عالمونه لرم
 چرسى پرواز كړي اندېښنو كې زما * سپوزمې ته خېزى په نشو كې زما
 ډېر و فاداره عمليان لرم زه

(فنا) لپلا يم لېونيان لرم زه

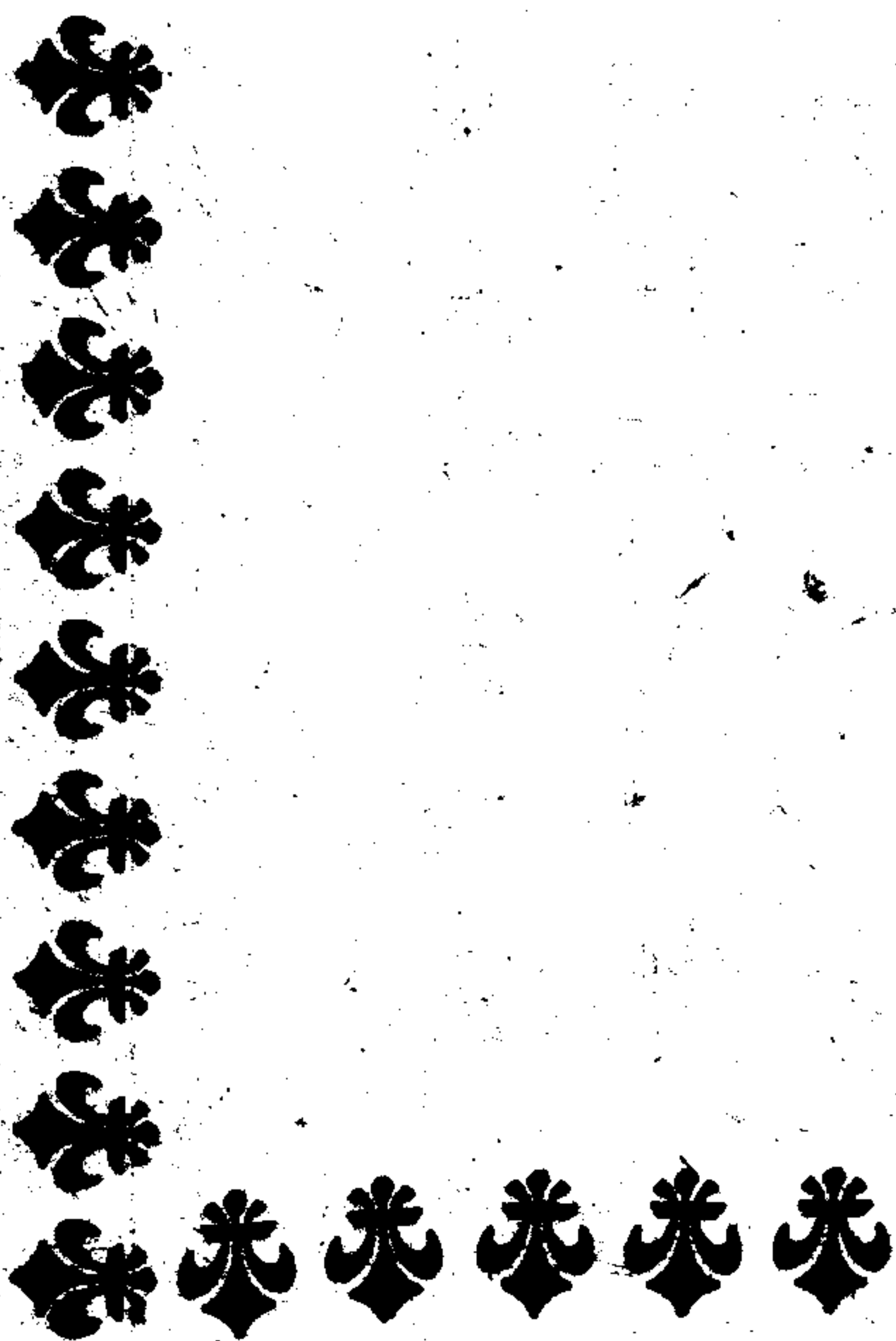

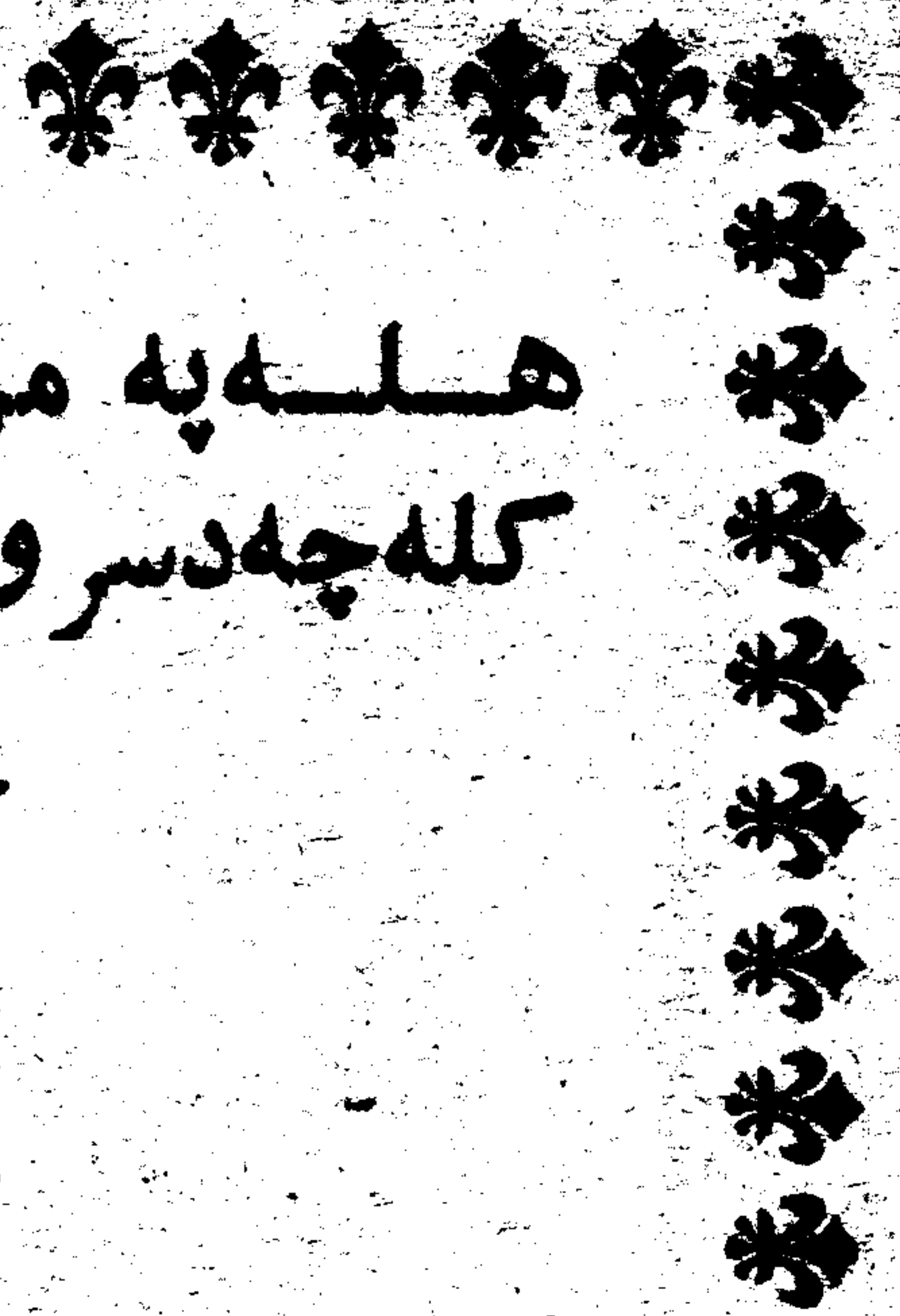

يو وزي انگور ييم

يو وزي انگور ييم نمونه د جمعيت يمه
 دېر خوز اتفاق لري داني زما ملت يمه
 دکه پيمانه زما د ميني له خوز وځيني
 ټولو ته منظور د شيريني په برکت يمه
 بن مې ميگده ده د شربت د کي پيا لې په لاس
 دېر ښه خوز شربت لرم ساقی د طبيعت يمه
 دکه ده ښينه زما خمار مستي او کیف ځيني
 لويه مدرسه دکائناتو د عبرت يمه
 دوب بهشي سيلاب کښي دخمار او د نشو زما
 زه په امدو جزرد او بو کښي کیفیت يمه
 تېر شه له خودی ځيني که غواړي معجزی زما
 اور يمه او بو کښي دمستی سوږ حرارت يمه
 کیف مې جوړوی وحشي حيوان اهلی انسان ځيني
 يو خاڅکی اوبه لرم خو هومره لوی قدرت يمه
 پاکندی انسان چه جوړوی له مانا پاک شراب
 اصل زما پاک دی دپاک خداي ښه خوز نعمت يمه
 جوړه ميخانه او خمخانه مې دزاهد کره
 زه هم يو مخلوق دپاک څښتن يېم عبادت يمه
 ښه په صدق خدمت کوی مېوه مې انسانانو ته
 زه شيرين ثمر دکار زحمت او زراعت يمه

هله په مزومز و خوندونو (فنا) کېز مه
کله چه د سرو شونډو و پيال له کښې خوژ شربت يمه

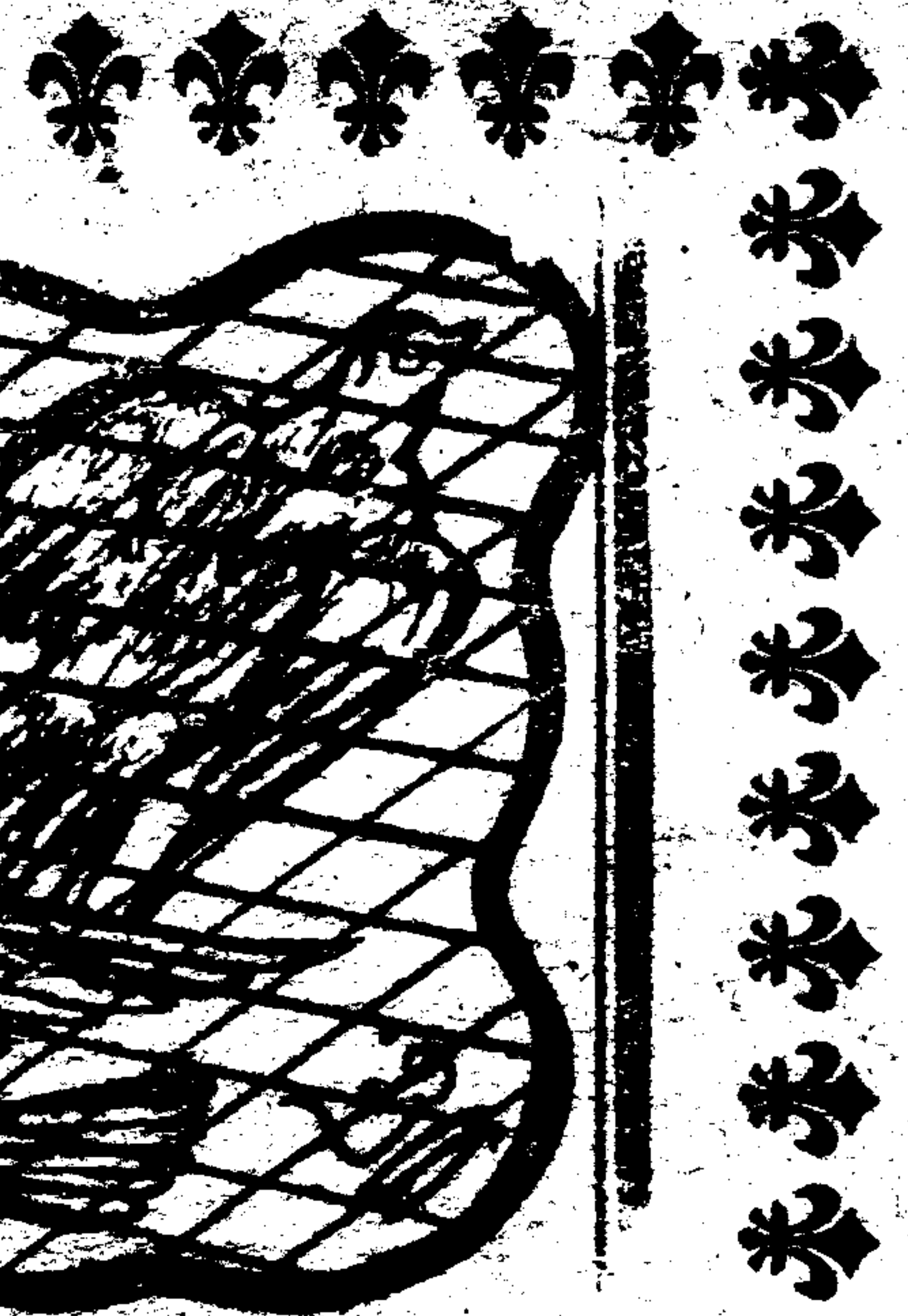
★ ★ ★ ★ ★ دام او نازنه ★ ★ ★ ★ ★

★ د خيالونو پسرلي وښه هوا وه
★ شين چمن بڼو بوستان لويه فضا وه
★ په دې بڼې کښې ښې مېلې چرچې ياران و و
★ ښې مېوې خوژې او به هر رنگ گلان و و
★ يومارغه و په دې بڼې کښې ښه خوشحاله
★ دمانې پشان يې ونو کښې وه جاله
★ بوټي غوښي به ددې مارغه خوراک و
★ خوژې سري وينې او به دده د خښاک و
★ دامارغه به گل خوژې نورې دانې هم

★ ★ ★ ★ ★ بد لولې يې د خپل بڼو جامې هم

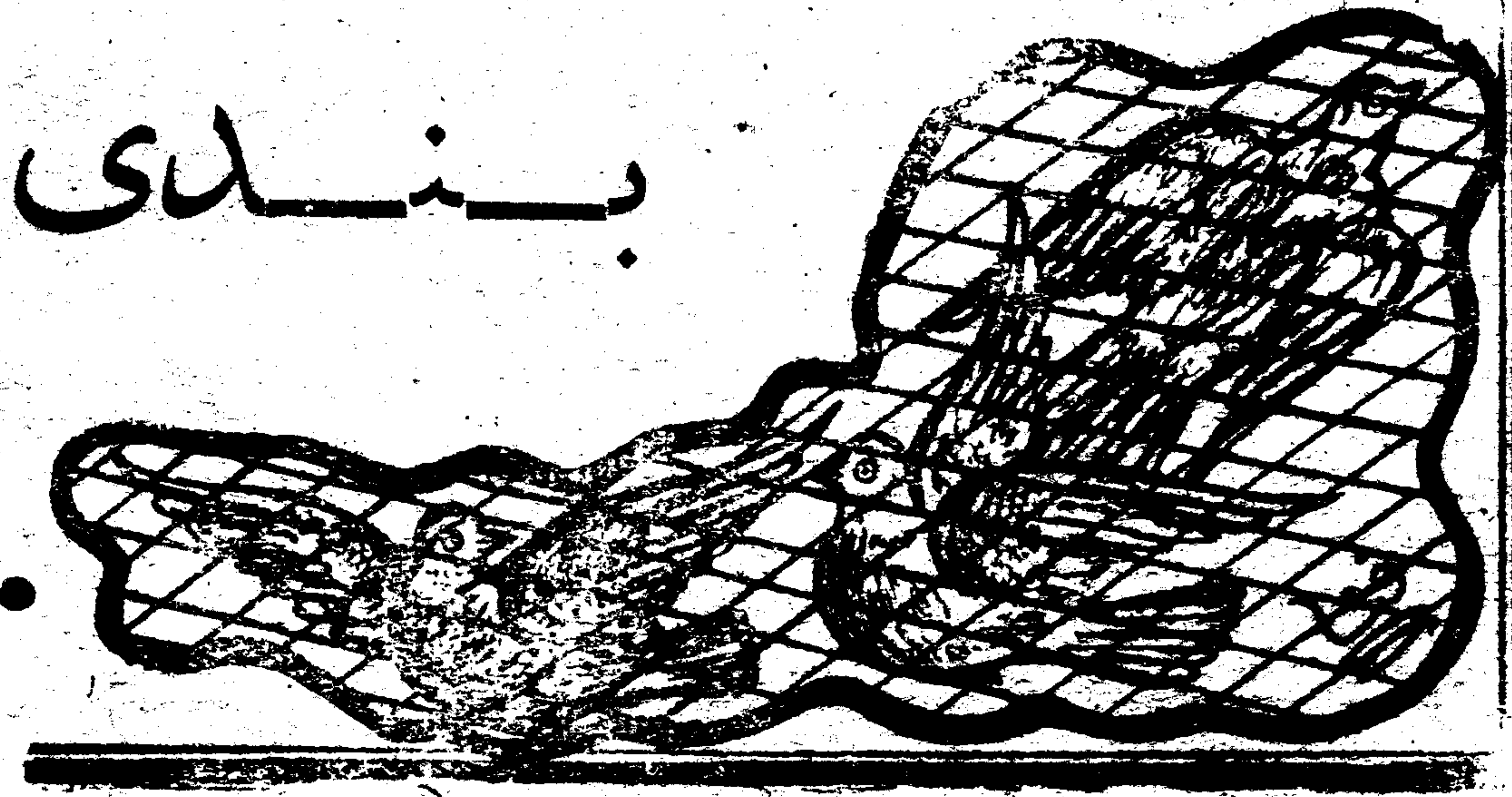
★ يوزيرک صياد راپېښ شو په دې بڼې کښې
★ د مرغانو دام يې کېښود په چمن کښې
★ له قضا نه دا مارغه په دام کښې گير شو
★ د صياد سره قفس کښې بيا اسير شو
★ دا مارغه نه و خاين او رشوت خوار و
★ دده بڼې مانې ژوندون حرام مردار و
★ دا دانه د خيانت رشوت دانه وه
★ دخاين دښکار د پاره بهانه وه
★ دا صياد نه و قانون او عدالت و
★ دا قفس نه و زندان او اسارت و
★ نه دانه وه اې (فنا) نه دام حلقې وې
★ د خاين په دواړو پښو کښې زولنې وې
★ ★ ★ ★ ★

بندی

گوتره

- چه ستا د پښو د زنگ آواز واو رمه
- د زولنومې شر نگرهار ياد پېزی
- ته هم بندی يې دانسان په لاس کښی
- حککه خو نخواره استعمار ياد پېزی
- خدايز و گوتره ستا د حال په ليدو
- په جېلخا نو کښی مې احرار ياد پېزی
- چه واوړم ستا خوږ روح پر وره غمېر
- د محبو بې شير ين گفتا ر ياد پېزی
- چه ستا ر نګينې ښکلې بڼې گورم
- نومې د ښکلې يار سنگا ر ياد پېزی
- چه نوم دې واخلم اې نېک مرغه مارغه
- د آزادی روغي ر و يبار ياد پېزی
- ته مې استا حې شه پيغام مې يوسه
- چه د (فنا) خوا خوږی يار ياد پېزی

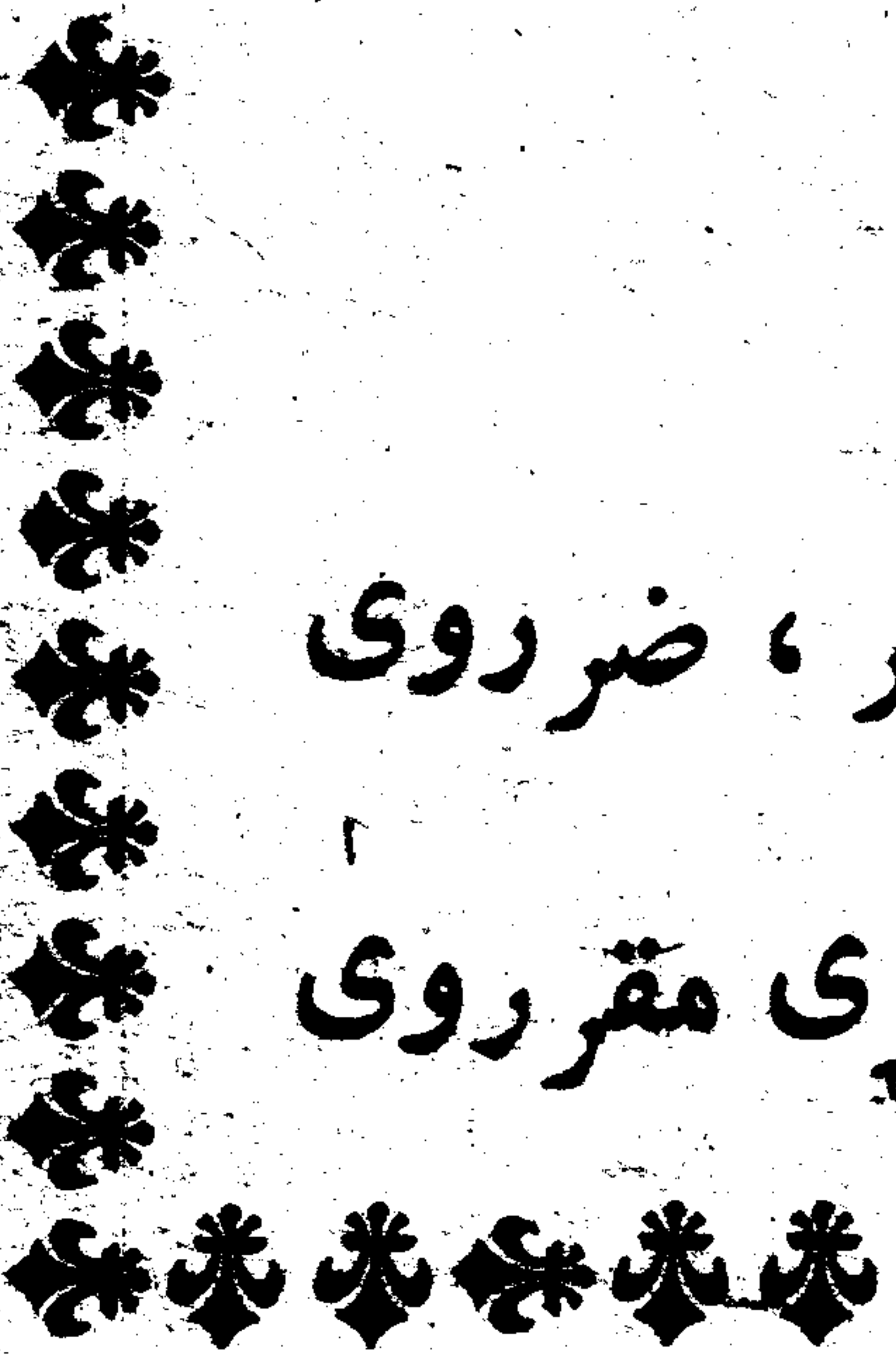
د اور ياز مزمه

سپينه واوړه (فنا) سپين او ياسره زروى

خوږلى طوفان سېلاب ، خطر ، ضرورى

د باران خاڅكى د خداى رحمت باله شى

خه چه اورى خداى به كړى مقررورى

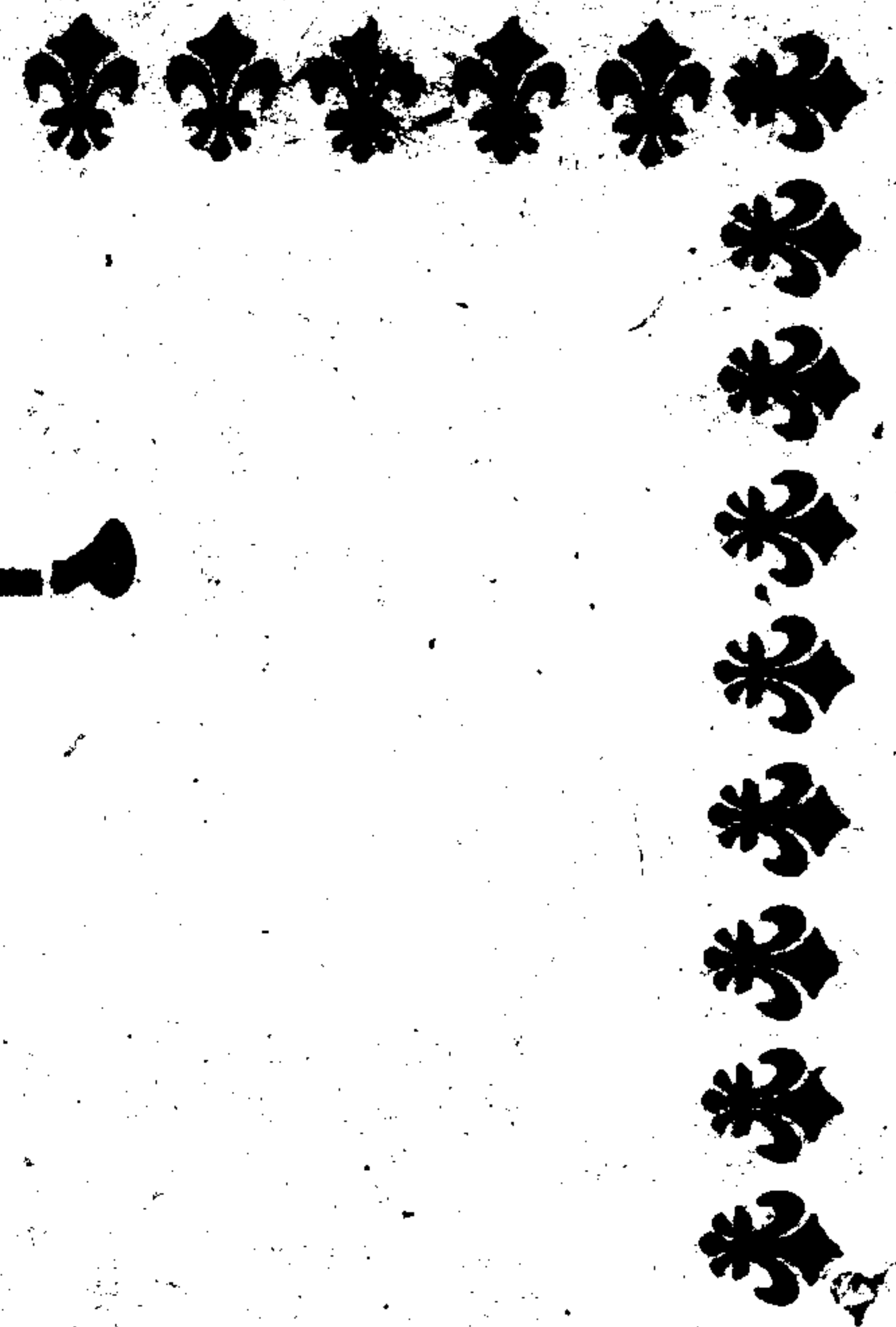

داهم یو خیال

- ★ په مستو میو مسته مستی سره پیدا شی
- ★ یوشین چمن ته راشی او شنه شی په خندا شی
- ★ وفا په و عده و کړې ز ما د زړه طبیبه
- ★ رنځور د انتظار ته د درد اورنځ دوا شی
- ★ کزې د گلو خانگی داستا په احترام شی
- ★ گلرخي ته مشغوله د گل په تماشا شی
- ★ د گل د بوټو شاته ما خان وی غلی کړی
- ★ نا خاپه زه پیدا شم لږ شانتی وار خطا شی
- ★ باطن کسبی بڼه خوشحاله ظاهر کسبی لږ ملاله
- ★ په ناز او په غرور د پرمالوری ته راشی
- ★ ته وگورې سپوږمی ته زه وگورم ستا مخ ته
- ★ زه هم په تماشا شم ته هم په تماشا شی
- ★ زه هیله در بنکاره کړم ته ډېر وکړې نازونه
- ★ یو خو شېبې جنگی شی یو خو شېبې پخلا شی
- ★ حیران شم چه دا څنگه یو ځل شی مهرزبانه
- ★ ستم ځینی جلا شی و فاسره آشنا شی
- ★ د مینی په دنیا کسبی سلطان او ملکه شو
- ★ خمار له بی خوبی نه رنگینه له حیا شی
- ★ سر کسبې دې زما غېز کسبی تسلیم د پاکی مینی
- ★ له سره تر قدمه یوه ټوټه و فاشی
- ★ گل توی شی ستا په غېز کسبی له اوسې زما په غېز کسبی
- ★ زه ستا د عشق (فنا) شم او ته راته لیا لیا شی

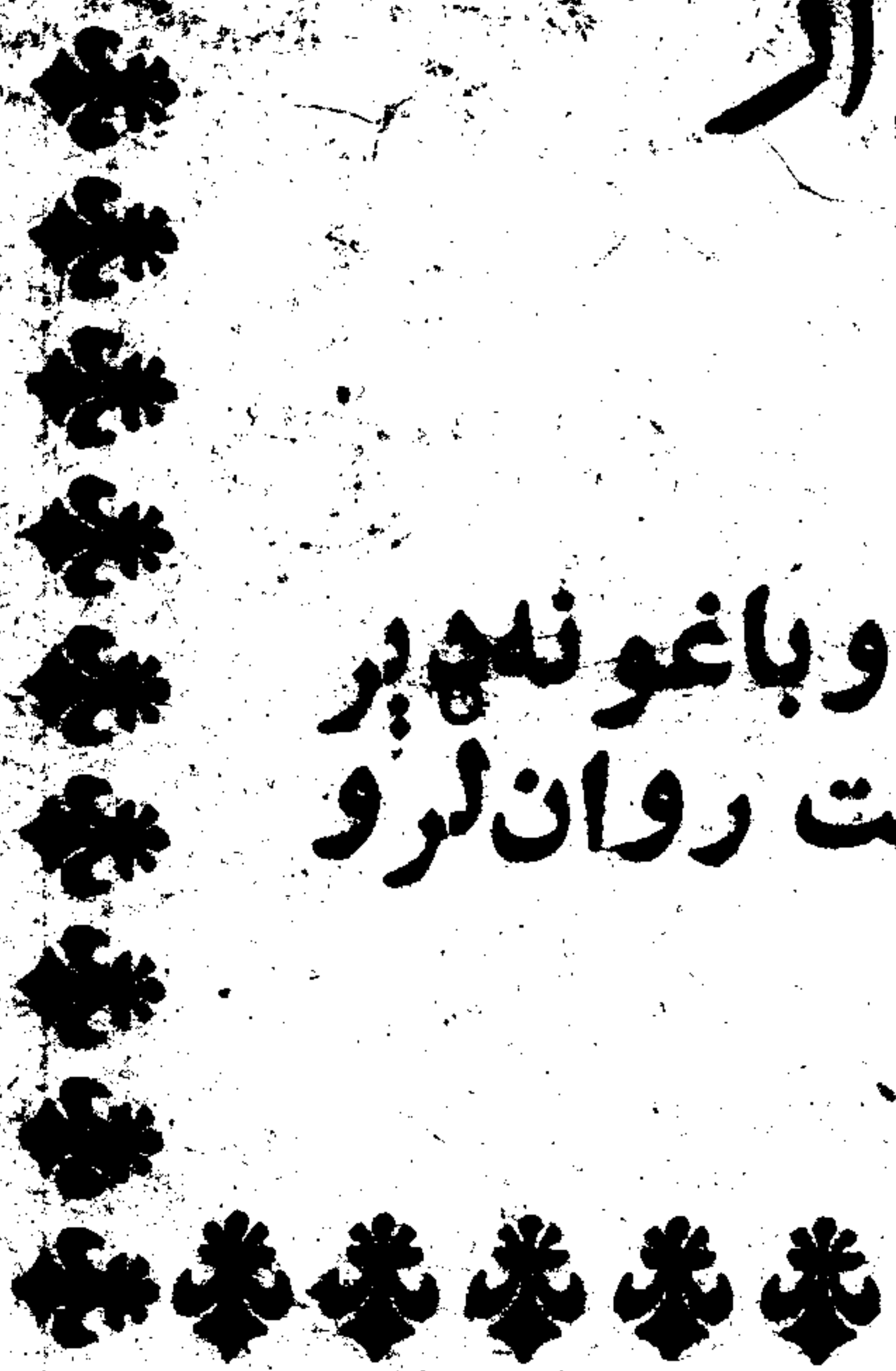

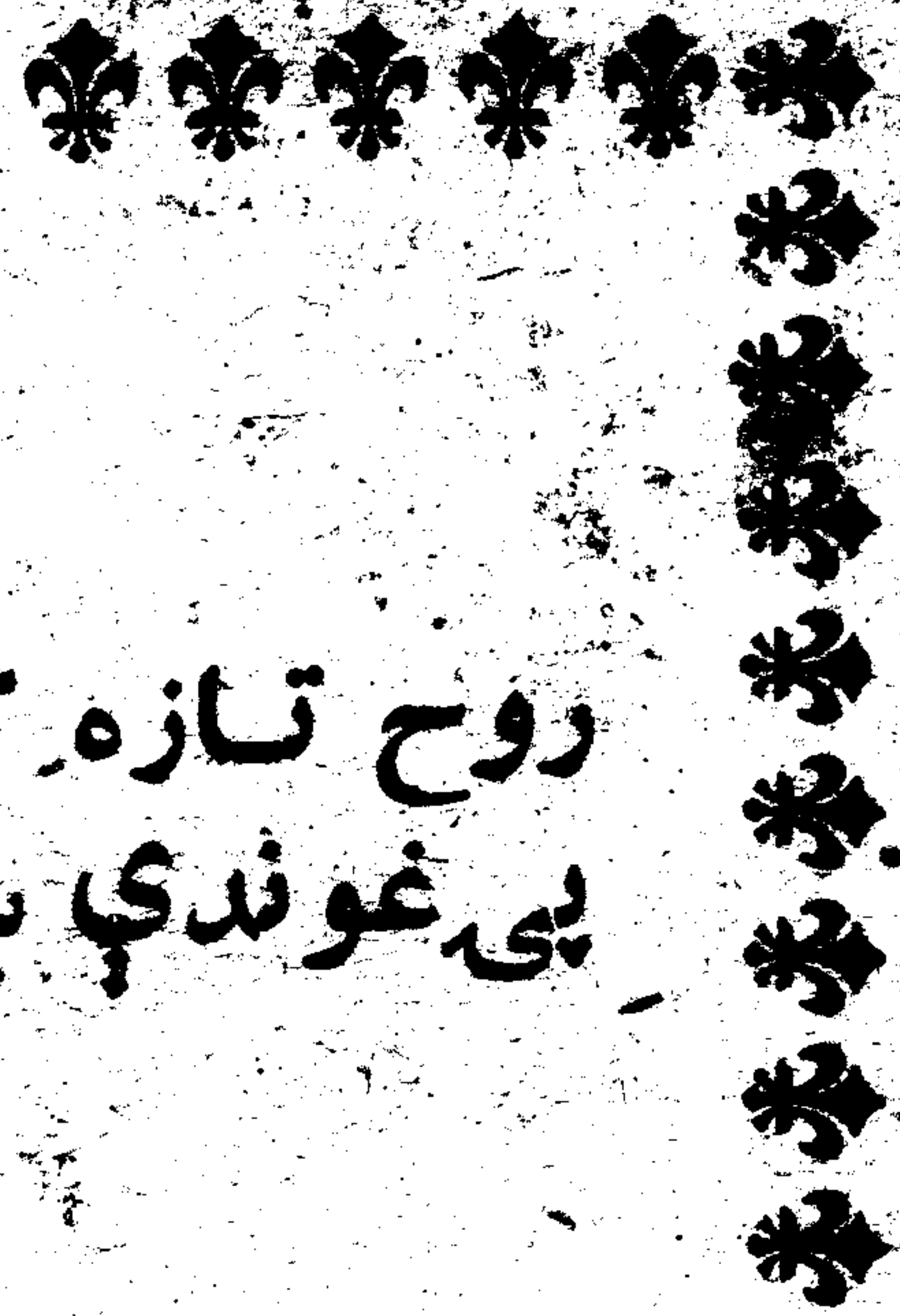
پولا

* * * * *
 * دبادام په خبر سوری سوری روندینه دی *
 * هغو سترگو کښی چه شرم و حیا نشته *
 * د کور په کور کښی جوړ شیرین محفل دی *
 * خو یاران د زمانې کښی و فا نشته *
 * د گپلاس گپلاس کښی بڼه خوازه شربت شته *
 * خود زرو پیاله کښی صدق و صفانشته *
 * د فلک له لاسه شین دناک غمناک زړه *
 * چه د نرخ بازار کښی ولی بقا نشته *
 * د سرو شونډو په عناب صفر اما تپزی *
 * دمین تندي ته بله دوا نشته *
 * بهی نلری زېر رنگ ستا ای رنخوره *
 * ناک مڼه د مخ اوزنی (فنا) نشته *
 * * * * *

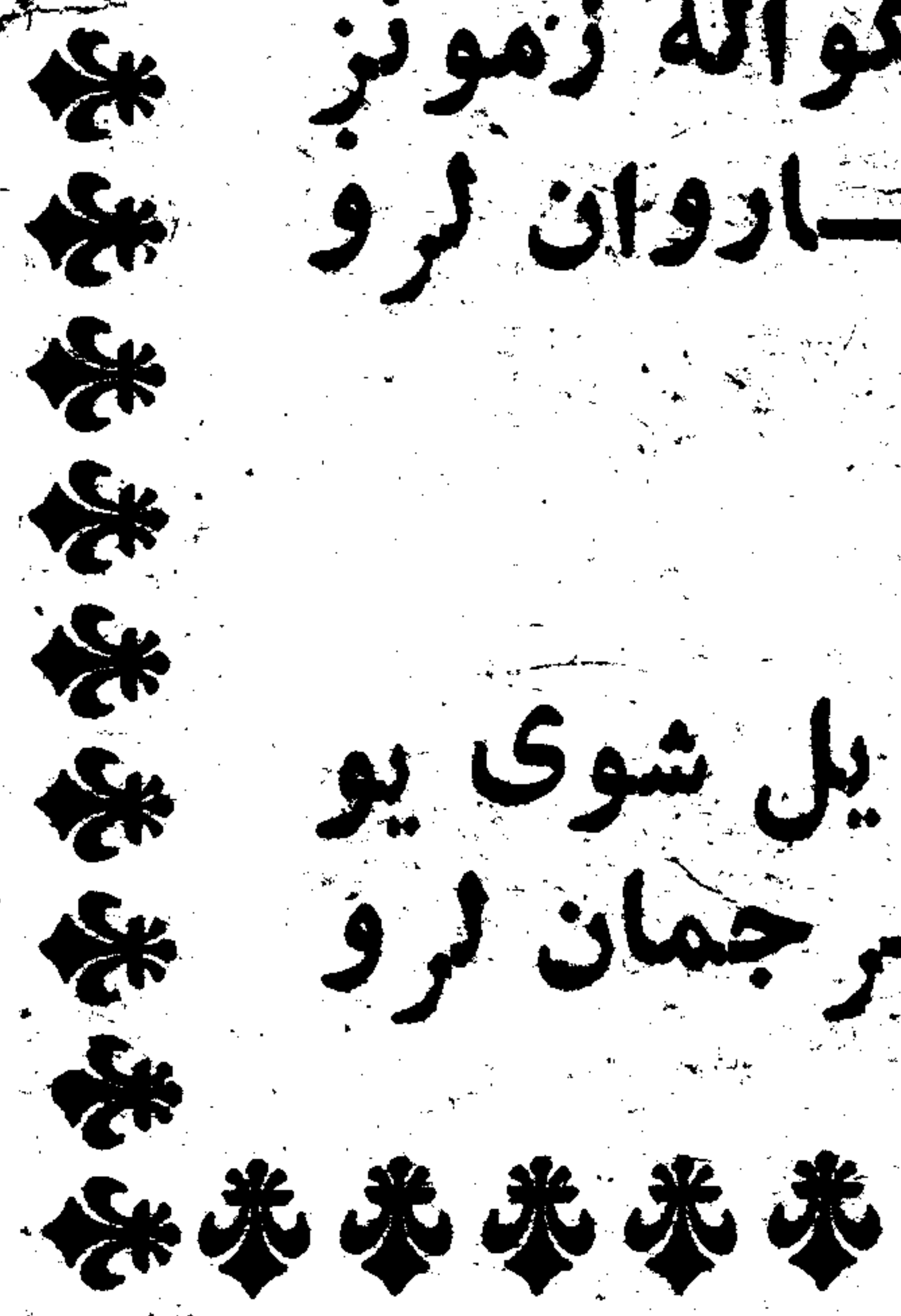
د پښتونخوا د غرونو آواز

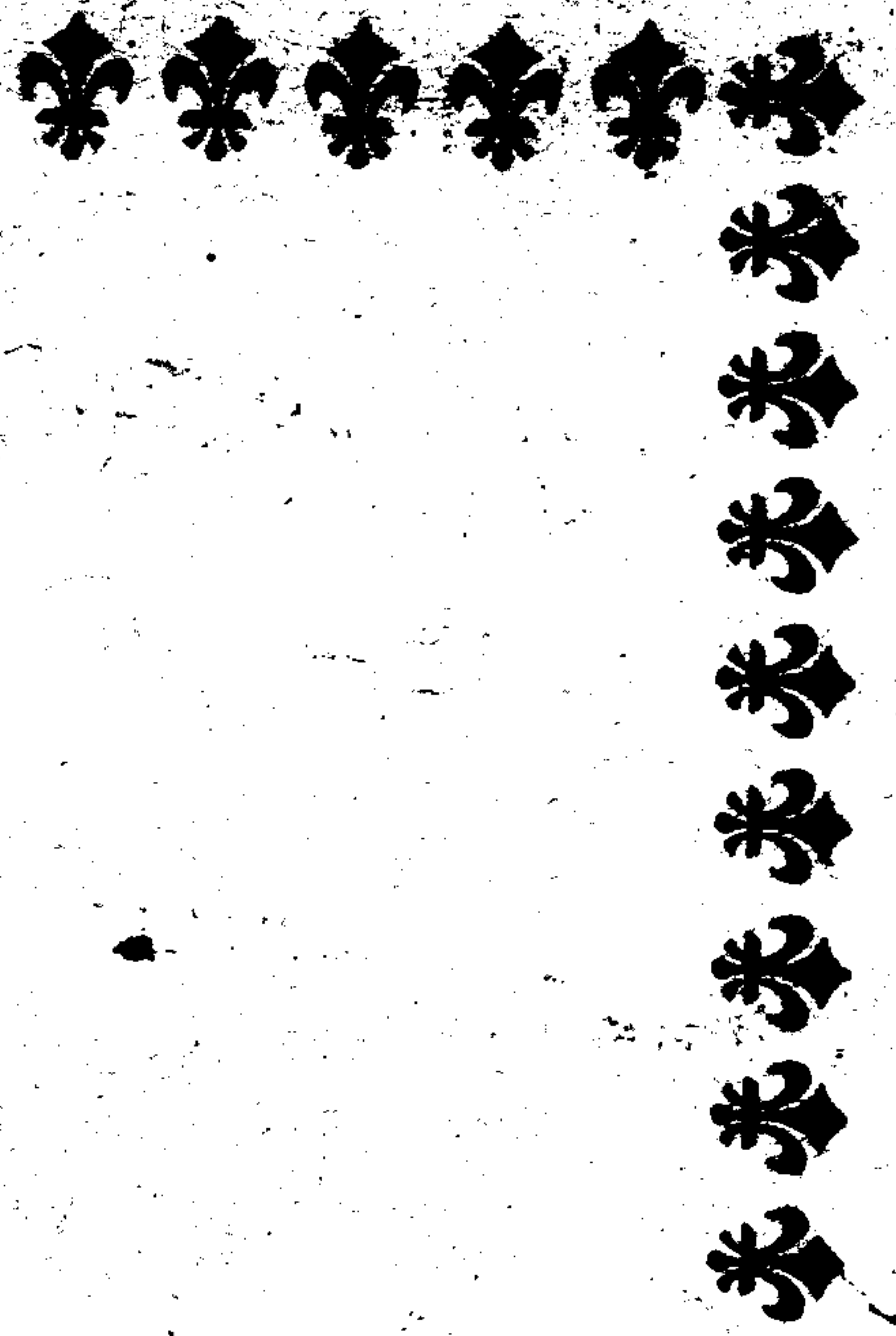
زېرو سرو گلانونه لمن کښی گلستان لرو
 وېرښه رنگین بڼی یونه مالپار اونه دهقان لرو
 سنی بڼی منظر یې شنه چمنونه او باغونه وېر
 شاو خوا درو کښی دریا بونه مست روان لرو
 غټې جگې ونی ځنگلونه بوټی هر رقم
 گل لرو اغزی لرو غا ټول او ارغوان لرو

دوبي کښي هم واورې وي زمونږ په جگوڅو کو کښي
 لکه پسرلي کښي مونږ هم ژمي هم خزان لرو
 روح تازه کوي مدام هوا د سردرو زمونږ
 پي غوندي ښي پاكي او خوزي او به روښان لرو
 هر کله وي خلاص زمونږ دميني غېږ کېږ ديوته
 هم د مستو پېغلو ښو حلميانو ډېر خوبان لرو
 لوی لوی گر نگونه مودعزم او ثبات ښي
 تل چه کوي لوبي د شاهين سره زرکان لرو
 ډکه له هيبت و پرې نه هره مغاره زمونږ
 پام کوه غليمه چه زمر و غوندي غرخان لرو
 ښو د زماني دتغير او تحول شاهد
 زړو کښي حکايات اوروايات گوره بي شان لرو
 ډېرې حادثې ماجرا گاني موليدلي دي
 ډک د زماني د تاريخونو لوی داستان لرو
 تيزې موتر اوسه دي رنگيني د غليم په خون
 خاورو لاندي ډېر د وطن لار کښي شهيدان لرو
 ډک لهر لوري او افتخار ځيني تاريخ زمونږ
 هرې تيزې شاته مرچلونه نمايان لرو
 ننگ او غيرت روزي شامدام آبو هوا زمونږ
 تاج بو مونږ د مخکي ننکيالي خلقي جوانان لرو
 درس د عظمت شان وشوکت دي جگواله زمونږ
 نه يا ستو مغروره پر سر لاره د کاروان لرو
 کله به تر سره شي آرزو هوس ارمان زمونږ
 زړو کښي ډک کانونه د ياقوت او د مرجان لرو
 داچه اوس د شعر په خوزه ژبه ستايل شوي يو
 مونږ لکه (فنا) درد مند شاعر او ترجمان لرو

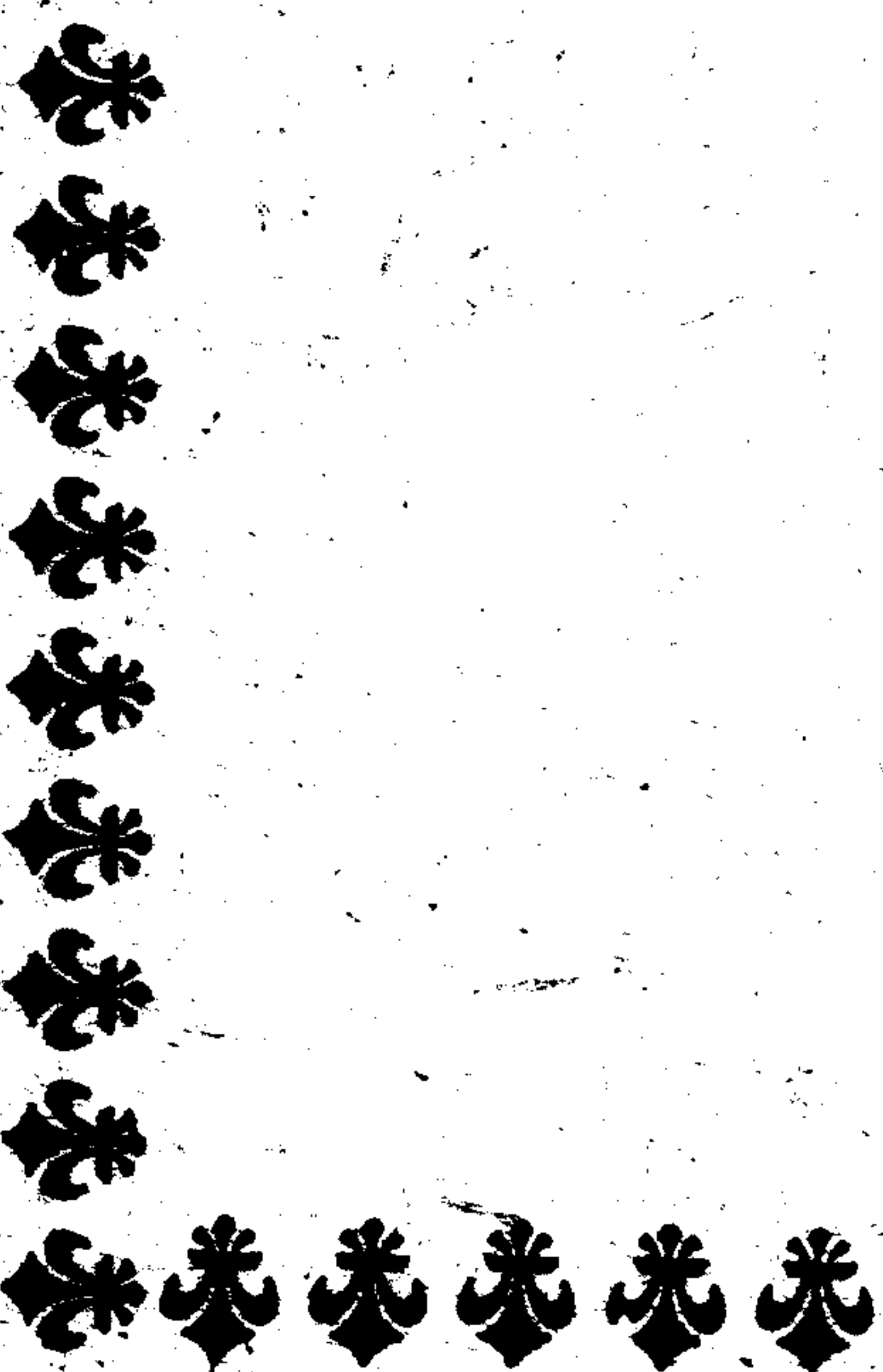

خاوره

توریمه په رنگ خو سره لعلونه سره گلان لرم
 غېز کښې د شیرینې او لیلا پشان خو بان لرم
 یوسر کښې مې بن بوستان اوشنه شنه چمنونه دی
 بل سر کښې مې وچ دښت و بېدیا او شار داگونه دی
 لجان که دې لږ خوار کړه به جوړ درته گلزار شمه
 زه که دې له یاده ووتم نو به خار زار شمه
 لاس دې کړه تنیا کی لجان خولې چه زه آباد شمه
 و کرم پر مختگ نړۍ کښې دې پر په ښه نوم یاد شمه
 سر له مانه جگر کړه ومې ساته له دښمن خینې
 لاره کښې دننگ ناموس و پر بز ه مه کشتن خینې
 مانه پیدا شوی یې (فنا) زه ستاجو هریمه
 ماته کم نظر مه کوه گنج د سیم او زریمه

تیزلا

دخویانو زړه په ما باندې تشبیه شی
 لېونی قیس ته باران زما لیلا ده
 چه په سرو وینو گلگونه شمه هله
 له گوهر اولعل نه جکه زما بهاده
 د وطن په خپواکی کښې لرم برخه
 مجاهد د پاره جوړ سنگر زما ده

د خوارانو حال ته خیر شه ای بدایه
 چه بی ستاپه دروازه کسبی شور غوغاده
 که نه ستامانی به رنگه کر مه پوه شه
 چه ولاړدی دمانی تاداوپه ماده
 زه په تله کسبی مقیاس دکم او زیات یم
 حق باطل کسبی عدالت زما معناده
 زمر د لعل و یاقوت زمانومونه
 زماغېز کسبی لاجورد او هم طلا ده
 (فنا) واخله مانه د پړ بنه کلک درسونه
 چه ټوټه می د ثبات عزم دنیاده

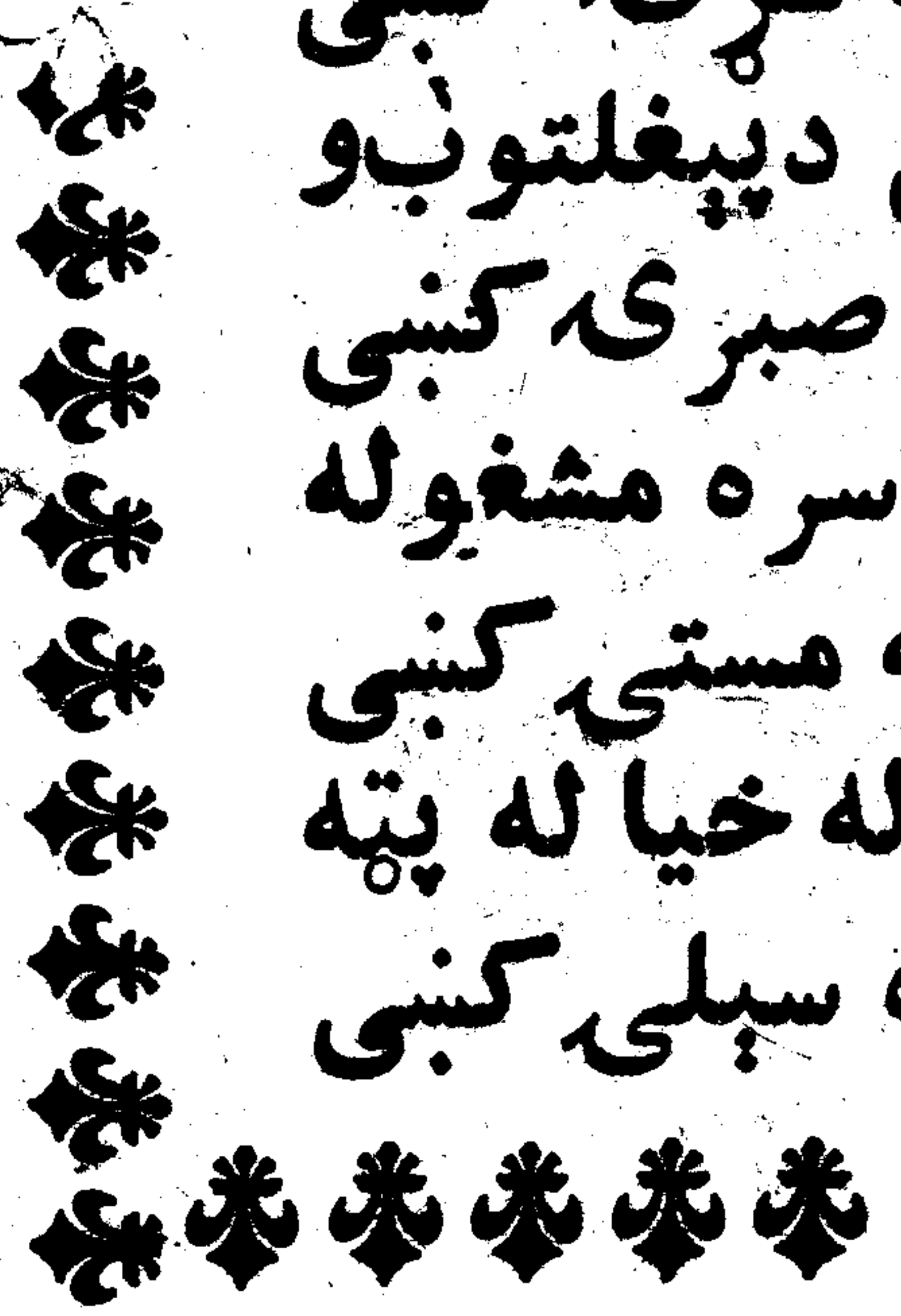

کوچی

له حیا او شرم و نازه د که پکه
 لکه ناسته چه وی ناوی په دولی کسبی
 دکمیس پاوی بی ستوری مخ سپوزمی وه
 خلبده او بر پنبده توره کبزدی کسبی
 یابی ورپخ د تور کاکل په مخ خوره شوه
 یابه وه کبزدی روښانه دی سپوزمی کسبی

بی حیاوزمه به ورغله کبزدی ته
 خان بی واچاوه دناز غاړه غری کسبی
 په زرگی کسبی بی اور بل د پېغلتوبو
 ناقراره د جوانی په بی صبری کسبی
 د هوس هیله ارمان سره مشغوله
 تاوېده را تاوېده به په مستی کسبی
 شوه ناخاپه د (فنا) له خیا له پته
 دکبزدی پرده بی ولوېده سپلی کسبی

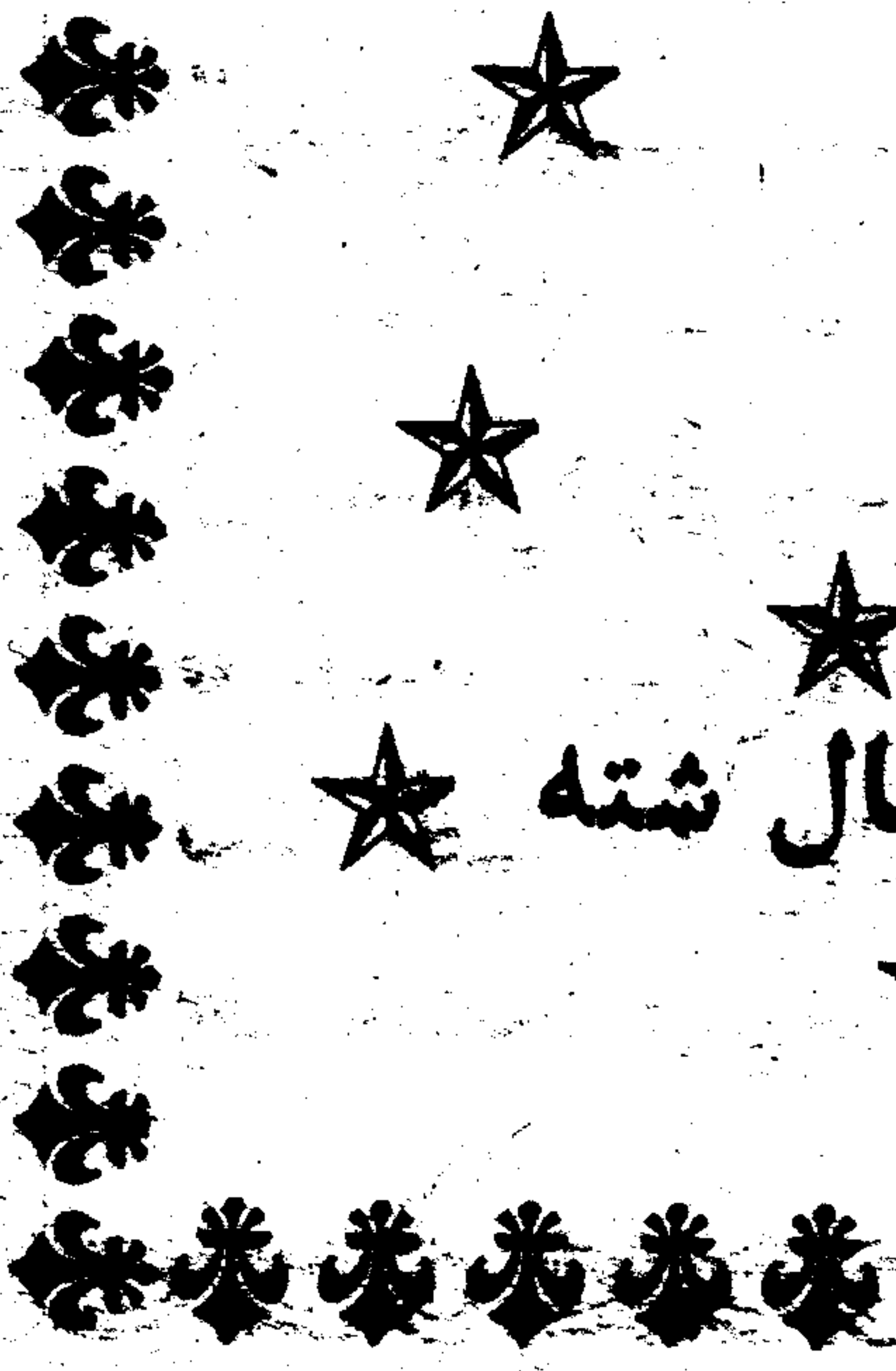

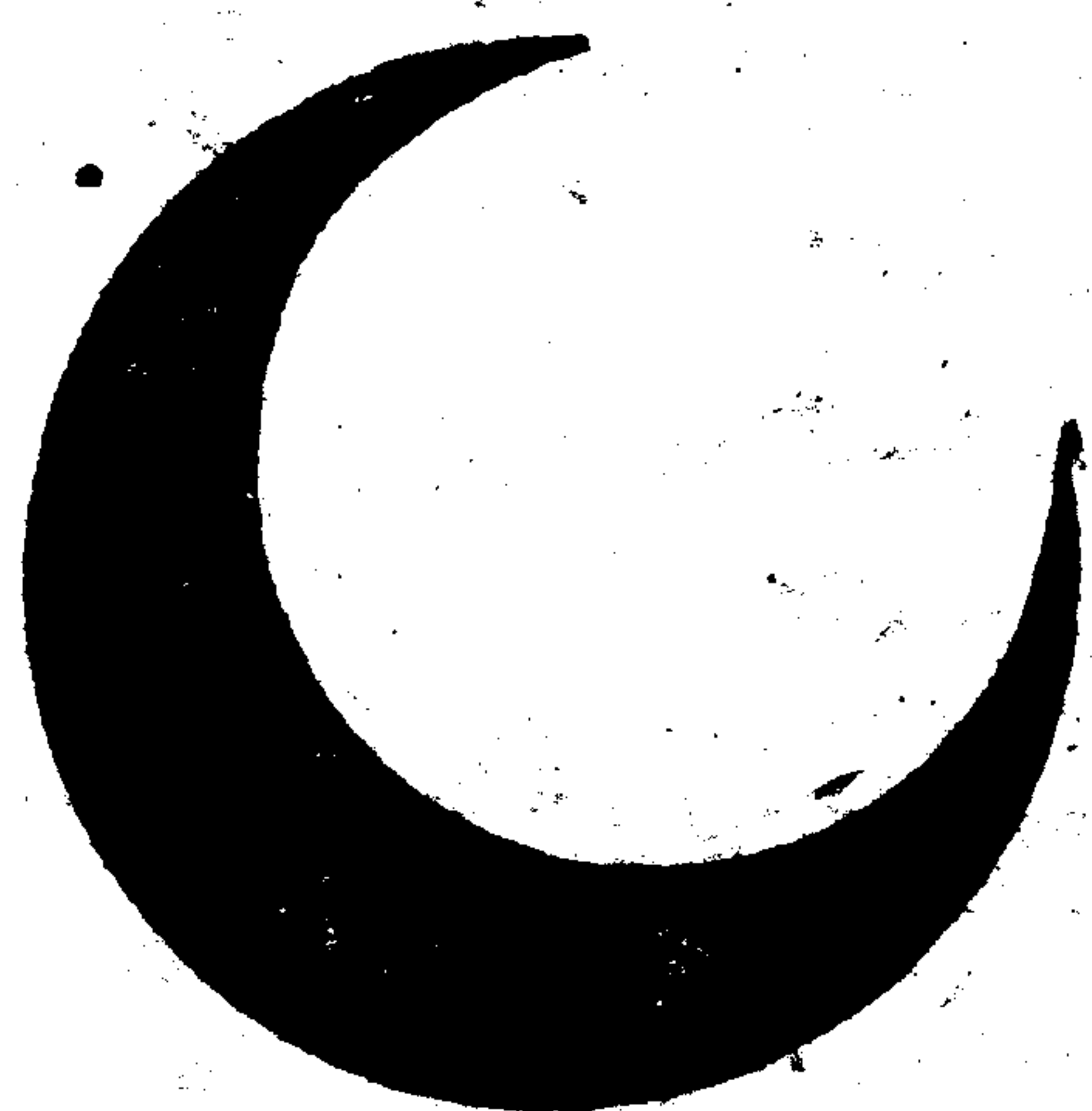
آسمانی پیغله

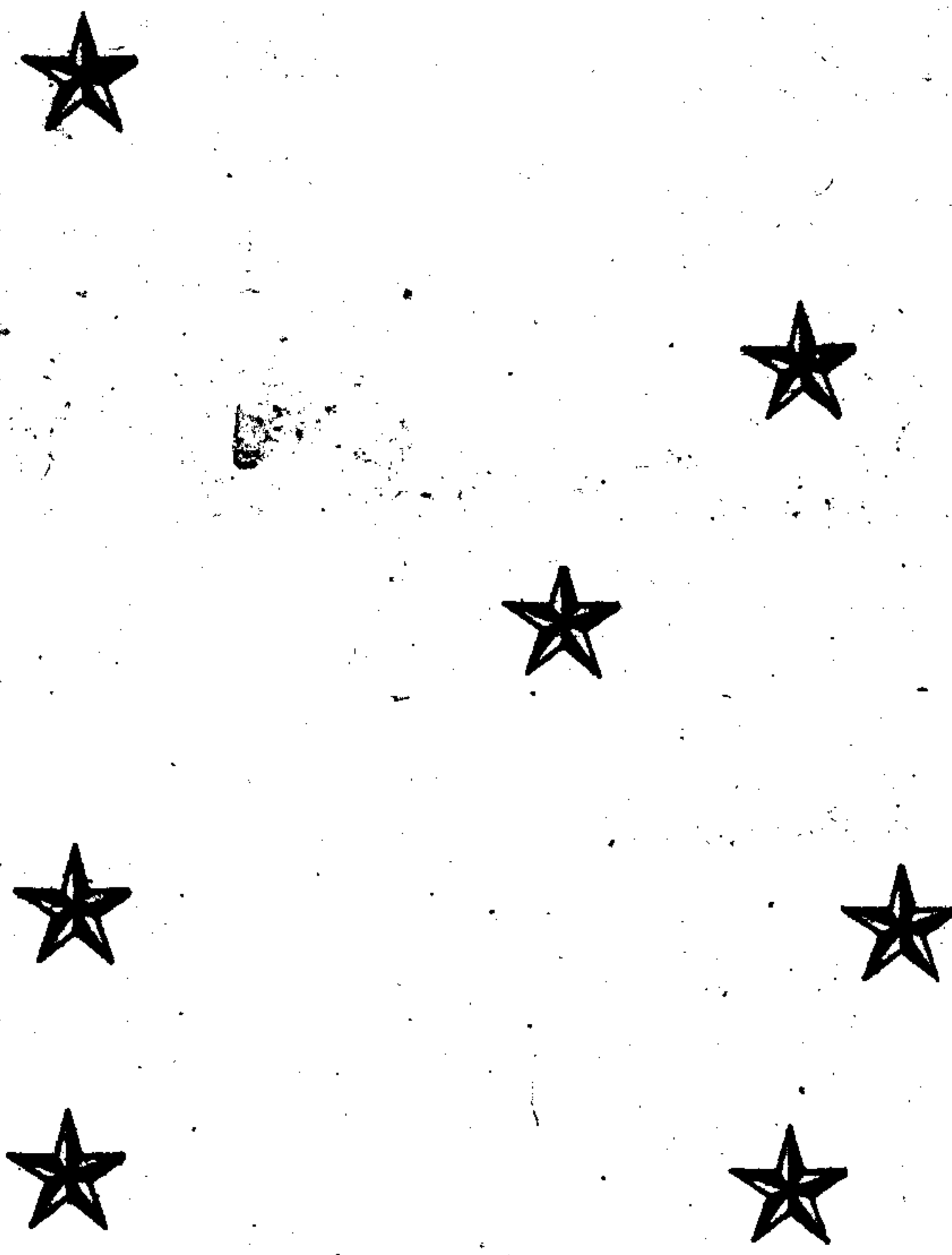
★ ته دشیی ★ ناوی پی دی لویی ★ فضا کبی ★
 را روانه پی به ناز ★ ستورو نجا کبی ★
 لکه نجل ★ په ناز غرر و او ★ په نخر و حی ★
 بنه سنگینه په تکمین او په ورو ★ ورو حی ★
 ★ هسی ★ بنکاری ★ د شا ★ عر دخیال نظر کبی ★
 لکه پیغله چه سنگاره شی سره زر کبی ★
 خوار غریب ★ شاه و گدادی ★ خریدار ستا ★
 نه ولور دی پاکل ★ شوی نه رو یبار ستا ★
 کله بدر ★ او محاق کله ★ هلال شی ★
 ★ یا د سپین ★ مخ تورو ورو خو ★ په مثال شی ★
 د محاق خا در نه نیم مخ ★ را بنکاره کپی ★
 ★ لکه ★ پیغله پلو ★ لاندی ننداره کپی ★
 د خمار او کیف ★ نه دکی تما ★ شی ستا ★
 خوری ★ بحر و بر فضا کبی پلو ★ شی ستا ★
 کیفیت د پاکی ★ مینی ستار نا کبی ★
 ★ د بنایسته حس ★ جلوی دی تماشا کبی ★
 د خوبانو ★ په مثال کله کبدای شی ★
 د دلبر سره می سیال ★ کله کبدای شی ★
 ★ نه دی ★ بوزه نه دی ★ غوز ★ نه دی شین حال شته ★
 نه دی یار غوندی ★ بنایسته ★ بنکلی جمال شته ★

★ نه دې سر پاستر گي ★ خمار ي نه سور ★ شال شته ★
 نه دې ناز او ★ د کوزو گتو ★ کمال شته ★
 خو ★ بيا هم د يار ★ تسل کړم په ★ د يدار ستا
 د زړه ★ چاک گنډم ★ د وړانگو په ★ هر تارستا
 نه ظالمه ★ ستمگره ★ نه خو ★ نکاره
 له خوبانو ★ خيني ډيره ★ و فـاـا ★ د اړه
 د فراق شپه ★ کښي دې وړانگي ★ سر ي لمبي ★ دى
 ★ پلوشي دې زخمى ★ زړو نوته ★ بـر چي دى ★
 دو ★ صال د شپي ★ خراغ تر ★ صبح دم يي
 دمينو ★ پاک محرم ★ همراز ★ همدم يي
 اې دښه ★ حسن او ★ رمز وراز ★ خاوندې
 اې د کيف ★ الهام تائير ★ اعجاز ★ خاوندې
 معجزه دې ★ رابنکاره ★ شق القمـز ★ کښي
 ننوتى يي ★ گر پوان د ★ پيغمبر کښي ★
 ستاله نوره ★ د ک د ميو ★ پيما نه شى ★
 ستورى ستا د ★ مخ په شمع ★ پروانه شى
 ډکوي ★ د خيبر ★ لار سپينو ★ شيدونه
 جوړوي ★ وي د کيميا ★ بوټي له ★ اغزونه
 تاليدلى ★ دمستا ★ نو پيما ★ نى دى
 تاليدلى ★ د خوا نانو ★ جبل خانى ★ دى
 تاليدلى ★ په سرو وينو ★ شهـيدان ★ دى
 تاليدلى ★ مظلومان او ★ ظالمان دى ★
 کله پټه شى ★ دور پخو په ★ خادر کښي
 يا ★ غاړي شى ★ د ناروغ سره ★ بستر کښي
 زېره ★ بنکارى ★ د شرشم د گلو ★ باغ يي
 د غريب ★ د لار د خواړه ★ د کور و ★ خراغي
 ستا خراغ ★ د مظلومانو ★ سره مل دى
 ستار نيا ★ کښي نه رهنزن ★ شته او نه غل دى ★

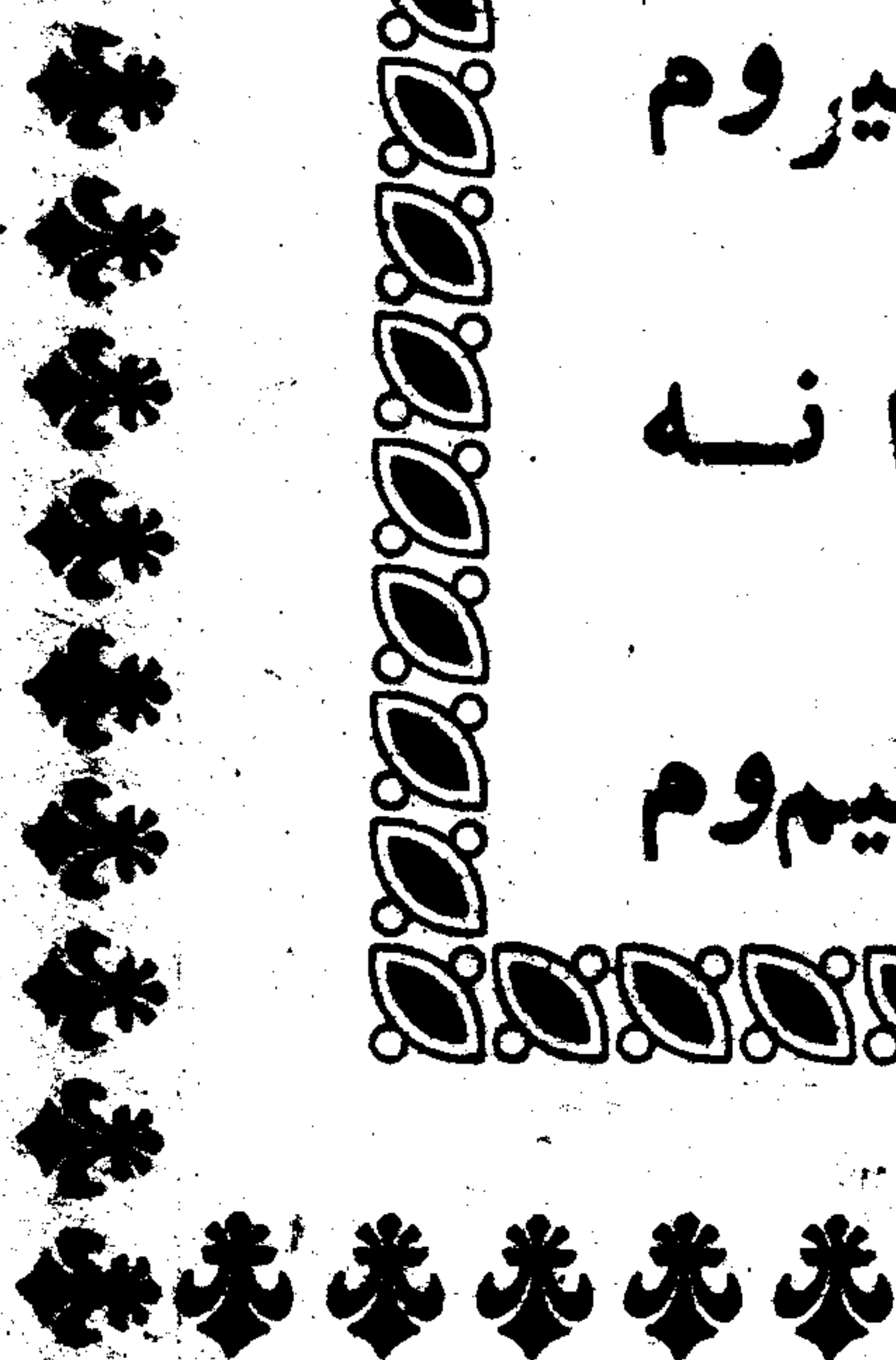

☆ ای سپوزمیه ته دسپینو زرو جام یی
 دغریب بله دیوه تیاره ما بنا م یی
 په یوه سترگه ټول گوری یی حق بینه
 حکه یی د ټولو زړو نو کسبی شیرینه
 ☆ دمجهو لو موهو ماتو لوی جهان یی
 د بشر له شزه اوس لږ په امان یی ☆
 شرق و غرب سره آرزو ستا د وصال شته
 ستا په سر نړۍ کسبی شور او قیل و قال شته
 ای سپوزمیه خوار لسمه شپه دې ستاوی
 باوفا خوار لیس کلنه دلر با وی ☆
 ☆ د نسیم د چلبد لو خوز آواز وی
 په سا حل کسبی داوبو خوندو رسازوی
 نه جفا ژړا بیلتون نه انتظاروی
 نه سوداغم اند پښنه وی نه اغیار وی
 پسرلی وی نیمه شپه وی او (فنا) وی
 ☆ پاکه مینه کرشمې وی ناز خداوی ☆

اور بشی

زه بېشکه دغلو دانو امیر و م
 چه خوراک د هر مسکین او هر فقیر و م
 مدرسسه دپند عبرت می افسانه ده
 معما د قناعت زما دانه
 دانسان د نفس د پاره لوی غلیموم
 حیوانی شهوت دپاره لوی حکیموم

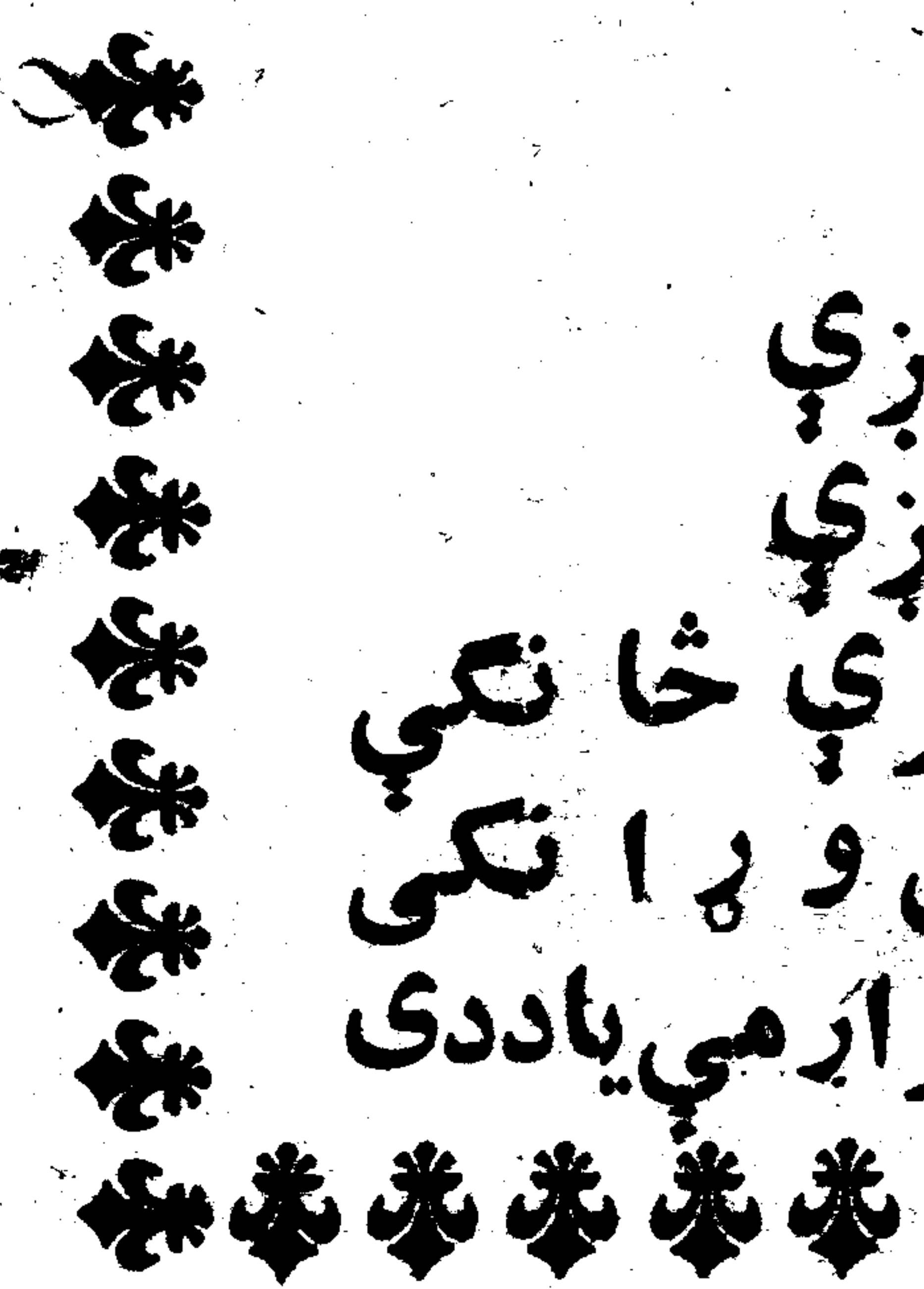
ډير توپير دى پيدا شوى په جهان كښي
 حيواني فطرت غالب شو په انسان كښي
 زه پخوا و مه خوراك د انسانانو
 خوروى مي اوس انسان په بودگيانو
 دغوايانو دپښو لاندې يم غوښل كښي
 اوس د خړو توپره كښي پروت يم هر غوښل كښي
 زما شراب پېرى كافر په سيمه و زر نن
 مسلمان راته په كمه كړى نظر نن
 زه د فقر خاكسارې ته كسيميا يم
 (فنا) رنج د حرص و آز ته ښه دوايم

سپين زيرى ماليار

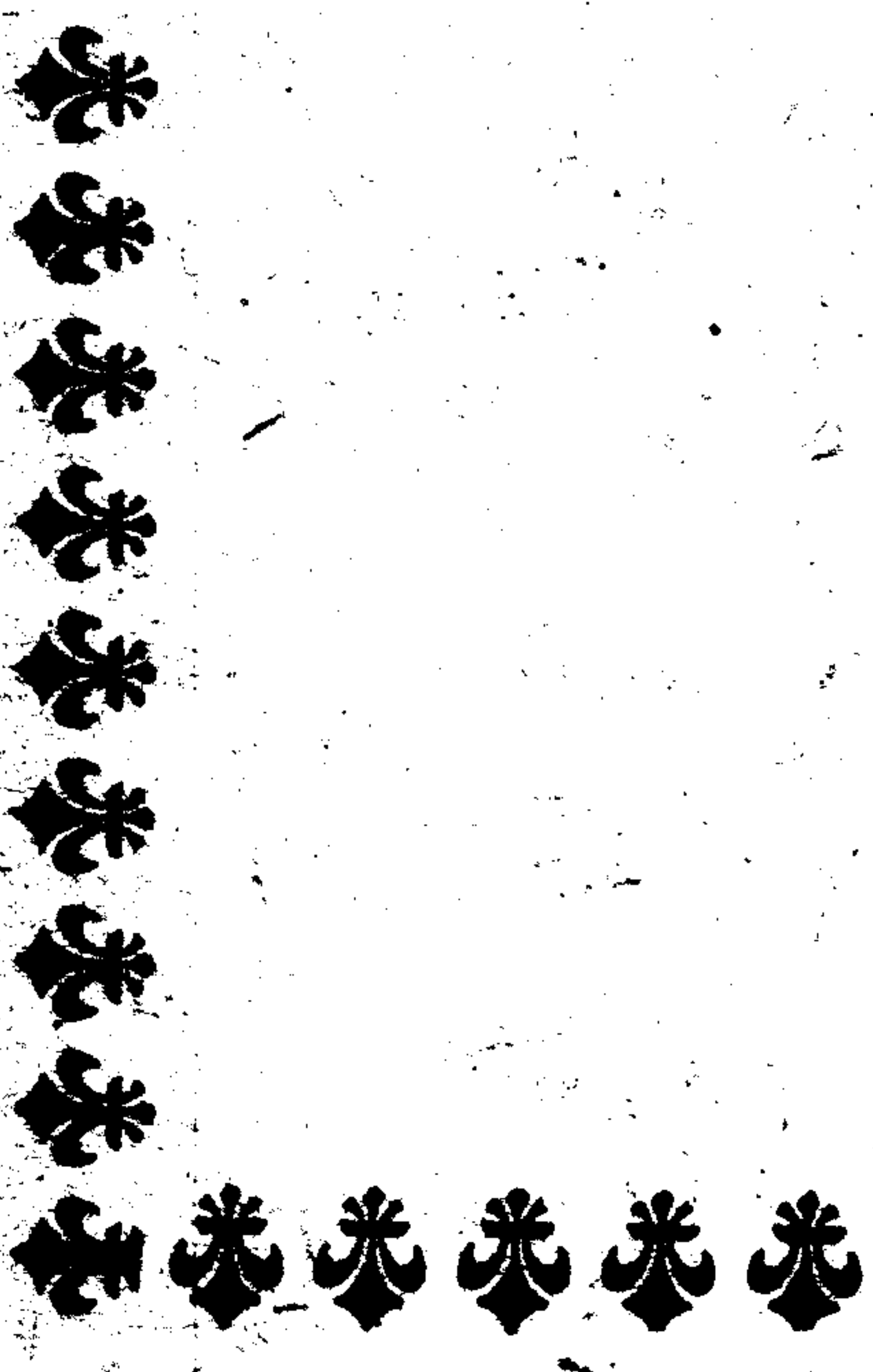

يارانې مي د بلبل او گل ليدلى ځاى نسي نغمې مي د مرغانو اورېدلى
 صبا يې به كړ خېدم د گلو خوا كښي
 نور زمبى بهمي هر كله وپه ملا كښي
 له او بونه مي اخيستي د صفا درس
 له بلبل نه مي اخيستي دوفادرس
 د سپوز مي دشپو لذت مي نه هېرېزې
 د خوړو مېوو نعمت مي نه هېرېزې
 ما غاړې غاړې ليدلى ډېرې څانگې
 ما ليدلى د سپوز مي زرينې وړانگې
 دلمر خړك په ژبه دا اقرار مي ياددى ځاى دشبنمو د نېستې فرار مي ياددى

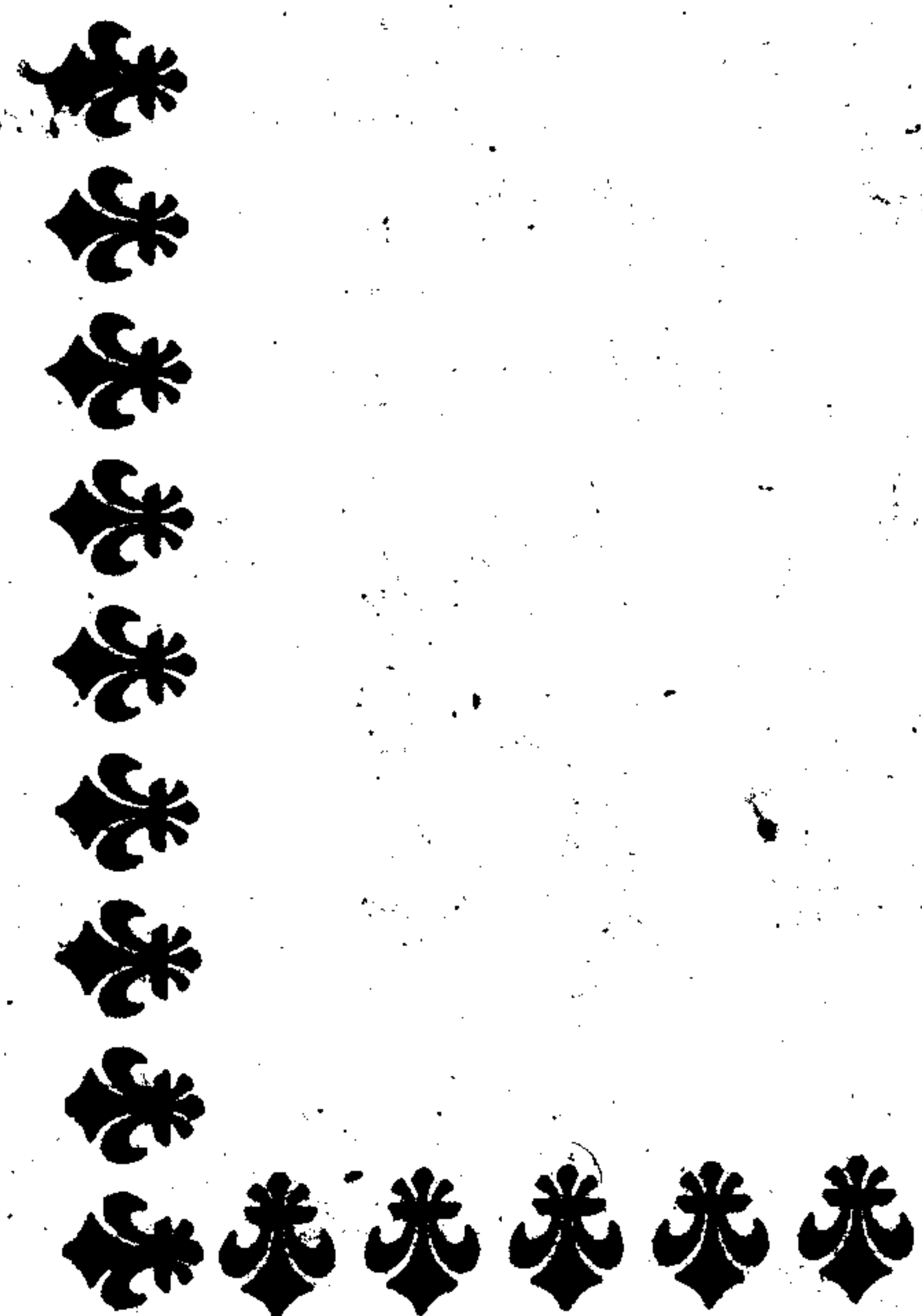
(۱) (۲) (۳) (۴) (۵) (۶) (۷) (۸) (۹) (۱۰)
 (۱۱) زمالاسونو پښو کښې ډېر اغزی دی تللی (۱۲)
 (۱۳) ډېر اغزی ماپه اغزیو دی ا بستلی (۱۴)
 (۱۵) بارانو نو ډ پر ژر لی دی صحرا کښې (۱۶)
 (۱۷) ماخو خان اغزی ر پبلی دی بېدیا کښې (۱۸)
 (۱۹) چه یاد پزی می د اوچ او شاړ ډ اگونه (۲۰)
 (۲۱) (۲۲) (۲۳) (۲۴) (۲۵) (۲۶) (۲۷) (۲۸) (۲۹) (۳۰)
 (۳۱) د خوښی سره غمونه شته هر خای کښې (۳۲) (۳۳) (۳۴) (۳۵)
 (۳۶) هم خندا ا خانته ژر الری په پای کښې (۳۷)
 (۳۸) د آبشار و فوارو فریا ډ ژر اده (۳۹)
 (۴۰) د غوټی د خوښی ژوندیوه خندا ده (۴۱)
 (۴۲) مالیدلی دی رنگین بنا یسته گلونه (۴۳)
 (۴۴) (۴۵) (۴۶) (۴۷) (۴۸) (۴۹) (۵۰) (۵۱) (۵۲) (۵۳) (۵۴)
 (۵۵) مستی پېغلی گر چید ی به په هر بن کښې (۵۶) (۵۷) (۵۸) (۵۹) (۶۰)
 (۶۱) مینان به غېز به غېز و په چمن کښې (۶۲)
 (۶۳) گلولاندی به وېدی وی نجونی جوانی (۶۴)
 (۶۵) په سینوبه یی ډېری د گلو پانی (۶۶)
 (۶۷) اندامونه می خنا رغوندی لږ ز پزی (۶۸)
 (۶۹) (۷۰) (۷۱) (۷۲) (۷۳) (۷۴) (۷۵) (۷۶) (۷۷) (۷۸) (۷۹) (۸۰)
 (۸۱) د شبنم په خپر می او بنکی راټوی پزی (۸۲)
 (۸۳) (۸۴) (۸۵) (۸۶) (۸۷) (۸۸) (۸۹) (۹۰) (۹۱) (۹۲) (۹۳) (۹۴) (۹۵)
 (۹۶) (۹۷) (۹۸) (۹۹) (۱۰۰) (۱۰۱) (۱۰۲) (۱۰۳) (۱۰۴) (۱۰۵) (۱۰۶) (۱۰۷) (۱۰۸) (۱۰۹) (۱۱۰)
 (۱۱۱) (۱۱۲) (۱۱۳) (۱۱۴) (۱۱۵) (۱۱۶) (۱۱۷) (۱۱۸) (۱۱۹) (۱۲۰)
 (۱۲۱) (۱۲۲) (۱۲۳) (۱۲۴) (۱۲۵) (۱۲۶) (۱۲۷) (۱۲۸) (۱۲۹) (۱۳۰)
 (۱۳۱) (۱۳۲) (۱۳۳) (۱۳۴) (۱۳۵) (۱۳۶) (۱۳۷) (۱۳۸) (۱۳۹) (۱۴۰)
 (۱۴۱) (۱۴۲) (۱۴۳) (۱۴۴) (۱۴۵) (۱۴۶) (۱۴۷) (۱۴۸) (۱۴۹) (۱۵۰)
 (۱۵۱) (۱۵۲) (۱۵۳) (۱۵۴) (۱۵۵) (۱۵۶) (۱۵۷) (۱۵۸) (۱۵۹) (۱۶۰)
 (۱۶۱) (۱۶۲) (۱۶۳) (۱۶۴) (۱۶۵) (۱۶۶) (۱۶۷) (۱۶۸) (۱۶۹) (۱۷۰)
 (۱۷۱) (۱۷۲) (۱۷۳) (۱۷۴) (۱۷۵) (۱۷۶) (۱۷۷) (۱۷۸) (۱۷۹) (۱۸۰)
 (۱۸۱) (۱۸۲) (۱۸۳) (۱۸۴) (۱۸۵) (۱۸۶) (۱۸۷) (۱۸۸) (۱۸۹) (۱۹۰)
 (۱۹۱) (۱۹۲) (۱۹۳) (۱۹۴) (۱۹۵) (۱۹۶) (۱۹۷) (۱۹۸) (۱۹۹) (۲۰۰)

د شکو فی جشن

شکو فی د طبیعت شهکار هنری
 ته د خا نگو په افق کښی سپین سحر یی
 د ماشوم په خپر د بناخ زانگو کښی زانگی
 گوشواره یی ته د ښکلی پېغلی خانگی
 ستا په گل کښی د جوانی پېغلتوب ناز نشته
 په ښکلا کښی دې د عشق او مینې راز شته
 تل په تاوی ښکلی خانگی هر مریښی
 لکه خیال سره غاړی وی لېچی سپینی
 یی د لښتو په سپنسی کښی مرغلرې
 سپینی غاړې ستا امېل ته منتظرې
 د گلپانو توپېدل دې یو طوفان دی
 د گوهر او مرغلر و جوړ باران دی
 لکه سپین زر لاس د خانگی نه توپېزې
 د چمن د پېغلو بوټو پښو ته لوپزې
 په تا جوړه بڼی کښی جشن چراغان شی
 ډیر خوبان دې په ښکلا مین حیران شی
 غوړو کی ته د ښکلا ستر مظهر یی
 چه د پېغلی خانگی سپین ور پښمین خادری
 رسېدلی د ښکلا په لوړ معراج یی
 چه د ناوې د لاس گل او د سرتاج یی
 ته په خانگو کښی خیالی د بیضایی
 د بهار ناوې د سپینی خولی خندا یی
 یادوې ژمی واورینی خانگی ما ته
 لڅیروې می د غریب د تن خا متا ته

بڼه لطيفه او پسته يي لکه سپين لاس
ستا لمن نه لېرې غواړم د گلچين لاس
پاک لمنه يي داغ نشته ستا لمن کښي
کاشکي خښ شمه (فنا) ستا په کفن کښي

دار غوان مشعل

هره خانکه مي د سرو گلو مشعل دي
لکه سرې منگلي اور په ما کښي بل دي
زه دطور دغره داور يو انعکاس يم
په نکريزو بڼه رنگين د قدرت لاس يم
خو د سرو نوکانو تيغ خنجر مي نشته
دهنر لاس يم اغزي ضرر مي نشته
پاڼه گل مي زهر د ياقوت مرجان دي
د شاعر خيال ته مي خانکه د جنان دي
تل دغرو دامان په ما باندې رنگين وي
خونه زما لمن نا پاکه او رنگين وي
زما لمن ته د گلچين نا پاک لاسونه
نر سپزي يم دغرو بانگه نجونه
تشبيه نکري زما خانگه په خونين لاس
يا دظلم په سرو وينو کوم رنگين لاس
که مي وپوښتي (فنا) څوک په قيامت کښي
لاس به پورته کړم ناحق خون شهادت کښي

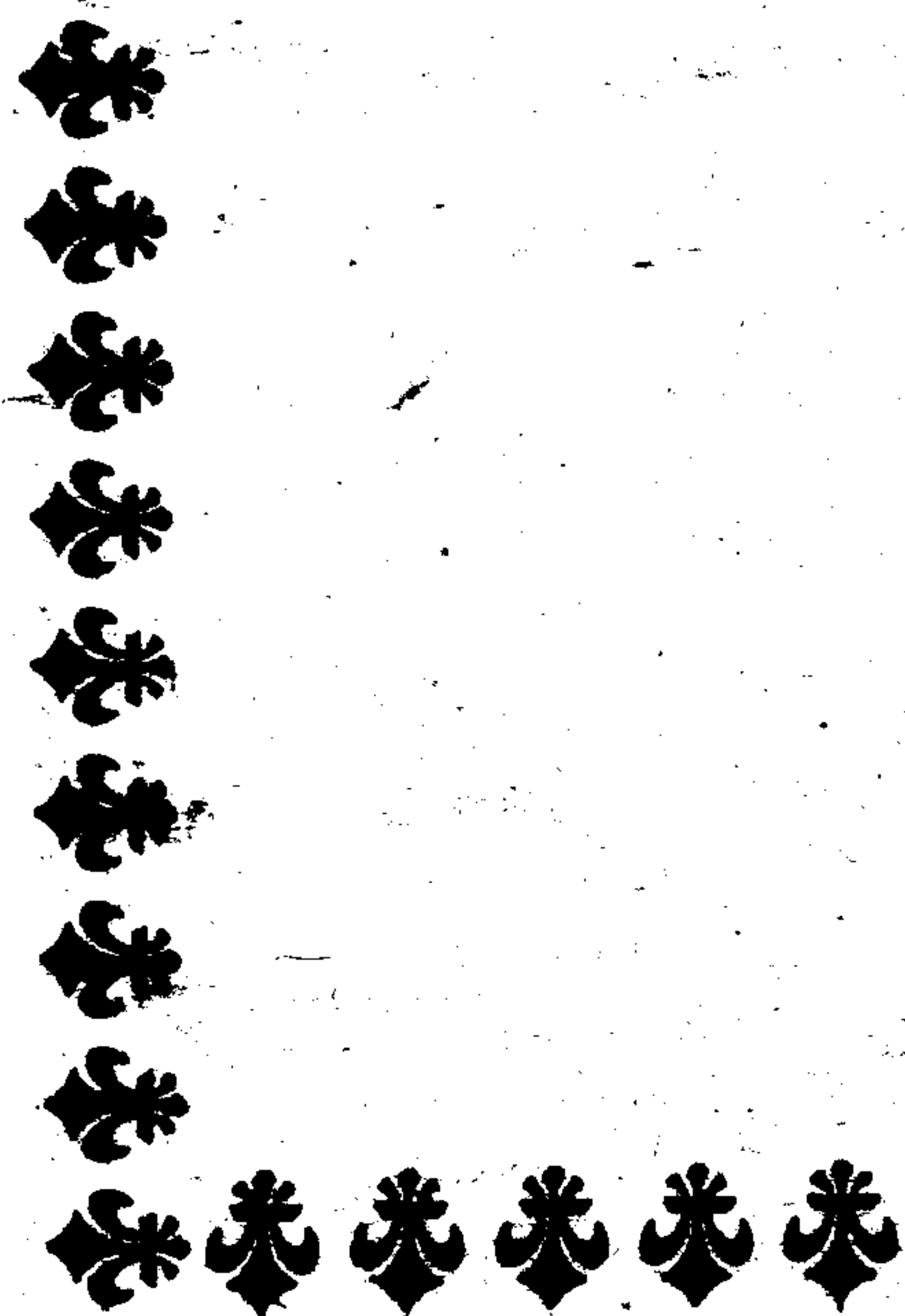
دور پښه و چنډجی

د توت پاڼه مي خوراک دي چه نبات دي د دور پښه و په کفن کښي مي ممت دي
دور پښه و په چنډجی مشهور حيوان يم د انساني خدمت نه جاز ما حیات دي

د شبنم مرغلري

اې شبنمه دلالة جام کښي سيماب يې
 دغوټي پيا له کښي عطر د گلاب يې
 ستا هنداره کښي صفانور او خلا شته
 پر خي ستا په توري شپي کښي هم رڼا شته
 ته د گل په مخ خولي د شرم اونا ز يې
 هم د آب هم د آبر و سپيڅلي راز يې
 د شنبلي په تيره خوکه هسي بنکاري
 لکه اوبنکي وي بڼو باندي ولاړي
 داغزي په نېش کښي جوړ د زهر افسون يې
 په ساغر د گل کښي خوږ شربت ميگون يې
 هسي بنکاري د شنبليوشين چمن کښي
 پا ولي داره شين بخمل د پېغلي تن کښي
 ته صد ف يې د سپين غاښ خوله دغوټي کښي
 يې دستور و گوشواره غوږ د سپوږمي کښي
 تورو شپو کښي د چمن شين فرش آسمان ستا
 مرغلري او الماس زلي باران ستا
 په زخا او پت راځي د شپي چمن ته
 بيا په غلا صبايي وخته ځي وطن ته
 ته د شپي تور تم کښي جوړ آب حيات يې
 خودور ځي بيا وزمه راز دمات يې
 د نسيم په وزرا لوزي آسمان ته
 ته په لمر مين يې ځي د عشق جهران ته
 ته چه والوزي د گل مخ شي بي آبه
 غوټي واړه بي پردې شي اې سيمابه

له پستی نه خي د علوي پاک حرم ته
 معوه کېږي له و جوده خي عدم ته
 د حیات اوبه اوهم دمرگ سراب يی
 دفانی ژوندون تعبیر لکه حباب يی
 ته روڼي اوبنګي دستور و دژا يی
 درسته شپه ژاړې صبا ته بيا خندا يی
 ایشبنمه ته دتور وشپو تورتم کښی
 ژاړې اوبنګي تو يوې دچا په غم کښی
 گوندي ستابه کوم یتیم کونډه یادېږی
 چهدي اوبنګي په دې شپه کښی راتو یسېږی
 یابه ناوې دواده شپه کښی ژړېږی
 په الماس گوته سره زر جبری و دېږی
 یی دآب ، آبرو ، حیا او صفا ټکی
 د درد مند شاعر د زړه د ژړا ټکی
 ستا داني زما د نظم آب و تاب دی
 هر یو خاڅکی دې په در گوهر حساب دی
 په گلپاڼی کښی (فنا) ته زوړ شراب یی
 دهنر او شعر جهان کښی انقلاب یی

مرگ او ژوند

طبیعت په پسرلی کښی ژوندی کېږی
 بیا په دوبي کښی پخېږی خلمی کېږی
 شی رنځور درد مند زهیر اوزېر خزان کښی
 ژمی مری چه ډېر ناتوان سپین زیری کېږی

دینگر چیغه

د وطن دین نیانگی نن ماشومان دی
روزل کپزې ددې خاورې آب هوا گڼی
د توبی ژر اباران د خدای رحمتدی
خو د زهد فصل سوزی په ریا گڼی
چه کری هغه به رپیی لوی متل دی
د حرام تخم حاصل، حرام زنا گڼی
مزرعه به می سموره تل مدا م وی
د نیکی تخم گرم د زړو بېدیا گڼی
د نیت اخلاص او صدق احسان بز گریم
د وفا زړی شنیدم د عشق دنیا گڼی
د ژوندون حاصل څه نه دی بی عمده
د بقا درمن به واخلم په (فنا) گڼی

خېشاوره

خېشاوره که د ادهب بن په قلم شی
نوبه هللهشین زرغون د زړو حرم شی
ای حلمیه د هېواد دین مالیا رسته
بسا خېشوره د اشعریو لسه آزار شه
خېشاوره کړه له منجه خنده خاوره ټول
چه وطن شی بن بوستان گل و گلزار ټول

بنای پری شی د خو درو بو تو سر ونه
چه یی گتی کینی د پری وی ضررونه
دنہضت بن و بوستان بنه پاک صفا کره
خطر ناک اومضر بو تی ټول امحا کره

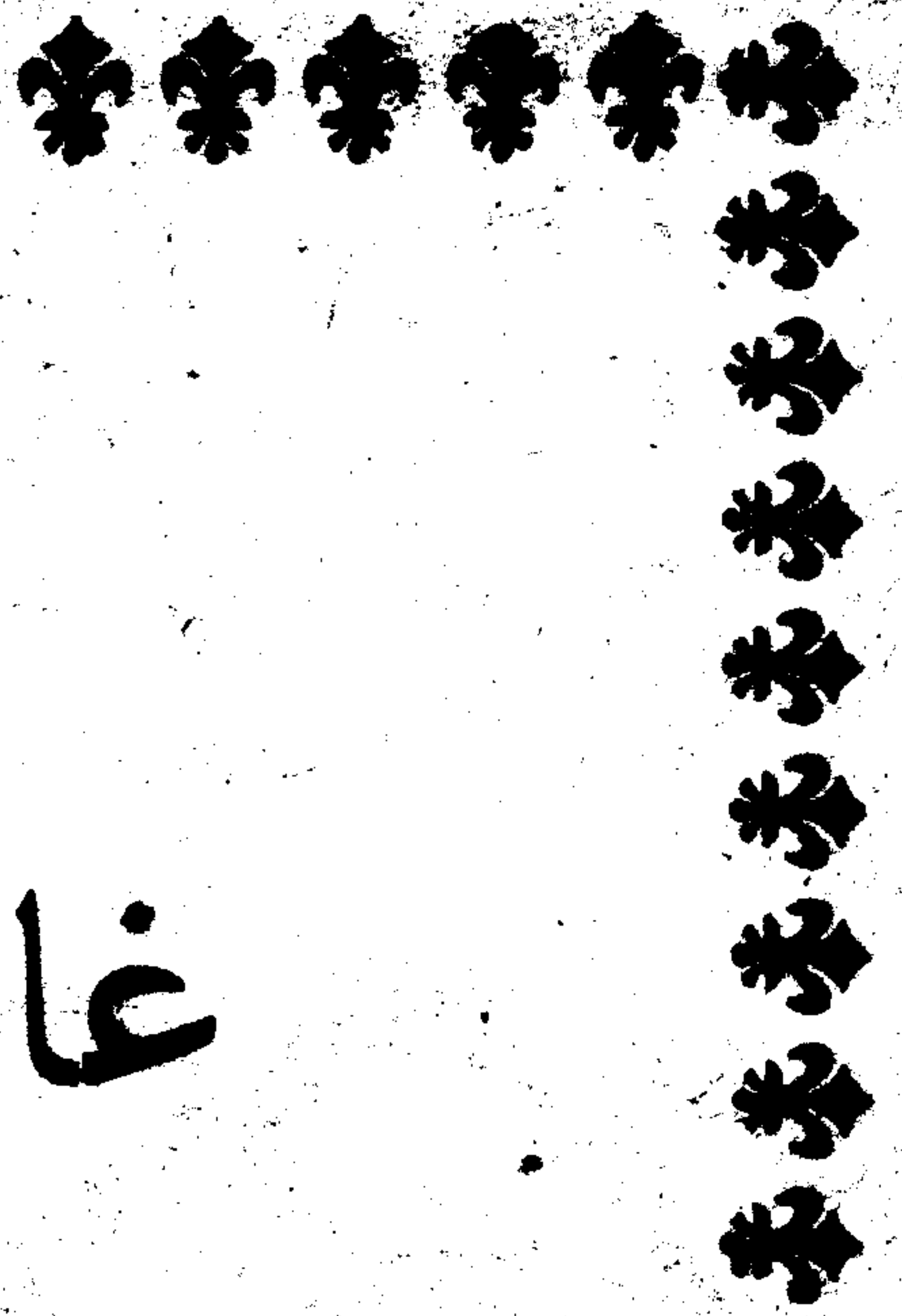
ته کره پاکه د هېواد د پشرفت لاره
د ظالم او د خا یین له خس و خاوه
په پر چه که خپش او د ظلم بنی شی
(فنا) اهله به سمور باغ د وطن شی

تمباکو خه وایی

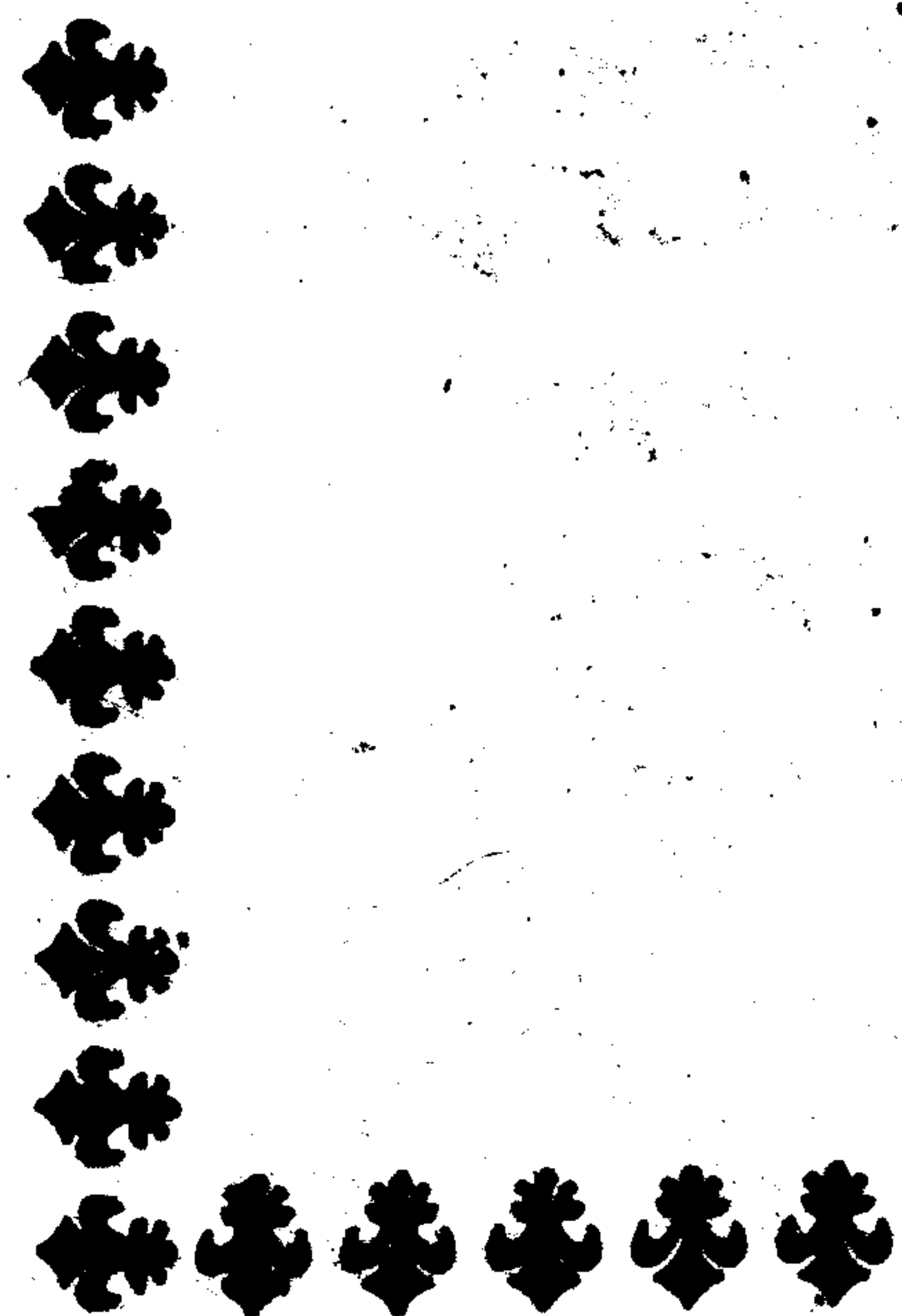
- ★ زما پانده د چلبه د خبولی تاج دی ★
- ★ په لمبو کینی سوز بدل زما معراج دی ★
- ★ پرم منلی د یارانو انجمن کینی ★
- ★ کرم د پیر خریداران په هر وطن کینی ★
- ★ د لږو گیو په خلقو کینی می بندیان شته ★
- ★ زولنو کینی می پابند د پر عملیان شته ★
- ★ کیه خه هم ضرر د بنمن زه د روغتیا پم ★
- ★ د دوکتور طبیب حکیم د رنځ دوا پم ★
- ★ زه د بنمن پیم دهغه چه زما مل شی ★
- ★ کسو چنویان زما عمل کینی بد عمل شی ★
- ★ له سر و شونډو خو لگی اخلم چه سیکار پم ★
- ★ پاکتی خولی میردار وم که زه نصوار پم ★
- ★ که خه هر زما لویکی نا پاک حرام دی ★
- ★ خوعا قیل آزاد انسان زما غلام دی ★
- ★ بد نوم زر په ابرو دامی کمال دی ★
- ★ سوزوم پیسی دخلکو دامی جمال دی ★
- ★ لوی کرم په هوش او فکر د انسان زه ★
- ★ دبشر تمیز (فنا) کره حیران زه ★

غاتول

د صحرادوچوشوندا وترجمان یم د
 غم شریک دلعل یاقوت اودمرجان یم د
 د دشتونو تما شا کرم لجر خونه د
 د وطن غم په سر و وینو کرم گلگونه د
 زه له باغ اوله باغوانه بی نیاز یم د
 د خونخوار و درنگینو پنجوراز یم د
 په بنایسته مخ بد نظر په زړه زخمی کرم د
 داغ په زړه دوچ داگونو بی آبی کرم د
 زه د سرو ستر گودا وینکو پیا له یم د
 تور و خاور و ته بهور کرم مه سره وینه د
 په هوس د سر سبزی په پوره مینه د
 د لیلی د شکلی مخ سره هم راز یم د
 دمجنون داغی ارمون سره د مساز یم د
 خال په شکلی مخ داغی کرم په لجر زه د
 د مین د زړه له حاله یم خبر زه د
 د شهید د قبر سر ته بل خراغ یم د
 د مزار په شا و خوا بی رنگین باغ یم د
 د زړه داغ می درنگین زخم تعبیر دی د
 زما سور رنگ د شهید روح تفسیر دی د

نا روا خو لگی له سرو شونډو و گلگون کرم
 تو یول دبېگناه خون لڅگر خون کرم
 د(فنا) دزړه د زخم لوی شاهد یم
 درد مندانو ته دده درنځ قاصد یم

بېگناه ته پاک محل جنت نشان یم
 گنهگارو ته دوزخ په دې جهان یم
 که مظلوم او بېگناه په ما کښې بند شی
 نود دوی د او سپلو آتش فشان یم
 د قاتل زانی رهن او غل د پاره
 زه د قید او اسارت نوی جهان یم
 یو تور تم یم د الزام په قلمرو کښې
 دخاین ژوندی جسد ته گور ستان یم
 لرم شرتک دزولنو لڅخه هر گوت کښې
 دخونخوار ظالم دپاره ښه مکان یم
 سلطنت یم د یوسف غونډې صادق ته
 دخلیل پشان خلیل ته گلستان یم
 په تفسیر دمعامې (فنا) پوه شه
 پېژند نه کله غواړې زه زندان یم

★ ★ ★

زرکې ته

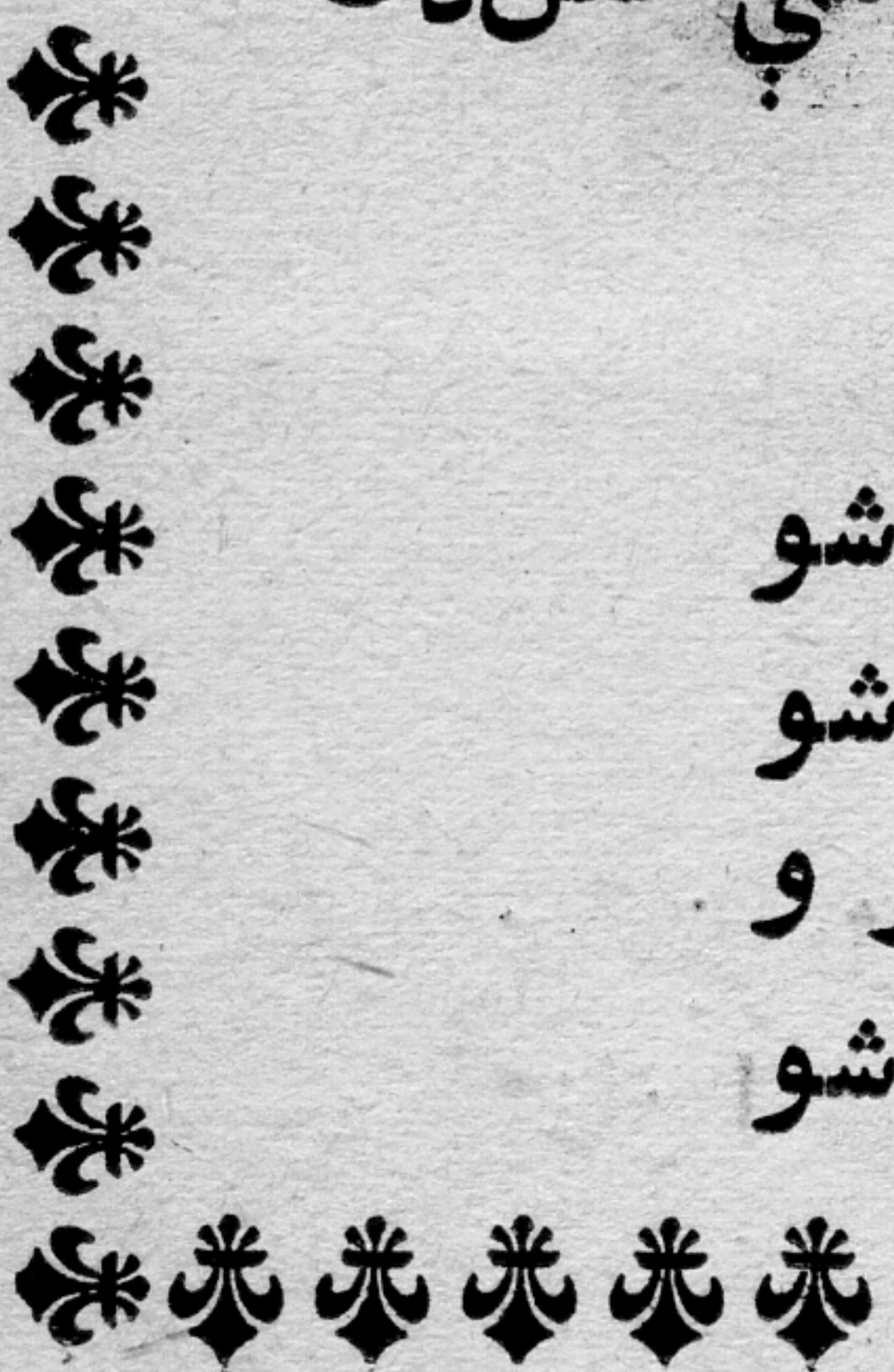
(١) تا ته چه گور مه بهار ياد پزى
 (٢) ياد پستونخوا مخکه کوهسار يا د پزى
 (٣) کله چه گورم د زرکانو ډلې
 (٤) ياد مهر يانوسره بنکسار يا د پزى
 (٥) چه ستا د ناز اونخرو تگ ته گورم
 (٦) هله د يار د ناز رفتار يا د پزى
 (٧) کله چه ستا بنکلى خپره و ينمه
 (٨) نو د محبو بې تش ديدار يا د پزى
 (٩) چه ستا نغمې مې غوز ته ور سپزى
 (١٠) خوزى خبرې درو يبار يا د پزى
 (١١) چه په قفس کښې ستاسندرى و اورم
 (١٢) ياد گنهرگار و استغفار يا د پزى
 (١٣) ته چه خوزې مسـتـې بد لې وايې
 (١٤) نو مې (فـنـا) شيرين گقتار يا د پزى

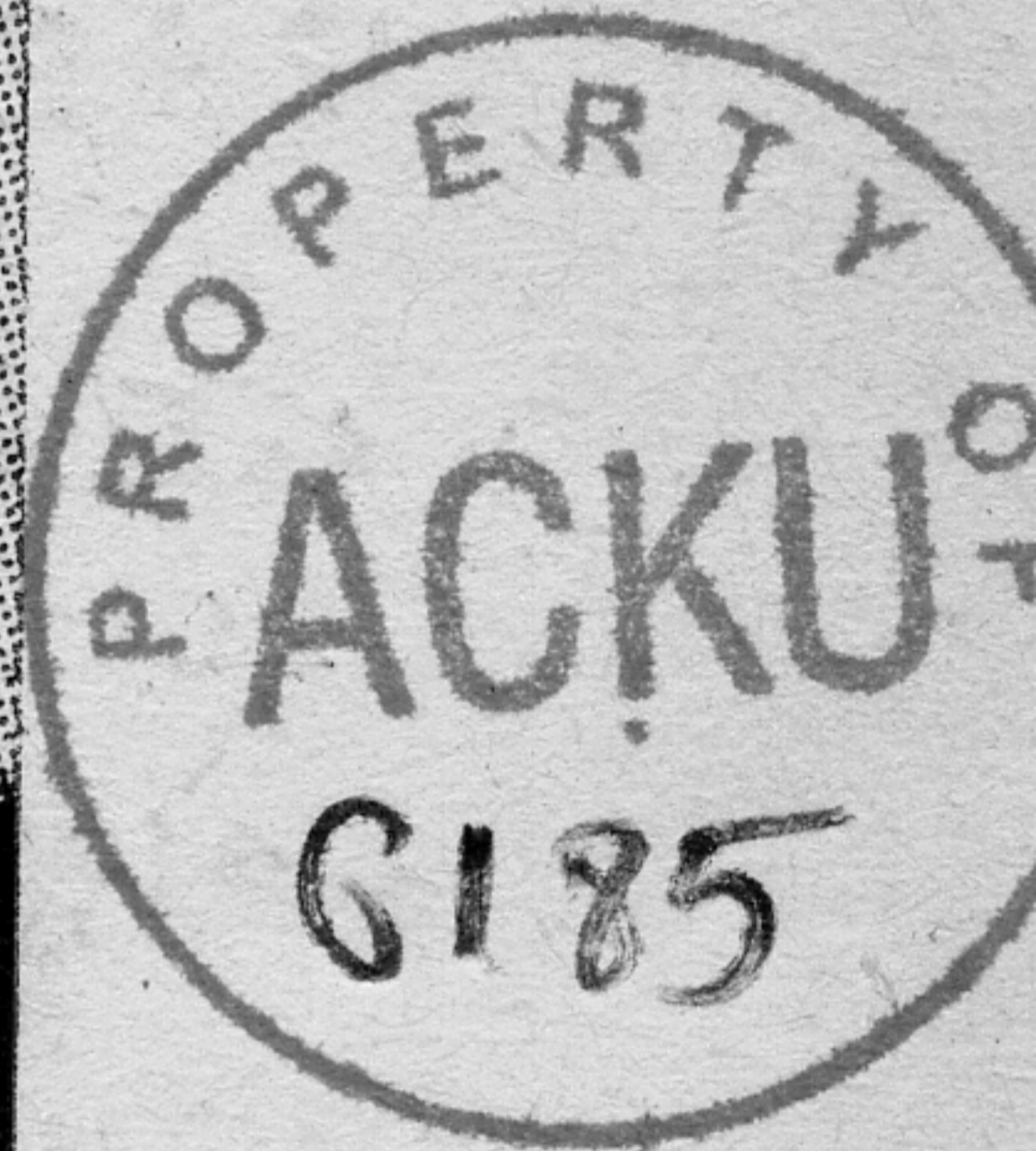
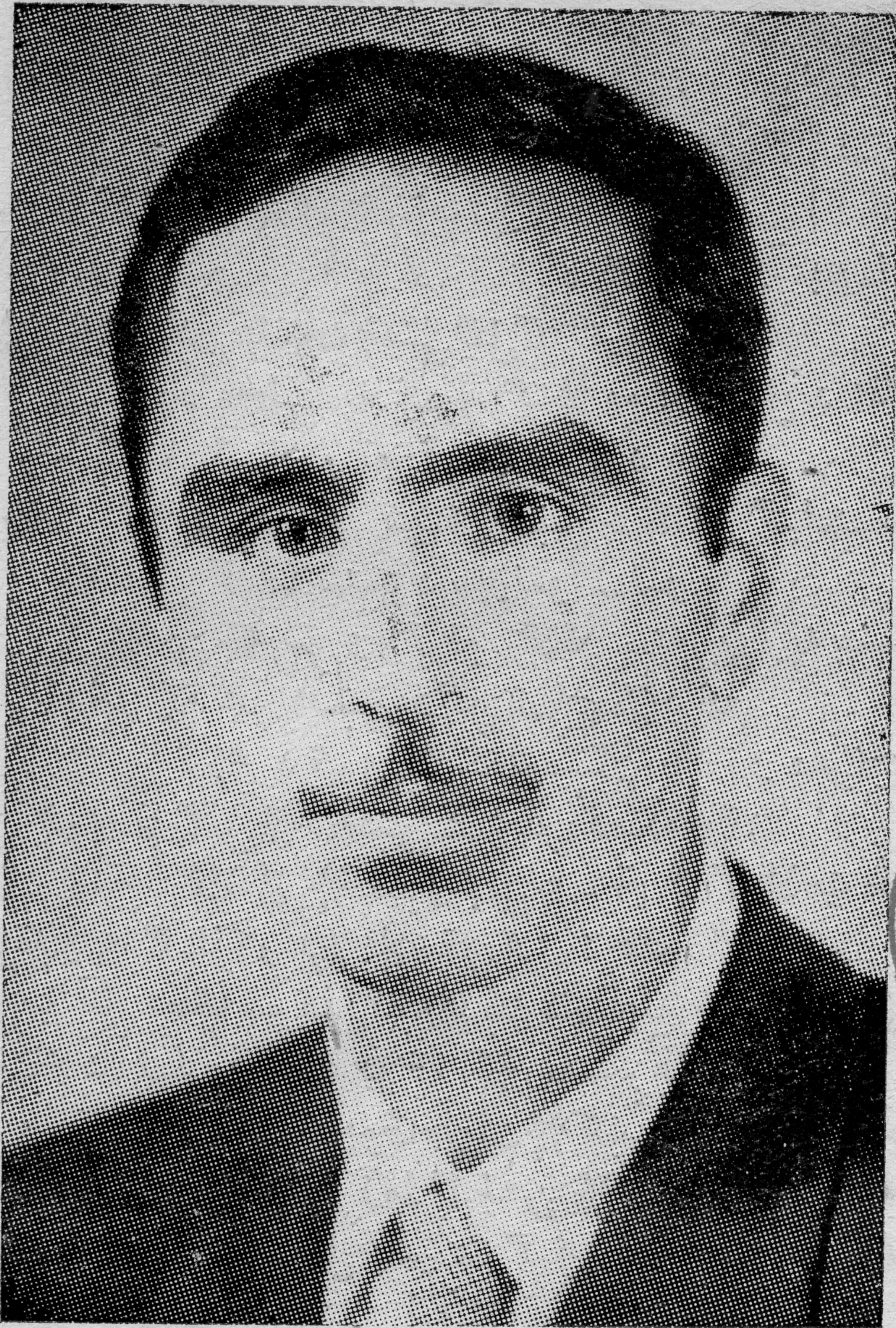
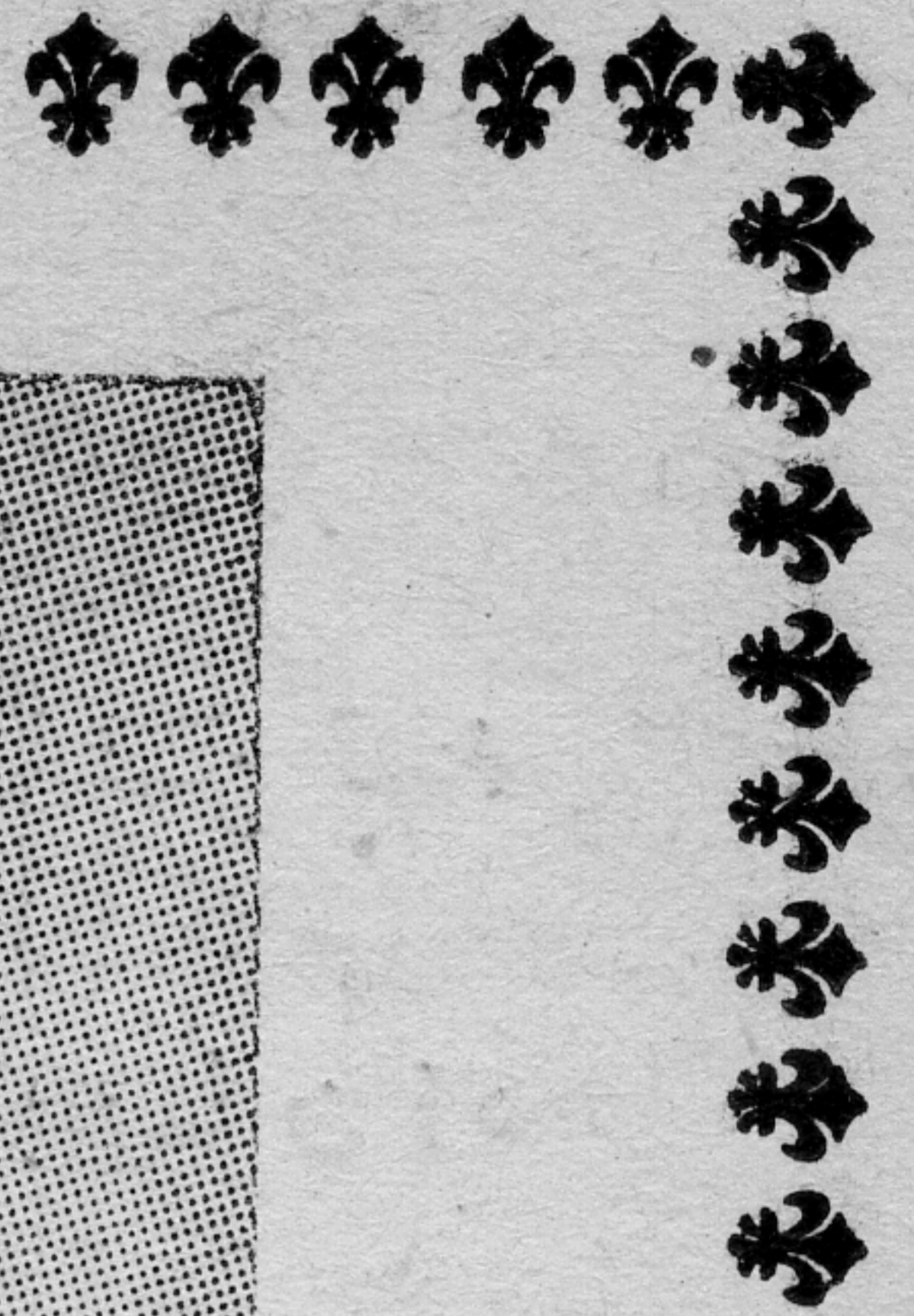
گلچین شاعر

د جمال شا ❁ ❁ عریب ❁ ❁ حُوم د خیال چمن ته
 ❁ ❁ ننوزم بیاد حسن او غبیر گلشن ته
 ټو ❁ ❁ لومه د ❁ ❁ بنکلا بنایسته گلان زه
 ❁ ❁ ❁ جوړوم خانته د گل نوی جهان زه
 ❁ ❁ دپستی ❁ ❁ سینی باغچه کبلی گل گلزاردی
 ❁ ❁ د نجلۍ په غبیر کبلی موج گل د انار دی
 په ❁ ❁ ر نگینو لبا سو نو آراسته ده
 ❁ ❁ د وصال شپه کبلی د گلو گلدسته ده
 نری ملا ❁ ❁ یی گلدسته د سپینو گلو
 ❁ ❁ د سر و گلو گلدسته یی په منگلو
 دا پرسر با ندې ❁ ❁ هم ایبلی د گل تاج ❁ ❁ دی
 د ❁ ❁ دې وصل د ارمان آرزو معراج دی
 زې دستر گوپه نرگس ❁ ❁ کبلی شراب خمگه
 گلا لی ❁ ❁ مخ نی عرق د گلاب خکمه
 د سرو شونډوله گلزار یی ❁ ❁ غوټی اخلم
 ❁ ❁ دې غوټی نه ❁ ❁ بڼه شیرینه خو لگی ❁ ❁ اخلم
 چه د ناز د ناز بویه بوی ❁ ❁ مستبزم
 بیاد عطر و بوی جهان ❁ ❁ کبلی محوه ❁ ❁ کبزم
 زه (فنا) شاعر یم عشق زما گلشن ❁ ❁ دی
 زه بابل یم د گل ❁ ❁ پانیه می کفن دی

خزان

جسم او روح ماده معنی یو لځای حیوان شو
 عقل او نطق ورسره یو لځای شو انسان شو
 دخوانی او پېغلتوب ژوندون بهار و
 چه دمرگک چپاو پرې راغی بیا خزان شو

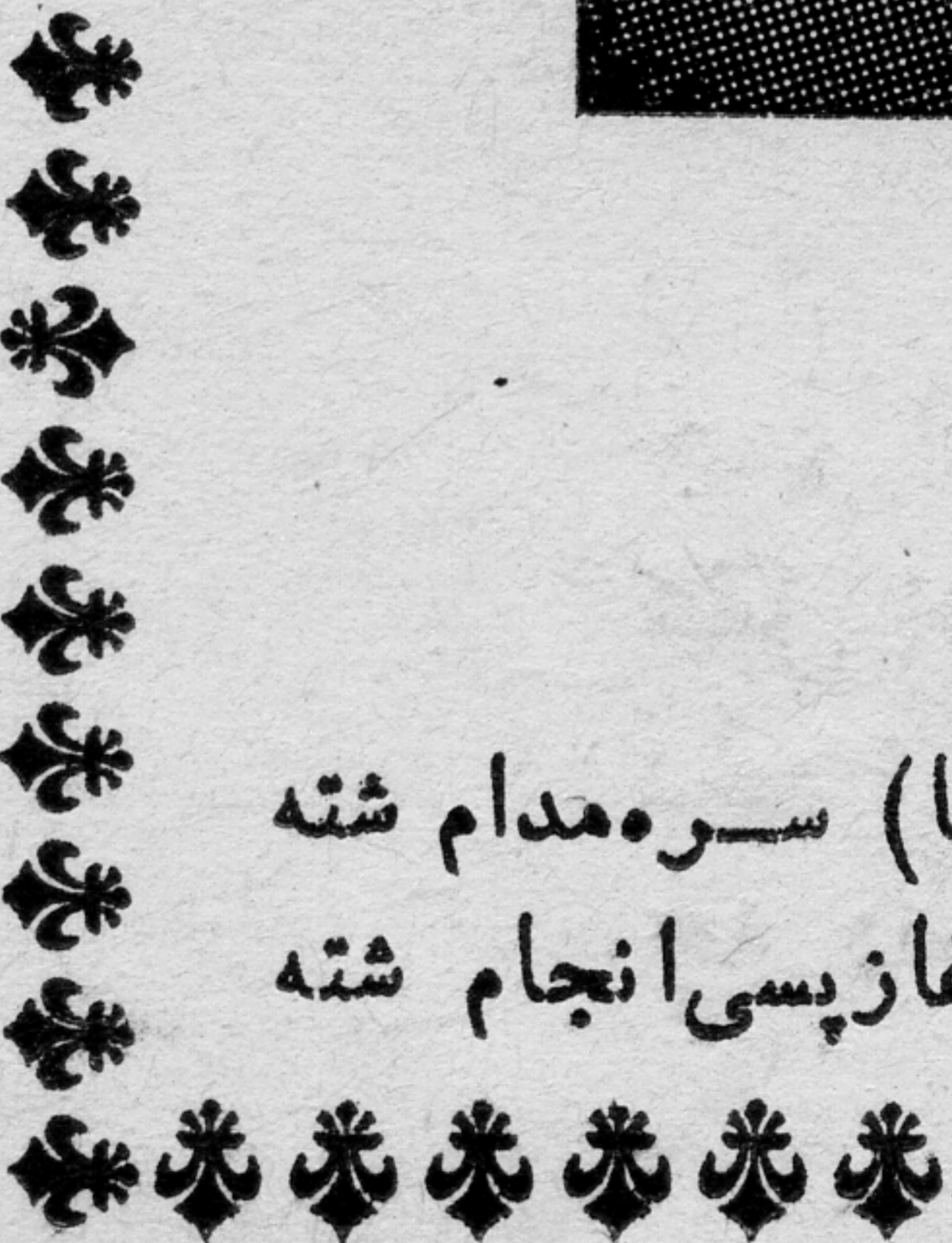

محمد جان (فنا)

پای

خونری کسبی دژوندون او مرگ نظام شته ☆ دبقا هیله (فنا) سره مدام شته
چه آ غاز ا نجام م دې نشته هغه ته یې ☆ بل ضرور دهر آ غاز پسی انجام شته

کور ودانی

د بناغلی قندهاری د دولتی مطبعی د ر ئیس له هغی بنی او په زړه پورې همکاري له کبله چه ددی کتاب د چاپولو په متعلق یی له ما سره کړېده خپله شکریه او دزړه له کومی امتنان د نما نځنی سره هغوی ته خر گندوم.

د بناغلی چراغعلی د حروفچینی مدیر، بناغلی گلاب الدین مامور او د محمد رفیق او سخیداد کار کونکو هغه زیر چه دوی ددی کتاب په بنکلی کولو کسبی اېستلی دی دیادونی او قدر وړ بولم او د دولتی مطبعی د ټولو کار کونکو بریالیتوب غواړم «فنا»

د (فنا) نور کتابونه

- ۱- گلبرگها
 - ۲- د اور لمبی
 - ۳- چار گل
 - ۴- پتنگ
 - ۵- د شاعر خیال
 - ۶- فریادی شاعر چاپ شویدی
- د فارسی نثرونو مجموعه
(نظم)
(نظم)
(نظم)
(نثر)

سهون لیک

مخ	کربنه	ناسم	سم	مخ	کربنه	ناسم	سم
الف	۱۰	تی	ته	ه	۶	زړو	زړو
د	۴	غور لیدلی	غور پدلی	ی	۲۵	رزبنت	ارزبنت
د	۸	بشرلی	پسرلی	۱۶	۱۳	نندراه	ننداره

DE
SHAER PESARLAY

BY

M. JAN (FANA)

APRIL 1961

KABUL

دولتی مطبعہ

کابل

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**